

PĒTĪJUMA PASŪTĪTĀJS:

Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments

Adrese: Krišjāņa Valdemāra iela 5, Rīga, LV-1010

Tālrunis: 67026816

E-pasts: iksd@riga.lv

www.iksd.riga.lv

PĒTĪJUMA IZPILDĪTĀJS:

Kantar TNS

Adrese: Kronvalda bulvāris 3-2, Rīga LV-1010

Tālrunis: 67096300

E-pasts: tns@tns.lv

www.tns.lv

Saturs

APTAUJAS TEHNISKĀ INFORMĀCIJA	3
RESPONDENTU SOCIĀLDEMOGRĀFISKAIS PROFILS	4
PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTISKĀS KĻŪDAS NOTEIKŠANAS TABULA	6
PADZIĻINĀTO INTERVIJU TEHNISKĀ ATSKAITE	7
GALVENIE SECINĀJUMI	8
REKOMENDĀCIJAS	20
1. Rīgas pilsētas iedzīvotāju sociālā identitāte	22
1.1. Piederība Rīgai	22
1.2. Lepnums būt rīdziniekam, dzīvot Latvijā	23
1.3. Gatavība aizstāvēt Latviju	23
2. Rīgas pilsētas iedzīvotāji par tiesībām un pienākumiem pret valsti	29
2.1. Uzskati par tiesībām	29
2.2. Uzskati par pienākumiem	29
2.3. Kam jā rūpējas par iedzīvotāju sociālo nodrošinātību un labklājību	30
3. Rīgas pilsētas iedzīvotāju pilsoniskā līdzdalība	37
3.1. Interese par politiku	37
3.2. Politiskie uzskati	37
3.3. Sociālās aktivitātes	38
4. Iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā un nevalstiskajās organizācijās	47
4.1. Iesaistīšanās kā brīvprātīgajam	47
4.2. Iesaistīšanās sabiedriskās (nevalstiskās) organizācijās	48
4.3. Iesaistīšanās iemesli	49
4.4. Neiesaistīšanās iemesli	49
5. Uzticēšanās līdzcilvēkiem un dažādām institūcijām	59
5.1. Uzticēšanās cilvēkiem	59
5.2. Uzticēšanās institūcijām	59
6. Rīgas iedzīvotāju sociālie kontakti	63
7. Starppersonu uzticēšanās, iecietība, attieksme pret atšķirīgām sabiedrības grupām	65
7.1. Kontaktēšanās ar dažādām iedzīvotāju grupām	65
7.2. Pasākumu, kas veicina sabiedrības saliedētību, vērtējums	66
7.3. Pasākumi, kas veicinātu sabiedrības saliedētību Rīgā	67
8. Attieksme pret sabiedrības integrāciju	74
8.1. Attieksme pret integrācijas procesu	74
8.2. Attieksme pret mazākumtautību integrāciju	74
9. Latviešu valodas zināšanas un lietošana	77
9.1. Valodas lietošana	77
9.2. Valodu zināšanas	79
9.3. Latviešu valodas zināšanu izmaiņas	80
9.4. Latviešu valodas kursu izmantošana un vērtējums	81
10. Migrācija	92
10.1. Rīdzinieki un migrācija	92
10.2. Attieksme pret cilvēku iebrukšanu no citām valstīm uz dzīvi Latvijā	92
11. Rīgas pašvaldības piedāvāto iespēju un pakalpojumu novērtējums	101
11.1. Masu mediju patēriņš	101
11.2. Informācijas ieguves veids	102
11.3. Veids, kādā labprāt saņemtu informāciju	103
11.4. Pašvaldībā pieejamo pakalpojumu izmantošana un novērtējums	103
12. Sabiedrības, kopienas sadarbība problēmu risināšanā	122
13. Sabiedriskie pasākumi	124
13.1. Informētība par Rīgas pilsētas organizētiem svētkiem vai pasākumiem	125
13.2. Svētku vai pasākumu apmeklēšana	125
13.3. Svētku vai pasākumu neapmeklēšana	126
PIELIKUMS	137
Aptaujā izmantotā anketa	

Aptaujas tehniskā informācija

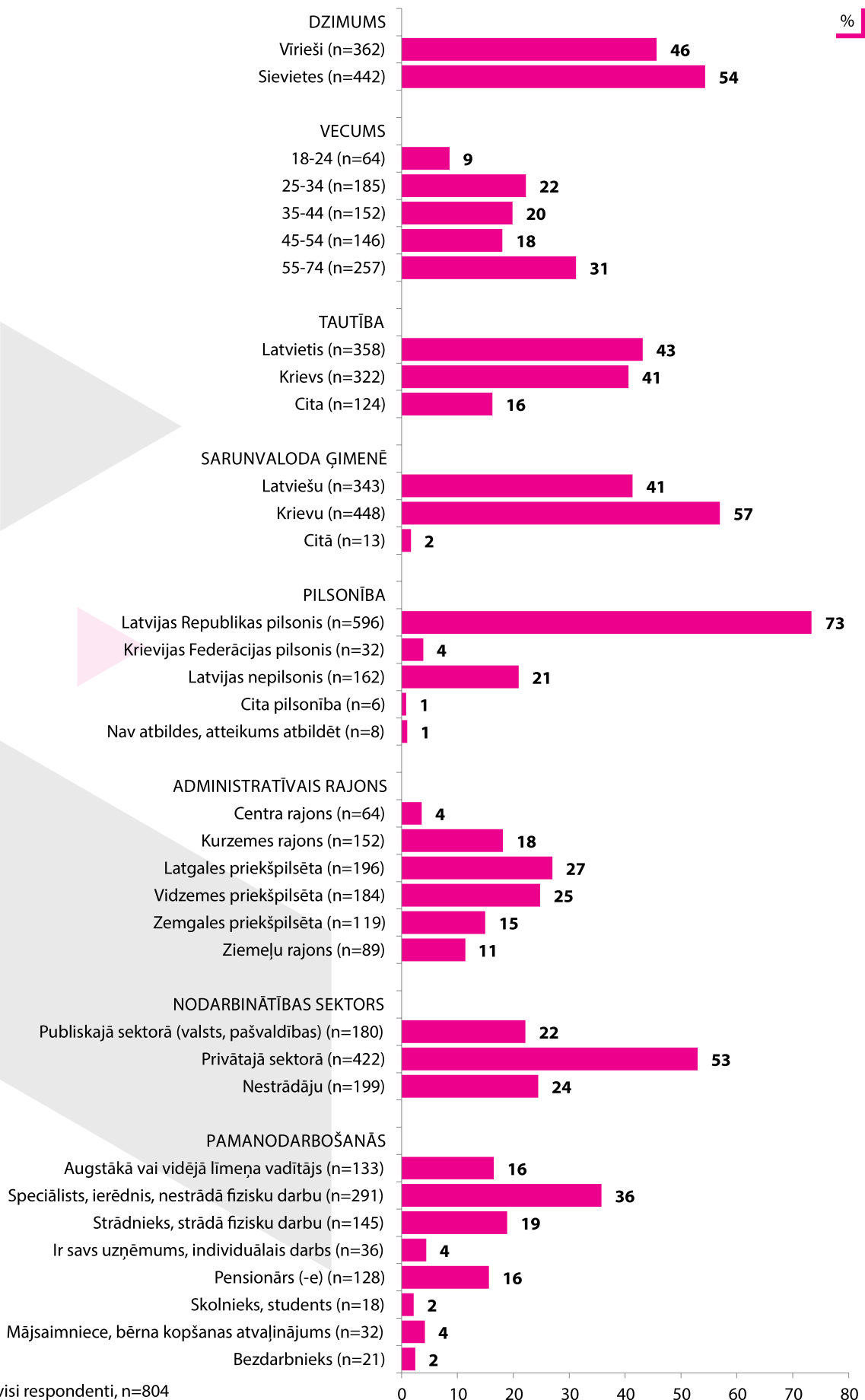
PĒTĪJUMA VEICĒJS	Kantar TNS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Rīgas iedzīvotāji vecumā 18 - 74
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	800
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	804
IZLASES METODE	Nejauša izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvais rajons, dzimums, tautība, vecums, pilsonība
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Datorizētās telefonintervijas (CATI)
ĢEOGRĀFISKAIS PARKLĀJUMS	Visa Latvija
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	08.06.2017.-21.06.2017.

2010. un 2017. gadā pētījums tika veikts, izmantojot datorizēto telefoninterviju metodi, savukārt 2014. gadā – tiešo interviju respondentu dzīves vietā metodi. Aplūkojot pētījuma rezultātus visu veikto pētījumu periodā no 2010. gada līdz 2017. gadam, ir jāņem vērā atšķirīgo metožu īpatnības un ietekme uz sasniegto izlasi.

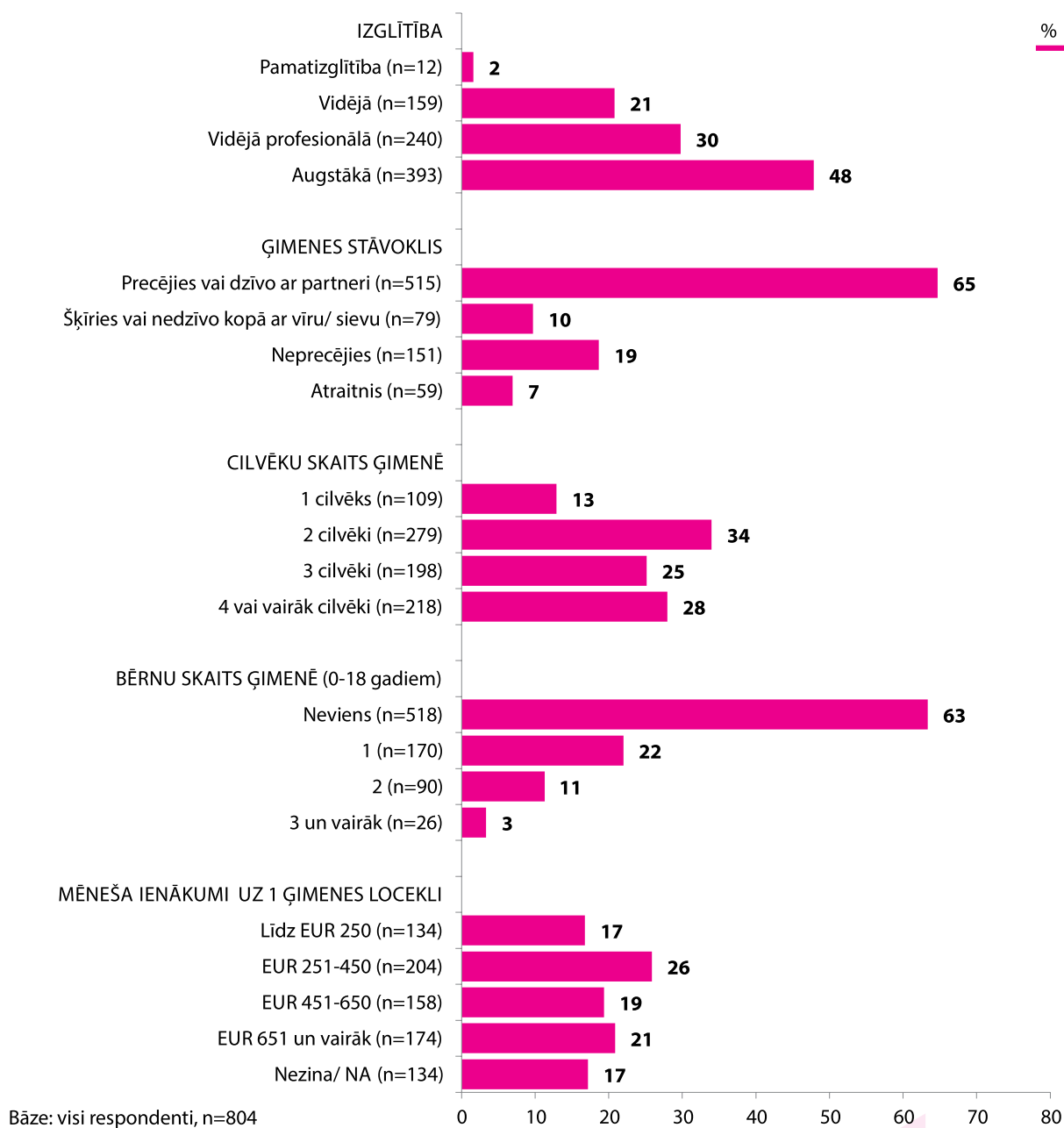
SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU*

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas*	2017. gada 1. janvāra PMLP dati (%)
KOPĀ	100,0	100,0	100,0
ADMINISTRATĪVAIS RAJONS			
Centra rajons	6,3	3,6	3,6
Kurzemes rajons	19,5	18,1	18,1
Latgales priekšpilsēta	24,5	27,0	27,0
Vidzemes priekšpilsēta	23,9	24,8	24,8
Zemgales priekšpilsēta	14,3	15,0	15,0
Ziemeļu rajons	11,4	11,4	11,4
DZIMUMS			
Vīrieši	45,0	45,7	45,7
Sievietes	55,0	54,3	54,3
TAUTĪBA			
Latvieši	44,5	43,2	43,2
Krievi	40,0	40,6	40,6
Cita tautība	15,4	16,2	16,2
VECUMS			
18-24	8,0	8,6	8,6
25-34	23,0	22,2	22,2
35-44	18,9	19,9	19,9
45-54	18,2	18,1	18,1
55-64	18,4	18,3	18,3
65-74	13,6	13,0	13,0
PILSONĪBA			
Ir LR pilsoņi	74,1	73,4	73,4
Nav LR pilsoņi	25,9	26,6	26,6

Respondentu sociāldemogrāfiskais profils

Bāze: visi respondenti, n=804

Pētījuma rezultātu statistiskās kļūdas noteikšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma statistiskās kļūdas varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par nenozīmīgām.

Pētījuma rezultātu statistiskās kļūdas noteikšanas tabula
(ar 95% varbūtību)

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze) n =												
	50	75	100	150	200	300	400	500	600	800	1000	1200	1500
2 vai 98	4.0	3.2	2.8	2.3	2.0	1.6	1.4	1.3	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7
4 vai 96	5.6	4.5	3.9	3.2	2.8	2.3	2.0	1.8	1.6	1.4	1.3	1.1	1.0
6 vai 94	6.8	5.5	4.8	3.9	3.4	2.8	2.4	2.1	2.0	1.7	1.5	1.4	1.2
8 vai 92	7.7	6.2	5.4	4.4	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	1.9	1.7	1.6	1.4
10 vai 90	8.5	6.9	6.0	4.9	4.3	3.5	3.0	2.7	2.5	2.1	1.9	1.7	1.5
12 vai 88	9.2	7.5	6.5	5.3	4.6	3.8	3.3	2.9	2.7	2.3	2.1	1.9	1.7
15 vai 85	10.1	8.2	7.1	5.9	5.1	4.1	3.6	3.2	2.9	2.5	2.3	2.1	1.8
20 vai 80	11.4	9.2	8.0	6.6	5.7	4.6	4.0	3.6	3.3	2.8	2.5	2.3	2.1
25 vai 75	12.3	10.0	8.7	7.1	6.1	5.0	4.3	3.9	3.6	3.0	2.8	2.5	2.2
30 vai 70	13.0	10.5	9.2	7.5	6.5	5.3	4.6	4.1	3.8	3.2	2.9	2.6	2.4
35 vai 65	13.5	11.0	9.5	7.8	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.3	3.1	2.8	2.5
40 vai 60	13.9	11.3	9.8	8.0	7.0	5.7	4.9	4.4	4.0	3.4	3.1	2.8	2.5
45 vai 55	14.1	11.4	9.9	8.1	7.0	5.8	5.0	4.5	4.1	3.5	3.2	2.9	2.6
50 vai 50	14.2	11.5	10.0	8.2	7.1	5.8	5.0	4.5	4.1	3.5	3.2	2.9	2.6

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, nepieciešams zināt respondentu skaitu atbilstošajā apakšgrupā (tabulās apzīmēts ar "N") un rezultātu procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas +/- procentos ar 95%-tu varbūtību.

Piemēram, ja pētījuma rezultātā no visiem aptaujātajiem Rīgas pilsētas iedzīvotājiem (respondentu skaits n=800) tiek iegūta mērķa grupa 86.5%, kas ir minējuši, ka tuvākā gada laikā neplāno pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās, tad ar 95%-tu varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir +/-2.5% robežās. No tā izriet, ka mērķa grupa, kura tuvākā gada laikā neplāno pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās, ir no 84.0% līdz 89.0%.

Padziļināto interviju tehniskā atskaite

Pētījuma ietvaros tika veiktas 15 padziļinātās intervijas latviešu valodā ar ekspertiem sociālās, etniskās un politiskās integrācijas jomā, kuru mērķis bija noskaidrot izmaiņas sabiedrības integrācijas procesā Rīgā pēdējo gadu laikā, kā arī uzzināt ekspertu redzējumu un rekomendācijas sabiedrības integrācijas procesa veicināšanai un attīstībai Rīgas pilsētā.

Padziļināto interviju veikšanas periods: 2017. gada augusts – septembris.

Nr.p.k.	Eksperts	Pārstāvētā joma	Sektors (nozare)
1	Eksperts Nr. 1	Etniskā, politiskā, sociālā	Pašvaldība, izpildvara
2	Eksperts Nr. 2	Etniskā, politiskā	NVO, sabiedrības līdzdalība, politikas analīze
3	Eksperts Nr. 3	Etniskā, politiskā, sociālā	NVO, migrācija, sociālie pakalpojumi
4	Eksperts Nr. 4	Sociālā	NVO, sociālie pakalpojumi
5	Eksperts Nr. 5	Etniskā, politiskā	Valsts pārvalde, politikas veidošana
6	Eksperts Nr. 6	Sociālā	NVO, sociālie pakalpojumi
7	Eksperts Nr. 7	Etniskā, politiskā, sociālā	NVO, pētniecība
8	Eksperts Nr. 8	Sociālā	NVO, apkaimes biedrība
9	Eksperts Nr. 9	Sociālā	NVO, sociālie pakalpojumi
10	Eksperts Nr. 10	Etniskā, politiskā	NVO politikas analīze, sabiedrības līdzdalība
11	Eksperts Nr. 11	Etniskā, politiskā, sociālā	NVO, migrācija, sabiedrības līdzdalība
12	Eksperts Nr. 12	Sociālā	NVO, sociālie pakalpojumi
13	Eksperts Nr. 13	Etniskā, politiskā	NVO, mazākumtautību pārstāvniecība
14	Eksperts Nr. 14	Sociālā	Rīgas dome, izpildvara, sociālie pakalpojumi
15	Eksperts Nr. 15	Sociālā	NVO, sociālie pakalpojumi

Galvenie secinājumi

2017. gada jūnijā tika veikta Rīgas iedzīvotāju aptauja, kurā tika noskaidrota iedzīvotāju attieksme un priekšstati par dažādiem ar sabiedrības integrāciju saistītiem jautājumiem. Pētījums notiek jau trešo reizi (iepriekšējie pētījumi notika 2010. un 2014. gadā) un tā ietvaros tiek mērītas gan iedzīvotāju attieksmju izmaiņas, gan tendences. Papildus kvantitatīvai iedzīvotāju aptaujai tika veiktas padziļinātās intervijas ar nozares ekspertiem.

Vairākums intervēto ekspertu norāda uz, viņuprāt, pēdējo gadu laikā novēroto integrācijas procesa pozitīvo dinamiku Rīgā kopumā. Savukārt tie, kuri pozitīvas izmaiņas nav novērojuši, atzīst, ka nav novērojama integrācijas procesa pasliktināšanās vai kādi būtiski saasinājumi. Rīgā dzīvojošā sabiedrība savā saliedētībā un iecietībā attīstās – sabiedrība pakāpeniski kļūst saliedētāka un informētāka par citādo, līdz ar to pieaug tolerance un iecietība. Taču, kā norāda eksperti, šis attīstības process norit lēni. Eksperti pozitīvi vērtē Rīgas pašvaldības paveikto integrācijas veicināšanā pilsētā, kā arī norāda, ka Rīga, ja skatās valstiskā līmenī, ir pilsēta-līdere, kurā visvairāk tiek domāts par integrācijas procesu un reāli arī īstenota sabiedrības integrācija.

Eksperta komentārs par rīdziniekiem: *“Vai mēs spējam pieņemt sevi? Ja spējam, tad ir diezgan lielas iespējas, ka pieņemsim arī citus.”*

Rīgas pilsētas iedzīvotāju sociālā identitāte

2017. gada jūnijā veiktās aptaujas rezultāti liecina, ka absolūtais vairākums rīdzinieku jūtas cieši saistīti ar Rīgu (81%) un Latvijas valsti kopumā (84%), lielāka daļa (63%) – ar savu tuvāko apkaimi, pilsētas mikrorajonu. Tikmēr salīdzinoši retāk rīdzinieki jūtas saistīti ar Eiropu (38%) un Baltijas valstīm (34%). Savu **piederības sajūtu** Rīgai iedzīvotāji visbiežāk pamato ar to, ka dzīvo Rīgā, ir tajā piedzimuši, pilsētā strādā, tajā dzīvo paša ģimene, ir pavadījuši savu bērnību vai ir mācījušies augstskolā. Savukārt kā iemeslus tam, kādēļ **nejūtas piederīgi Rīgai**, iedzīvotāji visbiežāk nosauc pilsētas vadības darbību, nepatiku pret lielpilsētu, kā arī to, ka kopumā jūtas piederīgi apkaimei/ mikrorajonam, kurā dzīvo, bet ne pilsētai kopumā.

Ir jāņem vērā, ka piederību pilsētai visbiežāk veido nozīmīga dzīves posma pavadīšana Rīgā – tā ir darba vieta, tā ir dzīvesvieta pašam un/vai ģimenei, tajā ir pavadīta bērnība. Komunicējot dažādus piederības stāstus, iespējams veicināt citu rīdzinieku piederības izjūtu pilsētai kopumā.

Lielākā daļā rīdzinieku lepojas ar to, ka dzīvo Rīgā (73%), Latvijā (75%). Kopš pirmā pētījuma perioda ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri lepojas ar to, ka dzīvo Latvijā (no 61% 2010. gadā uz 75% 2017. gadā).

Lielāka daļa (78%) rīdzinieku būtu gatavi aizstāvēt Latvijas neatkarību gadījumā, ja tā tiktu apdraudēta; šis rādītājs ir saglabājies stabils kopš 2010. gada.

Ekspertu vērtējumā Rīgas iedzīvotāji jūtas saistīti ar pilsētu Rīgu, jo tā ir viņu dzīvesvieta, darba vieta vai viņi ir dzimuši Rīgā, ko atklāj arī iedzīvotāju aptaujas rezultāti, taču nošķir saistības un identitāti “rīdzinieks”, kas, viņuprāt, Rīgas iedzīvotāju prātos tikai

sāk iesakņoties. Pēc ekspertu domām šobrīd Rīgas iedzīvotāji vairāk sevi asociē un jūt piederību savai apkaimē, nevis pilsētai Rīga kopumā. Ekspertu skatījumā rīdzinieka identitātes veidošanās ir veicināms process, kurā aktīvi jāiesaistās Rīgas pašvaldībai. Virziens, kā šo veicināšanu īstenot, ir Rīgas pašvaldības finansiāls un arī nemateriāls atbalsts apkaimēm, kas veicinātu lokālo patriotismu, un līdz ar to pieaugtu iedzīvotāju piederības sajūta pilsētai kopumā.

Eksperta komentārs par rīdzinieka identitāti: *“Vēl, ko es esmu tagad ievērojusi, ka Rīga, šeit domāju vairāk pilsēta nekā pašvaldība [tas ir ne tikai pašvaldības, bet arī citu institūciju, organizāciju un sabiedrības nopelns kopumā], sāk arvien vairāk strādāt pie vienotas rīdzinieka identitātes. Tas būtu droši vien arī līdzeklis, kā saliedēt Rīgā dzīvojošos iedzīvotājus neatkarīgi no viņu etniskās piederības un lingvistiskās piederības. Rīga ir Latvijas galvaspilsēta, tās identitāte ir jāveido, manuprāt, uzmanīgi tai ziņā, lai pārējie Latvijas iedzīvotāji nejustos atdalīti un nošķirti. Jo, uz ko balstās identitātes veidošana? Identitāte grupē cilvēkus, mēs atzīstam, ka mums ir kaut kas kopīgs, kas mūs vieno. Mēs visi dzīvojam Rīgā. Burvīgi centieni ir veidot rīdzinieku identitāti, iekļaujot tajā ne tikai Centra iedzīvotājus, bet arī Purvciemu, Ziepniekkalnu utt. Jo publiskajā telpā izskan viedoklis, ka guļamrajoni un apkaimes – tā īsti nav Rīga, tie ir tādi otrās šķiras rīdzinieki. Tā tas noteikti nav labi! Kopējā identitāte ir laba lieta, bet ir jābūt uzmanīgiem, lai nebūtu tā, ka rīdzinieki ir savējie, bet pārējie – tie svešie.”*

Rīgas pilsētas iedzīvotāji par tiesībām un pienākumiem pret valsti

Teju katram rīdziniekam ir svarīgi, lai visiem Latvijas iedzīvotājam būtu nodrošinātas **tiesības** uz pensiju nodrošinājumu (98%), tiesības uz vārda brīvību (96%) un tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu (95%). Deviņiem no desmit rīdziniekiem ir svarīgas tiesības saņemt pamatizglītību dzimtajā valodā (91%). Aptuveni 3/4 rīdzinieku ir svarīgas tiesības vēlēt vai izvirzīt savu kandidatūru uz pašvaldību vēlēšanām un 2/3 – tiesības dibināt politisku partiju, organizāciju. Rīdzinieku priekšstatī par tiesībām ir saglabājušies 2010. gada līmenī visos rādītājos, izņemot priekšstatā par tiesībām saņemt bezdarbnieku pabalstu – 2017. gadā rīdziniekiem salīdzinoši retāk ir svarīgi, ka katram Latvijas iedzīvotājam tiek nodrošinātas tiesības uz bezdarbnieka pabalstu.

Jautāti par iedzīvotāju **pienākumiem pret valsti**, gandrīz visi aptaujātie uzskata, ka vienmēr vai parasti ir jāciena valsts simbolika (99%), ir jāveicina Latvijas dabas, kultūrvides, ainavu, vēstures un arhitektūra pieminekļu un vides aizsardzība (98%), ir jāievēro valsts likumi (98%), ir jāzina valsts valoda (97%), ir jāciena latviešu tautas tradīcijas un paražas (97%), ir jāmaksā nodokļi un valsts nodevas (94%), kā arī ir jārespektē citu personu pašcieņa, pat ja pats neatbalsta šo cilvēku dzīvesveidu vai uzskatus (94%), un ir jāciena Latvijā dzīvojošo mazākumtautību tradīcijas un paražas (91%). Salīdzinot ar iepriekšējiem pētījumu periodiem, kopumā ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, pēc kuru domām ir jāievēro un jāciena dažādi pienākumi pret valsti. Salīdzinot pret 2010. gadu, tikai divu aspektu rādītāji ir saglabājušies līdzšinējā apmērā: 98% rīdzinieku uzskata, ka ir jāveicina Latvijas dabas, kultūrvides, ainavu, vēstures un arhitektūras pieminekļu un vides aizsardzība un 94% rīdzinieku uzskata, ka ir jārespektē citu personu pašcieņa, pat ja tā neatbilst paša dzīvesveidam vai uzskatiem.

Lielākā daļa rīdzinieku piekrīt apgalvojumam, ka par savu sociālo nodrošinātību un labklājību vispirms jā rūpējas katram pašam (57%), tikmēr lielākā daļa atbalsta viedokli, ka nodrošināt bērnu izglītošanu ir valsts un pašvaldības pienākums (65%). Interesanti, ka iezīmējas tendence pieaugt gan to rīdzinieku īpatsvaram, pēc kuru domām bērnu izglītošana ir valsts un pašvaldības pienākums (no 46% 2014. gadā uz 65% 2017. gadā), gan arī to rīdzinieku īpatsvaram, pēc kuru domām par savu sociālo nodrošinātību un labklājību vispirms jā rūpējas katram pašam (no 51% 2010. gadā uz 57% 2017. gadā).

Vairākums ekspertu norāda, ka rīdzinieku apziņā un prātos vēl arvien gana spēcīgi ir iesakņojies uzskats, ka viņiem ir tiesības, savukārt valstij un Rīgas pašvaldībai ir pienākumi. Tomēr, pēc ekspertu domām, sabiedrība kopumā attīstās, tajā pieaug ne tikai izpratne par pienākumiem pret valsti un pašvaldību, bet arī šo pienākumu reāla izpilde.

Eksperta komentārs par rīdzinieku tiesībām un pienākumiem: *“Tiesības un pienākumi – tie ir aspekti, pie kuriem var apelēt, uz to bāzes var veidot vienotību. Uz to, ka mēs visi kopā maksājam nodokļus, uz to, ka mēs visi kopā ievērojam likumus, uz to, ka mēs visi kopā iestājamies pret korupciju. Tie var būt tādi vienojošie principi. Jo diez vai bezdarbs un zemās pensijas mūs varēs vienot. Tas drīzāk būs veids, iemesls, lai mēs pateiktu, ka mēs šai sistēmai, struktūrai, pilsētai Rīga piederēt negribam. Jo cilvēki nešķiro, kurš ko maksā. Bet jā, pienākumu pildīšana, lietas, ko mēs kopā darām, var veicināt vienotību. Jo es redzu, ka, jā, tev arī nepatīk, ka viņš tiek uzpirkts, man ar nepatīk!”*

Rīgas pilsētas iedzīvotāju pilsoniskā līdzdalība

Rīgas iedzīvotāju interese par politiku ir salīdzinoši vidēja: 7% rīdzinieku ir norādījuši, ka viņiem nav intereses par politiku, 21% norāda, ka interese ir drīzāk maza, 22% – vidēja, 45% – drīzāk liela, savukārt 6% rīdzinieku savu interesi par politiku ir raksturojuši kā lielu. 11 punktu skalā vidējā rīdzinieku interese par politiku ir 5,5 punkti. Kopš 2010. gada rīdzinieku interese par politiku nav būtiski mainījusies. Kopumā rīdziniekus visbiežāk interesē politiskie procesi Latvijā (83%) un Rīgā (83%), salīdzinoši liela interese rīdziniekam ir arī par politiskajiem procesiem Eiropā (74%) un pasaulē (78%). **Novērtējot savu politisko orientāciju**, rīdzinieki visbiežāk savus politiskos uzskatus ir novērtējuši ar atzīmi “5” (43%). 10 punktu skalā, kur 1 nozīmē “galēji kreisi uzskati”, bet 10 – “galēji labēji uzskati”, rīdzinieku atbilžu vidējā vērtība ir 5,5 punkti.

Raksturojot **iedzīvotāju sociālās aktivitātes**, arī šajā pētījuma vilnī iezīmējas tendence, ka rīdzinieku vidū lielāko atsaucību ir izpelnījušies dažādi vienreiz vai reti notiekoši pasākumi sabiedrības labā, piemēram, vides sakopšanas talkas – pēdējo trīs gadu laikā šādos pasākumos ir piedalījušies 59% rīdzinieku. Pēdējo trīs gadu laikā trešā daļa rīdzinieku (31%) ir parakstījuši kādu aicinājumu, petīciju, piektā daļa ir regulāri strādājusi kā brīvprātīgie (21%) vai piedalījusies sabiedriskajās apspriešanās (20%). Retāk rīdzinieki ir iesaistījušies kādās politiskās aktivitātēs, piemēram, izvietojusi vai komentējuši sociāli-politiska rakstura informāciju internetā vai citos plašsaziņas līdzekļos (14%), piedalījušies balsošanā (zvans vai īsziņa) vai izteikuši savu viedokli kādā no TV pārraidēm par politiku un citām sabiedrībai aktuālām tēmām (12%), mēģinājuši kādu pierunāt balsot par noteiktu politisku partiju (11%), tieši vai rakstiski sazinājušies ar Saeimas deputātiem, ministriem vai ierēdņiem (10%), tieši vai rakstiski sazinājušies ar pašvaldības deputātiem (10%) vai

piedalījušies piketos, demonstrācijās, streikos vai mītiņos (8%). Savukārt nedaudz vairāk kā desmitā daļa rīdzinieku ir iesaistījušies kādas sabiedriskās (nevalstiskās) organizācijas darbā (vairākkārt, regulāri) (14%). Kopumā kopš 2010. gada ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir tieši vai rakstiski sazinājušies ar savas pašvaldības ministriem vai ierēdņiem (no 7% uz 10%), savukārt ir samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir mēģinājuši kādu pierunāt balsot par noteiktu politisku partiju (no 20% uz 11%), un kuri pēdējo trīs gadu laikā ir piedalījušies piketos, demonstrācijās, streikos vai mītiņos (no 12% uz 8%). Salīdzinot ar 2014. gada aptaujas rezultātiem, ir novērojama pozitīva tendence pieaugt to rīdzinieku īpatsvaram, kuri iesaistās kādos vienreiz notiekošos pasākumos sabiedrības labā, regulāri veic brīvprātīgo darbu, piedalās sabiedriskajās apspriešanās (piemēram, par teritorijas plānošanu un attīstību – koku izciršanu, ceļu izbūvi u.c.) (no 29% uz 59%). Pētījuma rezultāti rosina domāt, ka tieši apkaimju biedrības ir laba platforma rīdzinieku piederības un līdzdalības veicināšanā. Pašvaldības atbalsts apkaimju biedrību veidošanā, darbībā un rīdzinieku aktīvas līdzdalības veicināšanā tajās kopumā sekmēs gan piesaisti apkaimei, gan pilsoniskās atbildības un pilsoniskās, politiskās aktivitātes palielināšanos.

Rīgas iedzīvotāju līdzdalību politiskajos procesos eksperti primāri sasaista ar piedalīšanos 2017. gada pašvaldības vēlēšanās, ko eksperti vērtē kā nepietiekamu. Taču kopumā eksperti rīdzinieku iesaisti sociālpolitiskajos procesos vērtē kā optimālu un pietiekošu. Lai veicinātu iedzīvotāju iesaisti sociālpolitiskajos procesos, Rīgas pašvaldībai būtu vairāk jāatbalsta nevalstisko organizāciju darbība un jāveicina to attīstība, sniedzot gan finansiālu atbalstu, gan atvieglojot juridisko pusi to darbībai. Ar juridiskās pusies atvieglošanu šeit tiek domāts, ka pašvaldība palīdz un izglīto NVO par to, kādā veidā jāgatavo dokumenti finansējuma iegūšanai.

Iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā un nevalstiskajās organizācijās

21% rīdzinieku pēdējo 3 gadu laikā ir regulāri **strādājuši kā brīvprātīgie**. Jomas, kurās rīdzinieki visbiežāk ir darbojušies kā brīvprātīgie, ir: dalība vides un dabas aizsardzībā un sakopšanā (talkas) (55%), veco ļaužu, invalīdu, bērnu aprūpe (15%), kultūras un mākslas pasākumi (organizēšana, atbalsta sniegšana dalībniekiem un apmeklētājiem) (12%), bērnu un jauniešu aktivitātes (organizēšana, mentorings) (9%), apģērbu un citu preču savākšana, izgatavošana un izdale (patversmēs, sociālajos centros) (9%), dzīvnieku aizstāvības un aprūpes aktivitātes (9%), kā arī naudas līdzekļu vākšana labdarībai (9%). Var teikt, ka rīdzinieki kļūst aktīvāki brīvprātīgā darba jomā, jo kopš 2014. gada ir novērojama pozitīva tendence pieaugt brīvprātīgā darba veikušo rīdzinieku īpatsvaram (no 7% uz 21%).

14% rīdzinieku pēdējo 3 gadu laikā ir **iesaistījušies kādā sabiedriskā (nevalstiskā) organizācijā** un kopš 2010. gada rīdzinieku iesaiste šādās organizācijās ir saglabājusies nemainīga. Nevalstiskās organizācijas, kurās rīdzinieki visbiežāk ir iesaistījušies, ir sociālas palīdzības organizācijas (17%), profesionālās apvienības, biedrības (15%), jaunatnes klubi, organizācijas, studentu korporācijas (12%), sporta, atpūtas organizācijas un klubi (tai skaitā šahs, dambrete, orientēšanās u.c.) (10%), arodbiedrības (9%), apkaimes biedrības (9%), vides aizsardzības organizācijas (8%).

Eksperti rīdzinieku iesaisti nevalstiskajās organizācijās un brīvprātīgajā darbā kopumā vērtē kā pietiekamu. No Rīgas pašvaldības puses būtu veicināma iedzīvotāju iesaistīšanās nevalstiskajās organizācijā, kas veicinātu pilsoniskās atbildības līmeņa pieaugumu sabiedrībā. Savukārt mākslīgi veicināt rīdzinieku iesaisti brīvprātīgajā darbā nav nepieciešams, lai šis process nezaudētu savu jēgu un būtību. Rīgas pašvaldībai sabiedrībā būtu jānes ziņa par tiem nemateriālajiem ieguvumiem, ko sniedz iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā, tā mainot sabiedrības vērtību sistēmu. Ekspertu vērtējumā brīvprātīgais darbs ir labs veids, kā sabiedrībā iekļaut seniorus, kuri, kā norāda eksperti, šobrīd ir sabiedrības grupa, kurai jo īpaši jāvelta uzmanība. Senioru iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā, protams, ja to pieļauj veselības stāvoklis, būtu veids, kā šai sabiedrības grupai likt justies noderīgai un vajadzīgai.

Kopumā ir jāatbalsta gan rīdzinieku iniciatīvas jaunu pasākumu veidošanā, gan rīdzinieku iespējas iesaistīties dažādās sabiedriskajās organizācijās un brīvprātīgajā darbā. Tomēr ir jāņem vērā, ka vislielāko atsaucību gūst dažādi kampaņveida pasākumi, t.i., pasākumi, kuri regulāri notiek reizi gadā.

Kā galvenos iemeslus iesaistei nevalstiskajā organizācijā (NVO) vai brīvprātīgajā darbā rīdzinieki nosauc spēju kādam palīdzēt (45%), lietderīgi pavadītu laiku (18%), vēlmi, lai apkārtējā vide būtu sakopta (14%), kā arī spēju ietekmēt kādus procesus/lēmumu pieņemšanu (11%). Tikmēr rīdzinieki, kuri nav iesaistījušies kādā NVO, vai nav regulāri veikuši brīvprātīgo darbu, kā galveno iemeslu tam nosauc pārāk lielu aizņemtību (46%), intereses trūkumu (18%) un to, ka nekad nav interesējušies, nezina nevienu nevalstisko organizāciju (12%).

Lai arī iedzīvotāju aptaujas rezultāti nepārāda statistiski nozīmīgas atšķirības dalībā brīvprātīgajā darbā pa vecuma grupām, eksperti ir novērojuši, ka brīvprātīgajā darbā galvenokārt iesaistās jaunieši vai iedzīvotāji vecumā līdz stabilas darba dzīves uzsākšanai. Pēc ekspertu domām veids, kā veicināt iedzīvotāju iesaisti brīvprātīgajā darbā, ir popularizēt iespēju caur brīvprātīgā darba veikšanu gūt pozitīvu pieredzi, emocijas un praksi.

Uzticēšanās līdzpilvēkiem un dažādām institūcijām

Lielākā daļa (67%) Rīgas iedzīvotāju kopumā **uzticas cilvēkiem**, un šim rādītājam kopš 2010. gada ir tendence pieaugt. Tikmēr, salīdzinot **uzticēšanās līmeni dažādām institūcijām**, visbiežāk Rīgas iedzīvotāji uzticas izglītības iestādēm (skolas, bērnudārzi, interešu izglītības iestādes) (81%), Rīgas pašvaldības policijai (73%), Valsts prezidentam (64%), baznīcai (62%), Rīgas sociālajam dienestam (62%), Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentam (60%), Rīgas domei (59%), presei, televīzijai, radio (58%), bruņotajiem spēkiem (57%) un tiesām (57%). Kopš 2010. gada ir pieaugusi rīdzinieku uzticēšanās Rīgas pašvaldības policijai (no 60% uz 73%), valdībai (no 21% uz 32%), Saeimai (no 15% uz 28%), kā arī politiskajām partijām (no 11% uz 15%).

Viens no ekspertiem pauž īpašu atzīnību Rīgas pašvaldības policijas komunikācijas stilam sabiedriskajos medijos, kas, kā uzskata eksperts, ir būtiski mainījis institūcijas tēlu un sabiedrības uztveri. Pašvaldības policija spējusi parādīt sava darba cilvēcisko pusi, rīdziniekiem saprotamā veidā tiek nodota informācija par pašvaldības policijas darba

galveno misiju – palīdzēt cilvēkiem. Šīs komunikācijas rezultātā ir pieaugusi iedzīvotāju uzticēšanās. Eksperts norāda, ka arī citām pašvaldības institūcijām būtu jāpārskata sava komunikācijas stratēģija, iespējams, jāpārņem Pašvaldības policijas pozitīvā prakse. Šāds komunikācijas stils, iespējams, varētu iedzīvotāju kopējo uzticēšanos institūcijām.

Eksperta komentārs par rīdzinieku uzticēšanās veicināšanu dažādām institūcijām: *“Manuprāt, vajag vairāk iesaistīt iedzīvotājus ikdienas dzīves pamatlēmumu pieņemšanā, proti, ja vajag cirst kokus tāpēc, ka viņi visi ir slimi, vai tāpēc, ka viņiem ir tukšs viducis, un tas ir bīstami. Mīļie draugi, nu, sakiet to cilvēkiem! Un cilvēki izteiksies, būs vieglāk pieņemt lēmumu, līdz ar to būs panākta sabiedrības ekspertīze jebkura lēmuma pieņemšanā. Jo mums pašiem vajag, lai pēc tam teiktu: “Paklau, mēs runājām ar tiem iedzīvotājiem, kuriem tie koki ir tieši pie loga. Un viņi teica, ka tiešām kokiem ir tukšs vidus.” Bet, ja kādu dienu pēkšņi atbrauc mašina un sāk zāģēt, atvainojiet, es pati pirmā kliegtu! Lūk, tas mums nav pierasts. No vienas puses, tā ir demokrātijas pazīme, ka mēs pieņemam lēmumu, mēģinot iesaistīt arvien vairāk iesaistīto personu vai pušu. No otras puses, tā ir ļoti laba aizsardzības sistēma pašiem – mēs pieņemam lēmumu, un mums ir aizsargs. Jūs paši to zinājāt un pieņēmt lēmumu.”*

Kā liecina pētījuma rezultāti, tolerance un uzticēšanās dažādām sabiedrības grupām kopumā palēnām pieaug. Tomēr, vadoties pēc ekspertu rekomendācijām, uzticēšanos un savstarpējo sadarbību varētu sekmēt dažādi apkaimju vai plašāka mēroga iesaistoši pasākumi, aktivitātes, kas saved kopā dažādas sabiedrības grupas.

Rīgas iedzīvotāju sociālie tīkli

Ja viņiem būtu nepieciešama palīdzība sarežģītā situācijā, rīdzinieki visbiežāk vērstos pie radniekiem (68%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki ir norādījuši, ka šādās situācijās vērstos arī pie draugiem (41%), valsts iestādēs (26%) vai pašvaldībā (21%). Kopš 2014. gada ir redzama tendence pieaugt to rīdzinieku īpatsvaram, kuri sarežģītās situācijās vērstos pie draugiem (no 41% 2014. gadā uz 48% 2017. gadā).

Starppersonu uzticēšanās, iecietība, attieksme pret atšķirīgām sabiedrības grupām

Raksturojot vēlamo distanci ar dažādām sabiedrības grupām, vērojams, ka līdz personiskai saskarsmes robežai (līdz tuvai radniecībai, laulībām, kā ar tuvu draugu, kā ar kaimiņu vai kā ar kolēģi) 92% rīdzinieku būtu gatavi kontaktēties ar latviešiem, 87% – ar krieviem, 85% – ar invalīdiem ar fiziskiem traucējumiem (redzes, dzirdes, kustību u.c.), 80% – citas tautības pārstāvjiem, 82% – maznodrošinātiem, nabadzīgiem cilvēkiem un 82% – ar ebrejiem. Visneiecietīgākā attieksme (atbilde *“nedrīkst ielaist valstī vispār”*) visbiežāk ir demonstrēta pret tādām grupām kā narkomāni (35%), cilvēki no sektas vai kādas neregistrētas reliģiskās organizācijas (26%), alkoholiķi (24%), kā arī homoseksuāli orientēti cilvēki (17%). Kopš 2010. gada ir vērojamas pozitīvas tendences, kad rīdzinieku kopumā kļūst atvērtāki dažādām sabiedrības grupām, jo, kā rāda pētījuma rezultāti, ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri kopumā vēlētos, būtu gatavi tuvāk kontaktēties ar lielāko daļu pētījumā iekļauto iedzīvotāju grupām: citas tautības pārstāvjiem, ebrejiem, citas rases pārstāvjiem, invalīdiem ar garīgiem traucējumiem, cilvēkiem ar atšķirīgu reliģisko

pārliecību, homoseksuāli orientētiem cilvēkiem, čigāniem/romiem, cilvēkiem pēc soda izciešanas, alkoholoļiem, narkomāniem.

Liela daļa (58%) rīdzinieku uzskata, ka **pasākumu, kas veicina sabiedrības saliedētību**, skaits Rīgā ir pietiekams. Trīs pasākumi, kas būtu nepieciešami, lai veicinātu sabiedrības saliedētību Rīgā, pēc rīdzinieku domām, ir: kopīgi pasākumi dažādām tautībām (18%), kultūras pasākumi (14%) un sporta pasākumi (9%). Šie trīs pasākumi bija rīdzinieku visbiežāk minētie pasākumi sabiedrības saliedētības veicināšanai arī 2014. gadā.

Ekspertu novērojumi liecina, ka plaša starp dažādām sabiedrības grupām mazinās. Tas parādās iedzīvotāju aptaujas rezultātos. Pēc ekspertu domām iemesls tam ir sabiedrības informētības līmeņa par atšķirīgo pieaugums un atšķirīgā pieņemšanas process attīstība. Tomēr vienlīdz stipri vēl arvien ir jūtama sabiedrības noslēgtība un bailes no citādā un/vai nezināmā. Iespējams, ka jautājot par romu tautības pārstāvjiem, iedzīvotāji sniedz sociāli vēlamākas atbildes, nekā tas ir patiesībā. Tikmēr ekspertu vērtējumā sabiedrības grupa, kura joprojām izjūt pret sevi vērstu vislielāko diskrimināciju, ir romu tautības pārstāvji. Savukārt iedzīvotāju aptaujas rezultāti atklāj, ka diskriminētākās iedzīvotāju grupas šobrīd ir narkomāni, alkoholoļi un cilvēki no kādas sekas vai kādas neregistrētas reliģiskās organizācijas. Sabiedrībā valdošo stereotipu ietekmē diskriminācijas līmenis attiecībā uz romu tautības pārstāvjiem ir saglabājies augsts, Rīgas pašvaldībai īpaši būtu jāpievērš uzmanība romu tautības rīdzinieku iekļaušanai sabiedrībā.

Ieteikums dažādas integrācijas aktivitātes turpināt vērst arī uz pirmsskolas un skolas vecuma bērniem, piemēram, caur pulciņiem un kultūras pasākumiem, kā arī caur izglītības sistēmu šīs rīdzinieku grupas iesaistīt brīvprātīgā darba veikšanā u.tml.

Attieksme pret sabiedrības integrāciju

Lielākā daļa (60%) rīdzinieku piekrīt apgalvojumam, ka sabiedrības integrāciju ir nepieciešams vadīt un kontrolēt no valsts/ pašvaldības puses. Tomēr kopš 2010. gada šādi domājošu rīdzinieku īpatsvars ir samazinājies (2010. gadā šādi domāja 67% rīdzinieku). Absolūtais vairākums (81%) rīdzinieku pauž atbalstu apgalvojumam, ka Latvijā ir jāveicina mazākumtautību identitātes saglabāšana un šādi domājošo rīdzinieku īpatsvars kopš 2010. gada nav būtiski mainījies. Kopš 2010. gada ir samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, pēc kuru domām Latvijas sabiedrībā nav vēlama atšķirīgu etnisko identitāšu pastāvēšana (no 19% 2010. gadā uz 15% 2017. gadā). Eksperti pauž viedokli, ka valstij un pašvaldībai ne tik daudz vajadzētu vadīt un kontrolēt integrācijas procesu, bet gan radīt tiesiski sakārtotu un labvēlīgu vidi, kurā nevalstiskās organizācijas var strādāt un īstenot integrācijas projektus. Ir jārada vide, kurā veidojas arī jaunas nevalstiskās organizācijas, kas pēc viņu domām veicinātu iedzīvotāju iesaisti un pašorganizēšanos. Daži no ekspertiem norāda, ka integrācija ir tāds process, kas galvenokārt ir atkarīgs no sabiedrības un mehāniski no valsts vai pašvaldības puses nav pilnībā ietekmējams.

Latviešu valodas zināšanas un lietošana

Latviešu valodas zināšanu līmenis un lietojums cittautiešu vidū ekspertu redzējumā pēdējo trīs-četrus gadu laikā ir pieaudzis. Rīdzinieki arvien biežāk publiski – darbā, uz

ielas, veikalā, ar draugiem, paziņām – lieto latviešu valodu, ko eksperti vērtē pozitīvi, taču eksperti norāda, ka situācija ģimenēs, kurās latviešu valoda nav viennozīmīgi pamatvaloda, saglabājas stabili nemainīga. **Raksturojot valodas zināšanas**, vairāk nekā puse (56%) rīdzinieku norāda, ka brīvi sarunājas latviešu valodā un 41% rīdzinieku tā ir dzimtā valodā. Kopumā kopš 2010. gada nav būtiski mainījies brīvi latviski runājošo rīdzinieku īpatsvars (52% 2010. gadā un 56% 2017. gadā). Tikmēr krievu valodu brīvi pārvalda 86% rīdzinieku un vairāk nekā pusei (55%) rīdzinieku tā ir dzimtā valoda. Kopš 2010. gada ir samazinājies brīvi krieviski runājošo rīdzinieku īpatsvars (no 90% 2010. gadā uz 86% 2017. gadā). Savukārt 43% rīdziniekiem, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, pēdējo trīs gadu laikā latviešu valodas zināšanas ir uzlabojušas, salīdzinoši retāk valodas zināšanas ir uzlabojušās rīdziniekiem, kuri tikai nedaudz prot sarunāties latviešu valodā. 12% rīdziniekiem latviešu valodas zināšanas ir pasliktinājušās, bet 44% – nav mainījušās. Salīdzinoši retāk zināšanas nav mainījušās rīdziniekiem, kuri latviešu valodā ar nelielām grūtībām var sarunāties par jebkuru jautājumu. Aprakstot **valodas lietojumu** dažādās dzīves situācijās, galvenokārt vai tikai latviešu valodā mājas sarunās 38% rīdzinieku, darbā – 27%, ar draugiem, paziņām – 25%, valsts un pašvaldību iestādēs – 57%, uz ielas, veikalā – 31%.

Par **Rīgas pašvaldības piedāvātajiem latviešu valodas bezmaksas kursiem** ir informēta lielākā daļa (74%) rīdzinieku, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda. Rādītājam kopš 2014. gada ir novērojama stabila nemainīga tendence. Pēdējo trīs gadu laikā šos kursus ir apmeklējuši 11% rīdzinieku, kuriem dzimtā valoda nav latviešu valoda. Novērtējot apmeklētos kursus, rīdzinieki tos kopumā ir novērtējuši kā labus. Savukārt kā galvenos iemeslus bezmaksas latviešu valodas kursu neapmeklēšanai rīdzinieki visbiežāk norādījuši, ka viņi latviešu valodu zina pietiekoši labi.

Eksperti viennozīmīgi apgalvo, ka pieprasījums pēc latviešu valodas apguves kursiem ir liels un būtu jārod iespēja šos apmācību kursus īstenot lielākā apmērā. Papildus, būtu jānodrošina iespēja kursus apmeklēt atkārtoti, lai tie, kuri to vēlas, varētu atsvaidzinātu zināšanas un būtu pārliecinātāki par latviešu valodas lietošanu savā ikdienas dzīvē. Sabiedrība šobrīd ir pārmaiņu procesā, un eksperti norāda, ka arī valodas apgūšanai kursos būtu jāievieš radoši risinājumi, jaunas apmācību pieejas, kas veicinātu iedzīvotāju interesi par valodas apguvi, kā arī uzturētu šo interesi visa kursa garumā.

Migrācija

Desmitā daļa (10%) rīdzinieku tuvākā gada laikā plāno pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās: trešā daļa plāno pārcelties uz citu pilsētu Latvijā, ceturtda daļa – uz Latvijas laukiem vai kādu citu valsti Eiropā, desmitā daļa – uz Krieviju vai citām NVS valstīm, vai kādu citu valsti. Kopš 2010. gada ir palielinājusies tendence pārcelties uz citu pilsētu Latvijā. Ņemot vērā, ka **salīdzinoši biežāk starp pārcelties-plānojošajiem rīdziniekiem ir privātajā sektorā strādājošie un pēc amata vadītāji**, lai mazinātu migrācijas riskus, Rīgai ir jāveidojas un sevi jāpozicionē kā uzņēmējdarbībai un karjeras izaugsmei visatbilstošāko centru.

Eksperti pozitīvi vērtē iedzīvotāju aptaujā redzamo tendenci pārcelties uz citu pilsētu Latvijā, pretstatot to vēlmei pārcelties uz dzīvi ārpus Latvijas, proti, cilvēki pamet lielpilsētu,

bet nepamet valsti. Viņi norāda, ka šī tendence izteikti novērojama pēdējos gados un turīgu rīdzinieku vidū, kuri meklē dzīvesvietu ar augstāku dzīves kvalitāti kopumā un zaļāku vidi sev un saviem bērniem. Rīgas pašvaldībai būtu jāvērs uzmanību un jādomā par turīgo iedzīvotāju noturēšanu pilsētā, gādājot par dzīves un vides kvalitāti pilsētā, kā arī risinot bērnu dārzu rindu problēmu.

Gandrīz katrs devītais rīdzinieks (87%) pazīst kādu, kurš ir izbraucis no Latvijas uz dzīvi citā valstī un salīdzinot ar 2014. gada rezultātiem var runāt par nelielu rādītāja pieaugušo tendenci (no 81% 2014. gada uz 87% 2017. gadā). Tikmēr trešā daļa (36%) rīdzinieku pazīst, zina kādu, kurš ir atgriezies atpakaļ Latvijā no dzīves ārzemēs, un šim rādītājam kopš 2014. gada ir tendence pieaugt (no 24% uz 36%). Piektā daļa (19%) rīdzinieku pazīst, zina kādu, kurš nesen (pēdējo piecu gadu laikā) ir ie braucis Latvijā uz pastāvīgu dzīvi un arī šim rādītājam ir tendence pieaugt (no 9% 2014. gadā uz 19% 2017. gadā).

Nedaudz vairāk nekā ceturtdaļa rīdzinieku uzskata, ka **cilvēku iebraukšanai no citām valstīm uz dzīvi Latvijā būs kopumā pozitīva ietekme** uz vietējo iedzīvotāju dzīvi. Detalizētāk raksturojot pozitīvās ietekmes izpausmes, rīdzinieki kā trīs galvenos iemeslus ir norādījuši jaunas pieredzes iegūšanu, mācīšanos no iebraucējiem, citu kultūru iepazīšanu, kultūras apmaiņu un to, ka iebraucēji maksās nodokļus, attīstīs ekonomiku. Piektā daļa uzskata, ka cilvēku iebraukšanai no citām valstīm uz dzīvi Latvijā būs kopumā **negatīva ietekme uz vietējo iedzīvotāju dzīvi**. Detalizētāk raksturojot negatīvās ietekmes izpausmes, rīdzinieki kā trīs galvenos iemeslus ir norādījuši: citas kultūras, reliģijas izplatīšanos/neintegrēšanos, darba vietu skaita samazināšanos, bezdarba palielināšanos un lielu pabalstu maksāšanu iebraucējiem. Tikmēr nedaudz mazāk nekā puse rīdzinieku uzskata, ka **cilvēku iebraukšanai no citām valstīm uz dzīvi Latvijā nebūs ietekmes uz vietējo iedzīvotāju dzīvi**. Detalizētāk skaidrojot savu nostāju, rīdzinieki kā trīs galvenos iemeslus nosauc: tik daudz cilvēku Latvijā neiebrauc, lai kaut kas mainītos, katram ir savs dzīves stils, kas viens otram netraucē, līdz šim nav bijusi saskarsme ar iebraucējiem.

Kopumā rīdzinieku attieksmei pret iebraucējiem ir tendence palikt pozitīvākai – kopš 2014. gada ir novērojama tendence pieaugt to rīdzinieku īpatsvaram, pēc kuru domām cilvēku no citām valstīm iebraukšanai Latvijā būs pozitīva ietekme uz vietējo iedzīvotāju dzīvi (no 19% uz 28%) un ir tendence samazināties pretēji domājošu rīdzinieku īpatsvaram (no 33% uz 19%).

Rīgas pašvaldības piedāvāto iespēju un pakalpojumu novērtējums

Rīdzinieki tika lūgti raksturot biežāk izmantotos avotus, kuros iegūst informāciju par aktualitātēm valstī. No **avīzēm un žurnāliem** rīdzinieki visbiežāk lasa avīzi MK Latvija, Diena un Vesti segodņa. No **televīzijas kanāliem** visskatītākais ir PBK (Pirmais Baltijas Kanāls); salīdzinoši bieži rīdzinieki skatās arī tādus kanālus kā TV3, Latvijas TV1, LNT, NTV Mir Latvija/ HTB Mir Baltic un RTR Planeta Baltija. No **radiostacijām** rīdzinieki visbiežāk klausās Radio Skonto, tāpat bieži ir norādītas arī tādas radiostacijas kā Radio SWH, Retro FM, EHR (Eiropas hitu radio), SWH+ un Latvijas Radio 2. No **interneta portāliem** rīdzinieki visbiežāk apmeklē portālu delfi.lv. Salīdzinoši bieži rīdzinieki informāciju par aktualitātēm valstī iegūst arī portālos Facebook.com un Apollo.lv.

Eksperti norāda uz masu mediju nozīmīgo lomu sabiedrības saliedēšanas jeb integrācijas procesā kopumā, taču uzsver, ka šī brīža ietekme masu medijiem ir vairāk sabiedrību šķeļoša nekā saliedējoša, un šāda ietekme tiek uzturēta politisko interešu vajadzībām. Eksperti norāda arī uz atšķirīgo informācijas interpretāciju un atspoguļojumu dažādu valodu medijos. Daži no ekspertiem kritiski izsakās par masu mediju atspoguļoto saturu, kas neveicina sabiedrības kritisko domāšanu un interesi iedziļināties sabiedrībai patiesi būtiskos procesos un notikumos.

Rīdzinieki visbiežāk **informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem iegūst** no radiem, draugiem, paziņām (53%) vai uzzina par tiem interneta portālos (piemēram, delfi.lv, tvnet.lv) (52%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki informāciju par šiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem gūst arī interneta sociālajos tīklos (piemēram, Twitter vai Facebook), no TV raidījumiem, radio raidījumiem, kā arī to iegūst internetā specializētās mājaslapās (piemēram, riga.lv - Rīgas domes informatīvajā portālā). Interesanti, ka kopš 2010. gada rīdzinieki ievērojami biežāk informāciju par dažādiem pasākumiem un pakalpojumiem uzzina no radiem, draugiem, paziņām. Kopš 2010. gada rīdzinieki biežāk informāciju par šiem pasākumiem un pakalpojumiem iegūst arī no interneta portāliem (piem., delfi.lv, tvnet.lv), no interneta sociālajiem tīkliem (piem., Twitter, Facebook), no radio raidījumiem, no speciālajiem informatīvajiem bukletiem (materiāliem) un Rīgas pašvaldības iestādēm (piem. no izpilddirekcijas, sociālā dienesta, bērnudārza, skolas, interešu centra u.c.).

Arī kā **vēlamo informācijas saņemšanas avotu** rīdzinieki visbiežāk ir norādījuši interneta portālus (piemēram, kā delfi.lv, tvnet.lv) un interneta sociālos tīklus (piemēram, Twitter, Facebook). Bez šiem kā citi vēlami informācijas saņemšanas avoti ir TV raidījumi, interneta specializētās mājaslapas un radio raidījumi. Salīdzinājumā ar 2010. gadu, 2017. gadā rīdzinieki salīdzinoši biežāk vēlētos iegūt šo informāciju no radiem, draugiem, paziņām.

Pētījums apliecina, ka dažādas iedzīvotāju grupas iegūst informāciju no atšķirīgiem kanāliem. Tādēļ ir jāturpina uzturēt dažādi informācijas kanāli, lai informāciju par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem saņemtu pēc iespējas vairāk rīdzinieku.

Pēdējos sešos mēnešos **biežāk izmantotie Rīgas pašvaldības pakalpojumi** ir skola (40%), bibliotēka (30%), interešu izglītības iestāde (piem., bērnu un jauniešu centrs, mūzikas, sporta skola) (37%), kultūras centrs (24%) un bērnudārzs (24%). Kopš 2010. gada rīdzinieki ievērojami biežāk ir izmantojuši/apmeklējuši bibliotēkas, interešu izglītības iestādes (piem., bērnu un jauniešu centrus, mūzikas, sporta skolas), kultūras centrus, publiskā interneta pieejas punktu pašvaldībā, RD apmeklētāju pieņemšana centru, kā arī Dienas un atbalsta centru, dienas aprūpes centru. Savukārt kopš 2010. gada rīdzinieki ievērojami retāk ir izmantojuši/apmeklējuši sociālo dienestu.

Rīdzinieki, kuri pēdējo sešu mēnešu laikā ir apmeklējuši kādu no Rīgas pašvaldībā pieejamajiem pakalpojumiem, **kopumā ir apmierināti par pēdējo sešu mēnešu laikā saņemtajiem pakalpojumiem.** Visatzinīgākos vērtējumus ir saņēmuši Krīzes centrs (100%), pārtikas pakas, zupas virtuves (100%), kā arī bibliotēkas (97%), kultūras centri (96%), interešu izglītības iestādes (piem., bērnu un jauniešu centri, mūzikas, sporta skolas) (92%)

un bērnodārzi (90%). Analizējot datus jāņem vērā, ka atsevišķu pakalpojumu saņēmēju rīdzinieku skaits sasniegtajā izlasē ir nepietiekams, lai izdarītu statistiski nozīmīgus secinājumus, taču šie rādītāji parāda pakalpojuma snieguma novērtējuma tendences.

Sabiedrības, kopienas sadarbība problēmu risināšanā

Lūgti raksturot to, cik lielā mērā pazīst savus kaimiņus, 40% rīdzinieku apgalvo, ka pazīst visus vai gandrīz visus kaimiņus; 30% – vismaz pēc sejas pazīst lielāko daļu savu kaimiņu, 29% – zina tikai dažus kaimiņus, tikmēr 1% rīdzinieku nepazīst nevienu no saviem kaimiņiem.

Analizējot rīdzinieku **sadarbību ar kaimiņiem**, redzams, ka gandrīz puse rīdzinieku kopā ar saviem kaimiņiem no mājas vai ielas, kurā dzīvo, ir piedalījušies māju, pagalmu vai apkārtējās vides mājas apkaimē labiekārtošanā (49%) vai arī ir iesaistījušies publiskās apspriedēs par mājas, pagalma vai apkārtējās vides labiekārtošanu, attīstību (49%). Katrs desmitais (9%) rīdzinieks pēdējā gada laikā ir piedalījies savas ielas vai apkaimes svētku organizēšanā. Tikmēr trešā daļa (31%) rīdzinieku pēdējo divu gadu laikā ir apmeklējuši, piedalījušies kultūras, sporta un cita veida pasākumos savā apkaimē. Mazāk kā piektā daļa (17%) ir piedalījusies savas ielas vai apkaimes svētkos. Rīdzinieki salīdzinoši reti ir piedalījušies "Apkaimju forumā" (4%) un apmeklējuši, piedalījušies iedzīvotāju forumā "Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara!" (2%). Ir būtiski turpināt uzturēt un paplašināt īstenoto aktivitāšu, pasākumu klāstu mikrorajonos, apkaimēs, tādējādi sekmējot rīdzinieku pozitīva savstarpējā kontakta veidošanos ar citiem apkaimes iedzīvotājiem. Savstarpējā kontakta veidošanās, iesaiste dažādās kolektīvās aktivitātēs ilgtermiņā sekmētu to rīdzinieku piederību Rīgai, kuri šobrīd nejūtas piederīgi pilsētai kopumā, bet gan savai apkaimē/mikrorajonam (skat. rezultātus nodaļā "Rīgas pilsētas iedzīvotāju sociālā identitāte" par iemesliem, kādēļ daļa iedzīvotāju nejūtas piederīgi Rīgai).

Ekspertu vērtējumā rīdzinieku iesaiste apkaimēs šobrīd ir pārāk kūtra un būtu veicināma, informējot sabiedrību par ieguvumiem un pozitīvajiem pieredzes stāstiem. Iesaiste kopienās ļautu attīstīt pilsoniskās atbildības sajūtu un veicinātu iedzīvotāju interešu vai problēmu aktualizēšanu, to aizstāvību pašvaldības līmenī.

Sabiedriskie pasākumi

Rīgas pilsētas rīkotus publiskus svētku pasākumus pēdējā pusgada laikā ir apmeklējušas aptuveni 2/3 rīdzinieku. Rīgas pilsētas rīkotas sporta spēles/sporta pasākumus pēdējo 6 mēnešu laikā ir apmeklējusi 1/4 rīdzinieku. 3/4 rīdzinieku Rīgas pilsētas rīkotus publiskus svētkus un kultūras pasākumus un/vai Rīgas pilsētas rīkotas sporta spēles/sporta pasākumus apmeklē retāk nekā reizi mēnesī.

Visaugstākā atpazīstamība ir tādiem **Rīgas pilsētas organizētiem svētkiem vai pasākumiem** kā Rīgas pilsētas svētki (48%), Līgo svētki Krastmalā (40%), 18. novembra svētki (26%) un Jaunā gada sagaidīšana (23%). 49% rīdzinieku nosauca kādus citus svētkus, starp kuriem visbiežāk norādīti dažādi skriešanas pasākumi (16%), kā arī Muzeju nakts (12%). Kopš 2010. gada kopumā ir pieaugusi vairāku svētku spontānā atpazīstamība: 18.novembra svētki, Staro Rīga, 4. maija svētki.

Raksturojot savu līdzdalību Rīgas pilsētas organizētajos pasākumos, vairāk nekā puse rīdzinieku norādīja, ka ir apmeklējuši Staro Rīga, tirdziņus, 18. novembra svētkus un Rīgas pilsētas svētkus. Kopš 2010. gada ir pieaudzis Staro Rīga apmeklētāju īpatsvars, kā arī kopš 2014. gada ir novērojama pozitīva tendence vairāku svētku un pasākumu apmeklētāju īpatsvara pieaugumā: Jaunā gada sagaidīšana, 4. maija svētki, Lieldienas, Egļu ceļš.

Rīdzinieki, kuri pēdējā gada laikā nav apmeklējuši Rīgas pilsētas organizētus svētkus, kā galveno iemeslu svētku neapmeklēšanai visbiežāk ir norādījuši veselības problēmas (30%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki kā galvenos iemeslus Rīgas pilsētas organizēto svētku neapmeklēšanai ir minējuši laika trūkumu, nepatiku pret burzmu, aizņemtību ar darbu, kā arī to, ka šie svētki nešķiet interesanti, tie nepatīk (labprātāk atpūšos mājās, dabā), ir mazs bērns, jāpieskata mazbērni. Kopš 2010. gada ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri Rīgas pilsētas rīkotos svētkus neapmeklē, jo atpūšas mājās, dabā, savukārt ir ievērojami samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, kuri svētkus neapmeklē, jo viņiem trūkst naudas, transporta izdevumi svētku apmeklēšanai ir pārāk lieli.

Kā liecina pētījuma rezultāti, **seniori ir starp tiem, kuri salīdzinoši retāk apmeklē dažādus apkaimēs notiekošus pasākumus** (skat. nodaļu "Sabiedrības, kopienas sadarbība problēmu risināšanā"). Uz nepieciešamību pēc izteiktākas senioru iesaistes norāda arī eksperti. **Lai sekmētu senioru integrāciju apkaimēs un ikdienas aktivitātēs**, ieteikums dažādu apkaimēs (vai pat pilsētas) mēroga kultūras, sporta pasākumu organizēšanā iesaistīt arī pilsētas seniorus.

Ekspertu redzējumā Rīgā pieejamo pasākumu klāsts skaitliski un saturiski ir optimāls; eksperti atzīst šo pasākumu pozitīvo ietekmi uz sabiedrības integrācijas procesa veicināšanu. Vislielāko atzinību eksperti pauž par dažādu pasākumu rīkošanu Rīgas apkaimēs, jo ir novērojuši, ka populārākie un lielākie pasākumi tiek rīkoti tieši Rīgas centrā, kas nozīmē to, ka liela daļa apkaimēs mītošo Rīgas iedzīvotāju tos tomēr dažādu iemeslu dēļ neapmeklē. Pasākumu klāsts ārpus Rīgas centra tiek novērtēts pozitīvi, tomēr tas varētu būt arī plašāks. Ekspertu vērtējumā Rīgas pašvaldībai būtu jāatbalsta un jāveicina pasākumu organizēšana un rīkošana tieši apkaimēs, lai veicinātu integrācijas procesu izplešanos apkaimēs, kas varētu veicināt rīdzinieku piederības sajūtas galvaspilsētai. Kā grupu, kurai jāvelta īpaša uzmanība plānojot, organizējot un īstenojot pasākumus pilsētā, eksperti norāda cilvēkus ar funkcionāliem traucējumiem. Būtiski, plānojot un organizējot pasākumus, ir pasākumā integrēt visu nepieciešamo infrastruktūru, kas nepieciešama, lai cilvēks ar funkcionāliem traucējumiem varētu to apmeklēt. Kā arī ekspertu ierosinājums ir tos pasākumus, kas konkrēti paredzēti cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, padarīt redzamākus sabiedrībai kopumā, piešķirot tiem arī izglītojošu raksturu, proti, informēt, izglītot sabiedrību par šiem cilvēkiem, lai veicinātu sabiedrības toleranci un izpratni par cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.

Rekomendācijas

- Lai palielinātu rīdzinieku emocionālo piesaisti pilsētai, primāri ir jāpievērš uzmanība attīstībai apkaimju līmenī, domājot par:
 - apkaimju infrastruktūru, tās esošo stāvokli un iespējamiem uzlabojumiem – ielu apgaismojums, ietvju izveide u.c. aspekti sekmētu iedzīvotāju fiziskās drošības sajūtu;
 - apkaimēs jau pieejamajiem pakalpojumiem un iespējamiem uzlabojumiem – skolu, bērnudārzu, poliklīniku, parku/skvēru, sporta laukumu pieejamība un atbilstošs stāvoklis sekmētu to, ka iedzīvotāji šos pakalpojumus izmantotu konkrētajā apkaimē, tie būtu fiziski pieejamāki un to izmantošana veicinātu iedzīvotāju sociālā kontakta veidošanu apkaimes ietvaros;
 - apkaimju biedrībām – ir jāatbalsta jau esošās apkaimju biedrības, jāatbalsta šo organizāciju iniciatīvas, jāsekmē tādu mehānismu izveide, kas mudina iedzīvotājus iesaistīties jau esošo biedrību aktivitātēs un kas sekmē jaunu biedrību veidošanos apkaimēs, kur šādas biedrības vēl nav izveidojušas. Apkaimju biedrības ir vide, kurā veidojas gan sociālie kontakti, gan apziņa par pilsonisko atbildību un caur pilsonisko atbildību, iesaisti apkaimes vai pilsētas mēroga procesos veidojas piesaiste pilsētai kopumā.
- Rekomendējams caur dažādām aktivitātēm gan pilsētās, gan apkaimju līmenī sociālajos un politiskajos procesos iesaistīt gados jaunākos rīdziniekus (vecumā no 18 līdz 34 gadiem):
 - kā liecina pētījuma dati, kopumā šīs rīdzinieku grupas interese par politiku, notikumiem pilsētas, valsts un plašākā mērogā ir salīdzinoši zema;
 - datos parādās, ka gados jaunākie rīdzinieki salīdzinoši biežāk ir parakstījuši peticijas, piedalījušies mītiņos, tomēr piedalās arī talkās, kultūras pasākumos un citos vienreizējos pasākumos, tātad, ir aktīvi, ja vien redz nepārprotamu, skaidri saskatāmu darbības jēgu;
 - gados jaunākie rīdzinieki kopumā ir salīdzinoši atvērtāki attiecību veidošanai ar dažādām sabiedrības grupām (t.sk. ar iebraucējiem) (skat. nodaļu "Starppersonu uzticēšanās, iecietība, attieksme pret atšķirīgām sabiedrības grupām"), līdz ar to jaunieši var kalpot kā tilts integrācijas veicināšanā starp jaunākajām un vecākajām paaudzēm.
- Lai veicinātu dabisku rīdzinieku iesaisti NVO un brīvprātīgajā darbā, eksperti rekomendē veicināt vērtību uztveres maiņu cilvēku apziņā, piemēram, kampaņveidā komunicējot pozitīvos stāstus un morālo gandarījumu, ko cilvēks iegūst, iesaistoties NVO vai brīvprātīgajā darbā. Brīvprātīgais darbs var kalpot arī kā platforma dažādu sabiedrības grupu saliedēšanai un iekļaušanai.
 - Lai veicinātu NVO attīstību kopumā, tām būtu jāsniedz gan finansiāls, gan nemateriāls atbalsts (piemēram, zināšanas, padomi, izglītošana par NVO darbību, ar to saistītajiem aspektiem); ir jārada labvēlīga vide, lai rastos jaunas NVO.
 - Ir būtiski, ka iedzīvotāju informēšana un izglītošana par dažādām sabiedrības grupām saglabājas kā daļa no izglītības programmas. Lai bērni jau no mazotnes būtu informēti par atšķirīgo un citādo, ir svarīgi, ka izglītošana par dažādām sabiedrības grupām sākas jau pirmsskolas iestādēs. Pētījuma rezultāti norāda uz jaunākās paaudzes rīdzinieku ievērojami lielāku atvērtību pret atšķirīgām sabiedrības grupām.

- Rīgas pašvaldība varētu komunicēt un publiski lepoties ar īstenotajām dažādības vadības aktivitātēm pašvaldības iestādēs, tādējādi rādot pozitīvo piemēru un veicinot dažādības vadības aktivitāšu īstenošanu citu darba devēju vidū, kā arī atbalstītu dažādu grupu integrēšanos sabiedrībā un darba tirgū. Dažādības vadība ietver darbību kopumu, kura mērķis ir atzīt, atbalstīt un pozitīvi novērtēt atšķirības uzņēmuma/ iestādes kolektīvā. Aktivitātes ietver darba vides uzlabošanu, dažādu sabiedrības grupu piesaisti un noturēšanu darbā, darbinieku apmācību, gan uz klientiem vērstas aktivitātes, piemēram, pakalpojumu un produktu nodrošināšanu, kas atbilst dažādu sabiedrības grupu vajadzībām.
- Pētījumarezultāti liecina, ka latviešu valodas zināšanu uzlabošanās vai pasliktināšanās ir saistīta ar latviešu valodas lietošanas biežumu (skat. nodaļu "Latviešu valodas zināšanas un lietošana"). Tādēļ ir jāveicina rīdzinieku savstarpējā komunikācija latviešu valodā, tajā skaitā, piemēram, veicinot rīdzinieku ar ne tik tekošu latviešu valodu pieņemšanu darba vietās, kurās viena no galvenajām prasībām ir valodu zināšanas.
- Lai arvien vairāk cittautiešu apgūtu latviešu valodu, ir jāturpina bezmaksas latviešu valodas kursu organizēšana.
- Papildus turpināt sadarbību ar darba devējiem Rīgā, kuri sava biznesa attīstībai plāno piesaistīt darbiniekus no ārzemēm, kur pašvaldība kā atbalsta formu šiem darba devējiem piedāvā latviešu valodas bezmaksas kursus, kas veicinātu:
 - no ārzemēm piesaistīto darbinieku integrāciju Rīgā, un
 - uzņēmējdarbības attīstību Rīgas pilsētā.
- Ņemot vērā mūsdienu sabiedrības mediju patēriņa paradumus un tajos atspoguļoto informācijas saturu, padarīt informāciju pamanāmāku: jāveido īsi un saturiski saistoši materiāli, kas parāda pozitīvo pieredzi, ieguvumus, uzrunā sabiedrību emociju līmenī. Vēlams bilingvāli, vai abu valodu medijos atsevišķi.
- Lai informācija veiksmīgi sasniegtu mērķa grupu, jāizmanto atbilstoši informācijas kanāli. Gados vecākiem iedzīvotājiem tie būtu prese un televīzija, jauniešiem – internets, sociālie tīkli. Papildus, ieteicams meklēt jaunus un radošus informācijas nodošanas kanālus, ņemot vērā dažādo mērķa grupu mediju lietošanas paradumus un informācijas uztveres īpatnības.
- Lai veicinātu gan rīdzinieku savstarpējo sadarbību, gan rīdzinieku sadarbību ar dažādām NVO un pašvaldību, būtu nepieciešams aktualizēt kādu pilsētai un sabiedrībai aktuālu problēmu/ jautājumu, kuru visas iesaistītās puses varētu risināt kampaņas veidā. Šāda kopīga pieeja problēmas/ jautājuma risināšanā:
 - veicinātu sabiedrības iesaisti;
 - atrisinātu konkrētu problēmu/ jautājumu pilsētvidē;
 - veicinātu sadarbību starp visām iesaistītajām pusēm.
- Viena no apkaimēs organizēto pasākumu priekšrocībām ir to tuvums dzīvesvietai, kas samazina ar transportu saistītos šķēršļus pasākumu apmeklēšanai. Pētījuma rezultāti gan liecina, ka Rīgas seniori salīdzinoši biežāk ir starp tiem, kuri šos pasākumus neapmeklē. Rekomendējams dažādu kultūras, sporta pasākumu apkaimēs apmeklēšanā un organizēšanā iesaistīt arī pilsētas, apkaimes seniorus.

1. Rīgas pilsētas iedzīvotāju sociālā identitāte

2017. gada jūnijā tika veikta Rīgas iedzīvotāju aptauja, kurā rīdziniekiem tika uzdoti dažādi ar sabiedrības integrāciju saistīti jautājumi.

Kā liecina aptaujas dati, absolūtais vairākums rīdzinieku jūtas cieši saistīti ar Rīgas pilsētu (81%), kā arī Latvijas valsti kopumā (84%). Ar savu tuvāko apkaimi, pilsētas mikrorajonu saistīti jūtas lielākā daļa Rīgas iedzīvotāju (63%); salīdzinoši biežāk starp šādu atbildi sniegušajiem ir krievu tautības rīdzinieki. Tikmēr salīdzinoši retāk Rīgas iedzīvotāji ir norādījuši, ka jūtas saistīti ar Eiropu (38%) un Baltijas valstīm (34%). Salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri izjūt piederību Eiropai un Baltijas valstīm, ir rīdzinieki ar augstāko izglītību, pēc nodarbošanās vadītāji, ar salīdzinoši augstiem ienākumiem un ar lielu interesi par politiku.

Salīdzinot ar iepriekšējo aptauju datiem (2010. un 2014. gads), arī 2017. gadā rīdzinieki izteikti biežāk jūtas saistīti ar Rīgu un Latviju. Tikmēr, paskatoties uz datiem visu veikto pētījumu periodā, kopš 2010. gada, kad pētījums tika veikts pirmo reizi, iezīmējas pozitīva tendence, kurā rīdzinieki kopumā salīdzinoši biežāk norāda, ka jūtas saistīti ar savu tuvāko apkaimi, pilsētas mikrorajonu (2010. gadā – 53%, 2017. gadā – 63%).

1.1. Piederība Rīgai

Rīdzinieki, kuri ne pārāk cieši norādījuši, ka jūtas “ļoti cieši” vai “cieši” piederīgi Rīgai, visbiežāk kā galveno iemeslu tam norāda to, ka Rīga ir dzīvesvieta pašam (64%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki jūtas piederīgi Rīgai, jo Rīgā ir piedzimuši (43%). Vēl rīdzinieki kā savas piederības galvenos iemeslus ir minējuši “darba vieta pašam” (28%), “dzīvesvieta paša ģimenei” (28%), “vieta, kur uzaugu, pavadīju savu bērnību” (22%), kā arī “vieta, kur mācījos augstskolā” (18%). Citi iemesli ir nosaukti salīdzinoši retāk. Arī 2010. gadā kā galvenie iemesli piederībai Rīgai ir bija norādīti tādi iemesli, kā darba vieta pašam, dzīvesvieta pašam un/vai ģimenei un ka Rīgā ir pavadīta bērnība.

Savukārt rīdzinieki, kuri “ne pārāk cieši” vai “nemaz” nejūtas piederīgi Rīgai, visbiežāk kā galvenos iemeslus tam norāda neapmierinātību ar pilsētas vadības darbību (16%), kā arī to, ka viņiem nepatīk lielpilsēta (13%). 10% “jūtas piederīgs apkaimē/mikrorajonam, kurā dzīvo, bet ne pilsētai kopumā”, kā arī “daudz laika tiek pavadīts darbā, nav brīvā laika” (10%). Citi iemesli ir minēti salīdzinoši retāk. Analizējot šī jautājuma atbildes, jāņem vērā, ka šis bija jautājums, kurā netika piedāvāti atbilžu varianti un rīdzinieki paši brīvi formulēja savas atbildes. Salīdzinot ar 2010. gada rezultātiem, 2017. gadā iedzīvotāji retāk min dažādus ar finansiālo situāciju saistītus argumentus (2010. gadā biežāk minētais iemesls bija “Nav iespēju piedalīties pasākumos, atpūsties (laika, finanšu, vecuma dēļ), (11%) otrs biežāk minētais – “Finansiālas grūtības, mazas algas, slikta ekonomiskā situācija” (8%)).

Eksperti uzskata, ka Rīgai kā metropolei, salīdzinājumā ar citām Latvijas pilsētām, ir viennozīmīgi grūtāk veidot emocionālo saikni ar saviem iedzīvotājiem nekā citām Latvijas pilsētām. Šobrīd rīdzinieks nekaunas, ka ir Rīgas iedzīvotājs, taču iekšēji sevi vairāk saista ar apkaimi, ar kuru ir ilgstošāka un ciešāka sasaite, piemēram, apkaimē, kurā ir piedzimis, uzaudzis vai šobrīd dzīvo. Piederība pilsētai ir cieši saistīta ar piederības sajūtu apkaimē, kurā rīdzinieks dzīvo, kā arī dažādu pakalpojumu pieejamību.

Eksperta komentārs par rīdzinieku piederības sajūtu pilsētai Rīgai: *“Jo lielāka pilsēta, kurā tu esi dzimis un audzis, jo grūtāk tev sevi asociēt ar to. Cilvēku ir daudz, viņi izklīst. Ja tu esi mazā vietā, kur visi tevi pazīst, jūs izveidojat ļoti ciešu saikni. Es domāju, pat Rīgai grūti veikt pasākumus, lai cilvēki sāktu teikt – nu, es esmu rīdzinieks. Drīzāk saka – es esmu Purčika iedzīvotājs.”*

Ekspertu skatījumā, lai veicinātu piederības sajūtu Rīgai, būtu nepieciešams nodrošināt iedzīvotājiem patīkamus dzīves apstākļus apkaimēs. Tiek pausts viedoklis, ka, ja rīdzinieks ir apmierināts ar situāciju vietā, kur dzīvo, pieaug arī kopējā piederības sajūta pilsētai pilsētai Rīgai. Kā vēl viens ierosinājums, kā veicināt iedzīvotāju piederības sajūtu pilsētai, ir aktualizēt kādu konkrētu problēmu vai jautājumu un kopīgi, iesaistoties gan iedzīvotājiem, gan Rīgas pašvaldībai, gan NVO, šo problēmu vai jautājumu atrisināt.

1.2. Lepnums būt rīdziniekam, dzīvot Latvijā

Lielākā daļa (73%) rīdzinieku lepojas ar to, ka ir rīdzinieki/dzīvo Rīgā, lepojas, ka dzīvo Latvijā (75%). Salīdzinot ar iepriekšējiem pētījumiem, kopš 2010. gada rīdzinieku lepošanās ar to, ka viņi ir rīdzinieki/ dzīvo Rīgā, ir saglabājusies stabili augsta, tikmēr ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri lepojas par to, ka viņi dzīvo Latvijā (pieaugums par 14 procentpunktiem (turpmāk tekstā – PP), no 61% 2010. gadā uz 75% 2017. gadā).

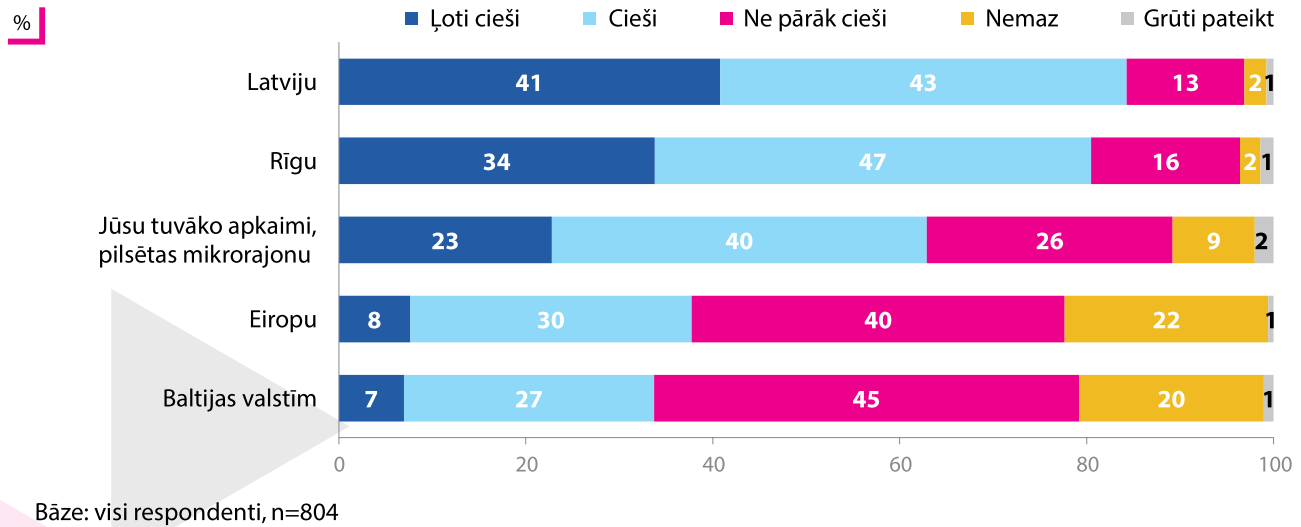
1.3. Gatavība aizstāvēt Latviju

Lielākā daļa (78%) rīdzinieku ir norādījuši, ka gadījumā, ja tiktu apdraudēta Latvijas neatkarība, viņi būtu gatavi to aizstāvēt. Līdzīgi kā 2014. gadā, arī 2017. gadā 15% rīdzinieku ir snieguši pretēju atbildi (“Nē”). Tikmēr 7% rīdzinieku nav snieguši konkrētu atbildi uz šo jautājumu. Aplūkojot datus visu veikto pētījumu periodā kopš 2010. gada, nav novērojamas būtiskas izmaiņas Rīgas iedzīvotāju gatavībā aizstāvēt Latvijas neatkarību.

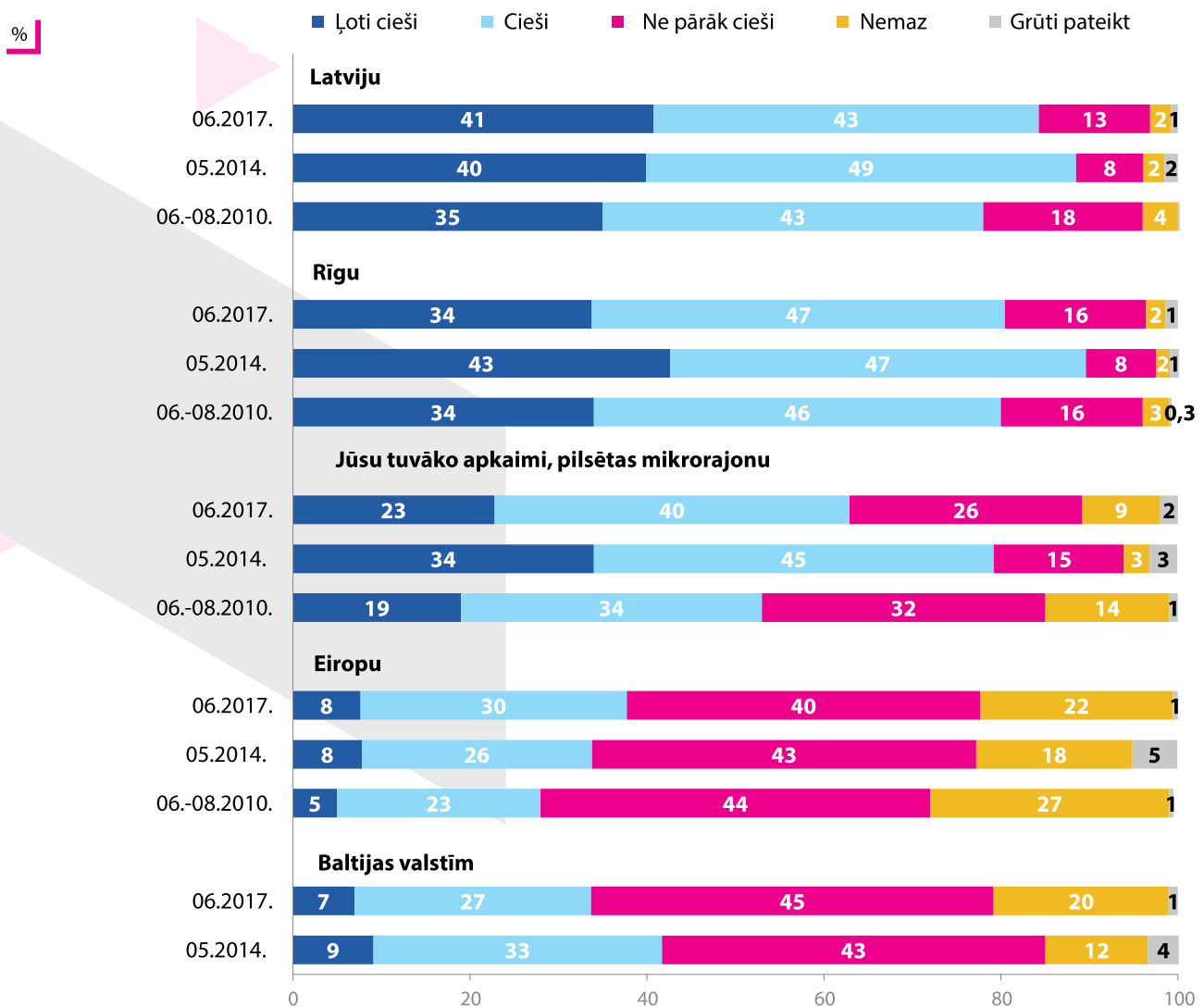
1. Rīgas pilsētas iedzīvotāju sociālā identitāte

“Cik cieši Jūs jūtaties saistīts ar ...”

2017. gada aptaujas dati

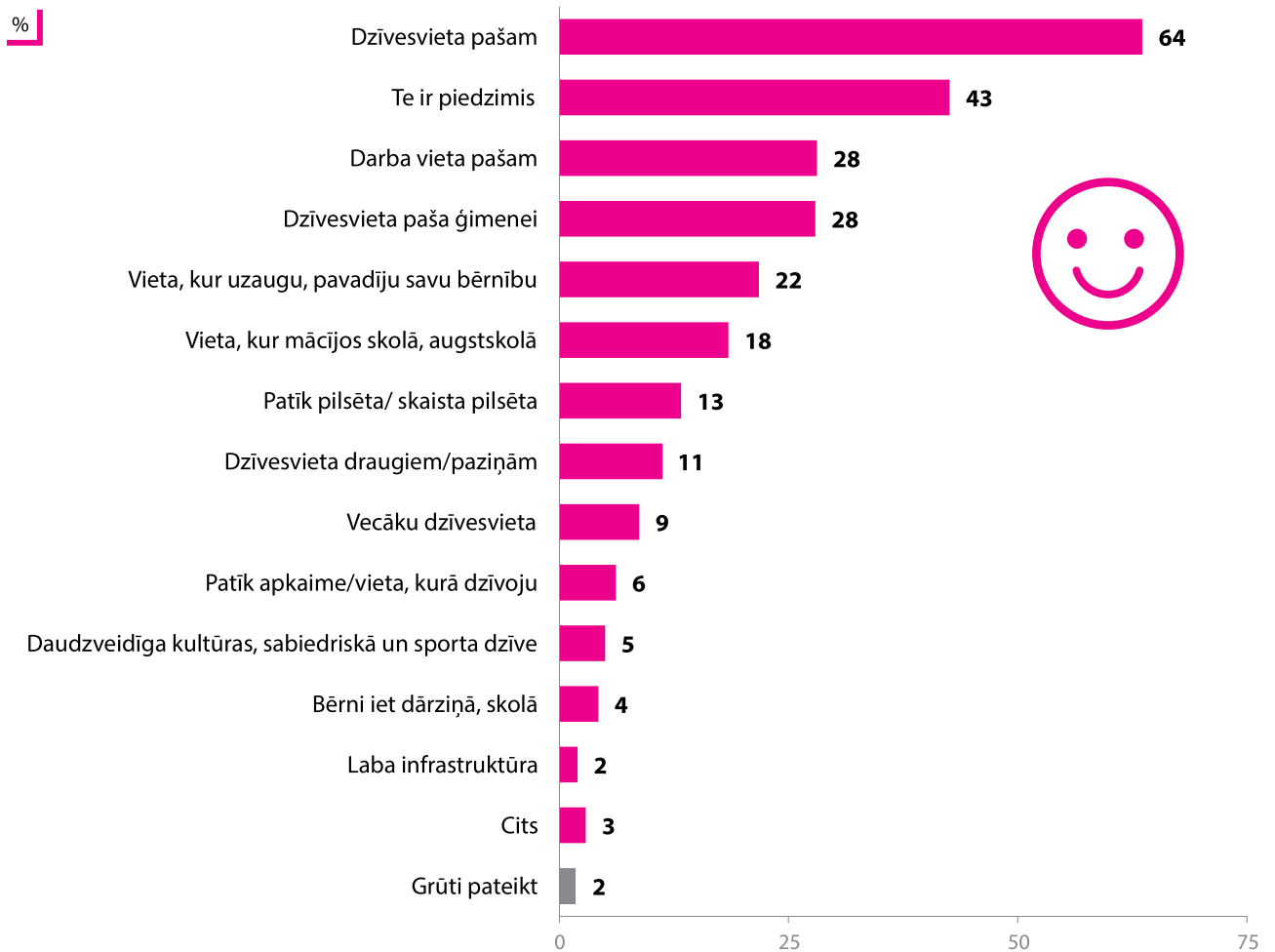
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

1.1. Piederība Rīgai

“Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc jūtaties piederīgs Rīgai?”

2017. gada aptaujas dati

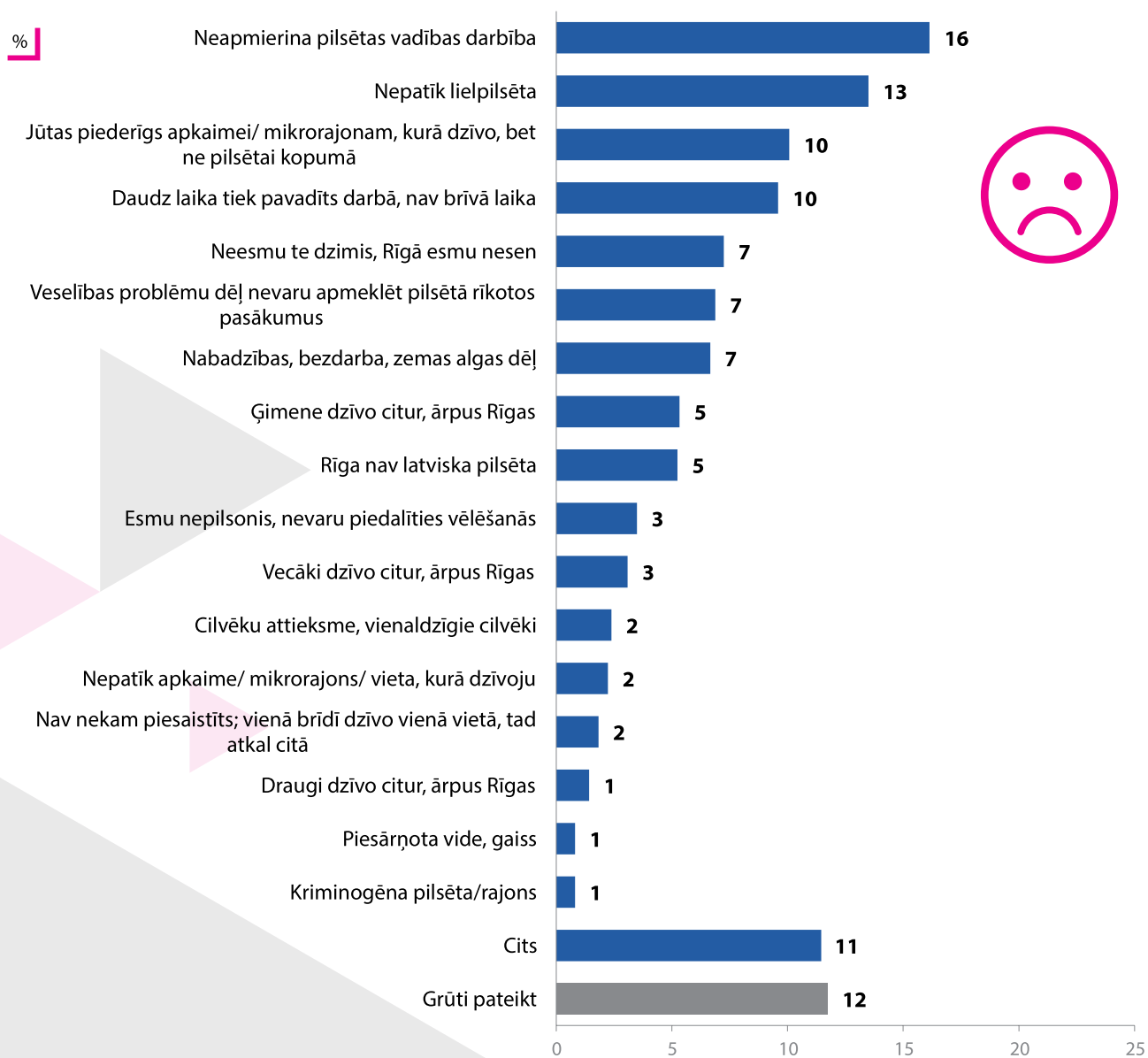

Bāze: respondenti, kuri jūtas ļoti cieši vai cieši piederīgi Rīgai, n=647

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

“Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc nejūtaties piederīgs Rīgai?”

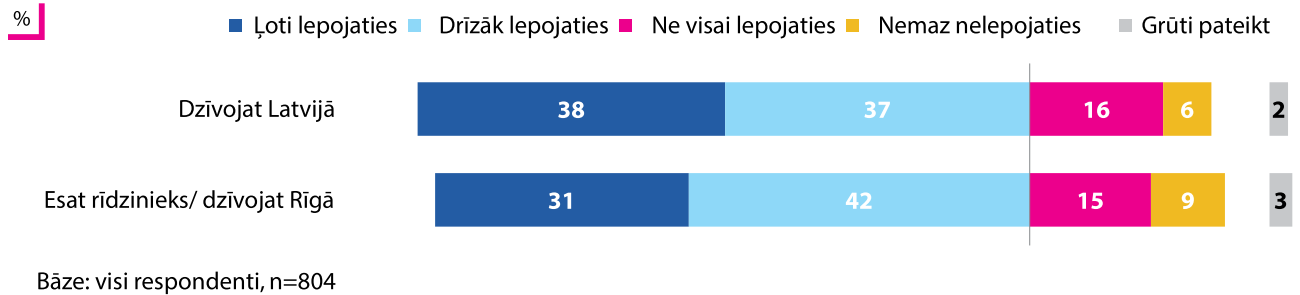
2017. gada aptaujas dati

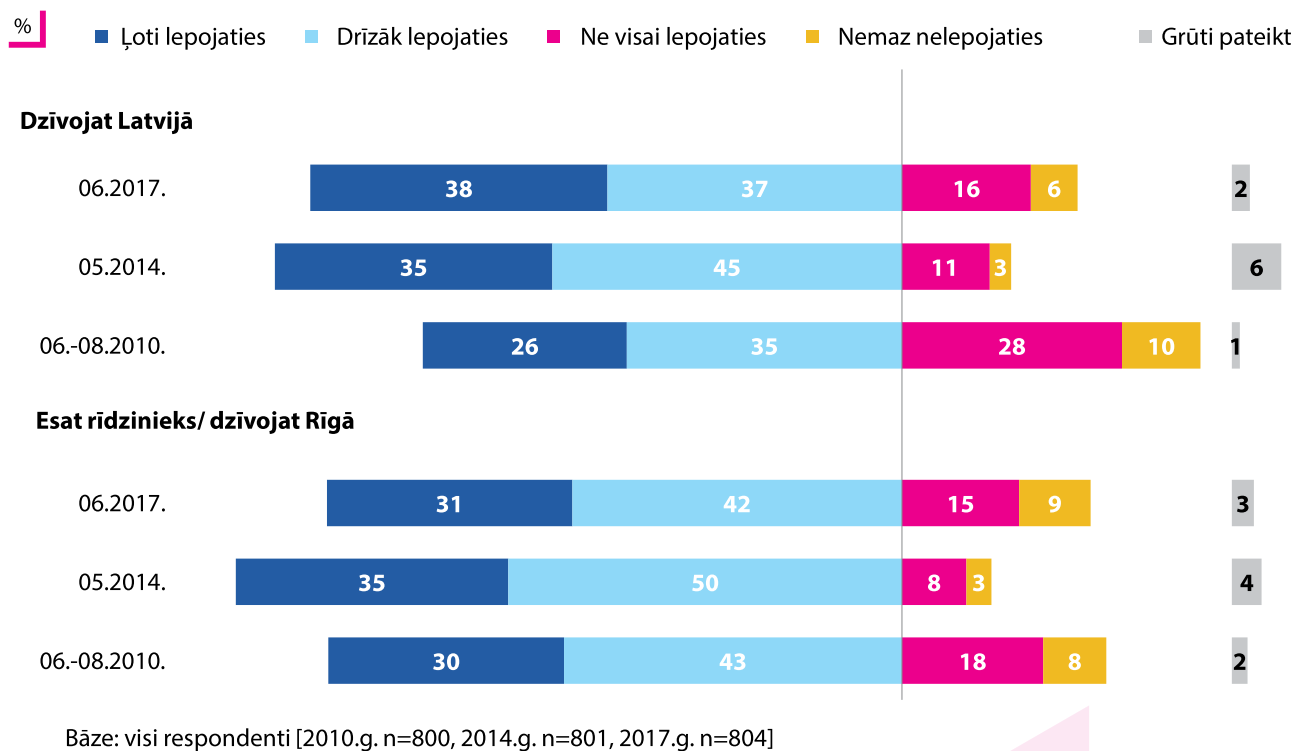
Bāze: respondenti, kuri jūtas ne pārāk cieši vai nemaz nejūtas piederīgi Rīgai, n=146

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

1.2. Lepnums būt rīdziniekam, dzīvot Latvijā “Cik lielā mērā Jūs lepojaties ar to, ka ...” 2017. gada aptaujas dati

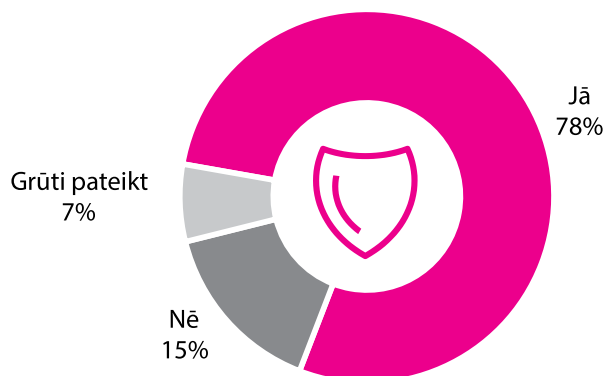
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

1.3. Gatavība aizstāvēt Latviju

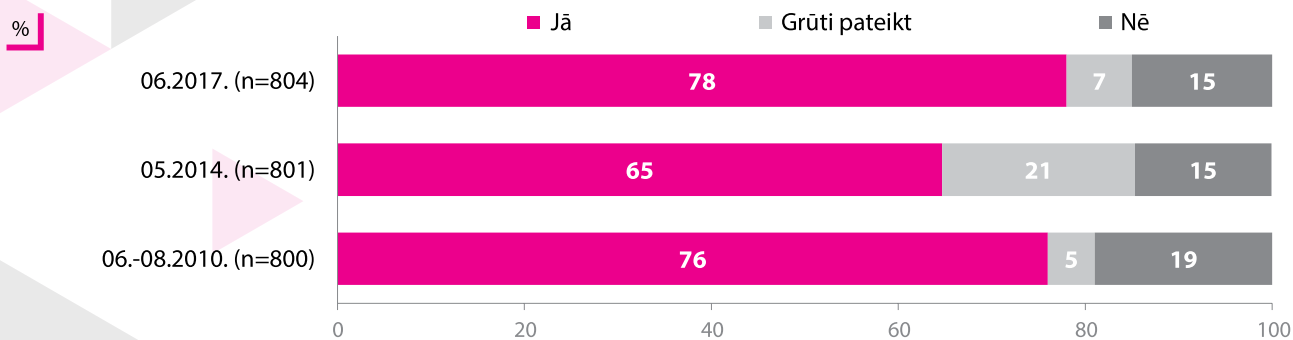
“Ja tiktu apdraudēta Latvijas neatkarība, vai Jūs būtu gatavs to aizstāvēt?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

2. Rīgas pilsētas iedzīvotāji par tiesībām un pienākumiem pret valsti

Pētījuma ietvaros Rīgas iedzīvotājiem lūdza paust viedokli par iedzīvotāju tiesībām un pienākumiem pret valsti.

2.1. Uzskati par tiesībām

Kā rāda aptaujas dati, absolūtajam vairākumam (98%) rīdzinieku ir svarīgi, lai katram Latvijas iedzīvotājam būtu nodrošinātas tiesības uz pensiju nodrošinājumu, tāpat absolūtajam vairākumam rīdzinieku ir svarīgi, lai katram Latvijas iedzīvotājam tiktu nodrošinātas tiesības uz vārda brīvību (96%), tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu (95%), kā arī tiesības saņemt pamatizglītību dzimtajā valodā (91%). Vairākumam rīdzinieku ir svarīgi, lai katram Latvijas iedzīvotājam tiktu nodrošinātas tiesības vēlēties vai izvirzīt savu kandidatūru uz pašvaldību vēlēšanām (77%), kā arī tiesības dibināt politisku partiju, organizāciju (61%).

Kopš pirmā pētījuma perioda 2010. gadā ir samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, kuriem kopumā ir svarīgi, lai Latvijas iedzīvotājiem tiktu nodrošinātas tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu (par 3 PP, no 98% 2010. gadā uz 95% 2017. gadā). Salīdzinot ar 2010. gadu, 2017. gadā ir ievērojami samazinājies atbildes "ļoti svarīgi" īpatsvars (no 81% uz 68%) un ir palielinājies atbildes "svarīgi" īpatsvars (no 17% uz 27%). Salīdzinot 2017. gada aptaujas rezultātus ar iepriekšējiem pētījuma periodiem, nav novērojamas būtiskas izmaiņas rīdzinieku viedoklī par citu pētījumā ietverto tiesību svarīgumu.

2.2. Uzskati par pienākumiem

Runājot par pienākumiem pret savu valsti, kuri būtu jāpilda iedzīvotājiem, absolūtais vairākums rīdzinieku uzskata, ka ir jāciena valsts simbolika (himna, karogs u.c.) (99%), ir jāciena Latvijas dabas, kultūrvides, ainavu, vēstures un arhitektūra pieminekļu un vides aizsardzība (98%), ir jāievēro valsts likumi (98%), ir jāzina valsts valoda (97%), ir jāciena latviešu tautas tradīcijas un paražas (97%), ir jāmaksā nodokļi un valsts nodevas (94%), kā arī ir jārespektē citu personu pašcieņa, pat, ja pats neatbalsta šo cilvēku dzīvesveidu vai uzskatus (94%), ir jāciena Latvijā dzīvojošo mazākumtautību tradīcijas un paražas (91%).

Salīdzinot 2017. gada aptaujas rezultātus ar visu pētījuma periodu, kopš pirmā pētījuma viļņa 2010. gadā ir nedaudz pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, pēc kuru domām ir jāciena valsts simbolika (himna, karogs u.c.) (2010. gadā: 97%, 2017. gadā: 99%), ir jāievēro valsts likumi (2010. gadā: 96%, 2017. gadā: 98%), ir jāzina valsts valoda (2010. gadā: 94%, 2017. gadā: 97%), ir jāmaksā nodokļi un valsts nodevas (2010. gadā: 90%, 2017. gadā: 94%), ir jāciena Latvijā dzīvojošo mazākumtautību tradīcijas un paražas (2010. gadā: 87%, 2017. gadā: 91%). Kā arī ir novērojama tendence palielināties to rīdzinieku īpatsvaram, pēc kuru domām ir jāciena latviešu tautas tradīcijas un paražas (2014. gadā: 94%, 2017. gadā: 97%), ir jāciena Latvijā dzīvojošo mazākumtautību tradīcijas un paražas (2014. gadā: 87%, 2017. gadā: 91%).

Eksperti uzskata, ka rīdzinieki zina un izprot savas tiesības un pienākumus pret valsti un pašvaldību, taču, viņuprāt, tas ne vienmēr nozīmē šo pienākumu pildīšanu. Šo Rīgas iedzīvotāju nostāju ietekmē vairāki faktori, piemēram, ekonomiskā un politiskā situācija

valstī, ekonomiskā situācija ģimenē, cilvēka izglītības līmenis un viņa vērtības, līdzšinējā dzīves pieredze un nodarbošanās.

Eksperta komentārs par atšķirīgo tiesību un pienākumu izpratni pilsoņu un nepilsoņu vidū: *“Es negribu šajā gadījumā dalīt pilsoņi/nepilsoņi. Mums ir pilsoņi, kuriem ir absolūti nospļauties, un ir nepilsoņi, kuri ļoti ciena šo valsti. Ir svarīgi, kāda ir šo cilvēku izglītība, profesija, ienākumi. Man negribētos apgalvot, ka visi nepilsoņi neciena karogu vai visi pilsoņi dievina maksāt nodokļus. Protams, ir stereotipi un priekšstati. Valodas jautājums, simbolikas jautājums un kultūrvēsture – šajos jautājumos varbūt ir kaut kādas atšķirības starp pilsoņiem un nepilsoņiem, Bet par nodokļiem – domāju, ka tur ir ļoti līdzīgas atbildes no abām pusēm.”*

Lai tiktu veicināta ne tikai rīdzinieku izpratne par viņu tiesībām un pienākumiem pret valsti, bet arī šo pienākumu izpilde, eksperti norāda, ka par šiem jautājumiem ir nepieciešams izglītošanas process, kurš visā Latvijā jānodrošina jau no pirmskolas, skolas vecuma.

Eksperta komentārs par nepieciešamajām aktivitātēm, lai tiktu veicināta rīdzinieku izpratne par tiesībām un pienākumiem pret valsti un pašvaldību: *“Pašvaldība, iztērējot vēl 200 000 eiro kādai akcijai, nemainīs šo problēmu. Ja jautā, ko varētu darīt, tad tās ir skolas! Audzināšanas pasākumi, kuri pēc daudziem gadiem dos atdevi. Varētu nekultivēt daudzas lietas, kas šobrīd tiek kultivētas. Mēģināt neradīt speciāli plaisu tieši nacionālās identitātes jautājumos.”*

Eksperta komentārs par nepieciešamajām aktivitātēm, lai tiktu veicināta rīdzinieku izpratne par tiesībām un pienākumiem pret valsti un pašvaldību: *“Lai gan Rīga jau dara daudz, vēl ir iespējas. Jo īpaši es domāju par jauniešiem, skolu jauniešiem, jo skolu vide ir tā, kura ir vispateicīgākā. Bērnam, esot skolā, ir svarīgi, ka visas labās lietas tiek iemācītas, tiek iedota iespēja, un tad jau tālāk viņš izaug par apzinīgu pilsoni. Tas, kas kopumā valstī tiek veikts nepietiekami, ir tieši šis te jaunatnes darbs. Vai tie būtu ārpuskolu pasākumi, vai tas būtu jaunatnes organizāciju atbalsts, vai tās būtu īpašas programmas tieši jauniešu līdzdalības veicināšanai. Ir dažādas programmas, bet tas īpašais akcentiņš jāliek uz jauniešiem.”*

2.3. Kam jā rūpējas par iedzīvotāju sociālo nodrošinātību un labklājību

Lielākā daļa (65%) rīdzinieku atbalsta viedokli, ka nodrošināt bērnu izglītošanu ir valsts un pašvaldības pienākums, kamēr trešā daļa (33%) rīdzinieku atbalsta viedokli, ka nodrošināt bērnu izglītošanu ir vecāku pienākums. Salīdzinot ar 2014. gadu, kad abus viedokļus atbalstīja aptuveni vienlīdz liels rīdzinieku īpatsvars (48% – vecāku pienākums, 46% – valsts un pašvaldības pienākums), 2017. gadā iezīmējas tendence palielināties to rīdzinieku īpatsvaram, pēc kuru domām nodrošināt bērnu izglītošanu ir valsts un pašvaldības pienākums (2017. gadā – 65%).

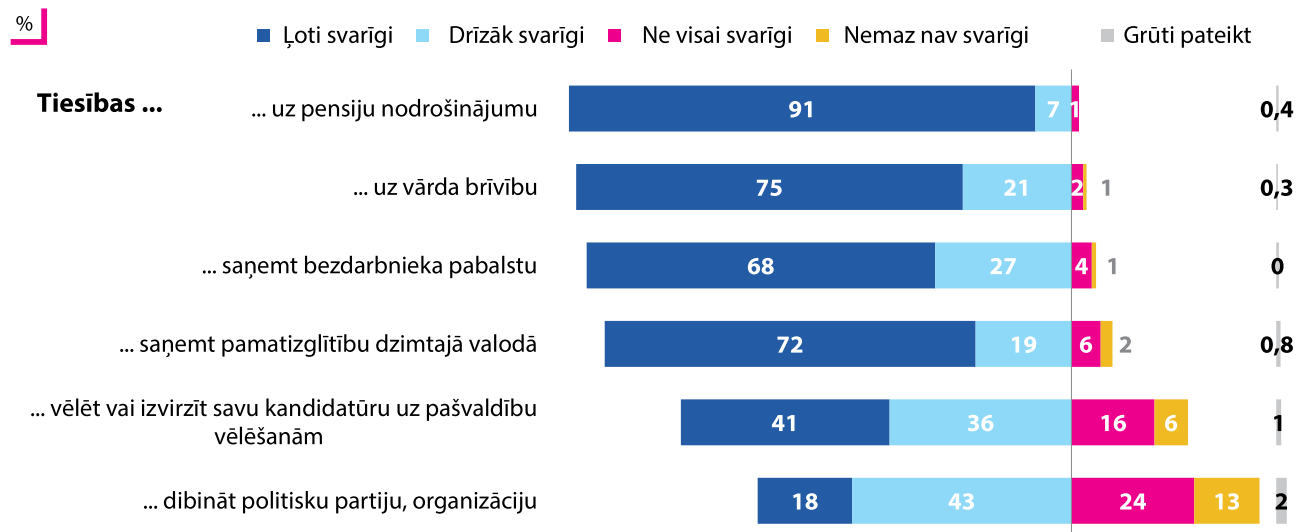
Runājot par sociālo nodrošinātību, vairāk nekā puse (57%) rīdzinieku piekrīt apgalvojumam, ka par savu sociālo nodrošinātību un labklājību vispirms jā rūpējas katram pašam. Salīdzinoši biežāk starp šādu atbildi sniegušajiem ir rīdzinieki, kuru ģimenē ir četri un vairāk cilvēki, kā arī rīdzinieki ar salīdzinoši augstākiem ienākumiem. Tikmēr salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri piekrīt apgalvojumam “Par iedzīvotāju sociālo nodrošinātību un labklājību jā rūpējas valstij un pašvaldībai”, ir rīdzinieki ar zemākiem ienākumiem un vecumā no 55 līdz 74 gadiem. Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījuma periodu, kopš 2010. gada ir vērojama pozitīva tendence palielināties to iedzīvotāju īpatsvaram, pēc kuru domām par savu sociālo nodrošinātību un labklājību vispirms jā rūpējas katram pašam (2010. gadā: 51%, 2017. gadā: 57%).

2. Rīgas pilsētas iedzīvotāji par tiesībām un pienākumiem pret valsti

2.1. Uzskati par tiesībām

“Jūsaprāt, kādas tiesības būtu svarīgi nodrošināt katram Latvijas iedzīvotājam? Vai šīs tiesības nodrošināt ir ļoti svarīgi, drīzāk svarīgi, ne visai svarīgi vai nemaz nav svarīgi?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

%

■ Ļoti svarīgi
 ■ Drīzāk svarīgi
 ■ Ne visai svarīgi
 ■ Nemaz nav svarīgi
 ■ Grūti pateikt

Tiesības ...

... uz pensiju nodrošinājumu

... uz vārda brīvību

... saņemt bezdarbnieka pabalstu

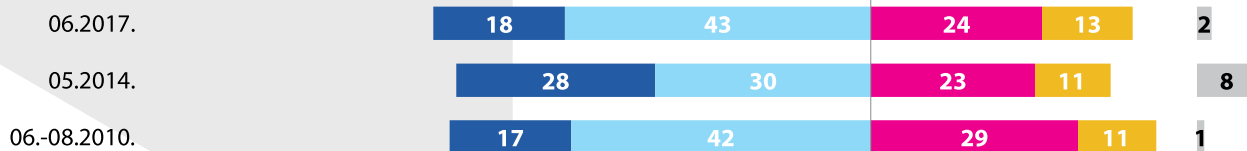
... saņemt pamatizglītību dzimtajā valodā

... vēlēti vai izvirzīti savai kandidatūrai uz pašvaldību vēlēšanām

... dibināt politisku partiju, organizāciju

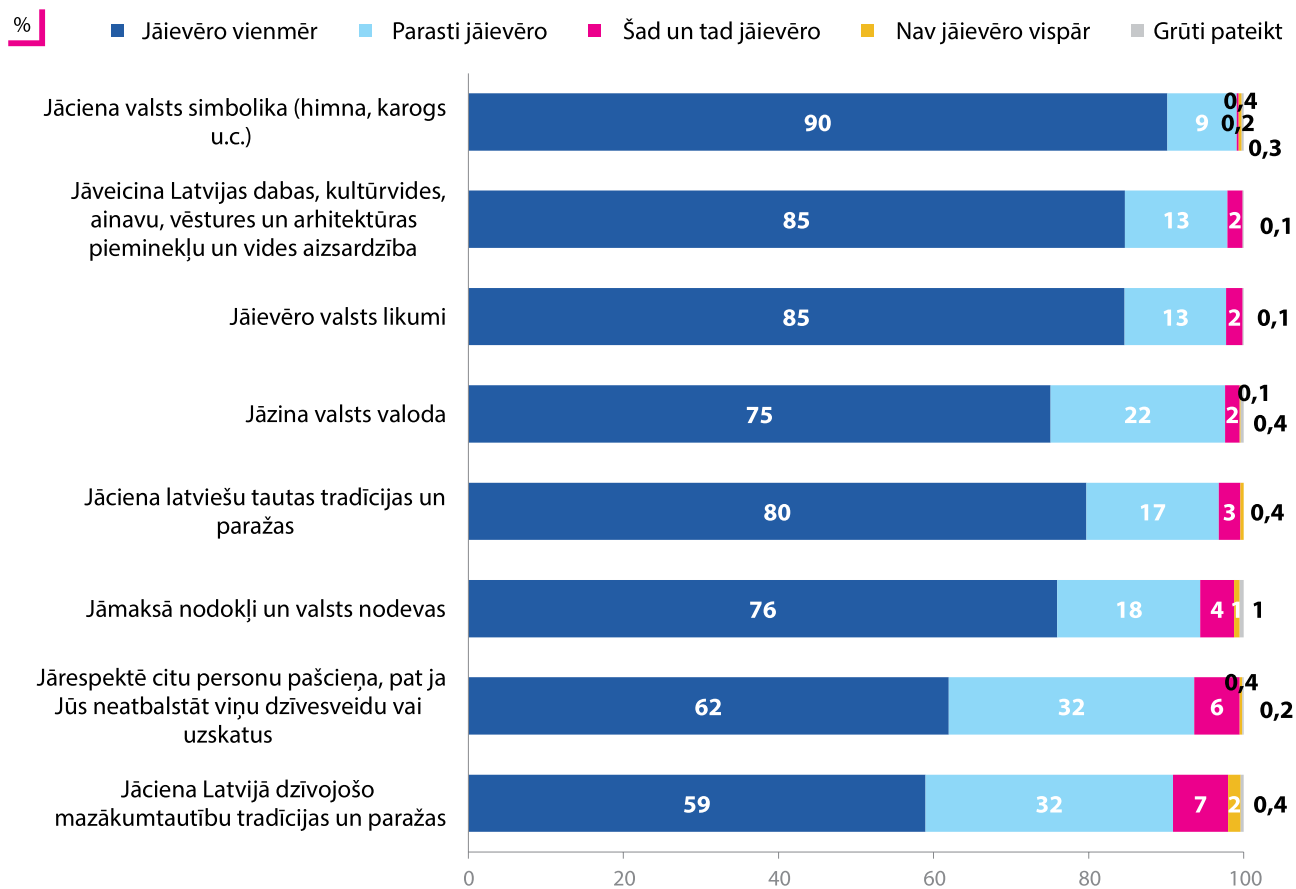

Bāze: visi respondenti [2010.g. n=800, 2014.g. n=801, 2017.g. n=804]

2.2. Uzskati par pienākumiem

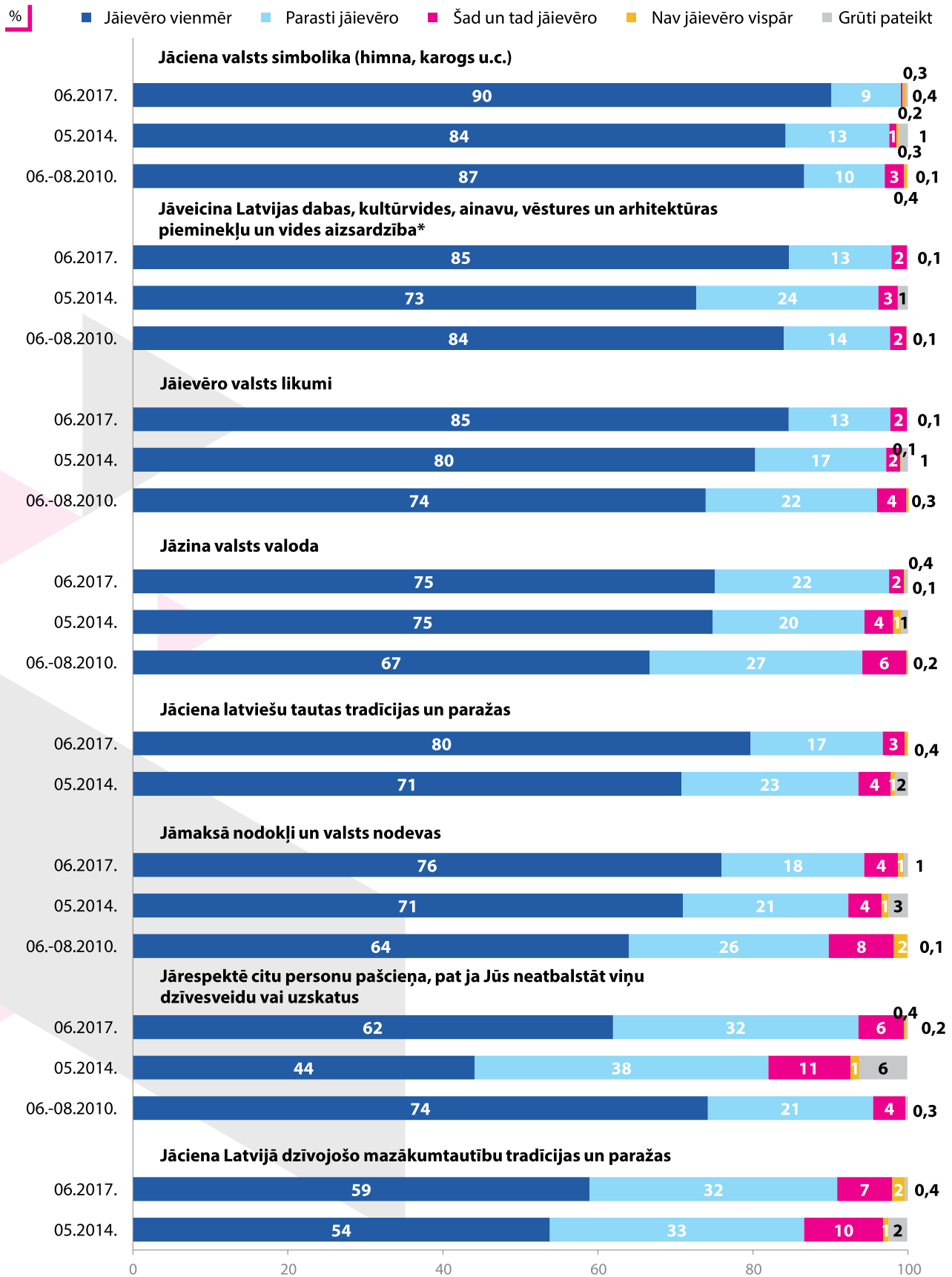
“Jūsaprāt, kādi pienākumi katram Latvijas iedzīvotājam ir jāpilda pret valsti? Vai tie ir jāievēro vienmēr, parasti jāievēro, šad un tad jāievēro vai nav jāievēro vispār?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti [2010.g. n=800, 2014.g. n=801, 2017.g. n=804]

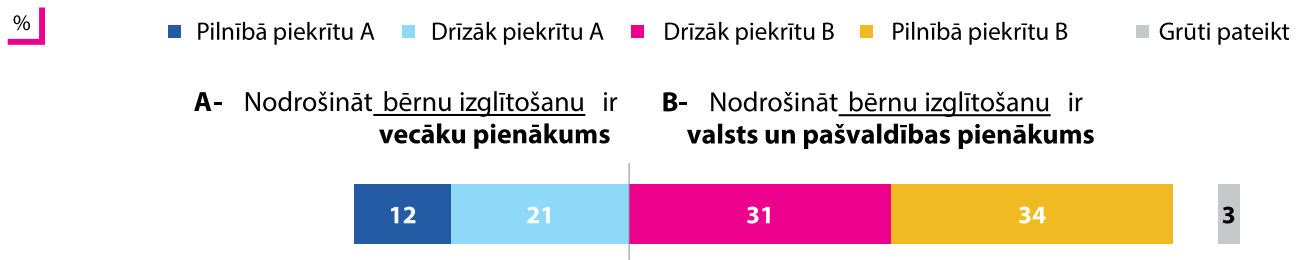
*2010.gadā respondentiem tika piedāvāts atbilžu variants":

"Vides un kultūras pieminekļu aizsardzība ir katras personas un valsts pienākums".

2.3. Kam jā rūpējas par iedzīvotāju sociālo nodrošinātību un labklājību

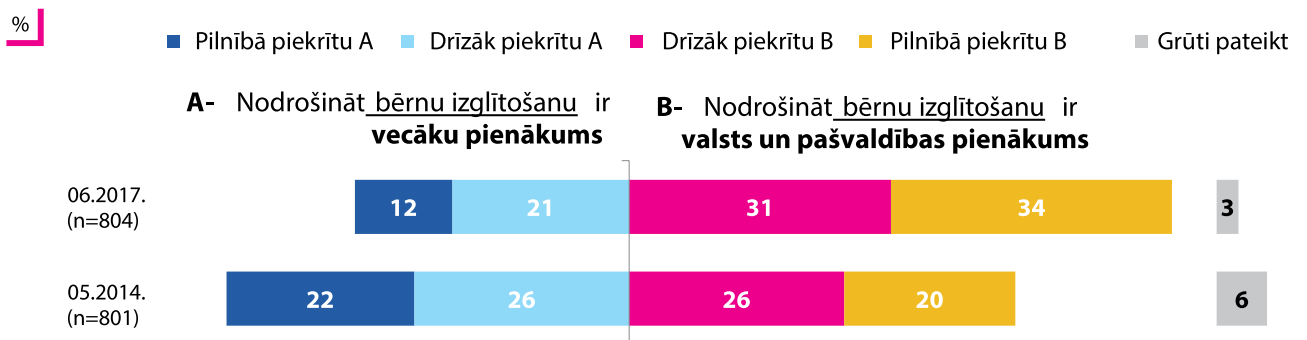
“Sabiedrībā valda dažādi uzskati par sociāli-politiskajiem jautājumiem. Kāda ir Jūsu nostāja šādos jautājumos? – Jūs pilnībā vai drīzāk atbalstāt spriedumu A, vai arī drīzāk vai pilnībā piekrītat spriedumam B.”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

2017. gada aptaujas dati

%

- Pilnībā piekrītu A
- Drīzāk piekrītu A
- Drīzāk piekrītu B
- Pilnībā piekrītu B
- Grūti pateikt

A- Par savu sociālo nodrošinātību un labklājību vispirms jārūpējas katram pašam

B- Par iedzīvotāju sociālo nodrošinātību un labklājību jārūpējas valstij un pašvaldībai

Bāze: visi respondenti, n=804

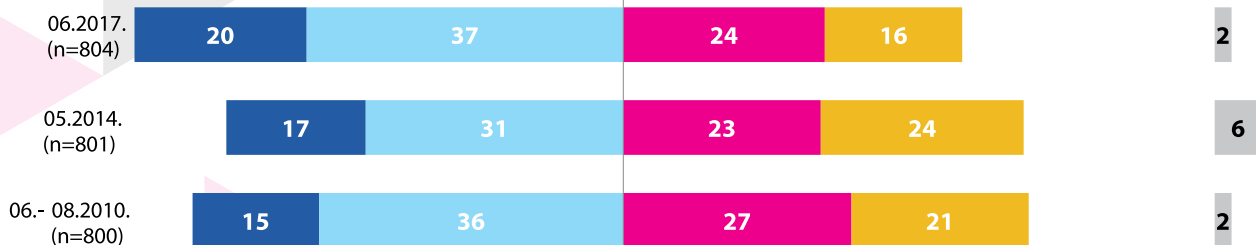
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

%

- Pilnībā piekrītu A
- Drīzāk piekrītu A
- Drīzāk piekrītu B
- Pilnībā piekrītu B
- Grūti pateikt

A- Par savu sociālo nodrošinātību un labklājību vispirms jārūpējas katram pašam

B- Par iedzīvotāju sociālo nodrošinātību un labklājību jārūpējas valstij un pašvaldībai

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

3. Rīgas pilsētas iedzīvotāju pilsoniskā līdzdalība

2017. gadā veiktajā Rīgas iedzīvotāju aptaujā rīdziniekiem lūdza novērtēt savu interesi par politiku un politiskajiem procesiem, kā arī raksturot savus politiskos uzskatus un līdzdalību dažādās sociālajās aktivitātēs.

3.1. Interese par politiku

Lūgti novērtēt savu interesi par politiku 11 punktu skalā, kur 0 nozīmē “nav intereses”, bet 10 – “ļoti liela interese”, 7% rīdzinieku norādīja, ka viņiem nav intereses par politiku; salīdzinoši biežāk starp šādu atbildi sniegušajiem ir nepilsoņi. Piektā daļa rīdzinieku savu interesi par politiku ir raksturojuši kā drīzāk mazu (sniegta atbildes “1” līdz “4”) (21%) un vidēju (atbilde “5”) (22%). 45% rīdzinieku savu interesi par politiku ir raksturojuši kā drīzāk lielu (sniegta atbildes “6” līdz “9”). Savukārt kā ļoti lielu savu interesi par politiku ir raksturojuši 6% rīdzinieku; salīdzinoši biežāk starp šādu atbildi sniegušajiem ir rīdzinieki ar augstāko izglītību. Atbilžu vidējā vērtība ir 5,5 punkti. Salīdzinot ar rezultātiem visu pētījumu periodā, kopš 2010. gada Rīgas iedzīvotāju interese par politiku nav būtiski mainījusies (2010. gadā: 5,4 punkti, 2017. gadā: 5,5 punkti).

Raksturojot interesi par dažādiem politiskajiem procesiem (4 punktu skalā), absolūtais vairākums rīdzinieku norāda, ka viņus interesē politiskie procesi Latvijā (83%) un Rīgā (83%). Tikmēr lielākā daļa rīdzinieku atbild, ka viņus interesē politiskie procesi Eiropā (74%) un pasaulē (78%). Salīdzinot ar iepriekšējo pētījuma periodu, kopš 2014. gada ir vērojama tendence palielināties rīdzinieku interesei par politiskajiem procesiem pasaulē (2014. gadā: 73%, 2017. gadā: 78%). Kopumā salīdzinoši augstāka interese par politiku visos mērogos ir rīdziniekiem vecumā no 55 līdz 74 gadiem, kamēr salīdzinoši zemāka interese – jauniešu vidū (rīdzinieki vecumā no 18 līdz 24 gadiem).

Eksperti rīdzinieku interesi par politiskajiem procesiem vērtē kā nepietiekamu, savu viedokli pamatojot ar salīdzinoši zemu pilsoņu aktivitāti 2017.gada pašvaldību vēlēšanās. Iedzīvotāju nepietiekamo interesi par politiku apliecina šī pētījuma rezultāti (5,5 punkti 11 punktu skalā). Pēc ekspertu domām, nepieciešams kāpināt iedzīvotāju interesi par politiku, viņu iesaistīšanos procesos valstī. Vairāki eksperti norāda uz sabiedrības informēšanu un izglītošanu dažādos medijos, radot saturiski jaunus, iespējams, bilingvālus televīzijas raidījumus.

3.2. Politiskie uzskati

Lūgti novērtēt savus politiskos uzskatus 10 punktu skalā, kur 1 nozīmē “galēji kreisi uzskati”, bet 10 – “galēji labēji uzskati”, rīdzinieku atbilžu vidējā vērtība ir 5,5 punkti. Salīdzinoši visbiežāk rīdzinieki savus politiskos uzskatus ir novērtējuši ar “5” (43%), savukārt 16% rīdzinieku nav snieguši konkrētu atbildi uz šo jautājumu. Analizējot šos rezultātus, jāņem vērā, ka šis ir rīdzinieku pašvērtējums par saviem politiskajiem uzskatiem. Salīdzinot ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada iezīmēja tendence samazināties politiski “kreisi” orientētu rīdzinieku īpatsvaram (2010. gadā: 12%, 2017. gadā: 7%).

Salīdzinot rīdzinieku politisko uzskatu novērtējumu ar atbildēm par balsojumu 2017. gada pašvaldību vēlēšanās, redzams, ka salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri savu politisko orientāciju ir novērtējuši ar atzīmi "6", ir rīdzinieki, kuri 2017. gada pašvaldību vēlēšanās balsoja par partijām "Vienotība" un "Zaļo un zemnieku savienība", kamēr starp tiem, kuri savu politisko orientāciju ir novērtējuši ar atzīmi "7", salīdzinoši biežāk ir rīdzinieki, kuri ir balsojuši par Nacionālo apvienību „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK”. Savukārt, padziļināti aplūkojot salīdzinoši visbiežāk norādītās politiskās orientācijas atzīmi "5", šādu atbilžu sniedzēju vidū salīdzinoši retāk ir VL-TB/LNNK balsotāju, kamēr pārējo partiju atbalstītāji ir pārstāvēti salīdzinoši līdzvērtīgi (nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības).

3.3. Sociālās aktivitātes

Runājot par rīdzinieku iesaisti dažādās sociālās aktivitātēs, salīdzinoši visbiežāk (59%) rīdzinieki ir norādījuši, ka pēdējo trīs gadu laikā ir iesaistījušies kādos vienreiz notiekošos pasākumos sabiedrības labā (piemēram, vides sakopšana talkā). Trešā daļa (31%) rīdzinieku pēdējo trīs gadu laikā ir parakstījuši kādu aicinājumu, petīciju (piemēram, platformā manabalss.lv, referenduma sasaukšanai, uzsaukuma vēstuli, cita veida aicinājumu, lūgumu). Piektā daļa rīdzinieku ir regulāri strādājuši kā brīvprātīgie (21%) vai piedalījušies sabiedriskajās apspriešanās (piemēram, par teritorijas plānošanu un attīstību – koku izciršanu, ceļu izbūvi u.c.) (20%). Retāk rīdzinieki ir izvietājuši vai komentējuši sociāli-politiska rakstura informāciju internetā vai citos plašsaziņas līdzekļos (14%), iesaistījušies kādu sabiedrisko (nevalstisko) organizāciju darbā (vairākkārt, regulāri) (14%), piedalījušies balsošanā (zvans vai īsziņa) vai izteikuši savu viedokli kādā no TV pārraidēm par politiku un citām sabiedrībai aktuālām tēmām (12%), mēģinājuši kādu pierunāt balsot par noteiktu politisku partiju (11%), tieši vai rakstiski sazinājušies ar Saeimas deputātiem, ministriem vai ierēdņiem (10%), tieši vai rakstiski sazinājušies ar pašvaldības deputātiem (10%), piedalījušies piketos, demonstrācijās, streikos vai mītiņos (8%). Salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri ir piedalījušies piketos, demonstrācijās, ir parakstījuši aicinājumu, petīciju vai kādos vienreiz notiekošos pasākumos sabiedrības labā, ir rīdzinieki vecumā no 18 līdz 24 gadiem. Tikmēr salīdzinoši retāk starp tiem, kuri ir parakstījuši petīciju, aicinājumu vai izvietājuši vai komentējuši sociāli-politiska rakstura informāciju internetā vai citos plašsaziņas līdzekļos ir rīdzinieki vecumā no 55 līdz 74 gadiem.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir tieši vai rakstiski sazinājušies ar savas pašvaldības ministriem vai ierēdņiem (2010. gadā: 7%, 2017. gadā: 10%), savukārt ir samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, kuri pēdējo trīs gadu laikā ir mēģinājuši kādu pierunāt balsot par noteiktu politisku partiju (2010. gadā: 20%, 2017. gadā: 11%) un kuri pēdējo trīs gadu laikā ir piedalījušies piketos, demonstrācijās, streikos vai mītiņos (2010. gadā: 12%, 2017. gadā: 8%). Salīdzinot ar 2014. gada aptaujas rezultātiem, 2017. gadā ir novērojama pozitīva tendence pieaugt to rīdzinieku īpatsvaram, kuri iesaistās kādos vienreiz notiekošos pasākumos sabiedrības labā (no 29% uz 59%), regulāri veic brīvprātīgo darbu (no 7% uz 21%), piedalās sabiedriskajās apspriešanās (piemēram, par teritorijas plānošanu un attīstību – koku izciršanu, ceļu izbūvi u.c.) (no 10% uz 20%).

Rīdzinieku iesaisti sociālajās aktivitātēs eksperti vērtē kā pietiekamu, taču tajā pašā laikā norāda, ka tā būtu veicināma. Radošā veidā Rīgas pašvaldībai būtu jāinformē rīdzinieki par iespējām iesaistīties sociālajās aktivitātēs.

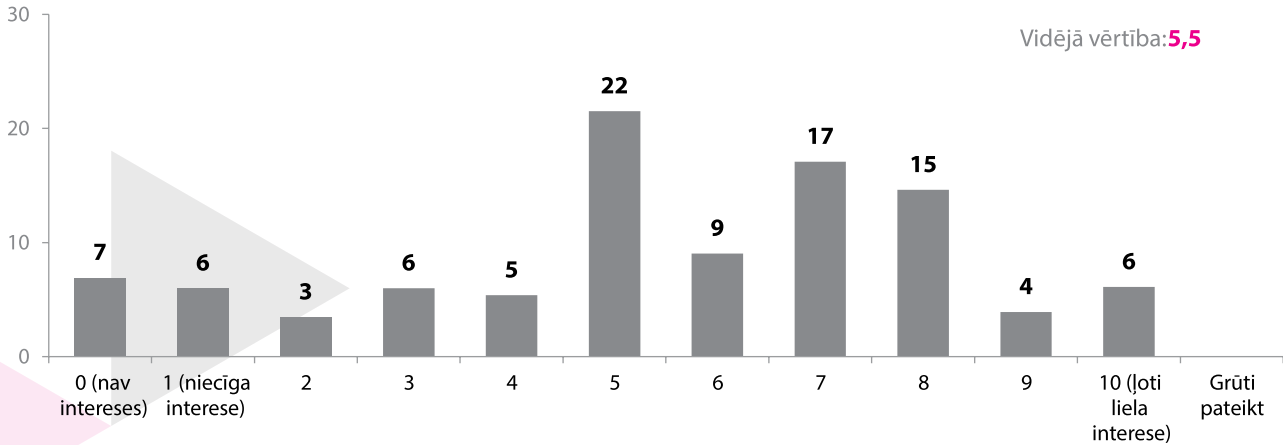
Eksperta komentārs par rīdzinieku iesaistes veicināšanu sociālpolitiskajās aktivitātēs: *“Cilvēki ir jāuzrunā personīgi: “Iesaisties, Tu būsi ieguvējs! Dots devējam atdodas!” Vispār jau tas mūsu laikmets ir tāds, ka arvien vairāk tiek sludinātas liberālās vērtības. No vienas puses mēs tiekam kaunināti, ja mēs kaut ko gaidām no valsts vai pašvaldības. Bet pašvaldībai, tāpat kā valstij, ir jāiedod cilvēkam tā maksšķere, bet tā zivs ir jāizmaksšķerē cilvēkam pašam. Un tur es redzu to līdzsvaru – nevajag pilnībā vienam pašam tikt galā ar visām savām problēmām un savu dzīves kvalitāti, bet vienlaikus arī neuzgrūst savu atbildību sistēmai, ir nepieciešams uzņemt arī individuālu atbildību. Pašvaldība lai rada rāmi šīm aktivitātēm, bet darbojas šai rāmī katrs pats.”*

3. Rīgas pilsētas iedzīvotāju pilsoniskā līdzdalība

3.1. Interese par politiku

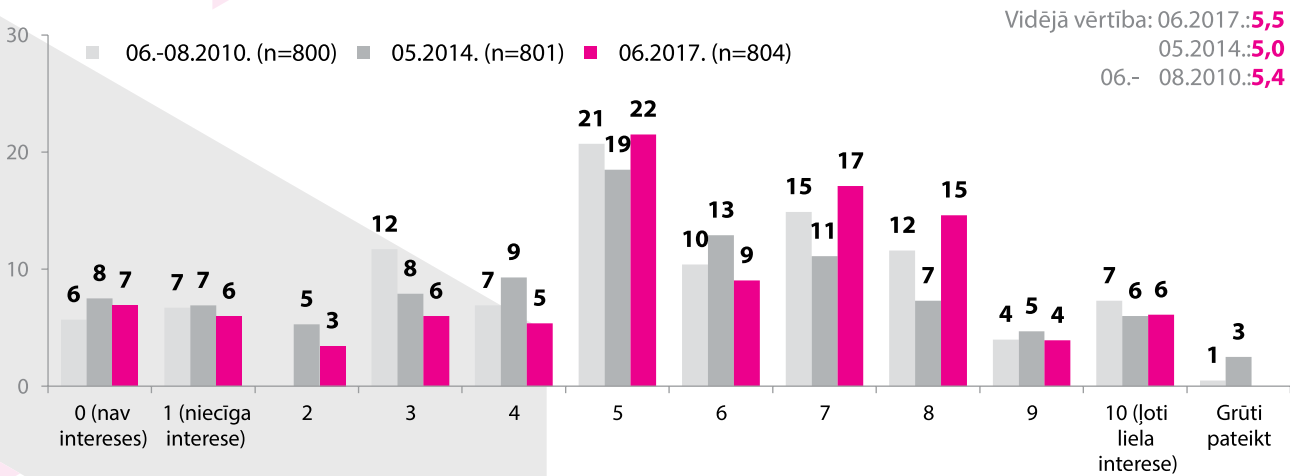
“Kā Jūs raksturotu savu interesi par politiku? Vērtējumam, lūdzu, izmantojiet skalu no 0 līdz 10, kur 0 nozīmē, ka Jūs vispār neinteresējaties par politiku, 1 – Jūsu interese ir niecīga, bet 10 - Jūsu interese par politiku ir ļoti liela.”

2017. gada aptaujas dati

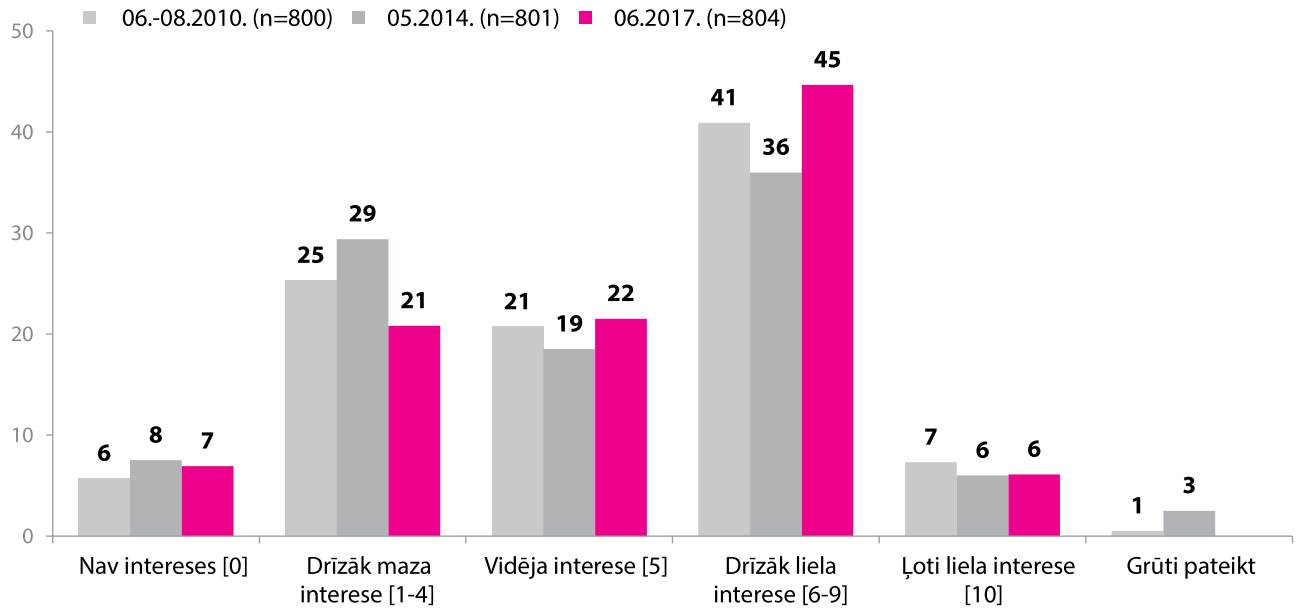
Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze atbilžu sadalījumam: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā
 Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi
 (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt" minēšanas biežums)

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

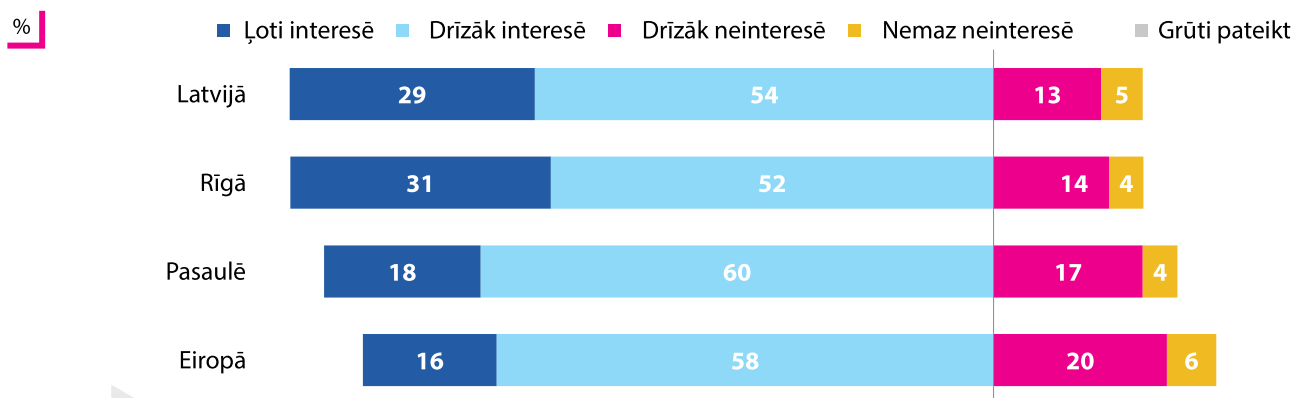

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

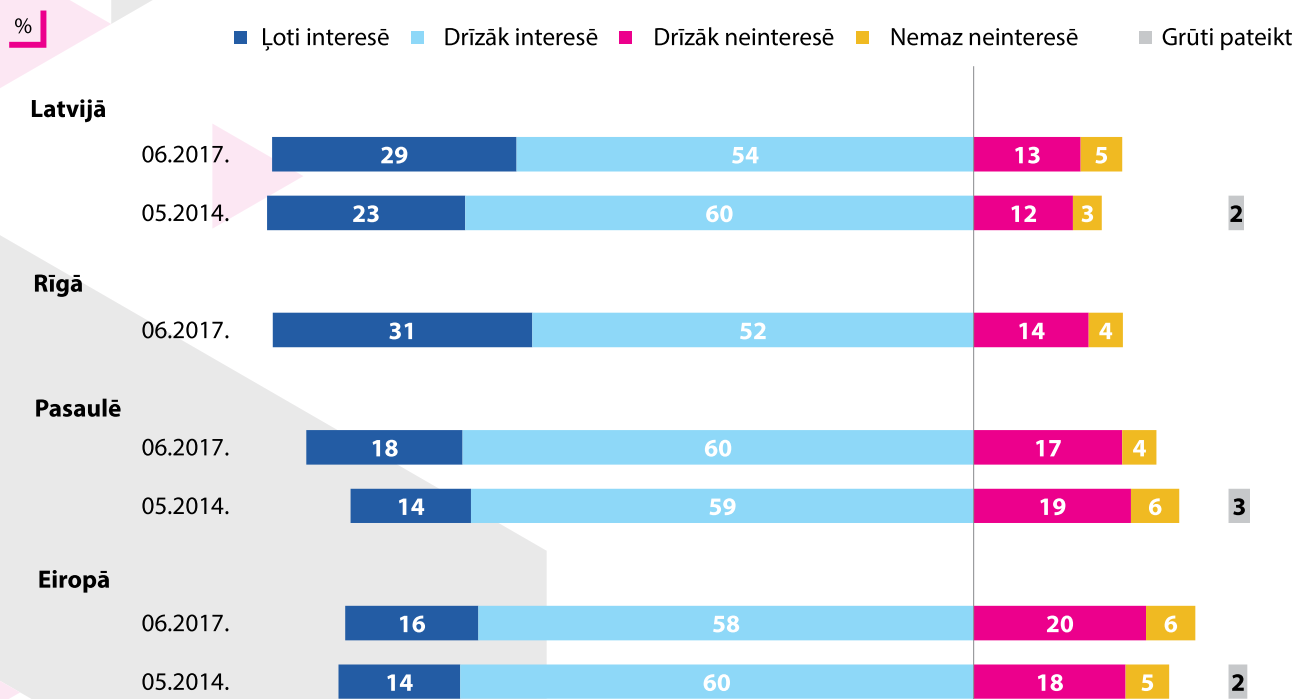
“Cik lielā mērā Jūs interesē politiskie procesi?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

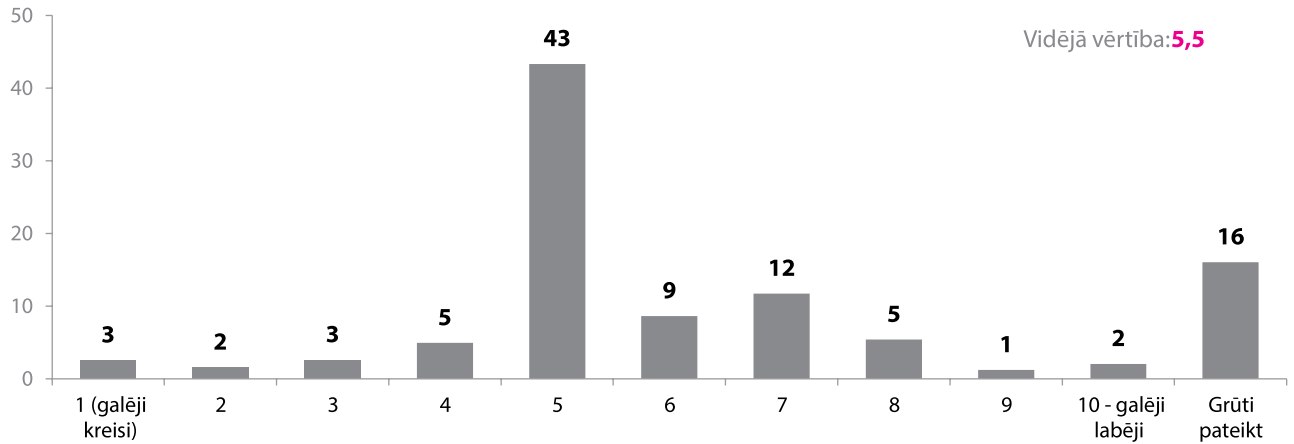
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

3.2. Politiskie uzskati

“Politikā mēdz runāt par kreisajiem un labējiem. Izmantojot skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē “galēji kreisi uzskati” un 10 - “galēji labēji uzskati”, kā Jūs raksturotu savus politiskos uzskatus?”

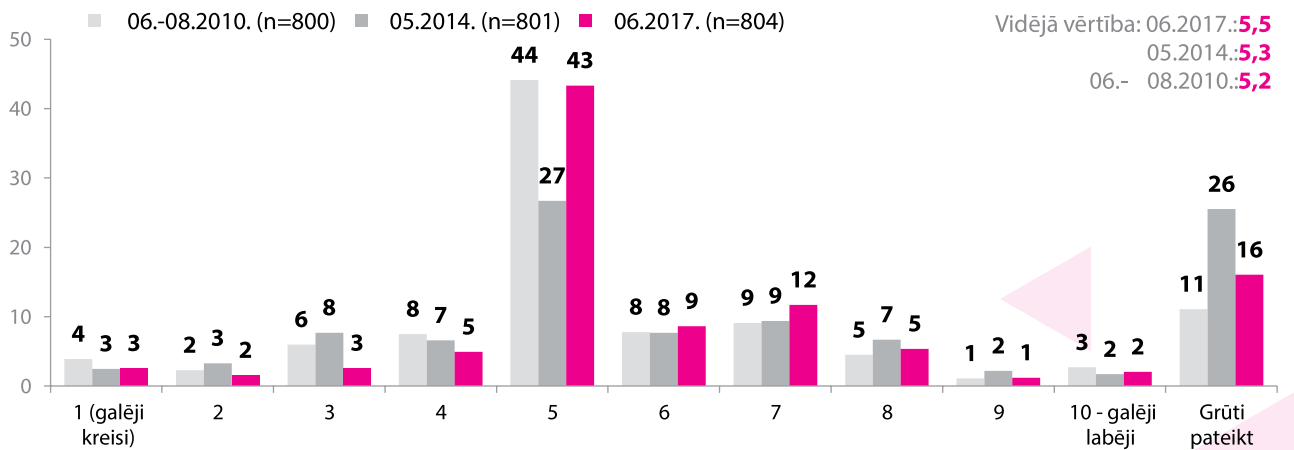
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt" minēšanas biežums)

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

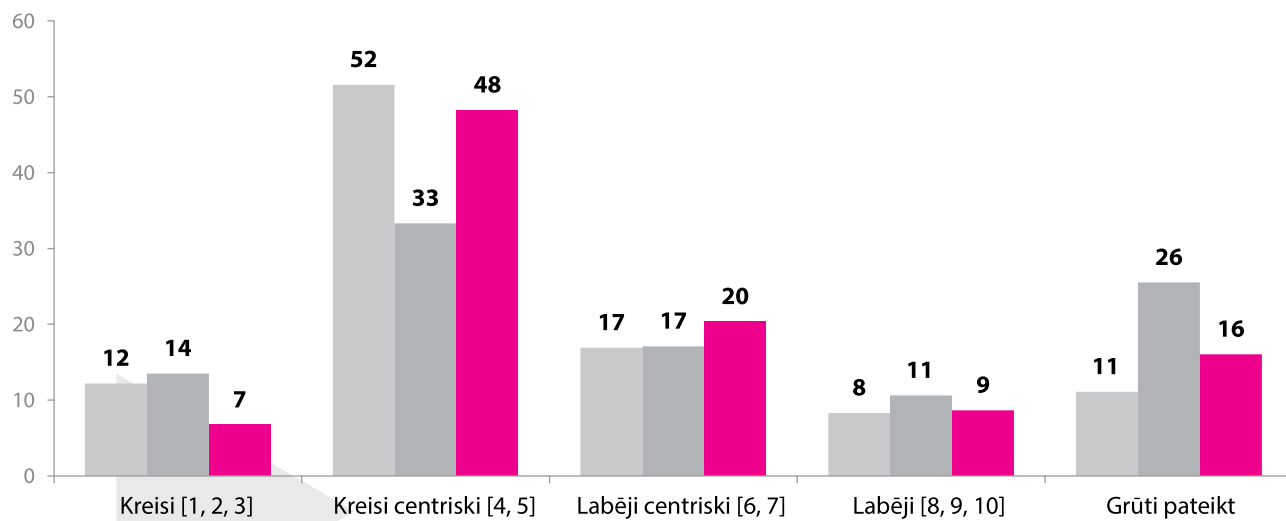

Bāze atbilžu sadalījumam: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

Bāze vidējai vērtībai: respondenti, kuri ir snieguši konkrētu atbildi (netiek ņemts vērā atbildes "Grūti pateikt" minēšanas biežums)

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

■ 06.-08.2010. (n=800) ■ 05.2014. (n=801) ■ 06.2017. (n=804)

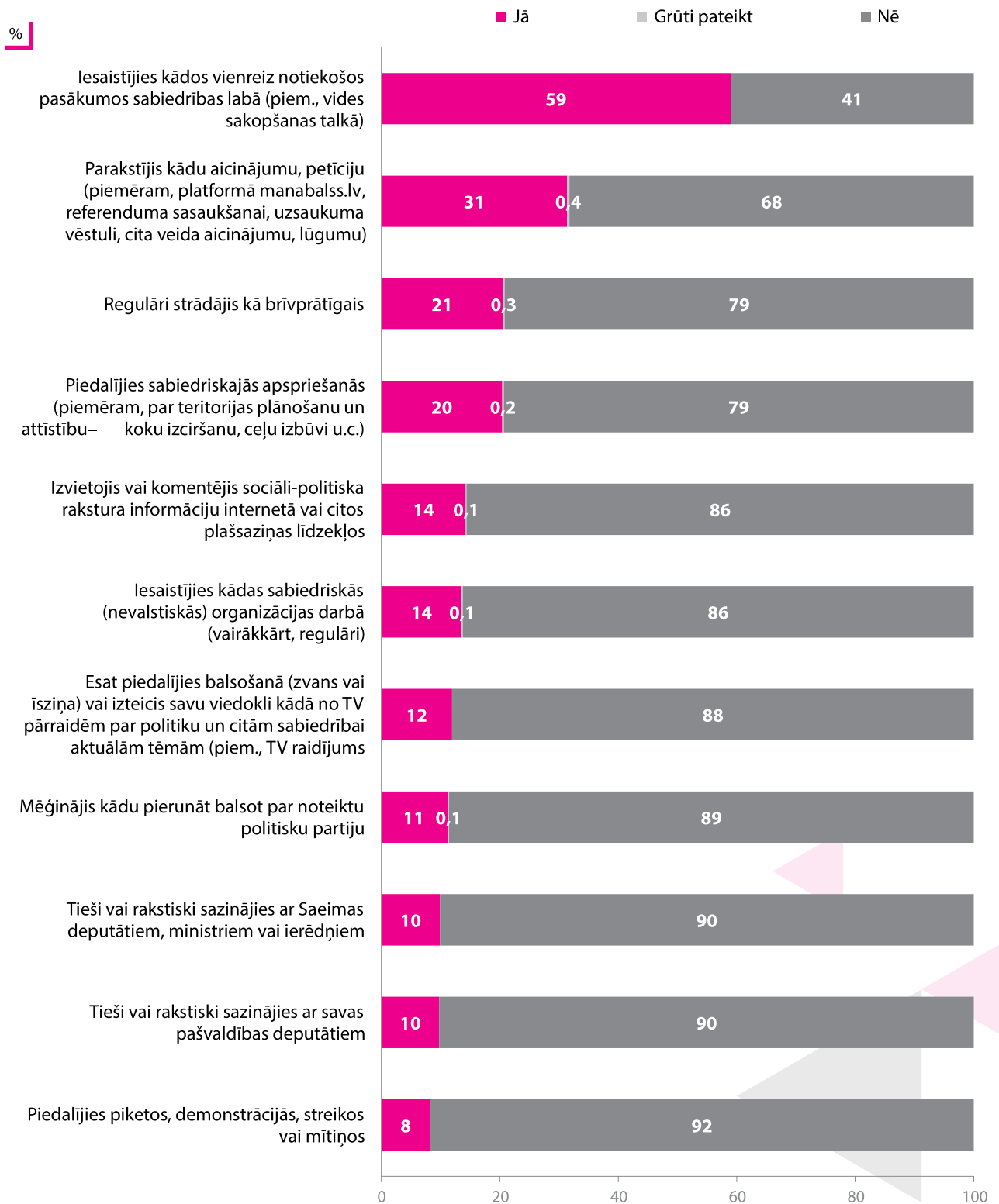

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

3.3. Sociālās aktivitātes

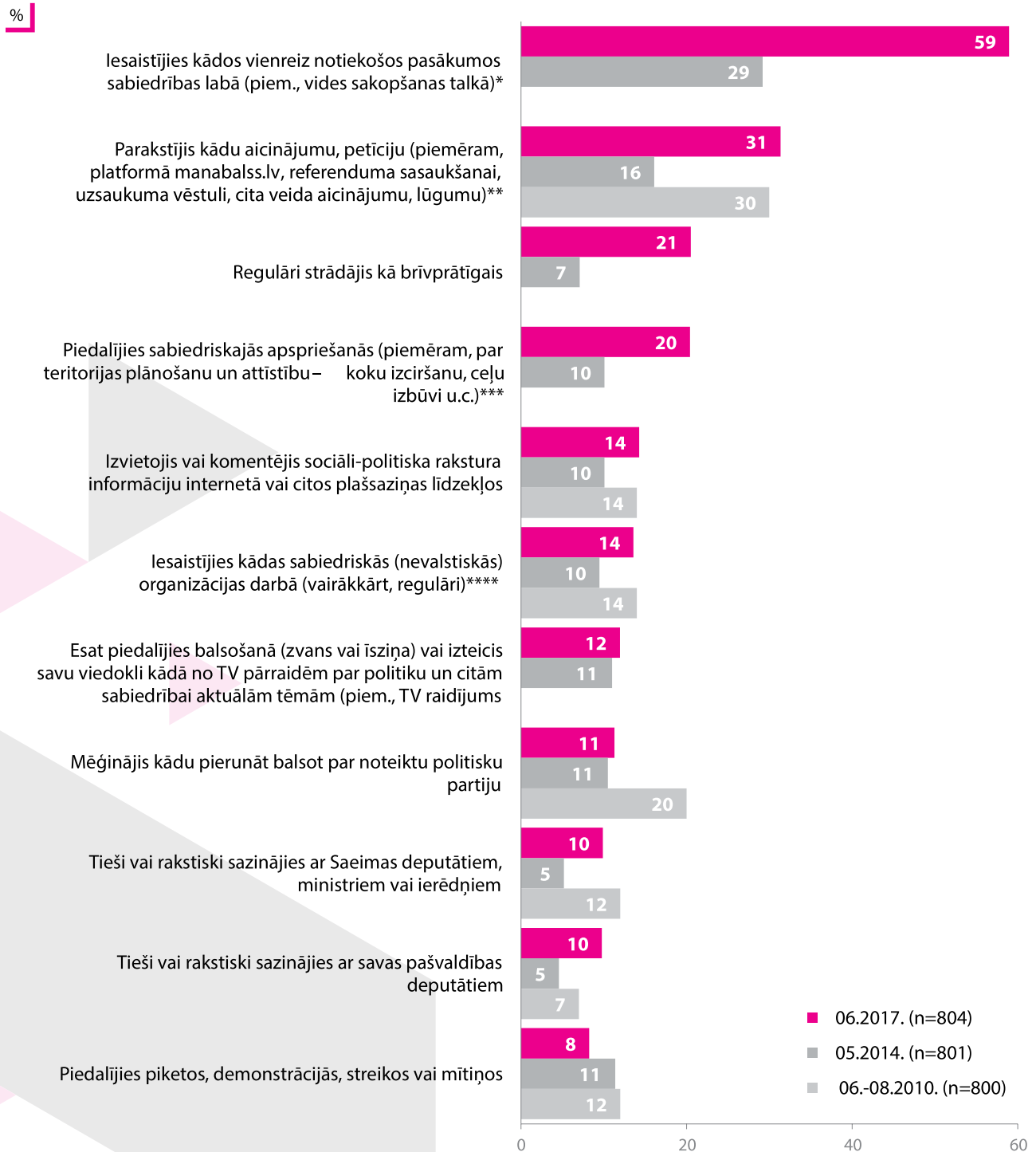
“Vai pēdējo 3 gadu laikā Jūs pats personīgi esat ... ?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

* 2014. gadā respondentiem tika piedāvāts atbilžu variants:

"Iesaistīties kādos ļoti reti/ vienreiz notiekošos pasākumos sabiedrības labā (piem., vides sakopšanas talkā)"

** 2010. un 2014. gadā respondentiem tika piedāvāts atbilžu variants:

"Parakstījis kādu aicinājumu, petīciju (referenduma sasaukšanai, uzsaukuma vēstuli, cita veida aicinājumu, lūgumu)"

*** 2014. gadā respondentiem tika piedāvāts atbilžu variants:

"Piedalījies sabiedriskajās apspriešanās"

**** 2010. gadā respondentiem tika piedāvāts atbilžu variants:

"Iesaistīties kādās nevalstiskās organizācijās, tai skaitā brīvprātīgajā darbā"

4. Iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā un nevalstiskajās organizācijās

4.1. Iesaistīšanās kā brīvprātīgajam

Kā liecina pētījuma rezultāti, 21% rīdzinieku pēdējo 3 gadu laikā ir regulāri strādājuši kā brīvprātīgie. Turklāt, salīdzinot ar 2014. gada rezultātiem, ir novērojama pozitīva tendence pieaugt brīvprātīgā darba veikušo rīdzinieku īpatsvaram (2014. gadā šādu atbildi bija snieguši 7% rīdzinieku). Salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri ir veikuši brīvprātīgo darbu, ir Latvijas nepilsoņi, kā arī rīdzinieki ar vismaz 4 cilvēkiem ģimenē. Tikmēr, analizējot dažādas brīvprātīgā darba jomas, ir redzams, ka nav būtisks rādītāja pieaugums kādā no brīvprātīgā darba jomām. No tā var secināt, ka kopumā ir tendence pieaugt brīvprātīgā darba veicēju īpatsvaram, šis brīvprātīgā darba veicēju skaits ir salīdzinoši vienmērīgi izklājies pa dažādām pētījumā iekļautajām brīvprātīgā darba jomām.

Precizējot jomas, kurās rīdzinieki ir darbojušies kā brīvprātīgie, salīdzinoši visbiežāk (55%) rīdzinieki norādījuši, ka ir piedalījušies vides un dabas aizsardzībā un sakopšanā (talkas). Rīdzinieki ir darbojušies veco ļaužu, invalīdu, bērnu aprūpē (15%), kultūras un mākslas pasākumos (organizēšana, atbalsta sniegšana dalībniekiem un apmeklētājiem) (12%), bērnu un jauniešu aktivitātēs (organizēšana, mentorings) (9%), apģērbu un citu preču savākšanā, izgatavošanā un izdalē (patversmēs, sociālajos centros) (9%), dzīvnieku aizstāvības un aprūpes aktivitātēs (9%), kā arī naudas līdzekļu vākšanā labdarībai (9%). Citas brīvprātīgā darba jomas ir nosauktas salīdzinoši retāk.

Eksperti uzskata, ka brīvprātīgais darbs kopumā Latvijā, īpaši Rīgā, pēdējos gados ir piedzīvojis ievērojamu attīstību, taču process kopumā vēl atrodas sākuma stadijā, salīdzinot ar citām valstīm pasaulē. Pēc ekspertu novērojumiem, aktīvāk brīvprātīgajā darbā iesaistās jaunieši un iedzīvotāji vecumā pirms nopietnu darba gaitu uzsākšanas. Brīvprātīgajam darbam piemīt izteikti sezonāls raksturs, kā arī, kā to parādīja pēdējo gadu traģiskie notikumi, krīzes brīdī sabiedrība ir atsaucīga un gatava palīdzēt. Lai pieaugtu rīdzinieku iesaiste brīvprātīgajā darbā, nepieciešama brīvprātīgo kustības centrālas koordinēšanas sistēmas ieviešana un bonusu sistēmas izveide/komunicēšana. Nepieciešams radošā veidā popularizēt nemateriālos ieguvumus, ko rīdzinieks iegūst, iesaistoties brīvprātīgajā darbā, piemēram, morālais gandarījums, jauniešiem – pirmā iespēja iegūt darba pieredzi, ko fiksēt savā CV, u.c. Ir jācenšas mainīt iedzīvotāju redzējumu, vērtību sistēmu, lai iesaistes rādītājs tuvotos pasaules rādītājam par iesaisti brīvprātīgajā darbā.

Eksperta komentārs par emocijām, ko sniedz brīvprātīgais darbs: *“Jo arī brīvprātīgo darbu nevar veicināt kādā savādākā veidā kā vien stāstot, ka ar to tu vari gūt baudu, piepildījumu un gandarījumu.”*

Ekspertu idejas, kā veicināt rīdzinieku iesaisti brīvprātīgajā darbā:

- Kāds no Latvijas iedzīvotāju iemīļotākajiem seriāliem varētu ar kāda tēla palīdzību parādīt, kā tiek veikts brīvprātīgākais darbs, kāds ir nemateriālais ieguvums no tā, kāds ir gandarījums, ko cilvēks izjūt brīdī, kad nesavtīgi kādam ir palīdzējis vai izdarījis ko vērtīgu un nepieciešamu sabiedrībai kopumā.

- Brīvprātīgo darbu apvienot dažādu sabiedrības grupu pārstāvju iekļaušanu, piemēram, ne vienmēr iesaistīt jauniešus, bet iesaistīt arī seniorus, kuri, veicot brīvprātīgo darbu, jūtas vajadzīgi un noderīgi.

Eksperta komentārs par to, kā veicināt iesaisti brīvprātīgajā darbā un veicināt atsevišķas sabiedrības grupas – senioru – iekļaušanos sabiedrībā: *“Manuprāt, būtu jāizveido speciāls mehānisms tieši senioru iesaistes pasākumu īstenošanai. Jo šī mērķa grupa visvairāk sirgst ar vientulību, demenci un daudzām citām problēmām, kas ir saistītas ar nepietiekamu komunikāciju, nepietiekamu pašvērtējumu. Mums ir daudz cilvēku, kam veselība +/- ir kārtībā, viņi varētu daudz ko darīt, bet viņiem trūkst uzdrīkstēšanās, atbalsta, tai skaitā kādas transporta iespējas [..]. Es būšu ļoti priecīgs, ja nākamreiz, kad būs liels pasākums, brīvprātīgie, kas dalīs ūdeni, būs nevis jaunieši un skolēni, bet seniori. Tas nozīmēs, ka mūsu sabiedrība jau ir citā līmenī un citā dimensijā.”*

4.2. Iesaistīšanās sabiedriskās (nevalstiskās) organizācijās

14% rīdzinieku pēdējo 3 gadu laikā ir iesaistījušies kādā sabiedriskā (nevalstiskā) organizācijā. Salīdzinoši biežāk starp rīdziniekiem, kuri ir iesaistījušies kādā nevalstiskā organizācijā, ir citur (ne Rīgā) deklarēti iedzīvotāji, rīdzinieki, kuri pēc nodarbošanās ir augstākā vai vidējā līmeņa vadītāji, kā arī rīdzinieki ar ļoti lielu interesi par politiku. Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada šī rādītāja tendence ir kopumā stabila un nemainīga (2010. gadā: 14%).

Precizējot nevalstiskās organizācijas, kādās rīdzinieki pēdējo trīs gadu laikā ir iesaistījušies, salīdzinoši biežāk ir nosauktas sociālas palīdzības organizācijas (17%) un profesionālās apvienības, biedrības (15%), jaunatnes klubi, organizācijas, studentu korporācijas (12%), sporta, atpūtas organizācijas un klubi (tai skaitā šahs, dambrete, orientēšanās u.c.) (10%), arodbiedrības (9%), apkaimes biedrības (9%), vides aizsardzības organizācijas (8%). Citas nevalstiskās organizācijas ir nosauktas salīdzinoši retāk. 16% rīdzinieku nav varējuši nosaukt, kāda veida nevalstiskās organizācijās viņi ir iesaistījušies pēdējo trīs gadu laikā.

Aplūkojot rezultātus visu pētījumu periodā, nav novērojamas statistiski būtiskas izmaiņas rīdzinieku iesaistē dažādās nevalstiskajās organizācijās, izņemot to, ka 2017. gadā ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri nav snieguši konkrētu atbildi uz šo jautājumu (2010. gadā: 3%, 2017. gadā: 16%). Kā kopumā liecina pētījuma rezultāti par rīdzinieku iesaistīšanos dažādās aktivitātēs, iezīmējas tendence, ka rīdzinieki salīdzinoši biežāk piedalās dažādās īslaicīgās, vienreizējās (piemēram, reizi gadā notiekošās) aktivitātēs, neveidojot ilgtermiņa iesaisti organizācijas darbībā. Šī tendence varētu skaidrot salīdzinoši lielo “Grūti pateikt” atbilžu īpatsvaru jautājumā par nevalstisko organizāciju veidu: rīdzinieki īslaicīgi piedalās dažādās aktivitātēs, sniedz atbalstu dažādām organizācijām, tādēļ nespēj precīzi nodefinēt konkrētu nevalstisko organizāciju darbības specifiku.

Eksperti vienbalsīgi norāda uz nevalstisko organizāciju (NVO) nozīmīgo lomu integrācijas procesā, jo uzskata, ka tieši NVO galvenokārt veicina integrācijas procesu kopumā.

Eksperta komentārs par NVO nozīmīgo lomu integrācijas procesā: *“NVO parasti rodas, risinot kādu problēmu. Kā rezultātā puse, pat vairāk NVO ir kaut kādā mērā saistītas ar integrāciju. Vai tie ir cilvēki ar invaliditāti/veselības problēmām vai cilvēki ar citādu izcelsmi/*

valodu – tās ir tās tipiskākās situācijas, kurās cilvēki apvienojas, lai aizsargātu savas intereses. Šie cilvēki vislabāk pārzina un vislabāk spēj informēt, kādas tad ir viņu reālās vajadzības un lietas. Līdz ar to viņi ir ļoti nozīmīgi spēlētāji. Ja viņi vēl spētu profesionāli un kompetenti šo informāciju nodot pašvaldībai, tas būtu liels atspaidis, tad pašvaldība zinātu, kādas konkrēti problēmas risināt. Tieši tāpat integrācijas jomā NVO ir atspulgs tam, kas notiek sabiedrībā.”

NVO tiek uzskatīts kā integrācijas virzītājspēks, kas aktualizē un risina sabiedrībā esošās problēmas, jo īpaši tās, kuras saistītas ar integrācijas jomu. Rīdzinieku iesaisti NVO eksperti nevērtē viennozīmīgi: daļa ekspertu uzskata, ka tā ir pietiekama, daļa – ka tā ir nepietiekama un vajadzētu to veicināt. Sniedzot dažāda veida atbalstu NVO, ekspertu vērtējumā, pieaugtu arī rīdzinieku interese un iesaiste NVO.

4.3. Iesaistīšanās iemesli

Rīgas iedzīvotāji, kuri ir iesaistījušies kādā nevalstiskā organizācijā (NVO) vai ir regulāri strādājuši kā brīvprātīgie, kā galveno iemeslu tam, kādēļ viņi to ir darījuši, visbiežāk nosauc spēju kādam palīdzēt (45%). Būtiski, ka šis iemesls – spēja kādam palīdzēt – ir bijis visbiežāk norādītais iemesls arī 2010. un 2014. gada pētījumos. Salīdzinoši bieži kā iemeslu iesaistei NVO vai brīvprātīgā darba veikšanai Rīgas iedzīvotāji ir norādījuši arī lietderīgi pavadītu laiku (18%), vēlmi, lai apkārtējā vide būtu sakopta (14%), kā arī spēju ietekmēt kādus procesus/ lēmumu pieņemšanu (11%). Citi iemesli ir nosaukti salīdzinoši retāk.

Aplūkojot 2017. gada rezultātus salīdzinājumā ar visu pētījuma periodu, kopš 2010. gada rīdzinieki salīdzinoši biežāk kā galveno iemeslu iesaistei brīvprātīgajā darbā ir nosaukuši lietderīgi pavadītu laiku (2010. gadā: 7%, 2017. gadā: 18%).

4.4. Neiesaistīšanās iemesli

Rīgas iedzīvotāji, kuri nav iesaistījušies kādā NVO vai nav regulāri veikuši brīvprātīgo darbu, kā galveno iemeslu tam, kādēļ viņi nav veikuši nevienu no šīm aktivitātēm, nosauc pārāk lielu aizņemtību (46%). Salīdzinoši bieži kā iemeslu ne-iesaistei NVO vai brīvprātīgā darba neveikšanai rīdzinieki nosauc arī intereses trūkumu (18%) un to, ka nekad nav interesējušies, nezina nevienu nevalstisko organizāciju (12%). Citi iemesli ir norādīti salīdzinoši retāk.

Salīdzinot 2017. gada rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada rīdzinieki salīdzinoši biežāk kā galvenos iemeslus ne-iesaistei NVO vai brīvprātīgajā darbā ir minējuši pārāk lielo aizņemtību (2010. gadā: 29%, 2017. gadā: 46%), informācijas trūkumu par šādām iespējām, neviens nav piedāvājis (2010. gadā: 4%, 2017. gadā: 7%), veselības problēmas (2010. gadā: 3%, 2017. gadā: 7%); savukārt salīdzinoši retāk ir nosaukti tādi iemesli kā intereses trūkums (2010. gadā: 30%, 2017. gadā: 18%), šādai darbībai nav jēgas (2010. gadā: 13%, 2017. gadā: 5%).

Kā galveno iemeslu, kādēļ rīdzinieki neiesaistās NVO, eksperti nosauc rīdzinieku laika trūkumu, kas veidojas, apmierinot savas primārās ikdienas vajadzības. Nereti eksperti šo skaidro ar iedzīvotāju aizņemtību ikdienas darbā, lai izdzīvotu mūsdienu ekonomiskajā situācijā. Kā iemesls rīdzinieku neiesaistei NVO tiek nosaukts arī informācijas trūkums par to, kas tieši ir NVO, kādi ir tās darbības principi.

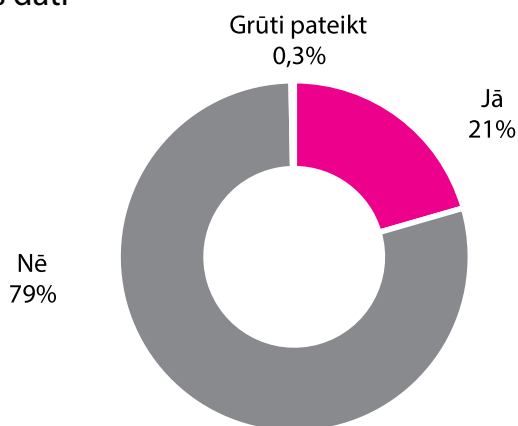
Eksperta komentārs par NVO spēju ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu: *“Latvija ir tāds piemērs, kādu pasaulē nav, jo mūsu iespējas piedalīties pašvaldību darbā, valsts pārvaldes procesos ir tādā līmenī noslīpētas, ka vācieši kādreiz raud, zinot par visām tām iespējām, kādas ir Latvijā. Mums ir NVO forumi, mums ir ikdienas sadarbība ar Saeimu, mums ir iespēja komunicēt ar komitējām, mums ir līgumi ar ministrijām, mums ir pašvaldību forumi, kur visi var iesaistīties, mums ir atklātas sēdes. Mums iespējas piedalīties ir visplašākās, salīdzinot ar jebkuru pasaules valsti ar vislielāko demokrātiju. Bet, vai mēs to spējam, protam izmantot? Visi grib dzīvot labāk un domā, ka kāds cits atnāks, viss pats nokritīs no gaisa, un viņi sāks dzīvot labāk, bet paši tajās aktīvajās pozīcijās nav. Latvijai ir ideālas iespējas, nerunājot par nacionālo, bet par sociālo integrāciju. Visām iesaistītajām pusēm ir iespējas, bet šīs iespējas ir jāizmanto atbilstoši savām prasmēm un kompetencēm.”*

4. Iesaistīšanās brīvprātīgajā darbā un nevalstiskajās organizācijās

4.1. Iesaistīšanās kā brīvprātīgajam

“Vai pēdējo 3 gadu laikā Jūs pats personīgi esat regulāri strādājis kā brīvprātīgais?”

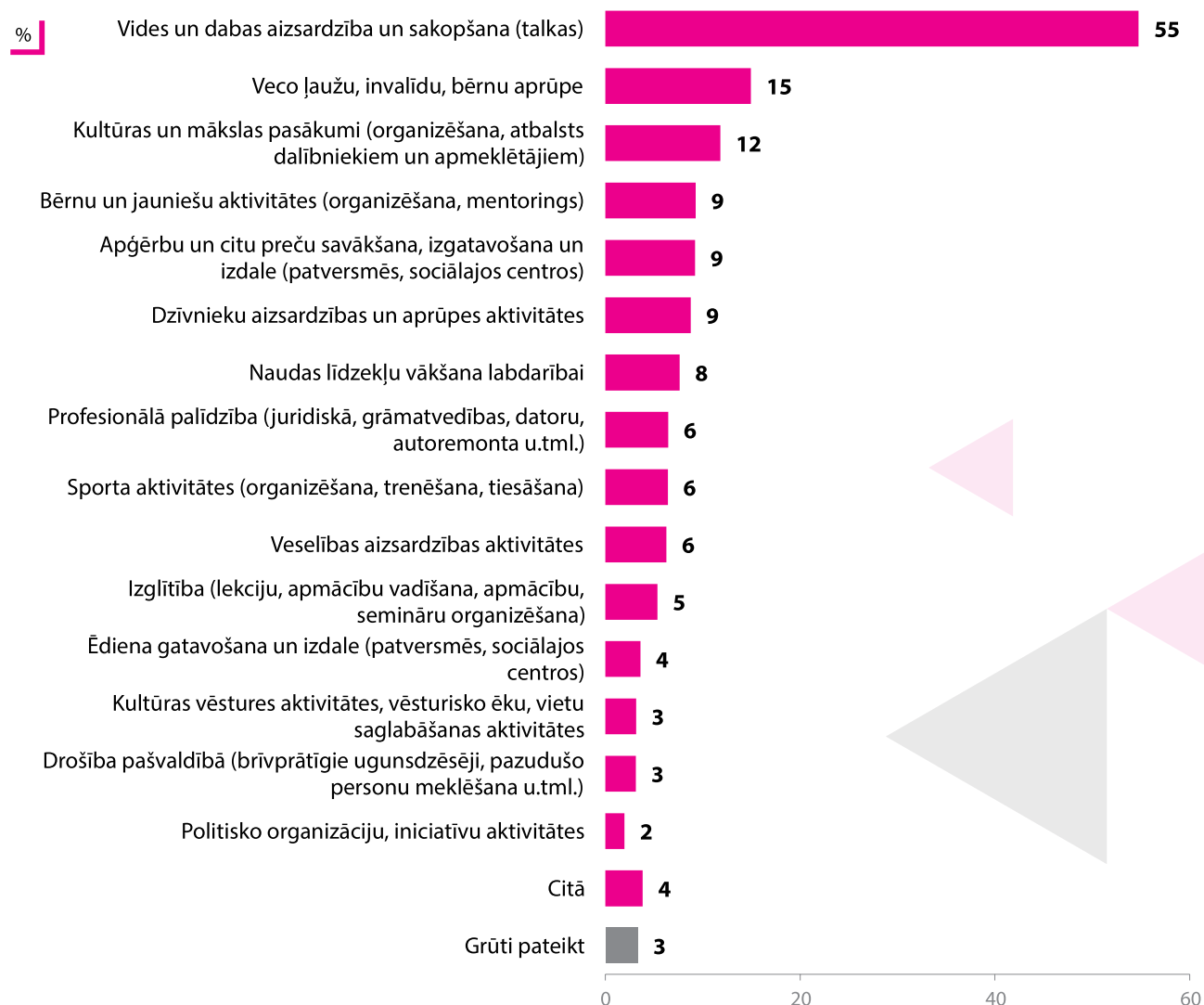
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

“Kādā jomā/jomās esat darbojies kā brīvprātīgais?”

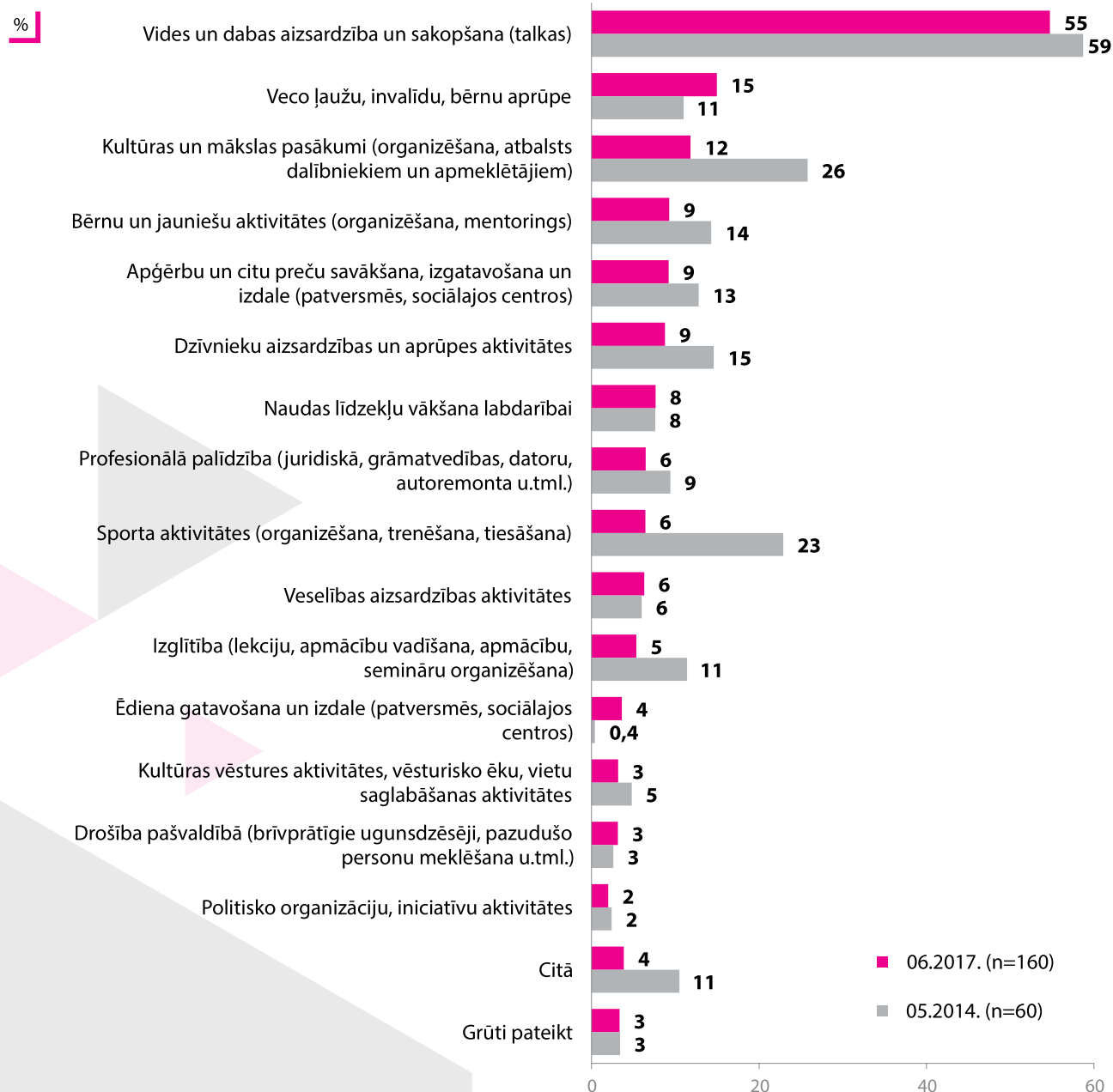
2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri regulāri ir strādājuši kā brīvprātīgie, n=160

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

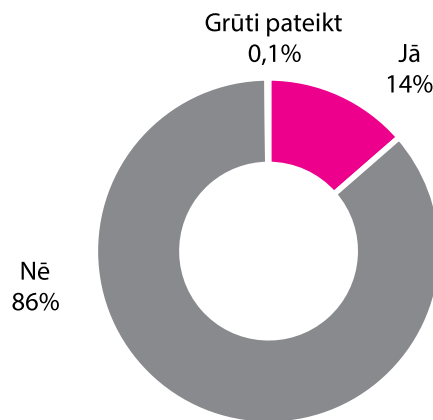
Bāze: respondenti, kuri regulāri ir strādājuši kā brīvprātīgie, "n=" skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

4.2. Iesaistīšanās sabiedriskās (nevalstiskās) organizācijās

“Vai pēdējo 3 gadu laikā Jūs pats personīgi esat iesaistījies kādas sabiedriskās (nevalstiskās) organizācijas?”

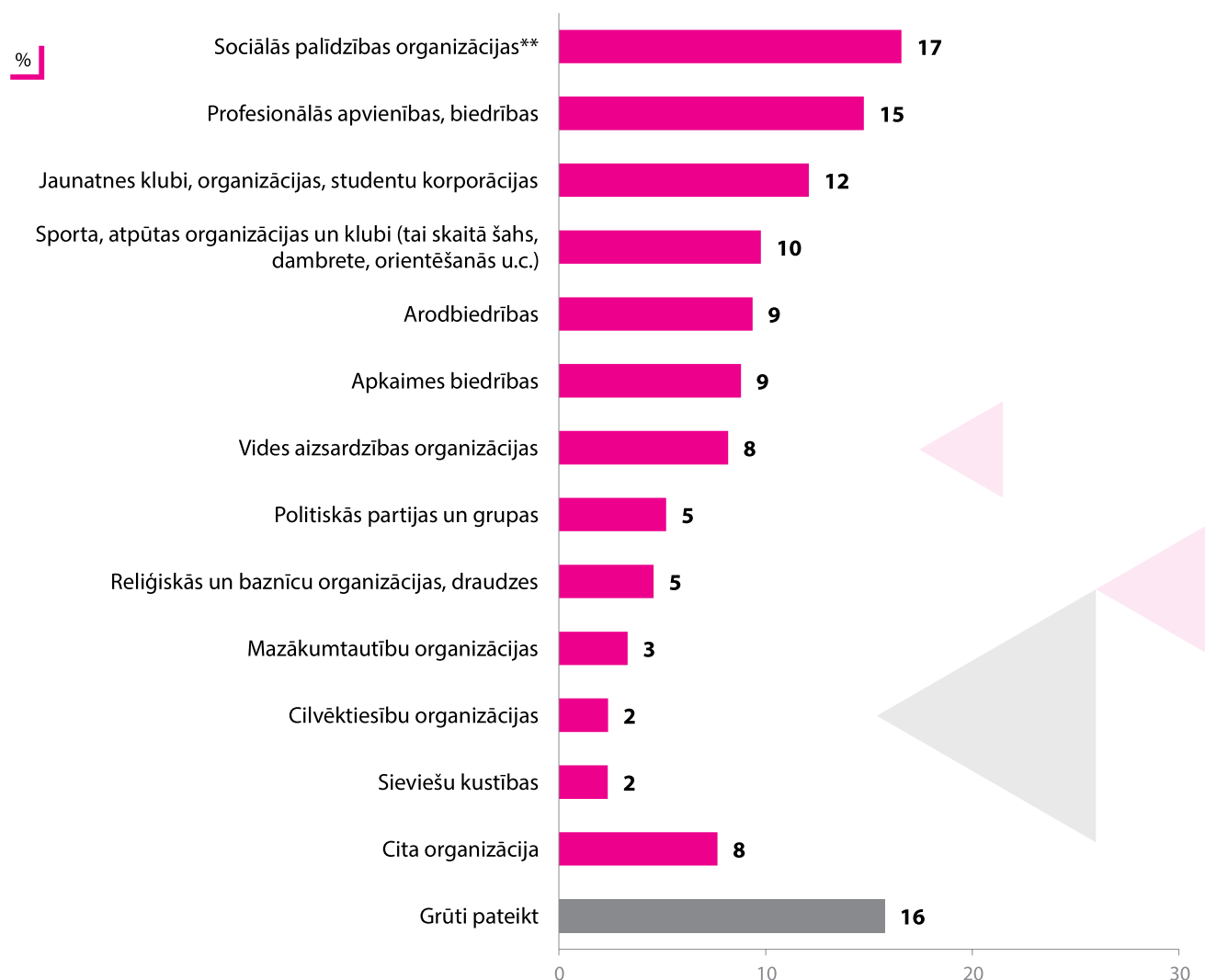
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

“Kādās nevalstiskajās organizācijās Jūs pats personīgi esat iesaistījies pēdējo 3 gadu laikā?”

2017. gada aptaujas dati

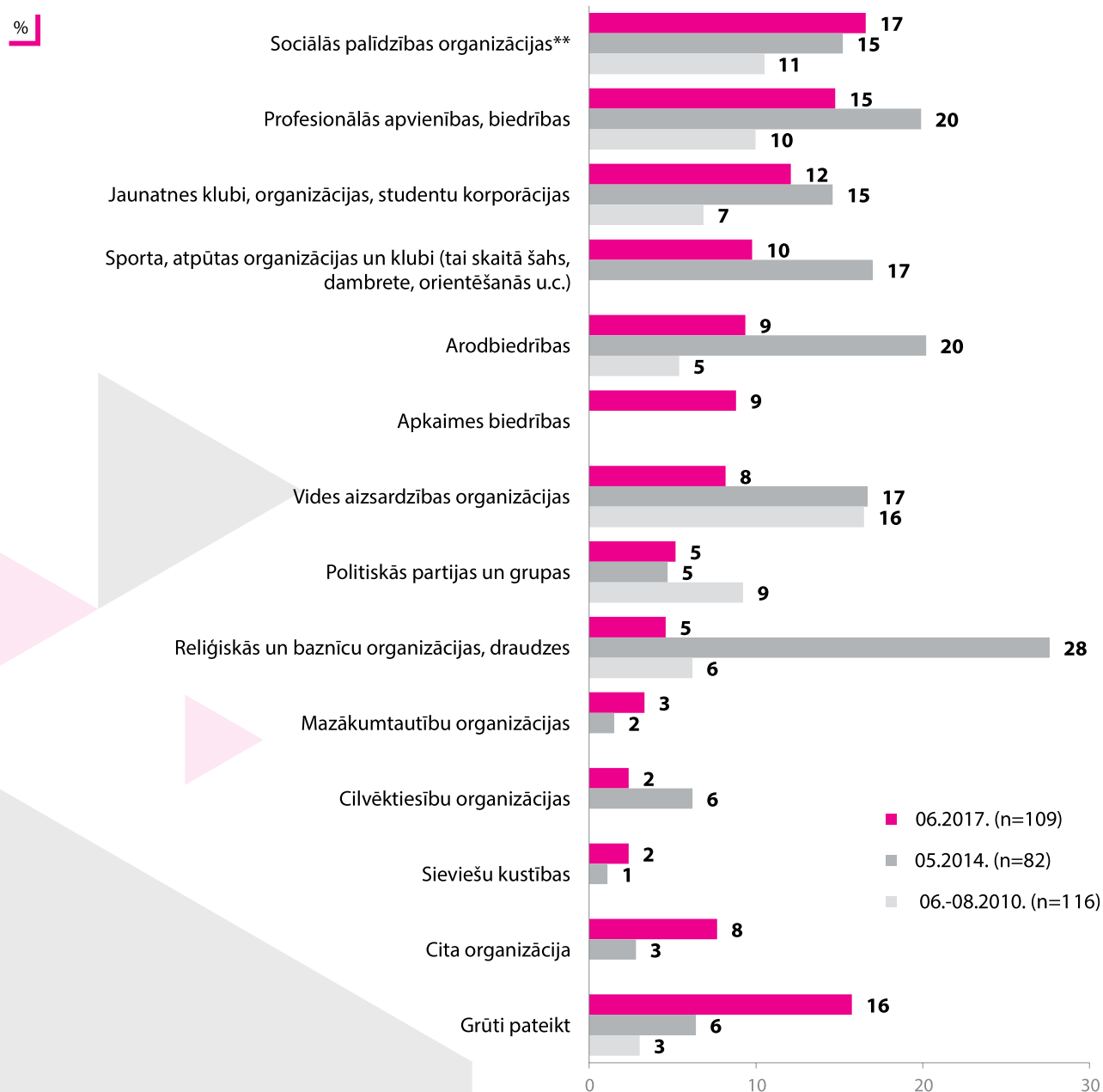

Bāze: respondenti, kuri regulāri ir strādājuši kā brīvprātīgie, n=109

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

** Sociālās palīdzības organizācijas (piem., sniedz palīdzību veciem, slimiem cilvēkiem, invalīdiem, trūkcietējiem)

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuri ir iesaistījušies kādās sabiedriskās (nevalstiskās) organizācijas darbā,
 "n=" skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

** Sociālās palīdzības organizācijas (piem., sniedz palīdzību veciem, slimiem cilvēkiem, invalīdiem, trūkcietējiem)

4.3. Iesaistīšanās iemesli

“Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc esat darbojies nevalstiskajās organizācijās VAI veicis brīvprātīgo darbu?”

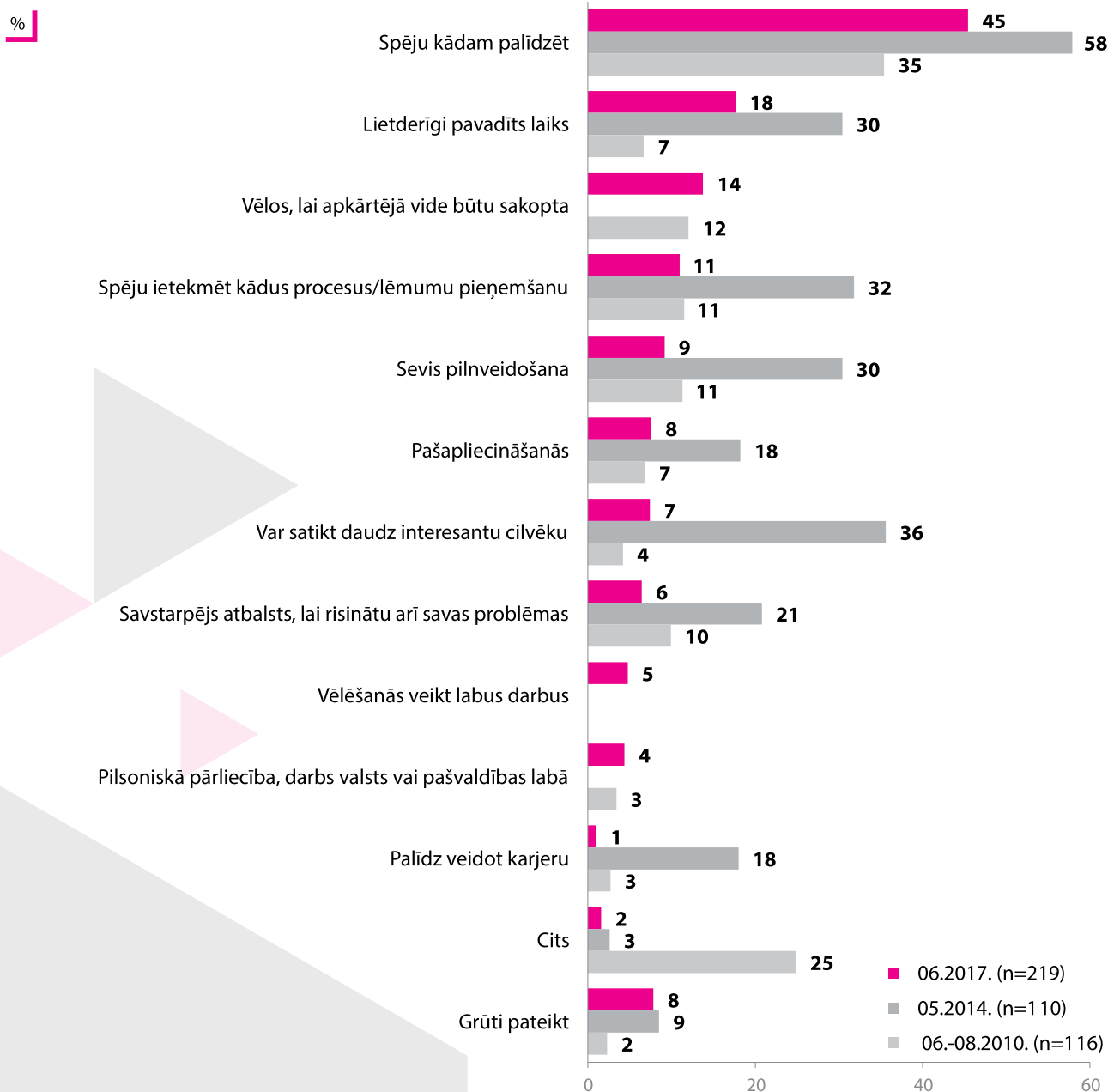
2017. gada aptaujas dati

Bāze: kuri iesaistās NVO vai ir strādājuši kā brīvprātīgie, n=219

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuri iesaistās NVO vai ir strādājuši kā brīvprātīgie, "n=" skatīt grafikā
 *Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

4.4. Neiesaistīšanās iemesli

“Kāpēc Jūs pats personīgi neesat iesaistījies nevienā no nevalstiskajām organizācijām vai neesat veicis brīvprātīgo darbu?”

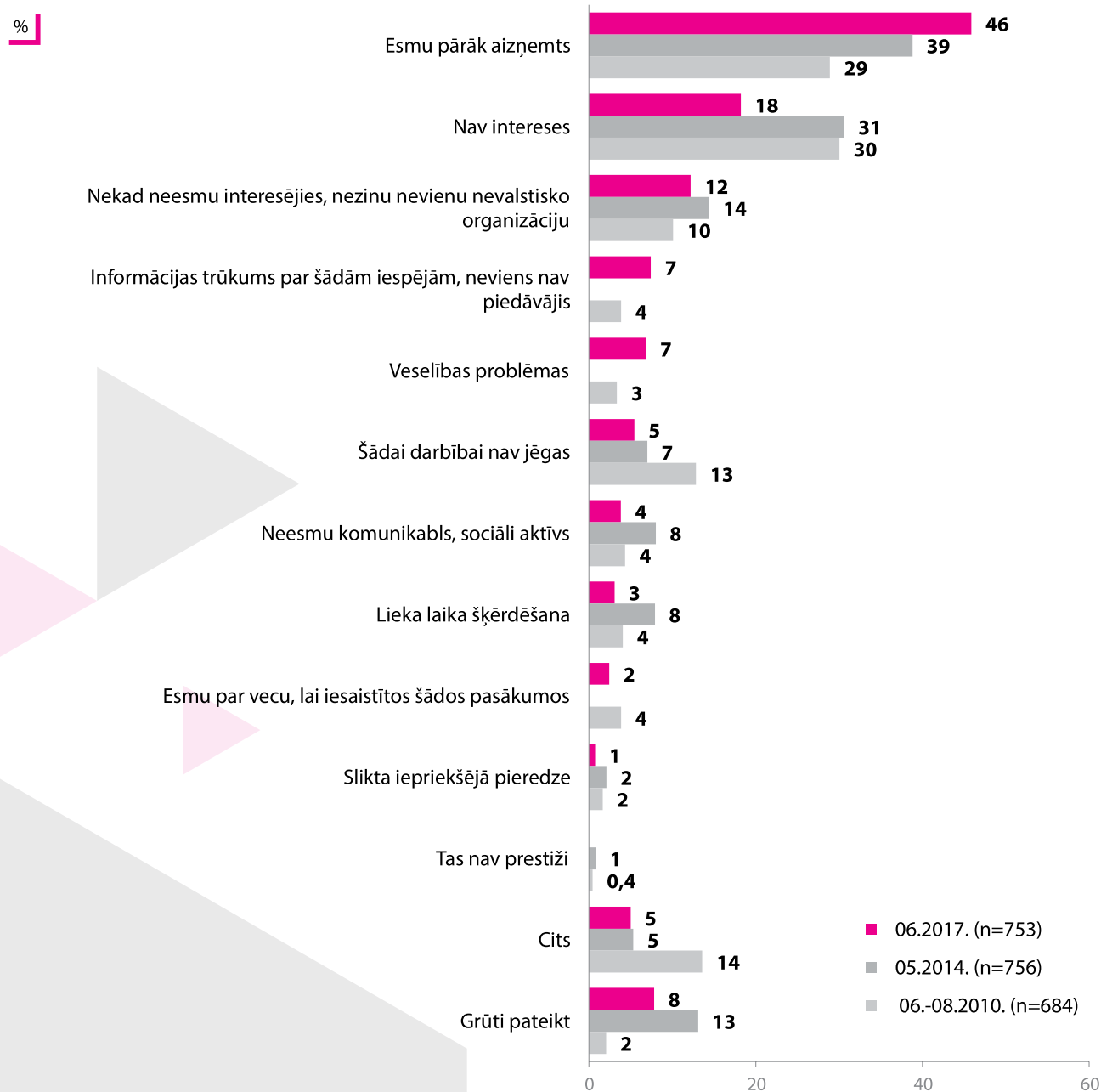
2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri neiesaistās NVO vai nav strādājuši kā brīvprātīgie, n=753

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuri neiesaistās NVO vai nav strādājuši kā brīvprātīgie, "n=" skatīt grafikā
 *Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

5. Uzticēšanās līdzilvēkiem un dažādām institūcijām

5.1. Uzticēšanās cilvēkiem

Lielākā daļa (67%) Rīgas iedzīvotāju kopumā uzticas cilvēkiem. Salīdzinot šī gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada ir vērojama pozitīva tendence pieaugt rīdzinieku uzticēšanās rādītājam citiem cilvēkiem (2010. gadā 62%, 2014. gadā 64%, 2017. gadā 67%). Tikmēr salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri kopumā neuzticas cilvēkiem, ir rīdzinieki ar mazu interesi par politiku; tas var norādīt uz neuzticēšanās saistību ar vispārīgu izolāciju no apkārt notiekošā (pilsētā, valstī u.tml.).

5.2. Uzticēšanās institūcijām

Lūgti raksturot savu uzticēšanos dažādām institūcijām, līdzīgi kā 2014. gada rezultātos, arī 2017. gadā salīdzinoši visbiežāk Rīgas iedzīvotāji uzticas izglītības iestādēm (skolas, bērnudārzi, interešu izglītības iestādes) (81%). Vairākums rīdzinieku uzticas arī Rīgas pašvaldības policijai (73%), Valsts prezidentam (64%), baznīcai (62%), Rīgas sociālajam dienestam (62%), Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentam (60%), Rīgas domei (59%), presei, televīzijai, radio (58%), bruņotajiem spēkiem (57%) un tiesām (57%). Puse (50%) rīdzinieku uzticas Rīgas izpilddirekcijām. Savukārt salīdzinoši retāk iedzīvotāji ir norādījuši, ka uzticas sociālajiem tīkliem (piem., draugiem.lv, Facebook, Twitter u.c.) (40%), Rīgas bāriņtiesai (39%), valdībai (32%), Saeimai (28%) un politiskajām partijām (15%).

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada ir pieaugusi rīdzinieku uzticēšanās Rīgas pašvaldības policijai (2010. gadā: 60%, 2017. gadā: 73%), valdībai (2010. gadā: 21%, 2017. gadā: 32%), Saeimai (2010. gadā: 15%, 2017. gadā: 28%), kā arī politiskajām partijām (2010. gadā: 11%, 2017. gadā: 15%). Tikmēr kopš 2010. gada ir samazinājusies rīdzinieku uzticēšanās baznīcai (2010. gadā 67%, 2017. gadā: 62%), presei, televīzijai, radio (2010. gadā: 69%, 2017. gadā: 58%), kā arī Rīgas bāriņtiesai (2010. gadā: 50%, 2017. gadā: 39%).

Kopš 2014. gada ir vērojama pozitīva tendence pieaugt rīdzinieku uzticēšanās rādītājam Valsts prezidentam (2014. gadā: 54%, 2017. gadā: 64%), RD Izglītības, kultūras un sporta departamentam (2014. gadā: 47%, 2017. gadā: 60%), kā arī bruņotajiem spēkiem (2014. gadā: 49%, 2017. gadā: 57%). Šeit gan jāņem vērā fakts, ka 2014. gada pētījumā bija salīdzinoši lielāks "Grūti pateikt" atbilžu īpatsvars, kas liek domāt, ka kopš 2014. gada Rīgas iedzīvotājiem ir izveidojies konkrētāks priekšstats par šīm institūcijām, tādēļ 2017. gadā ir sniegtas jau konkrētas atbildes uz šo jautājumu.

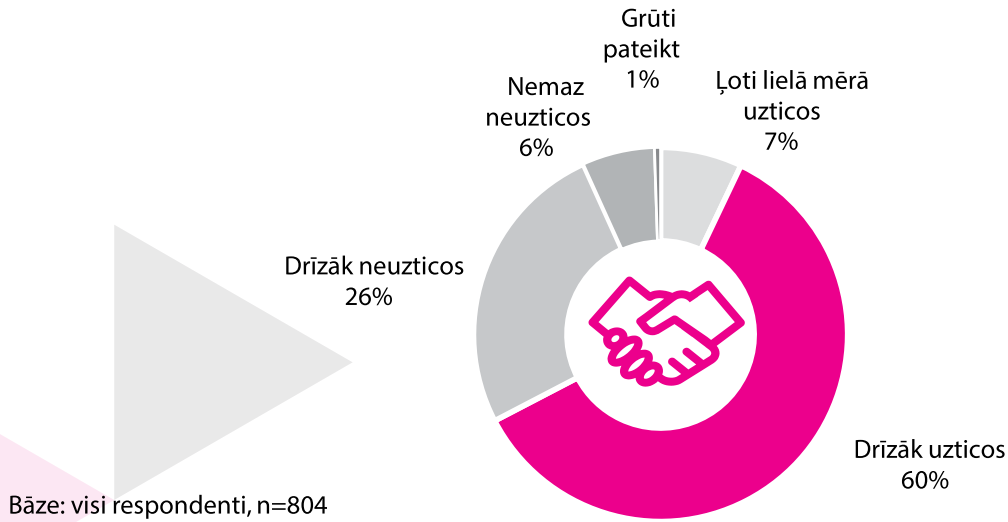
Eksperti pozitīvi vērtē iedzīvotāju uzticēšanās līmeni dažādām pašvaldības institūcijām. Kā īpaši veiksmīgu piemēru uzticēšanās veicināšanā eksperti norāda Pašvaldības policijas komunikācijas veidu un saturu, kā šī institūcija informē sabiedrību par sava darba saturu un misiju. Šādu komunikāciju eksperti rekomendē īstenot arī citām pašvaldības institūcijām.

5. Uzticēšanās līdzcilvēkiem un dažādām institūcijām

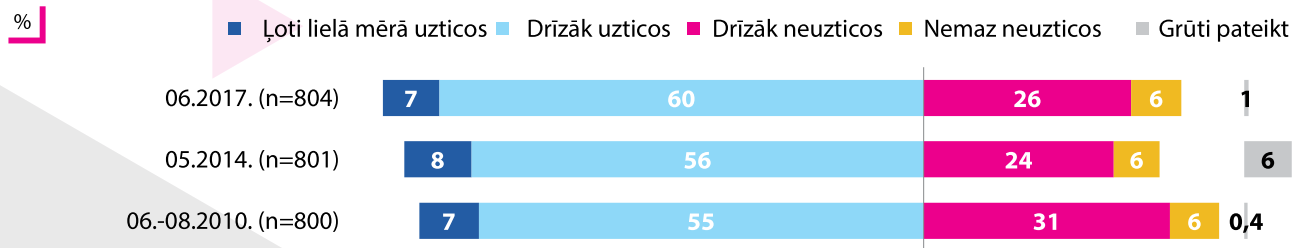
5.1. Uzticēšanās cilvēkiem

“Cik lielā mērā Jūs uzticiaties cilvēkiem?”

2017. gada aptaujas dati

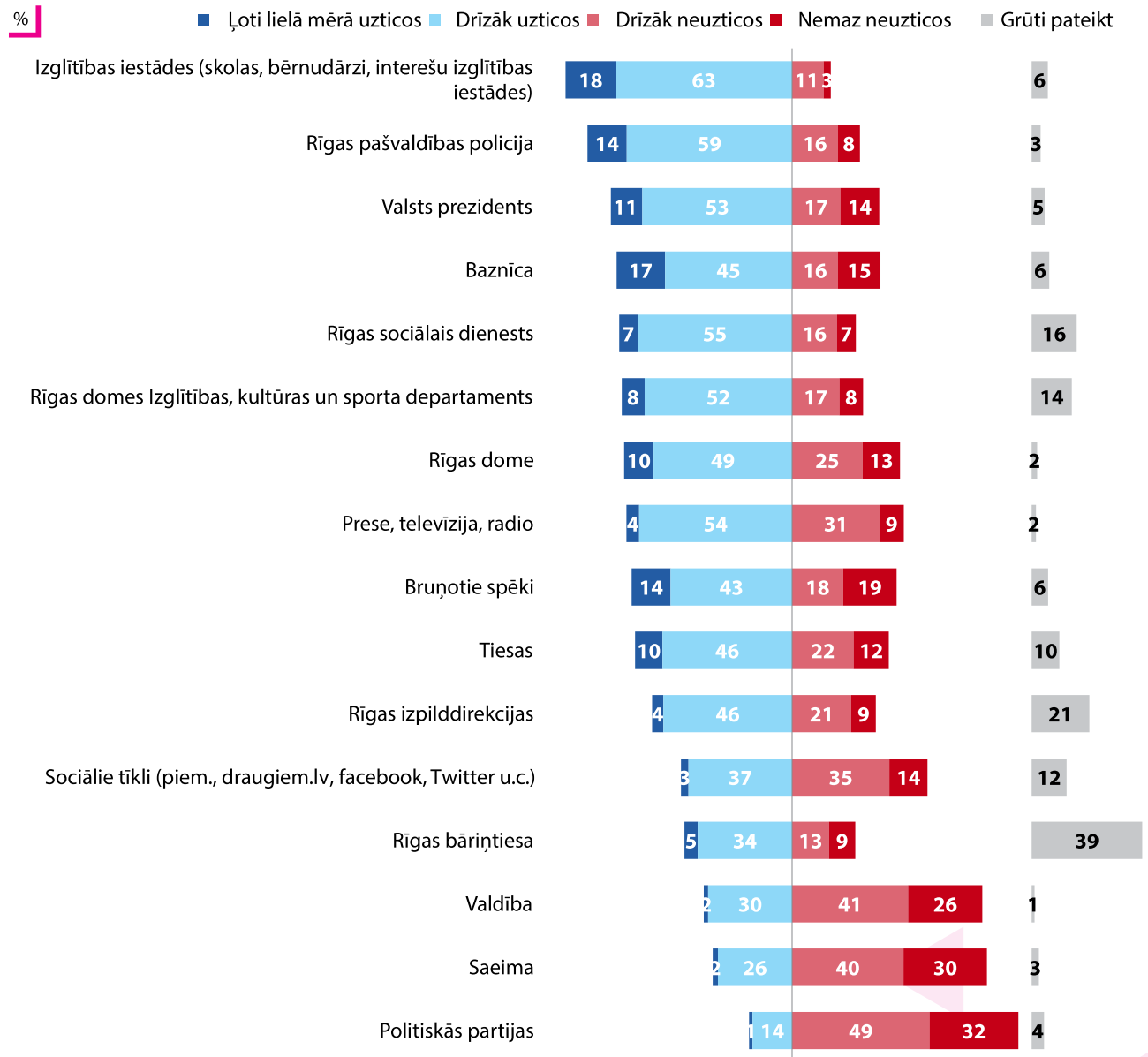
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

5.2. Uzticēšanās institūcijām

“Cilvēki uzticas vienām institūcijām vairāk, citām – mazāk. Cik lielā mērā Jūs uzticaties katrai no šīm institūcijām ...”

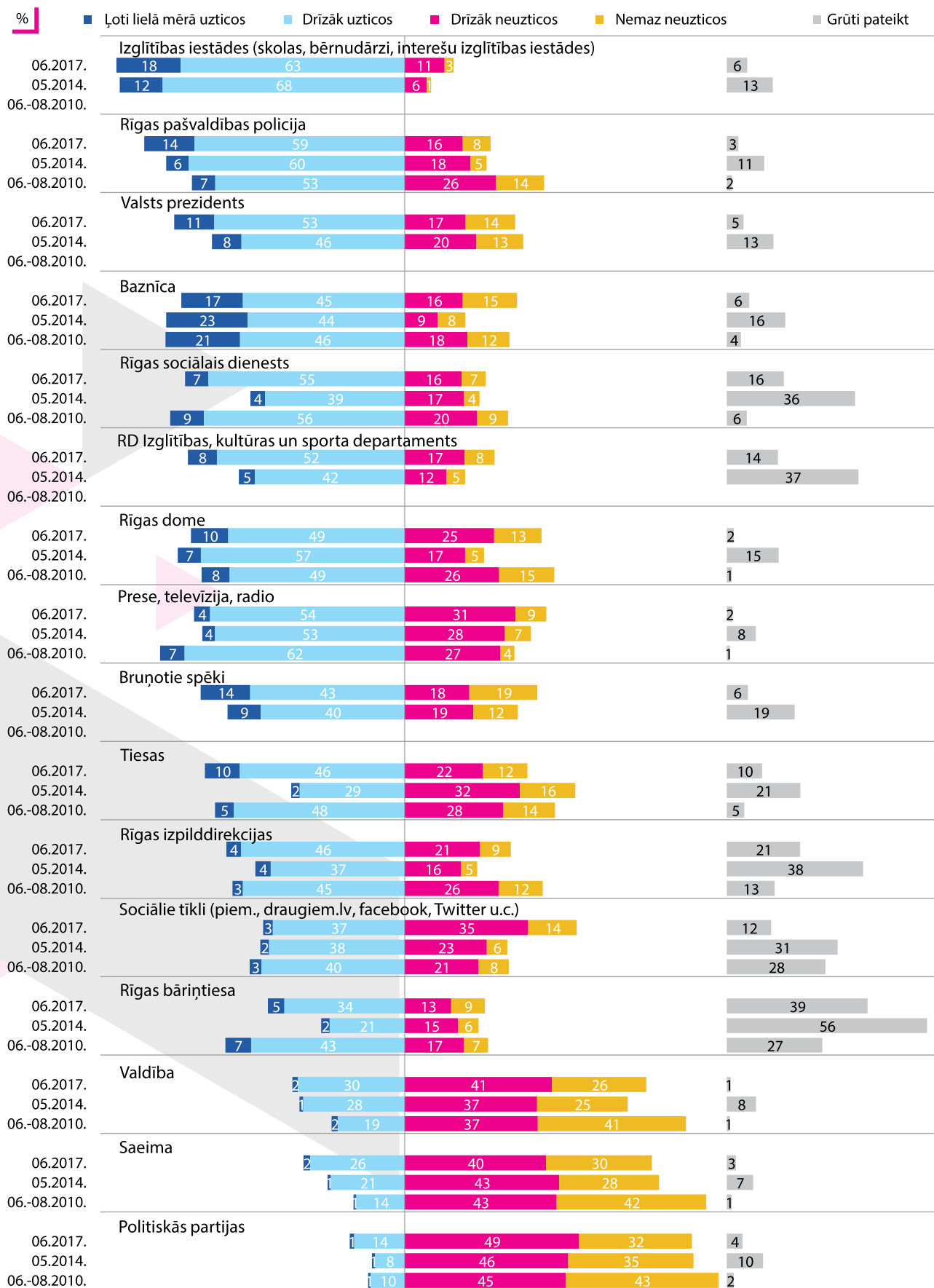
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti [2010.g. n=800, 2014.g. n=801, 2017.g. n=804]

6. Rīgas iedzīvotāju sociālie kontakti

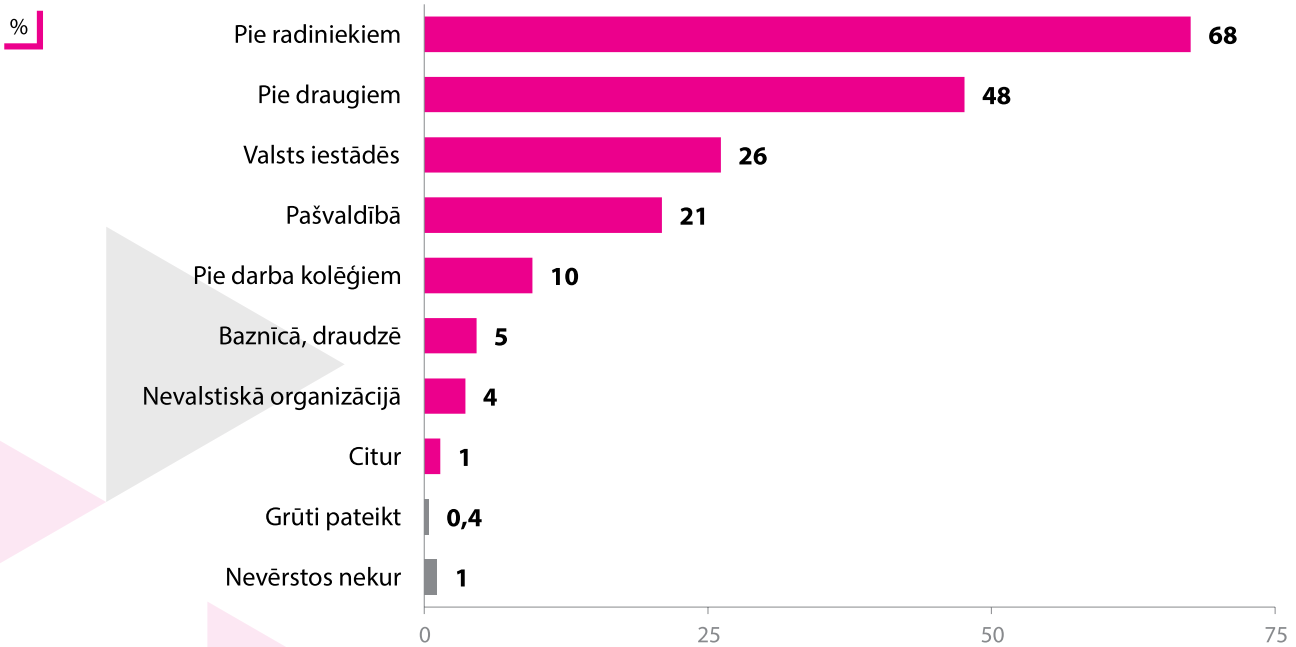
Lūgti norādīt, kur rīdzinieki vērstos, ja viņiem būtu nepieciešama palīdzība sarežģītā situācijā (piemēram, iztikas līdzekļu trūkums, slimība, bezdarbs u.c.), līdzīgi kā 2014. gadā, arī 2017. gadā rīdzinieki visbiežāk ir norādījuši, ka vērstos pie radniekiem (68%). Šādu atbildi sniegušo rīdzinieku īpatsvars kopš 2014. gada nav mainījies.

Salīdzinoši bieži rīdzinieki ir norādījuši, ka sarežģītā situācijā pēc palīdzības vērstos pie draugiem (41%), kā arī valsts iestādēs (26%) vai pašvaldībā (21%). Salīdzinot 2017. gada rezultātus ar 2014. gada rezultātiem, ir redzama tendence pieaugt to rīdzinieku pārsvaram, kuri sarežģītās situācijās vērstos pie draugiem (no 41% 2014. gadā uz 48% 2017. gadā). Salīdzinoši retāk Rīgas iedzīvotāji sarežģītā situācijā pēc palīdzības vērstos pie darba kolēģiem (10%), baznīcā, draudzē (5%), nevalstiskā organizācijā (4%) vai kur citur (1%). 1% aptaujāto rīdzinieku norādīja, ka sarežģītās situācijās vispār nevērstos pēc palīdzības.

6. Rīgas iedzīvotāju sociālie kontakti

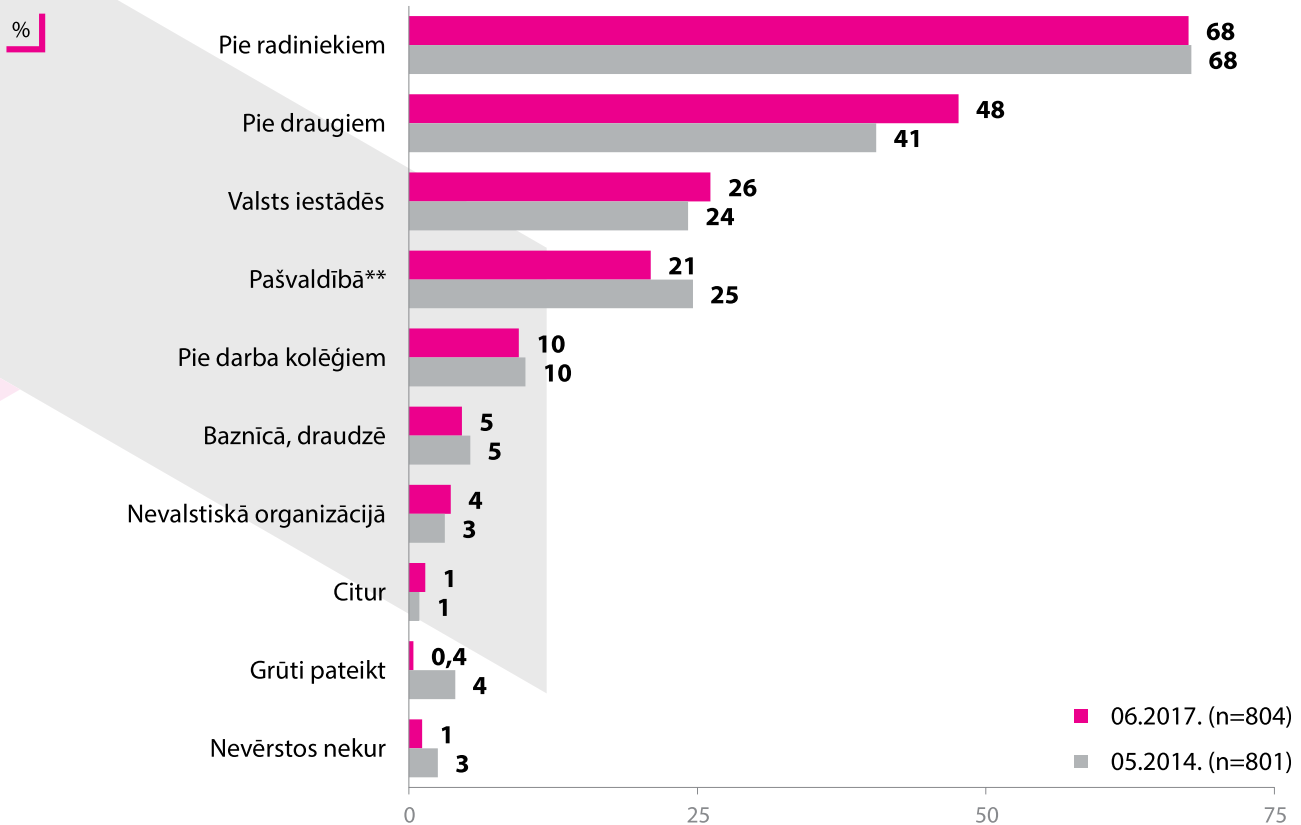
“Kur Jūs vērstos, ja Jums būtu nepieciešama palīdzība sarežģītā situācijā (piem., iztikas līdzekļu trūkums, slimība, bezdarbs u.c.)?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2014.gadā respondentiem tika piedāvāts atbilžu variants " Vietējā pašvaldībā"

7. Starppersonu uzticēšanās, iecietība, attieksme pret atšķirīgām sabiedrības grupām

7.1. Kontaktēšanās ar dažādām iedzīvotāju grupām

Lūgti paust savu attieksmi pret dažādām iedzīvotāju grupām, salīdzinoši visbiežāk līdz tuvai radniecībai, laulībām Rīgas iedzīvotāji vēlētos, būtu gatavi kontaktēties ar latviešiem (48%) un krieviem (36%). Paplašinot personiskā kontakta robežas (būtu gatavi kontaktēties līdz tuvai radniecībai, laulībām, kā ar tuvu draugu, kā ar kaimiņu, kā ar darba kolēģi), rīdzinieki vēlētos, būtu gatavi kontaktēties ar latviešiem (92%), krieviem (87%), invalīdiem ar fiziskiem traucējumiem (redzes, dzirdes, kustību u.c.) (85%), citas tautības pārstāvjiem (80%), maznodrošinātiem, nabadzīgiem cilvēkiem (82%), kā arī ebrejiem (82%).

Sabiedrības grupas, ar kurām rīdzinieki vēlas salīdzinoši attālāku kontaktu (gatavi kontaktēties kā ar valsts pastāvīgo iedzīvotāju), ir cilvēki pēc soda izciešanas (33%), čigāni/romu tautības pārstāji (26%), invalīdi ar garīgiem traucējumiem (25%), ar HIV/AIDS inficēti cilvēki (24%), alkoholiķi (24%), kā arī narkomāni (23%) un cilvēki no sekta vai kādas neregistrētas reliģiskās organizācijas (21%). Kā ar tūristiem rīdzinieki salīdzinoši visbiežāk vēlētos, būtu gatavi kontaktēties ar patvēruma meklētājiem/bēgļiem (35%), narkomāniem (28%), cilvēkiem no sekta vai kādas neregistrētas reliģiskās organizācijas (28%). Savukārt, runājot par sabiedrības grupām, ar kurām Rīgas iedzīvotāji nevēlas saskarties (norādījuši, ka šīs grupas nedrīkst ielaist valstī vispār), salīdzinoši biežāk rīdzinieki ir norādījuši narkomānus (35%), cilvēkus no sekta vai kādas neregistrētas reliģiskās organizācijas (26%), alkoholiķus (24%), kā arī homoseksuāli orientētus cilvēkus (17%). **Pētījuma rezultāti norāda, ka gados jaunākie rīdzinieki (vecumā no 18 līdz 34 gadiem) ir kopumā atvērtāki attiecību veidošanai ar dažādām sabiedrības grupām.**

Aplūkojot rezultātus visu pētījumu periodā, kopš 2010. gada ir palielinājies to rīdzinieku īpatsvars, kuri kopumā vēlētos, būtu gatavi līdz tuvai radniecībai, laulībām, kā ar tuvu draugu, kā ar kaimiņu vai kā ar darba kolēģi kontaktēties ar lielāko daļu pētījumā iekļauto iedzīvotāju grupu: ar citas tautības pārstāvjiem (kāpums par 6 PP, no 74% 2010. gadā uz 80% 2017. gadā), ar ebrejiem (kāpums par 9 PP, no 73% 2010. gadā uz 82% 2017. gadā), ar citas rases pārstāvjiem (kāpums par 10 PP, no 60% 2010. gadā uz 70% 2017. gadā), ar invalīdiem ar garīgiem traucējumiem (kāpums par 9 PP, no 55% 2010. gadā uz 64% 2017. gadā), ar cilvēkiem ar atšķirīgu reliģisko pārliecību, piem., musulmaņi u.c. (kāpums par 9 PP, no 57% 2010. gadā uz 66% 2017. gadā), ar homoseksuāli orientētiem cilvēkiem (kāpums par 12 PP, no 36% 2010. gadā uz 48% 2017. gadā), ar čigāniem, romiem (kāpums par 8 PP, no 41% 2010. gadā uz 49% 2017. gadā), ar cilvēkiem pēc soda izciešanas (kāpums par 9 PP, no 41% 2010. gadā uz 50% 2017. gadā), ar alkoholiķiem (kāpums par 7 PP, no 22% 2010. gadā uz 27% 2017. gadā), kā arī ar narkomāniem (kāpums par 4 PP, no 10% 2010. gadā uz 14% 2017. gadā).

Ekspertu vērtējumā kopējais tolerances un iecietības līmenis Latvijas sabiedrībā ir audzis. Eksperti to pamato ar sabiedrības izglītošanos un zināmas saskarsmes ar attiecīgajām sabiedrības grupām iegūšanu. Taču sabiedrības grupas, kas arvien cieš no diskriminācijas, ir romu tautības pārstāvji, cilvēki pēc soda izciešanas, seksuālās minoritātes un patvēruma meklētāji/bēgļi.

Eksperta komentārs par etniskajām attiecībām Rīgā: *“Ir uzlabojošās, tāpēc, ka nacionālā līmenī ļoti maz pēdējos gados ir kontraversionālā stilā runāts par vēsturiskiem vai valodu jautājumiem, vai pilsonības jautājumiem. Šīs diskusijas kopš divvalodu referendumā ir gandrīz noklusušas, tās īsti neviens nav uzturējis publiskajā dienas kārtībā.”*

Eksperta komentārs par etniskajām attiecībām Rīgā: *“Etniskās attiecības Rīgā iedzīvotāju vidū ir absolūti normālas. Par to liecina jauktās laulības, kurās procents nemainās.”*

Eksperta komentārs par etniskajām attiecībām Rīgā: *“Es teiktu par katru grupu atsevišķi, jo viņas nevar salikt kopā.”*

Pret seksuālajām minoritātēm pēdējos gados noteikti attieksme ir iecietīgāka, vismaz attiecībā pret publiskajām izpausmēm, teiksim, praidis pirms dažiem gadiem salīdzinājumā ar praidi pirms 10 gadiem izsauca daudz mazāku pretreakciju, un tur arī bija sapulcējušies daudz vairāk cilvēku. Vienlaikus tas, protams, neparāda, kas notiek cilvēku galvās. Un ir skaidrs, ka vairāk tādas aktīvas pretreakcijas nav, bet, vai mazinājušies stereotipi un aizspriedumi, to man ir ļoti grūti pateikt.

Attiecībā uz maznodrošinātajiem es neesmu pamanījusi būtiskas izmaiņas. Es neesmu arī manījusi, ka pret maznodrošinātajiem Latvijas sabiedrībā būtu kaut kāda īpaša attieksme. Protams, pats statuss mūsu sabiedrībā tiek uzskatīts kā stigma, bet to vizuāli gandrīz nevar pateikt, vai cilvēks ir vai nav maznodrošinātais. Tur ir svarīgi, cik ir vai nav pieejami dažādi pašvaldības vai valsts pakalpojumi, kā pakalpojumu sniedzēji izturas pret šo grupu. Sabiedrības līmenī es neesmu novērojusi, ka šeit būtu problēma.

Cilvēki ar invaliditāti. Redzu, ka arvien vairāk pieprasa, lai cilvēkiem ar invaliditāti būtu normāli apstākļi, piemēram, pārvietojoties pa Rīgas ceļiem vai iekļūstot dažādās ēkās. Esmu redzējusi vairākus pārmetumus no cilvēkiem, kuriem nav invaliditātes, publiskus pārmetumus, ka šīs lietas netiek nodrošinātas. Tā kā šādā ziņā izpratne pret cilvēku ar īpašajām vajadzībām pieaug. Līdzīgi kā attiecībā pret maznodrošinātajiem es nedomāju, ka šis statuss pats par sevi uzliek kaut kādu negatīvu zīmogu sabiedrības acīs.”

7.2. Pasākumu, kas veicina sabiedrības saliedētību, vērtējums

Lielākā daļa (58%) Rīgas iedzīvotāju uzskata, ka pasākumu, kas veicina sabiedrības saliedētību (piemēram, latviešu valodas kursi, integrācijas projektu konkursi, pasākumi un svētki visiem iedzīvotājiem un pilsētas viesiem utt.), skaits Rīgā ir pietiekams. Tikmēr 38% Rīgas iedzīvotāju ir pauduši viedokli, ka šādu pasākumu skaits Rīgā ir nepietiekams.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar 2014. gada pētījuma rezultātiem, rīdzinieku vidū iezīmējas tendence salīdzinoši biežāk sniegt vērtējumu, ka sabiedrības saliedētības veicinošu pasākumu skaits Rīgā ir nepietiekams (2014. gadā šādu atbildi kopumā bija snieguši 24% rīdzinieku, bet 2017. gadā – 38% rīdzinieku).

Eksperti uzskata, ka sabiedrības izglītošana ir veids, kā veicināt sabiedrības toleranci un iecietību pret dažādām sabiedrības grupām. Eksperti uzsver, ka sabiedrība kopumā ir noslēgta un nelabprāt pieņem jauno, atšķirīgo un nezināmo. Ir izveidojies divains fenomens, kad dažas sabiedrības grupas rod vienotību, vēršoties kopīgā noliedzošā attieksmē pret kādu citu sabiedrības grupu – latvieši un krievi ir vienoti neiecietībā pret patvēruma meklētājiem/bēgļiem.

Eksperta komentārs par izveidojušos fenomenu: *“Ir kaut kādas nacionālās īpatnības, bet, ja mēs viņas salīdzinām ar kaut ko krasi atšķirīgu, tad tajā brīdī mēs jau sajūtamies vienoti. Un tā kopīgā apdraudējuma sajūta, nekas tā nevieno kā kopēja apdraudējuma sajūta. Tad mēs kopīgi varam iestāties par to vietu, kurā esam, par savu drošību, jo drošība būs svarīga gan man, gan tev. Tad vairs nebūs ne par pilsonību, ne par valodu, bet par to, lai būtu zilas debesis virs galvas.”*

Eksperta komentārs par integrācijas veicināšanu: *“Nepieciešami pasākumi, kas ir ne tikai priekš šiem cilvēkiem, lai sabiedrību izglītotu, bet kas iesaista šo grupu pārstāvjus kādu citu organizāciju vai pilsētas organizētos pasākumos. Ka ir īpaši padomāts, lai piedalās un redzami piedalās šādu grupu pārstāvji. Ir jāpaceļ šo grupu pārstāvju publiskā redzamība, lai cilvēkiem nav tikai viņu negatīvais stereotips, bet ir arī kaut kādas citas sejas, ar kurām tad viņi var identificēties kā ar cilvēkiem, kas dara šobrīd labas lietas, teiksim, bijušais ieslodzītais, kas dara labas lietas rīdzinieku labā.”*

7.3. Pasākumi, kas veicinātu sabiedrības saliedētību Rīgā

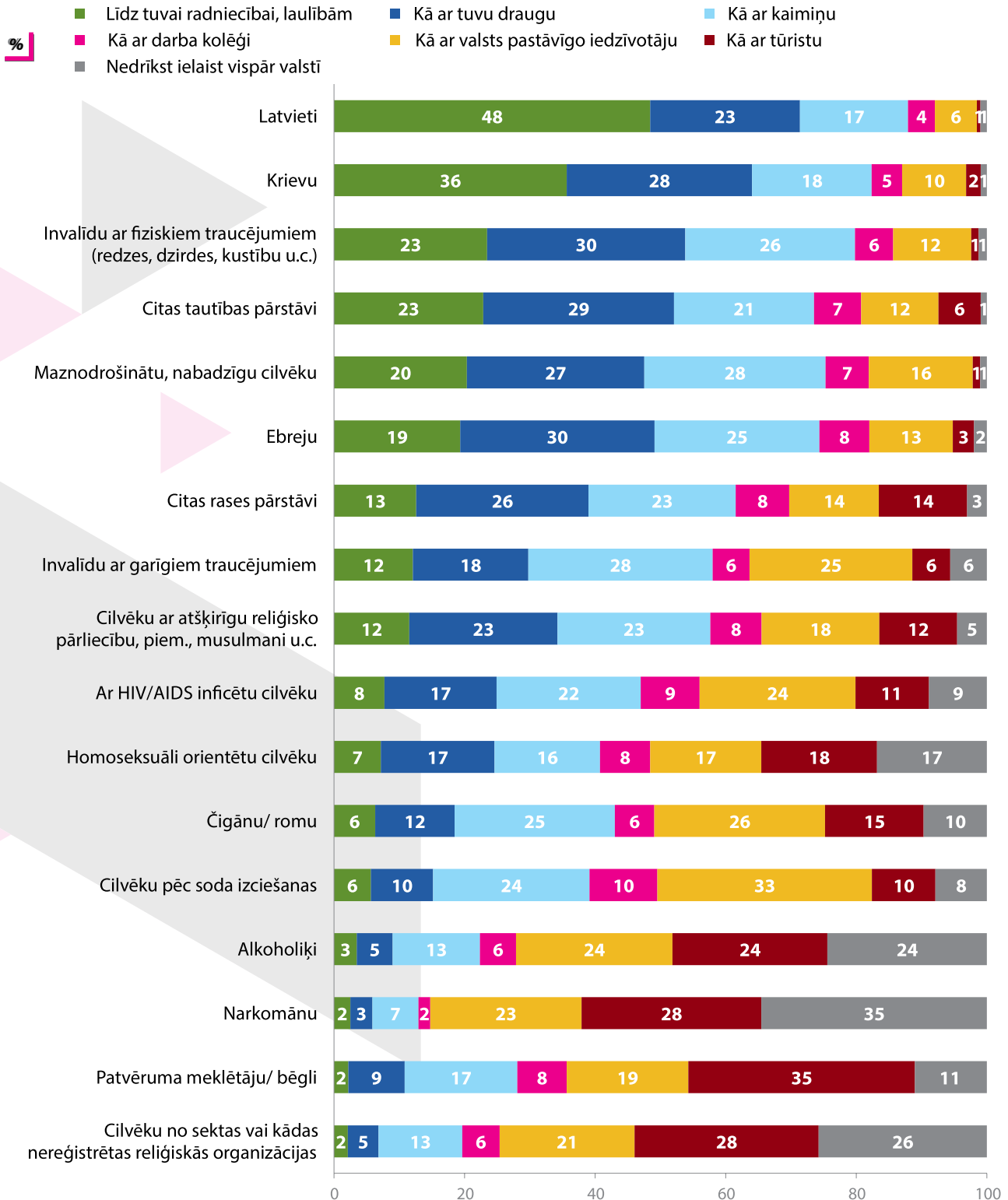
Lūgti nosaukt pasākumus, kas būtu nepieciešami, lai veicinātu sabiedrības saliedētību Rīgā, arī 2017. gadā rīdzinieku trīs visbiežāk minētie ir: kopīgi pasākumi dažādām tautībām (2014. gadā: 12%, 2017. gadā: 18%), kultūras pasākumi (2014. gadā: 5%, 2017. gadā: 14%), sporta pasākumi (2014. gadā: 7%, 2017. gadā: 9%). Sabiedrības saliedētību Rīgā veicinātu arī tādi pasākumi kā kopīga esošo svētku svinēšana (Jāņi, Lieldienas u.c.) (8%) un izklaidējoši, atpūtas pasākumi (6%). Arī 2017. gadā būtiska rīdzinieku daļa (28%) nav sniegusi konkrētu atbildi uz šo jautājumu (2014. gadā šādu atbildi sniedza 37% rīdzinieku).

7. Starppersonu uzticēšanās, iecietība, attieksme pret atšķirīgām sabiedrības grupām

7.1. Kontaktēšanās ar dažādām iedzīvotāju grupām

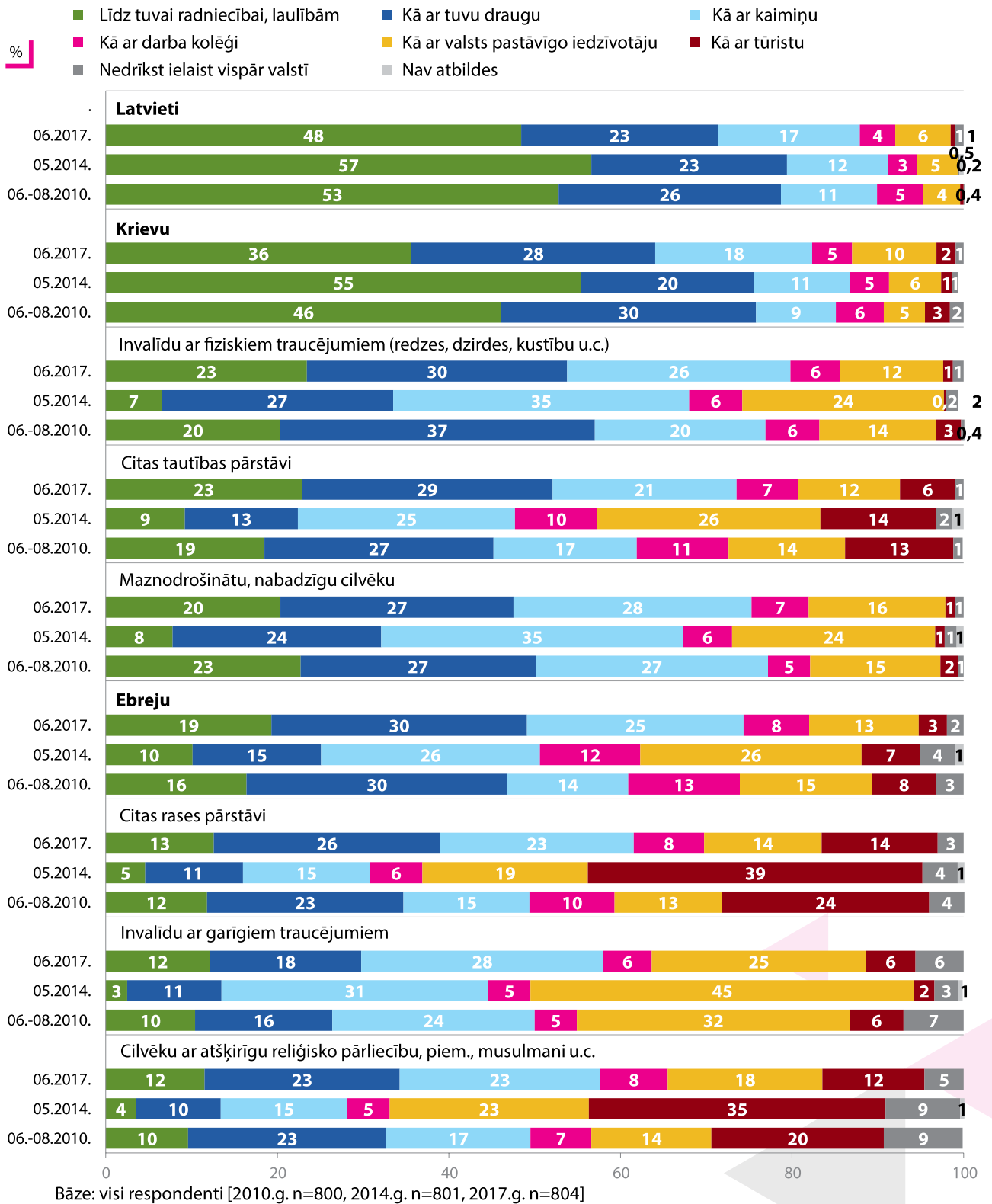
“Es Jums nosaukšu dažādas iedzīvotāju grupas. Sakiet, lūdzu, līdz kādai pakāpei Jūs vēlētos, būtu ar mieru kontaktēties ar ...”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

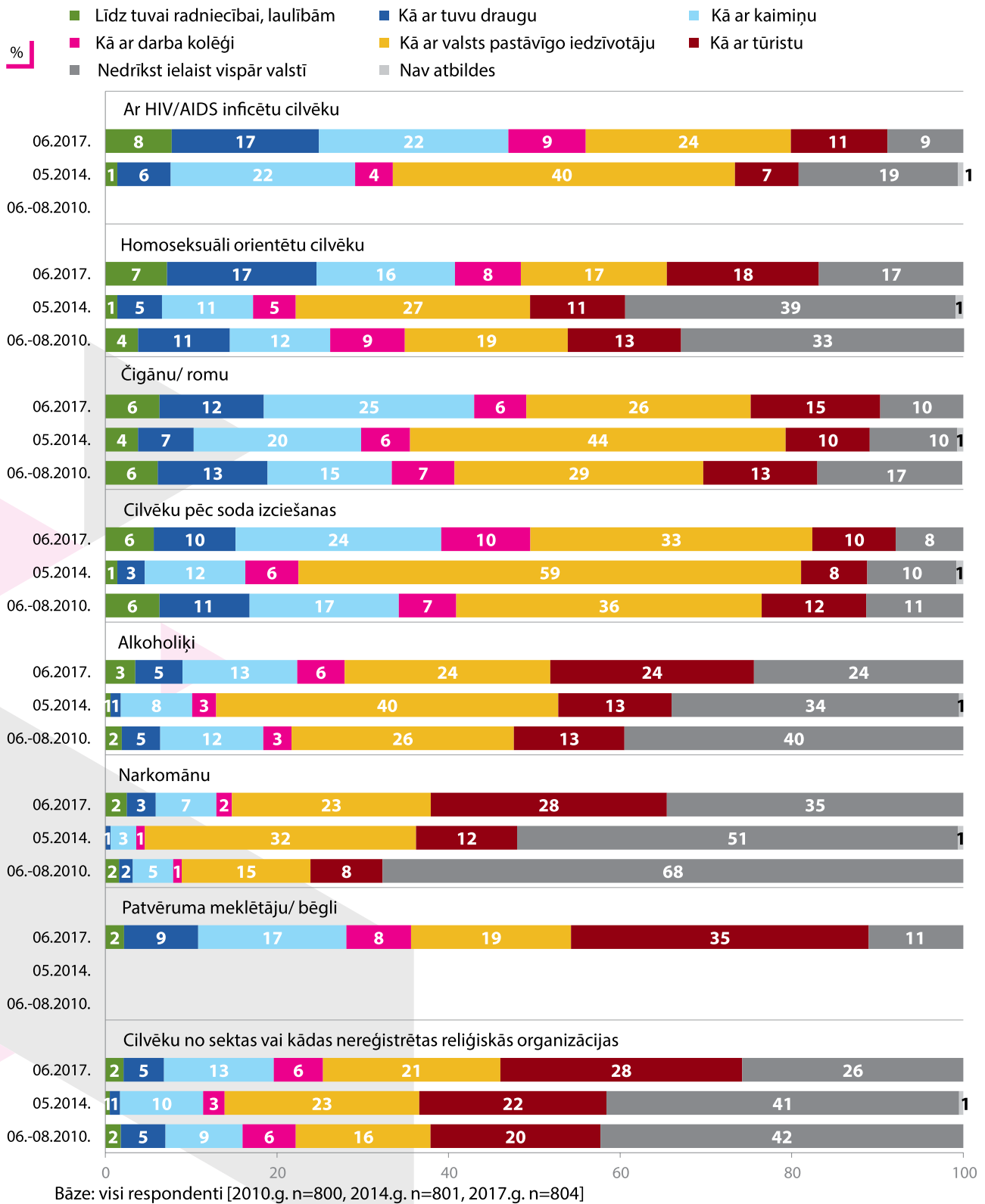
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti [2010.g. n=800, 2014.g. n=801, 2017.g. n=804]

Grafika turpinājums nākamajā lpp.

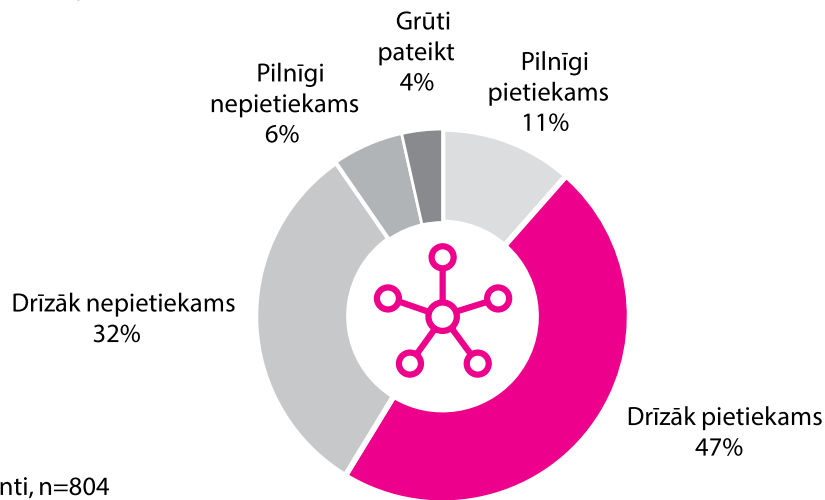
Grafika turpinājums

7.2. Pasākumu, kas veicina sabiedrības saliedētību, vērtējums

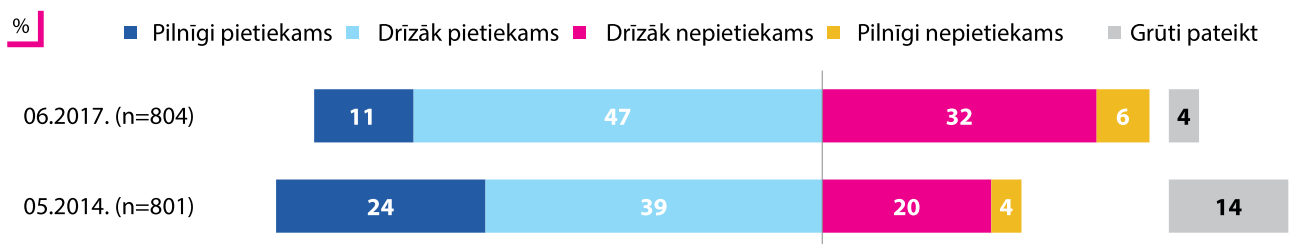
“Kā Jūs vērtētu pasākumu, kas veicina sabiedrības saliedētību (piemēram, latviešu valodas kursi, integrācijas projektu konkursi, pasākumi un svētki visiem iedzīvotājiem un pilsētas viesiem utt.), skaitu Rīgā. Vai tas ir ...”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

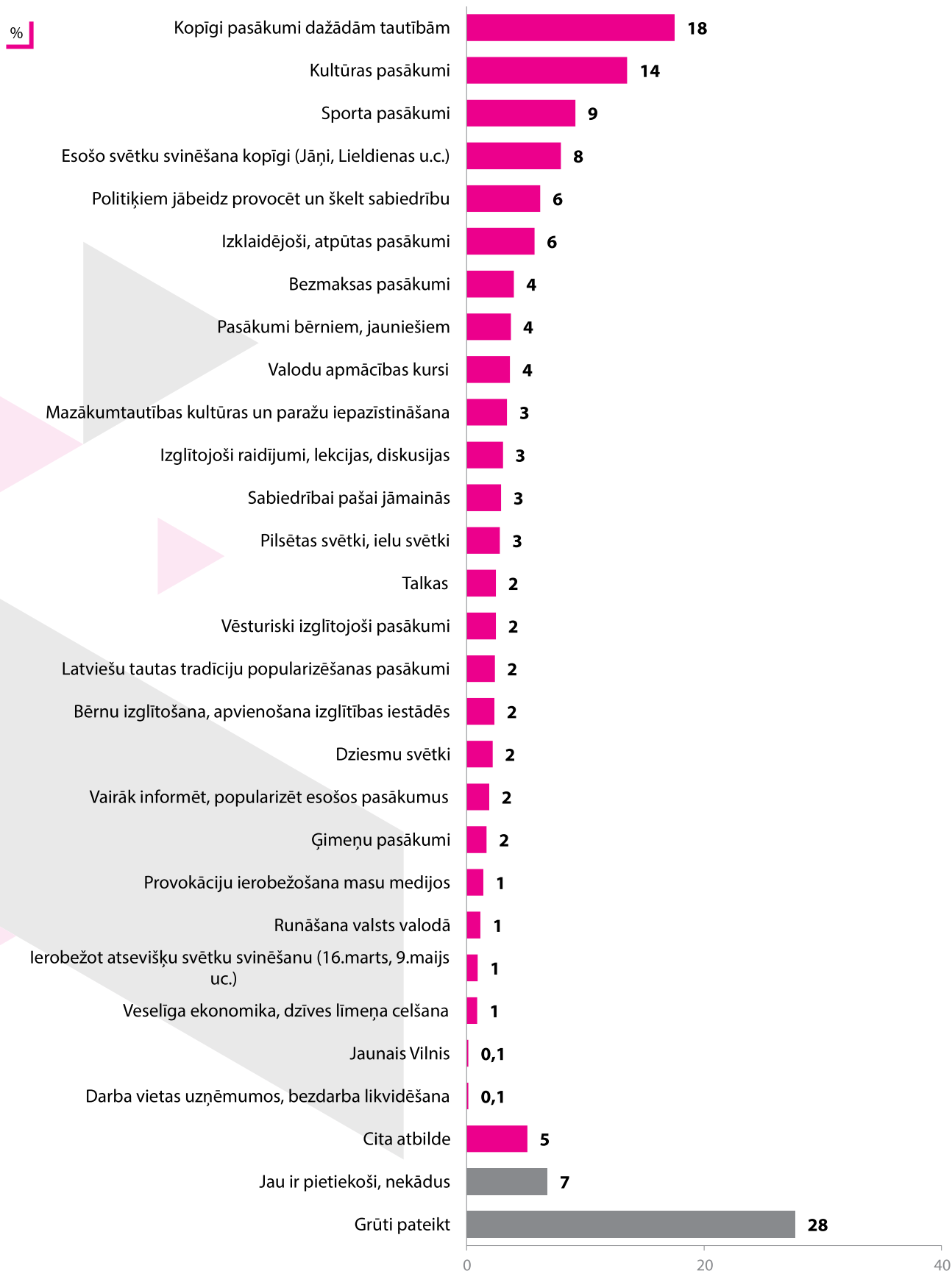

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

7.3. Pasākumi, kas veicinātu sabiedrības saliedētību Rīgā

“Kādi pasākumi būtu nepieciešami, lai veicinātu sabiedrības saliedētību Rīgā?”

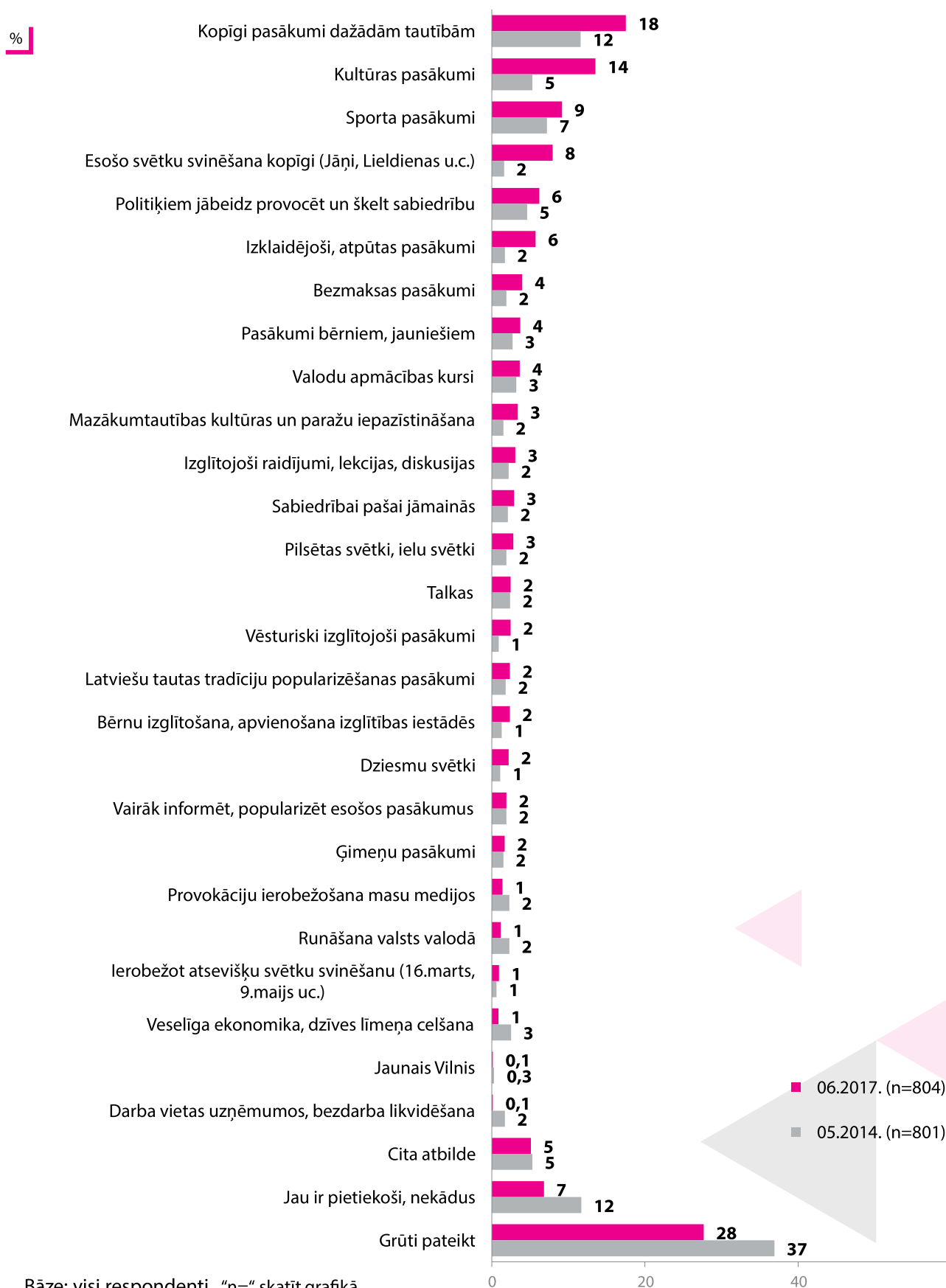
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

8. Attieksme pret sabiedrības integrāciju

8.1. Attieksme pret integrācijas procesu

Nedaudz vairāk kā trešā daļa (37%) rīdzinieku piekrīt apgalvojumam, ka integrācija Latvijā notiek pati par sevi, un tai nav nepieciešama īpaša vadība no valsts vai pašvaldības puses; salīdzinoši biežāk starp šādi domājošiem ir krievu tautības rīdzinieki un nepilsoņi. Tikmēr 60% rīdzinieku uzskata, ka sabiedrības integrāciju ir nepieciešams vadīt un kontrolēt no valsts/pašvaldības puses; salīdzinoši biežāk starp šādi domājošajiem ir rīdzinieki vecumā no 18 līdz 34 gadiem, latvieši.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada ir būtiski pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri piekrīt tam, ka integrācija notiek pati par sevi un tai nav nepieciešama īpaša vadība (2010. gadā: 31%, 2017. gadā: 37%). Ir samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, pēc kuru domām sabiedrības integrāciju ir nepieciešams vadīt un kontrolēt (2010. gadā: 67%, 2017. gadā: 60%).

8.2. Attieksme pret mazākumtautību integrāciju

Absolūtais vairākums (81%) rīdzinieku pauž atbalstu apgalvojumam, ka Latvijā ir jāveicina mazākumtautību identitātes saglabāšana; salīdzinoši biežāk starp šādi domājošajiem ir krievu tautības rīdzinieki. Savukārt apgalvojumam, ka Latvijas sabiedrībā nav vēlama atšķirīgu etnisko identitāšu pastāvēšana, piekrīt 15% rīdzinieku; salīdzinoši biežāk starp šādi domājošajiem Rīgā dzīvojošie latvieši.

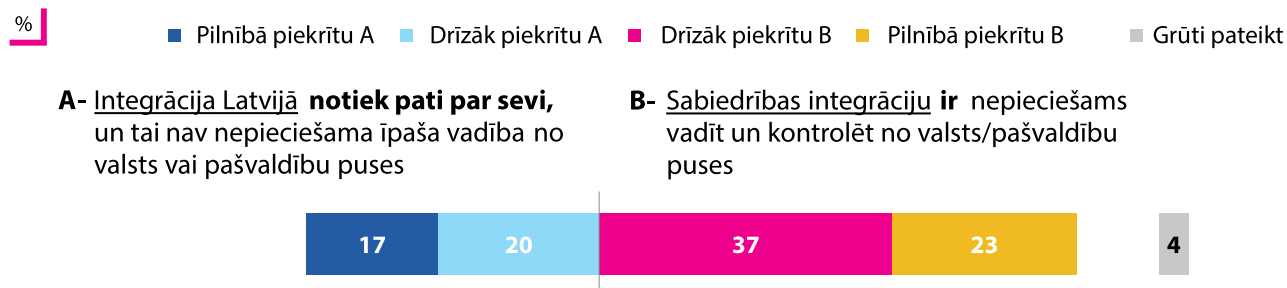
Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada ir samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, pēc kuru domām Latvijas sabiedrībā nav vēlama atšķirīgu etnisko identitāšu pastāvēšana (2010. gadā: 19%, 2017. gadā: 15%).

8. Attieksme pret sabiedrības integrāciju

8.1. Attieksme pret integrācijas procesu

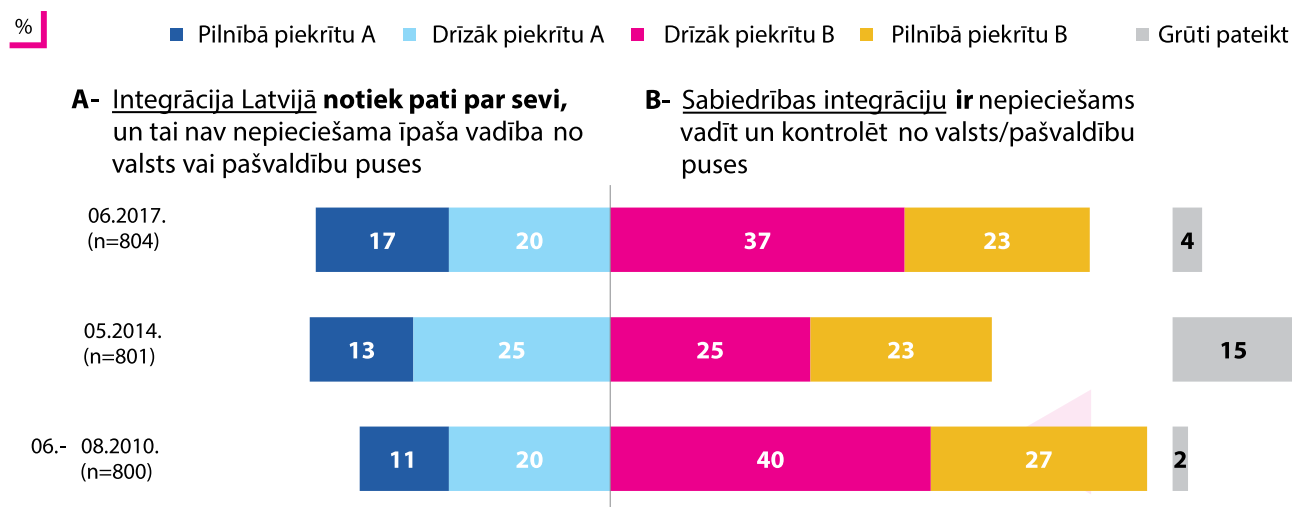
“Sabiedrībā valda dažādi uzskati par sociāli-politiskajiem jautājumiem. Kāda ir Jūsu nostāja šādos jautājumos? – Jūs pilnībā vai drīzāk atbalstāt spriedumu A, vai arī drīzāk vai pilnībā piekrītat spriedumam B.”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

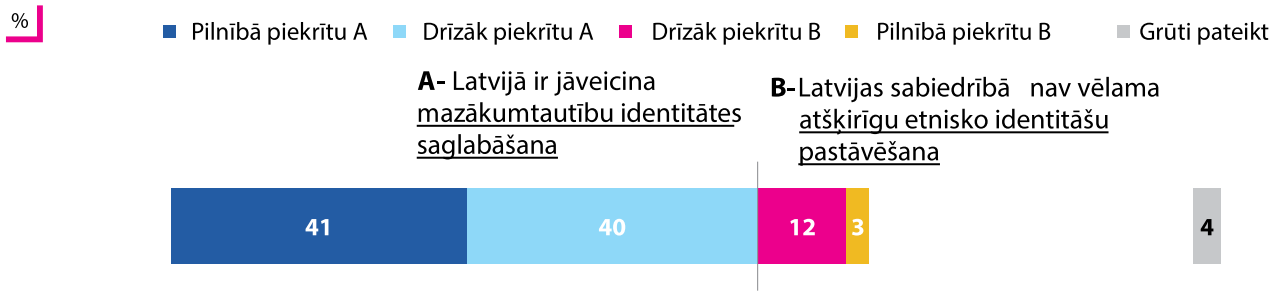
2010.gadā respondentiem tika piedāvāti atbilžu varianti:

A - Integrācija Latvijā notiek pati par sevi, un tai nav nepieciešama īpaša vadība

B - Sabiedrības integrāciju ir nepieciešams vadīt un kontrolēt no valsts iestāžu puses

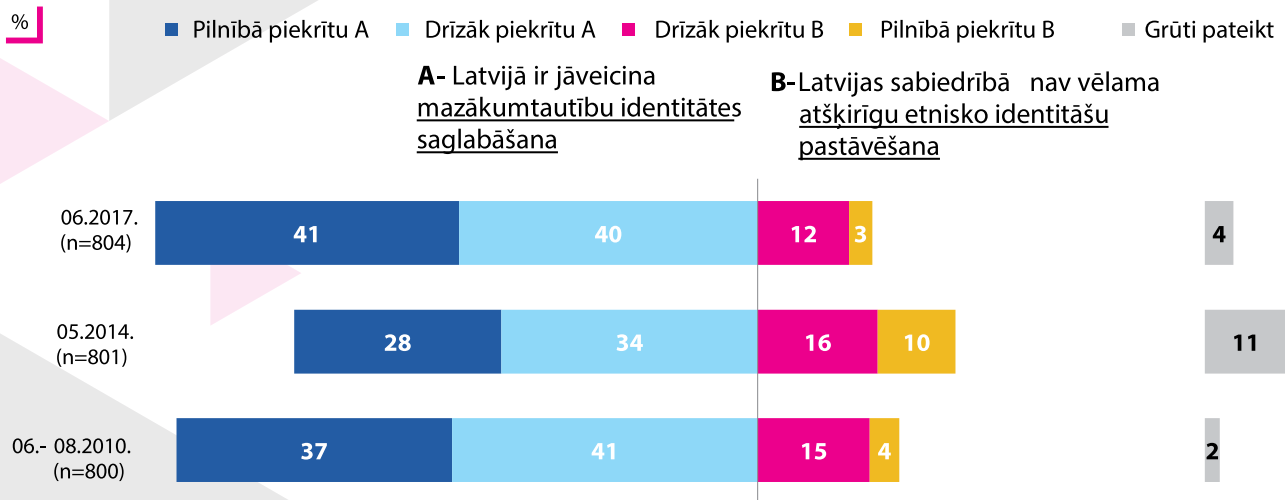
8.2. Attieksme pret mazākumtautību integrāciju

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

2010.gadā respondentiem tika piedāvāti atbilstoši varianti:

A- Latvijā ir jāveicina mazākumtautību identitātes saglabāšana un nostiprināšana

9. Latviešu valodas zināšanas un lietošana

Pētījuma ietvaros rīdziniekiem tika uzdoti vairāki ar valodas lietošanu un zināšanām saistīti jautājumi.

9.1. Valodas lietošana

Lūgti aprakstīt valodas lietojumu dažādās dzīves situācijās, 38% rīdzinieku ir norādījuši, ka **mājās** sarunājas galvenokārt vai tikai latviešu valodā, savukārt 3% mājās sarunājas latviešu valodā vairāk kā krievu valodā. Puse (49%) Rīgas iedzīvotāju ir norādījuši, ka mājās sarunājas galvenokārt vai tikai krievu valodā, bet 8% rīdzinieku mājās sarunājas krievu valodā vairāk kā latviešu valodā.

Aptuveni ceturtdaļa strādājošo rīdzinieku ir norādījuši, ka **darbā** sarunājas galvenokārt vai tikai latviešu valodā (27%) vai arī vairāk latviešu valodā kā krievu valodā (27%). 12% Rīgas iedzīvotāju norādījuši, ka darbā sarunājas galvenokārt vai tikai krievu valodā, kamēr ceturtdaļa (25%) rīdzinieku darbā sarunājas vairāk krievu kā latviešu valodā. 6% strādājošo rīdzinieku darbā pārsvarā sarunājas kādā citā valodā.

Ceturtdaļa (25%) rīdzinieku ir norādījuši, ka **ar draugiem, paziņām** sarunājas galvenokārt vai tikai latviešu valodā, 16% sarunājas vairāk latviešu valodā kā krievu valodā. Savukārt 29% rīdzinieku ir norādījuši, ka ar draugiem, paziņām sarunājas vairāk krievu valodā kā latviešu, 28% – ar draugiem, paziņām sarunājas galvenokārt vai tikai krievu valodā.

Vairāk nekā puse (57%) rīdzinieku ir norādījuši, ka **valsts un pašvaldību iestādēs** runā galvenokārt vai tikai latviešu valodā, piektā daļa (18%) – vairāk latviešu valodā kā krievu valodā. Savukārt desmitā daļa (8%) rīdzinieku ir norādījuši, ka valsts un pašvaldību iestādēs runā galvenokārt vai tikai krievu valodā, 13% – runā vairāk krievu valodā kā latviešu valodā.

Uz ielas, veikalā galvenokārt vai tikai latviešu valodā runā trešdaļa (31%) rīdzinieku. Vairāk latviešu valodā nekā krievu valodā uz ielas, veikalā runā ceturtdaļa (25%) rīdzinieku. Desmitā daļa (11%) rīdzinieku uz ielas runā galvenokārt vai tikai krievu valodā, bet 29% – vairāk krievu valodā kā latviešu valodā.

Aplūkojot rezultātus pēc tautības, no latviešiem galvenokārt vai tikai latviešu valodā valsts un pašvaldību iestādēs runā absolūtais vairākums (89%) rīdzinieku, uz ielas, veikalā galvenokārt vai tikai latviešu valodā runā 59% rīdzinieku, darbā – 46% strādājošo rīdzinieku, mājās – absolūtais vairākums (83%) rīdzinieku, ar draugiem, paziņām sarunājas galvenokārt vai tikai latviešu valodā vairāk kā puse (56%).

Krievu tautības rīdzinieku vidū galvenokārt vai tikai latviešu valodā valsts un pašvaldību iestādēs runā trešdaļa (31%), uz ielas, veikalā – desmitā daļa (9%), darbā – 8% strādājošo, mājās – 2%, ar draugiem, paziņām – 5%.

Analizējot rīdzinieku valodas lietojuma rādītājus, iezīmējas atšķirības starp paaudzēm. Salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri visās pētījumā ietvertajās situācijās galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, ir rīdzinieki vecumā no 18-34 gadiem. Savukārt salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri visās situācijās galvenokārt vai tikai sarunājas krievu valodā, ir rīdzinieki vecumā no 45-54 gadiem.

Vērtējot rezultātus visu pētījumu periodā, kopš 2010. gadā ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri galvenokārt vai tikai latviešu valodā runā uz ielas, veikalā (par 11 PP, 2010. gadā: 20%, 2017. gadā: 31%), darbā (par 6 PP, 2010. gadā: 21%, 2017. gadā: 27%) un ar draugiem, paziņām (par 7 PP; 2010. gadā: 18%, 2017. gadā: 25%).

2010. gada pētījumā netika precizēta rīdzinieku dzimtā valoda, **tādēļ valodu lietošanas padziļinātai analīzei ir izmantots parametrs "Tautība"**.

83% latviešu tautības rīdzinieku mājās sarunājas galvenokārt vai tikai latviešu valodā, 5% - latviešu vairāk nekā krievu valodā, 4% - vairāk krievu nekā latviešu valodā un 8% mājās sarunājas galvenokārt vai tikai krievu valodā. **Darbā** galvenokārt vai tikai latviešu valodā sarunājas 46% Rīgā dzīvojošo latviešu un 32% darbā sarunājas vairāk latviešu nekā krievu valodā; 13% darbā sarunājas vairāk krievu nekā latviešu valodā, 1% galvenokārt vai tikai sarunājas krievu valodā, bet 5% darbā sarunājas kādā citā valodā. Būtiski, ka kopš 2010. gada latviešu tautības rīdzinieki salīdzinoši biežāk darbā sarunājas galvenokārt vai tikai latviešu valodā (no 35% 2010. gadā uz 46% 2017. gadā); jāpiemin, ka to latviešu, kuri darbā vairāk sarunājas krievu valodā, īpatsvars nav mainījies (13% gan 2010., gan 2017. gadā) un būtiski nav mainījies to latviešu īpatsvars, kuri darbā galvenokārt vai tikai sarunājas krievu valodā (no 3% 2010. gadā uz 1% 2017. gadā).

56% latviešu tautības rīdzinieku **ar draugiem, paziņām** galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, 30% - latviešu vairāk nekā krievu, 9% - krievu vairāk nekā latviešu un 3% - galvenokārt vai tikai krievu. Kopš 2010. gada ir būtiski pieaudzis to latviešu tautības rīdzinieku īpatsvars, kuri ar draugiem, paziņām galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā (no 41% 2010. gadā uz 56% 2017. gadā), kas ir saistīts ar to, ka ir samazinājies to latviešu tautības rīdzinieku īpatsvars, kuri ar draugiem, paziņām sarunājas vairāk latviešu nekā krievu valodā (no 41% 2010. gadā uz 30% 2017. gadā), t.i., latviešu tautības rīdzinieki biežāk ar draugiem, paziņām sarunājas latviešu valodā. Nav novērojamas statistiski nozīmīgas izmaiņas to latviešu tautības rīdzinieku īpatsvarā, kuri ar draugiem, paziņām kopumā vairāk sarunājas krievu valodā.

59% Rīgā dzīvojošo latviešu **uz ielas, veikalā** galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, 30% - latviešu vairāk nekā krievu valodā, 8% - krievu vairāk nekā latviešu valodā, 1% - galvenokārt vai tikai krievu valodā. Kopš 2010. gada ir būtiski pieaudzis to latviešu tautības rīdzinieku īpatsvars, kuri uz ielas, veikalā sarunājas galvenokārt vai tikai latviešu valodā (no 40% 2010. gadā uz 59% 2017. gadā), kas ir skaidrojams ar to, ka kopš 2010. gada ir būtiski samazinājies to latviešu tautības rīdzinieku īpatsvars, kuri uz ielas, veikalā sarunājas latviešu vairāk nekā krievu valodā (no 47% 2010. gadā uz 30% 2017. gadā). Nav novērojamas statistiski nozīmīgas izmaiņas to latviešu tautības rīdzinieku vidū, kuri uz ielas, veikalā kopumā vairāk sarunājas krievu valodā.

89% latviešu tautības rīdzinieki **valsts un pašvaldības iestādēs** galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, 8% - latviešu vairāk nekā krievu valodā, 1% - krievu vairāk nekā latviešu valodā un 1% - galvenokārt krievu valodā. Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar 2010. gada rezultātiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas izmaiņas.

2% krievu tautības rīdzinieku mājās galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, 3% - latviešu vairāk nekā krievu valodā, 10% - krievu vairāk nekā latviešu, bet 83% -

galvenokārt vai tikai krievu valodā. Salīdzinot ar 2010. gada rādītājiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības.

8% krievu tautības rīdzinieku **darbā** galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, 24% - latviešu vairāk nekā krievu valodā, 34% - krievu vairāk nekā latviešu valodā un 24% - galvenokārt vai tikai krievu valodā. Salīdzinot ar 2010. gada rādītājiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības.

Ja 2010. gadā 1% krievu tautības rīdzinieku norādīja, ka **ar draugiem, paziņām** galvenokārt sarunājas latviešu valodā, tad 2017. gadā šādu atbildi nav sniedzis neviens krievu tautības rīdzinieks. 5% krievu tautības rīdzinieku ar draugiem, paziņām sarunājas vairāk latviešu nekā krievu valodā, 46% - krievu vairāk nekā latviešu valodā, 49% - galvenokārt vai tikai krievu valodā. Salīdzinot ar 2010. gada rādītājiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības.

9% krievu tautības rīdzinieku **uz ielas, veikalā** galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, 22% - latviešu valodā vairāk nekā krievu, 46% - krievu valodā vairāk nekā latviešu, 19% - galvenokārt vai tikai krievu valodā. Kopš 2010. gada ir būtiski pieaudzis to krievu tautības rīdzinieku īpatsvars, kuri uz ielas, veikalā galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā (no 5% 2010. gadā uz 9% 2017. gadā), savukārt ir būtiski samazinājies to krievu tautības rīdzinieku īpatsvars, kuri uz ielas, veikalā sarunājas galvenokārt vai tikai krievu valodā (no 27% 2010. gadā uz 19% 2017. gadā).

31% krievu tautības rīdzinieku **valsts un pašvaldības iestādēs** galvenokārt vai tikai sarunājas latviešu valodā, 28% - latviešu vairāk nekā krievu valodā, 23% - vairāk krievu nekā latviešu valodā un 13% - galvenokārt vai tikai krievu valodā.

Var secināt, ka dažādās situācijās kopumā pieaug latviešu valodā runājošo rīdzinieku īpatsvars – latviešu tautības rīdzinieki arvien biežāk dažādās situācijās sarunājas latviešu valodā un krievu tautības rīdzinieki atsevišķās vidēs sāk arvien biežāk sarunāties latviešu valodā. Tomēr, kā liecina pētījuma rezultāti, mājas ir tā vide, kurā nozīmīgi biežāk iedzīvotāji sarunājas savā dzimtajā valodā.

9.2. Valodu zināšanas

Lūgti novērtēt savas valodas zināšanas, vairāk nekā puse (56%) rīdzinieku norāda, ka brīvi sarunājas latviešu valodā. 41% rīdzinieku latviešu valoda ir dzimtā valoda, savukārt 15% rīdzinieku ir norādījuši, ka latviešu valodā runā brīvi. Jāatzīmē, ka absolūtais vairākums (86%) rīdzinieku brīvi pārvalda arī krievu valodu – vairāk nekā pusei (55%) rīdzinieku tā ir dzimtā valoda, savukārt trešā daļa (31%) rīdzinieku ir norādījuši, ka krievu valodā runā brīvi. Angļu valodā brīvi sarunājas piektā daļa (20%) rīdzinieku.

Aplūkojot rezultātus pēc tautības, latviešu valodā brīvi sarunājas 22% krievu un 24% cittautiešu, savukārt ar nelielām grūtībām par jebkuru jautājumu latviešu valodā var sazināties 42% krievu un 34% cittautiešu. 3% krievu un 5% cittautiešu ir norādījuši, ka latviski runāt neprot nemaz vai gandrīz nemaz. Tikmēr krievu valodā brīvi sarunājas 59% latviešu.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada

ir samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, kuri kopumā brīvi sarunājas krievu valodā (2010. gadā: 90%, 2017. gadā: 86%). **Līdzīgi kā ar valodas lietošanu dažādās situācijās, arī valodas zināšanu novērtējumā iezīmējas atšķirības starp paaudzēm, kad jaunā paaudze arvien biežāk dažādās situācijās sarunājas latviešu valodā un līdz ar regulāru praksi (skolās, augstskolās, komunikācijā ar vienaudžiem u.c.) uzlabojas arī valodu zināšanas:** rīdzinieki vecumā no 18-34 gadiem salīdzinoši retāk ir starp tiem, kuri kā dzimto valodu ir norādījuši krievu valodu, un salīdzinoši biežāk ir starp tiem, kuri krievu valodā sarunājas ar nelielām grūtībām vai nedaudz. Tikmēr, dati parāda proporcionāli pretēju situāciju rīdzinieku vērtējumā par latviešu valodas zināšanām: jaunieši vecumā no 18-34 gadiem salīdzinoši retāk ir starp tiem, kuri nedaudz vai ar grūtībām sarunājas latviski, kā arī salīdzinoši biežāk ir starp tiem, kuriem latviešu valoda ir dzimtā valoda.

2010. gada pētījumā netika precizēta rīdzinieku dzimtā valoda, **tādēļ valodu zināšanu padziļinātai analīzei ir izmantots parametrs "Tautība"**.

91% latviešu tautības rīdzinieku latviešu valoda ir dzimtā valoda un kopumā 95% latviešu valodā sarunājas brīvi, 2% - latviešu valodā var sarunāties ar nelielām grūtībām par jebkuru jautājumu, 3% - runā nedaudz, prot sarunāties tikai par vienkāršiem tematiem. Salīdzinot ar 2010. gada rādītājiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības.

9% latviešu tautības rīdzinieku krievu valoda ir dzimtā valoda un kopumā 68% krievu valodā sarunājas brīvi, 18% - ar nelielām grūtībām var sarunāties par jebkuru jautājumu, 9% - runā nedaudz un 4% - nemaz vai gandrīz nemaz. Kopš 2010. gada ir pieaudzis to latviešu tautības rīdzinieku īpatsvars, kuri kopumā brīvi sarunājas krievu valodā (no 77% 2010. gadā uz 68% 2017. gadā).

2% krievu tautības rīdzinieku latviešu valoda ir dzimtā valoda un kopumā 24% latviešu valodā sarunājas brīvi, 42% - ar nelielām grūtībām var sarunāties par jebkuru jautājumu, 31% - runā nedaudz, tikai par vienkāršiem tematiem un 3% - latviešu valodu neprot nemaz vai gandrīz nemaz. Salīdzinot ar 2010. gada rādītājiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības. **98% krievu tautības rīdzinieku krievu valoda** ir dzimtā valoda un kopumā 100% krievu valodā sarunājas brīvi. Salīdzinot ar 2010. gada rādītājiem, nav novērojamas statistiski nozīmīgas atšķirības.

9.3. Latviešu valodas zināšanu izmaiņas

Rīdzinieki, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, tika lūgti novērtēt savu latviešu valodas zināšanu progresu. Kopumā 43% šo rīdzinieku norādīja, ka pēdējo trīs gadu laikā viņu latviešu valodas zināšanas ir uzlabojušās. Salīdzinoši biežāk starp tiem, kuru valodas zināšanas ir ievērojami uzlabojušās, ir publiskajā sektorā strādājošie, bet retāk - rīdzinieki, kuri latviski runā nedaudz, prot sarunāties tikai par vienkāršām tēmām. 44% rīdzinieku, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, norādīja, ka viņu latviešu valodas zināšanas pēdējo trīs gadu laikā nav mainījušās. Salīdzinoši retāk zināšanas nav mainījušās rīdziniekiem, kuri latviešu valodā ar nelielām grūtībām var sarunāties par jebkuru jautājumu. Savukārt 12% ar citu dzimto valodu apgalvo, ka pēdējo trīs gadu laikā viņu latviešu valodas zināšanas ir pasliktinājušās; salīdzinoši biežāk starp šādu atbildi sniegušajiem ir rīdzinieki vecumā no 65 līdz 74 gadiem. Var secināt, ka valodas zināšanas ir cieši saistītas ar to pielietojumu – zināšanu līmeni cels ne vien kursi

un to pieejamība, bet arī valodas lietošana darba vietās un/ vai mācību iestādēs. Tādēļ ir svarīgi veicināt rīdzinieku savstarpējo komunikāciju latviešu valodā, tajā skaitā, piemēram, veicinot rīdzinieku ar ne tik tekošu latviešu valodu pieņemšanu darba vietās, kurās viena no prasībām ir valodu zināšanas. Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar 2014. gadu, nav novērojamas būtiskas izmaiņas rīdzinieku, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, sniegtajā novērtējumā par izmaiņām latviešu valodas zināšanās. Neskatoties uz to, eksperti norāda, ka ir novērojuši latviešu valodas zināšanu līmeņa kāpumu cittautiešu vidū. Arvien vairāk rīdzinieki ārpus ģimenes lieto latviešu valodu, taču šī tendence pagaidām nav novērojama latviešu valodas lietojumā ģimenē.

Eksperta komentārs par latviešu valodas lietojuma pieaugumu krievvalodīgo rīdzinieku vidū: *“Iemesls ir tas, kas notiek skolā. Vieglāk runāt. Daudz kas ir iemācīts skolā, piemēram, stabili runāt latviski. Šis process ir gan starp bērniem, gan starp pieaugušajiem. Vietās, kur strādā, to izmanto. Manuprāt, tā ir viena pozīcija, ka cilvēki jau sasniedz to līmeni, kad viņi izmanto latviešu valodu. Tie, kuri grib. Tie, kuri prot. Parādās pretējā pozīcija. Kad mēs ļoti skaļi izmantojam šo saukli, ka jārunā, jāmācās, tad cilvēkiem atkal parādās tā pretējā pozīcija – nerunāšu, nedarīšu. Jo tā politiskā ietekme, tas spiediens panāk tieši pretējo rezultātu. Tāpēc dinamika noteikti ir pozitīva, cilvēki vairāk runā, bet šis process neiet tik labi un atbilstoši reālai dzīvei. Arvien vairāk cilvēku prot runāt un var runāt.”*

9.4. Latviešu valodas kursu izmantošana un vērtējums

Lielākā daļa (74%) rīdzinieku, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, zina, ka Rīgas pašvaldība kopš 2011. gada piedāvā latviešu valodas kursus bez maksas. Kopš 2014. gada par kursiem informēto rīdzinieku ar citu dzimto valodu (ne latviešu) īpatsvars nav būtiski mainījies.

11% no rīdzinieku, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri zina par Rīgas pašvaldības piedāvātajiem bezmaksas latviešu valodas kursiem, pēdējo trīs gadu laikā ir apmeklējuši Rīgas pašvaldības organizētos latviešu valodas kursus. Salīdzinot 2017. gada rezultātus ar 2014. gada rezultātiem, nav novērojamas būtiskas izmaiņas. Novērtējot apmeklētos kursus, 24% rīdzinieku tos ir novērtējuši kā izcilus, 18% – kā ļoti labus, 28% – kā labus. Analizējot šos novērtējumus gan jāņem vērā, ka kopējais kursu apmeklējušo rīdzinieku īpatsvars pētījuma izlasē ir pārāk mazs, lai iezīmētos statistiski nozīmīgas atšķirības pret 2014. gada pētījuma rezultātiem un lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus, tomēr rezultāti parāda pozitīvu novērtējuma tendenci.

Jautāti, vai viņi apmeklētu latviešu valodas bezmaksas kursus, ja būtu tāda iespēja, kopumā 65% no rīdziniekiem, kuriem latviešu valoda nav dzimtā valoda, sniedz apstiprinošu atbildi. Raksturojot galvenos iemeslus, kāpēc viņi neapmeklētu latviešu valodas bezmaksas kursus, puse (53%) norāda, ka viņi latviešu valodu zina pietiekami labi. 16% rīdzinieku norāda, ka viņiem nav laika kursu apmeklēšanai, kamēr 12% uzskata, ka viņiem nav nepieciešamas latviešu valodas zināšanas. Kopumā 23% rīdzinieku, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri norādījuši, ka neapmeklētu latviešu valodas kursus, kā galveno ir minējuši kādu citu iemeslu.

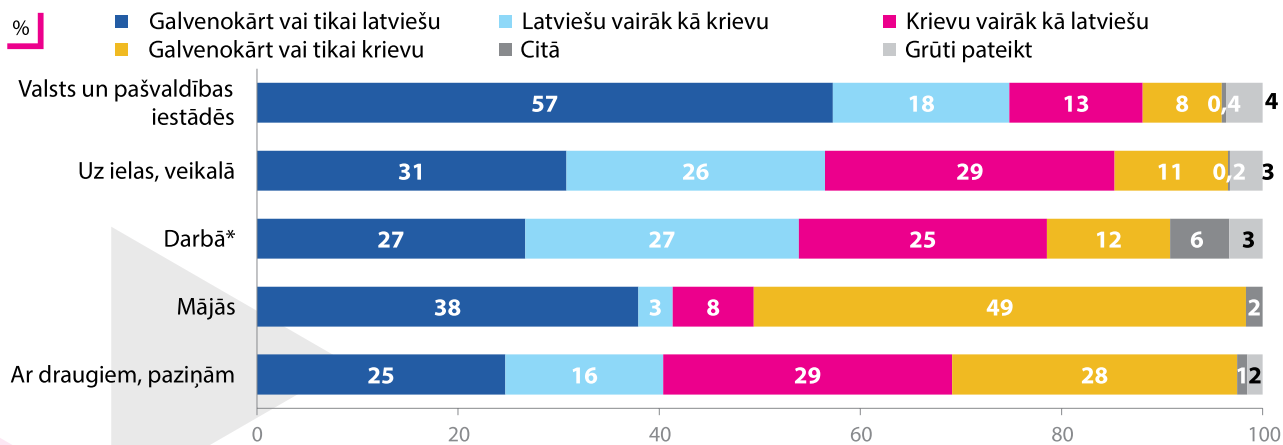
Eksperti uzskata, ka pieprasījums pēc bezmaksas latviešu valodas kursiem ir lielāks nekā piedāvājums.

9. Latviešu valodas zināšanas un lietošana

9.1. Valodas lietošana

“Kādā valodā Jūs pārsvarā runājat ...?”

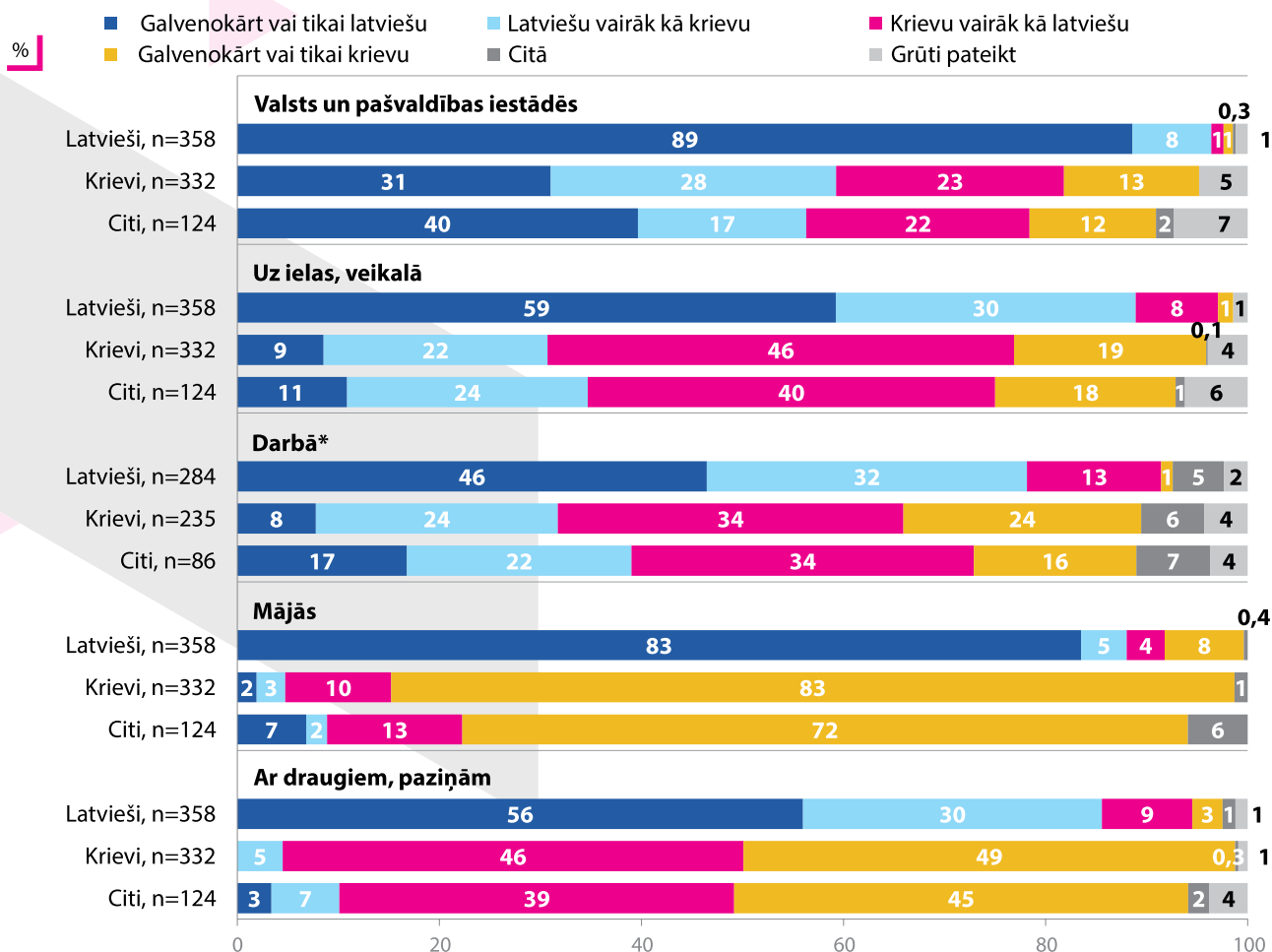
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

* Bāze: strādājošie respondenti, n=605

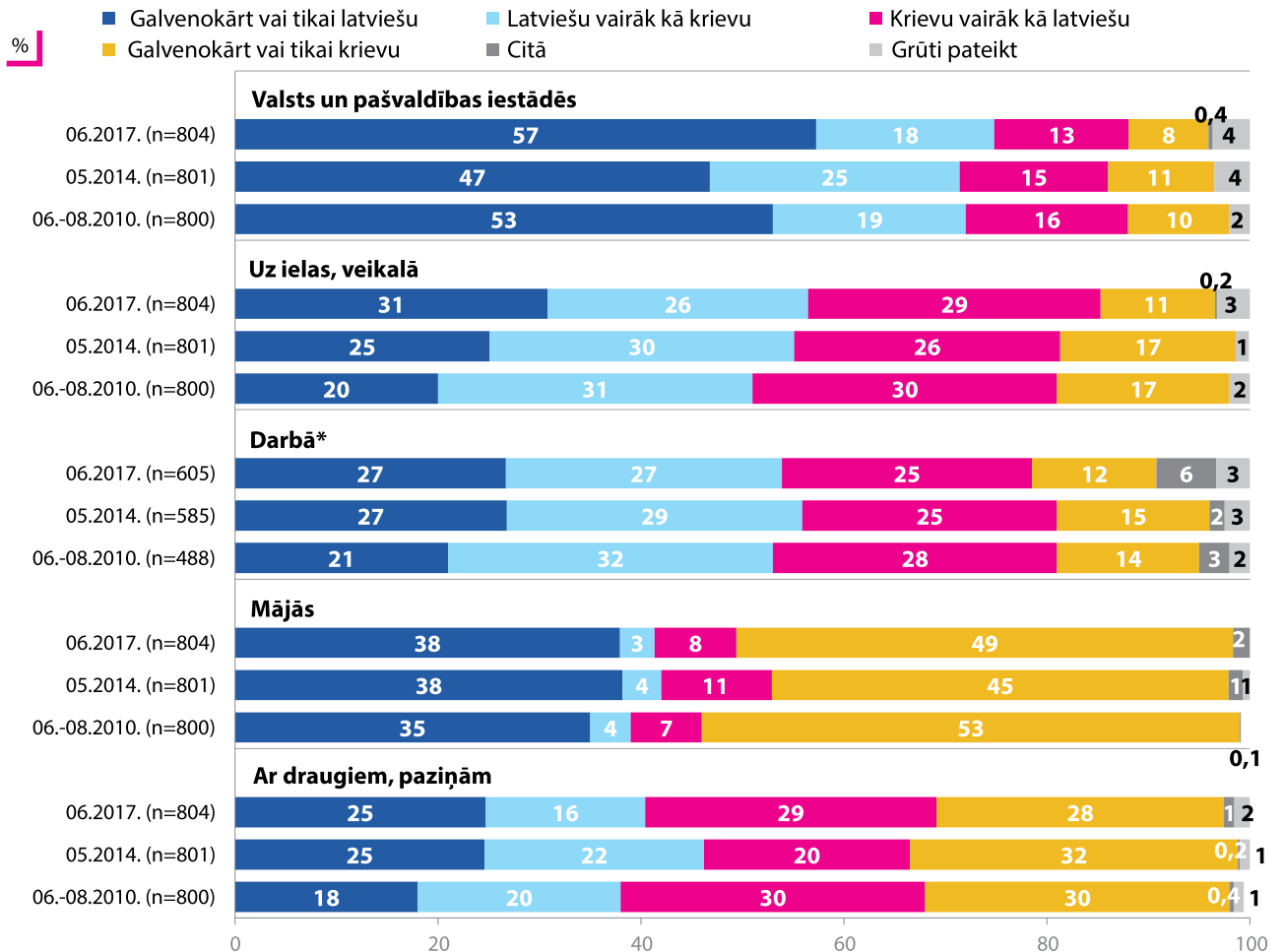
2017. gada aptaujas dati atkarībā no tautības

Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

* Bāze: konkrētas tautības strādājošie respondenti "n=" skatīt grafikā

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

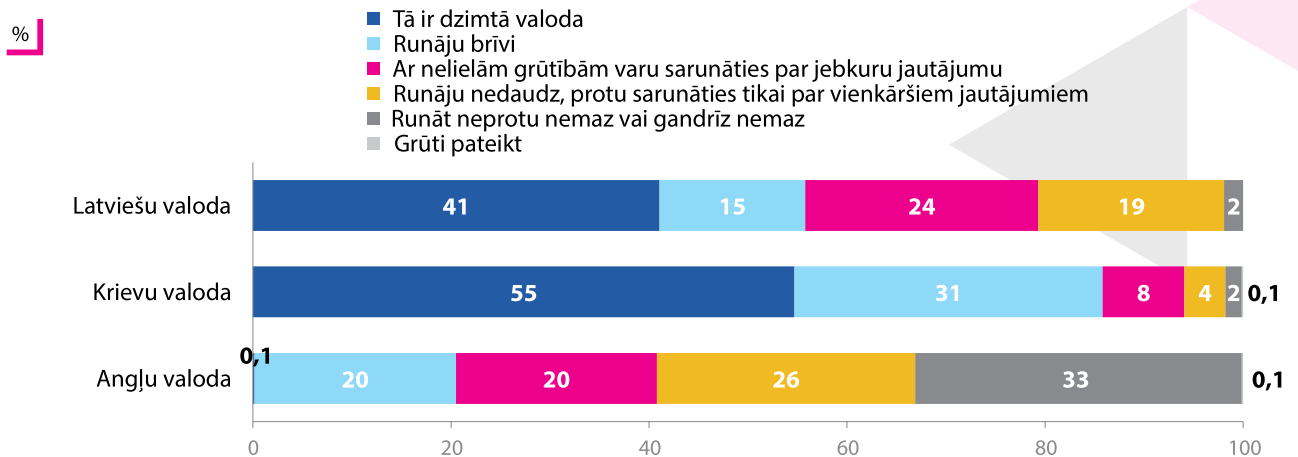
Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

* Bāze: strādājošie respondenti "n=" skatīt grafikā

9.2. Valodas zināšanas

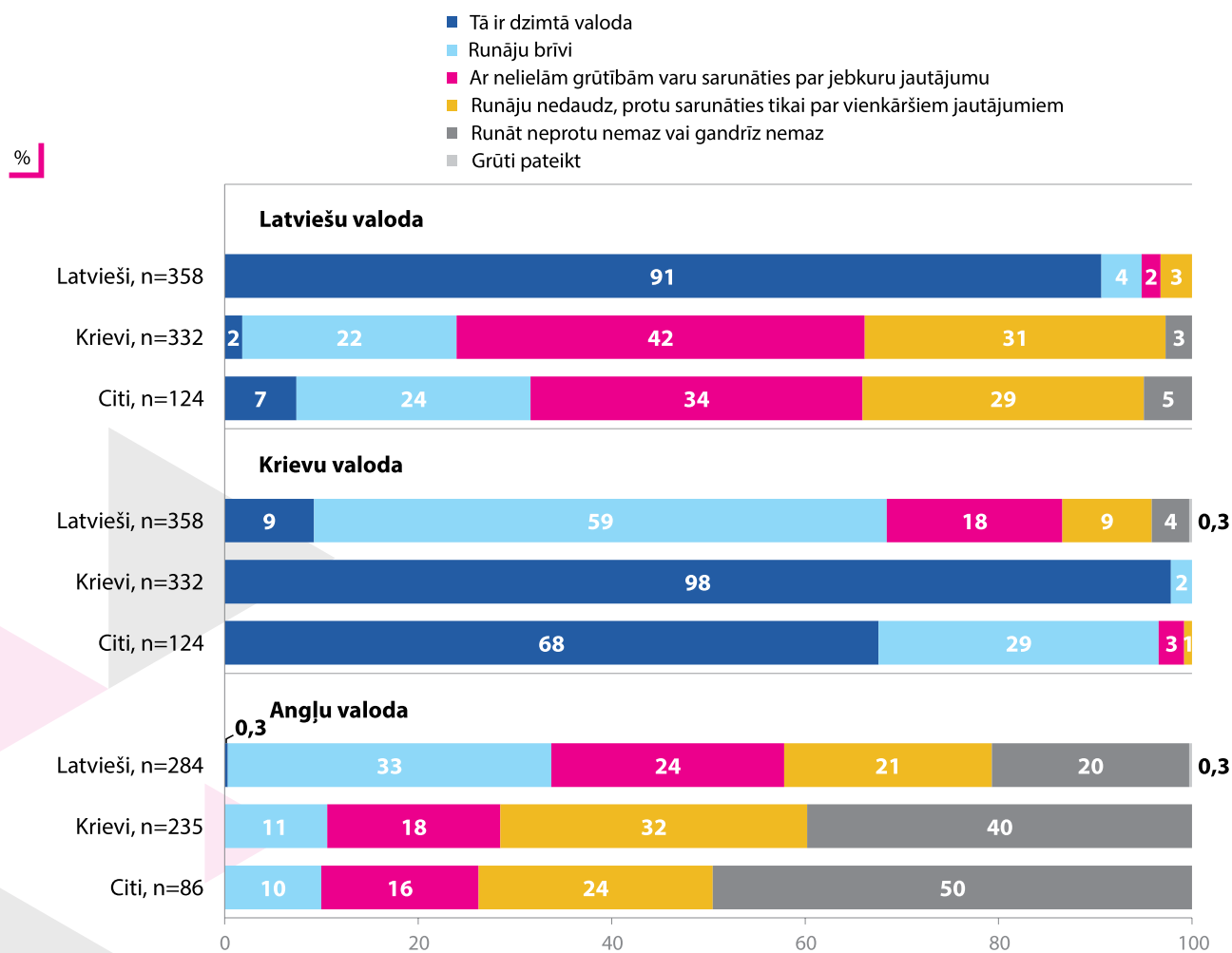
"Kā Jūs novērtētu savu prasmi sarunāties latviešu, krievu un angļu valodās?"

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

2017. gada aptaujas dati atkarībā no tautības

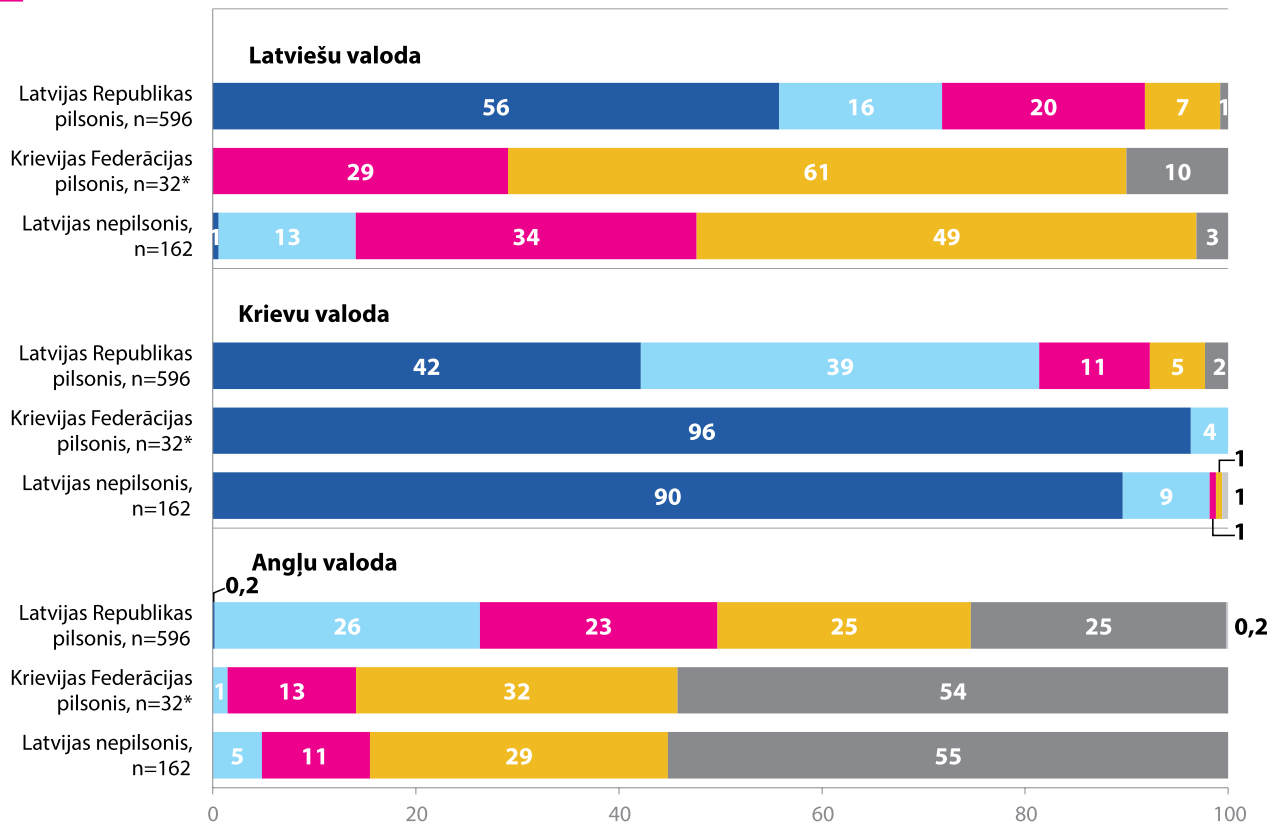

Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

2017. gada aptaujas dati atkarībā no pilsonības

%

- Tā ir dzimtā valoda
- Runāju brīvi
- Ar nelielām grūtībām varu sarunāties par jebkuru jautājumu
- Runāju nedaudz, protu sarunāties tikai par vienkāršiem jautājumiem
- Runāt neprotu nemaz vai gandrīz nemaz
- Grūti pateikt

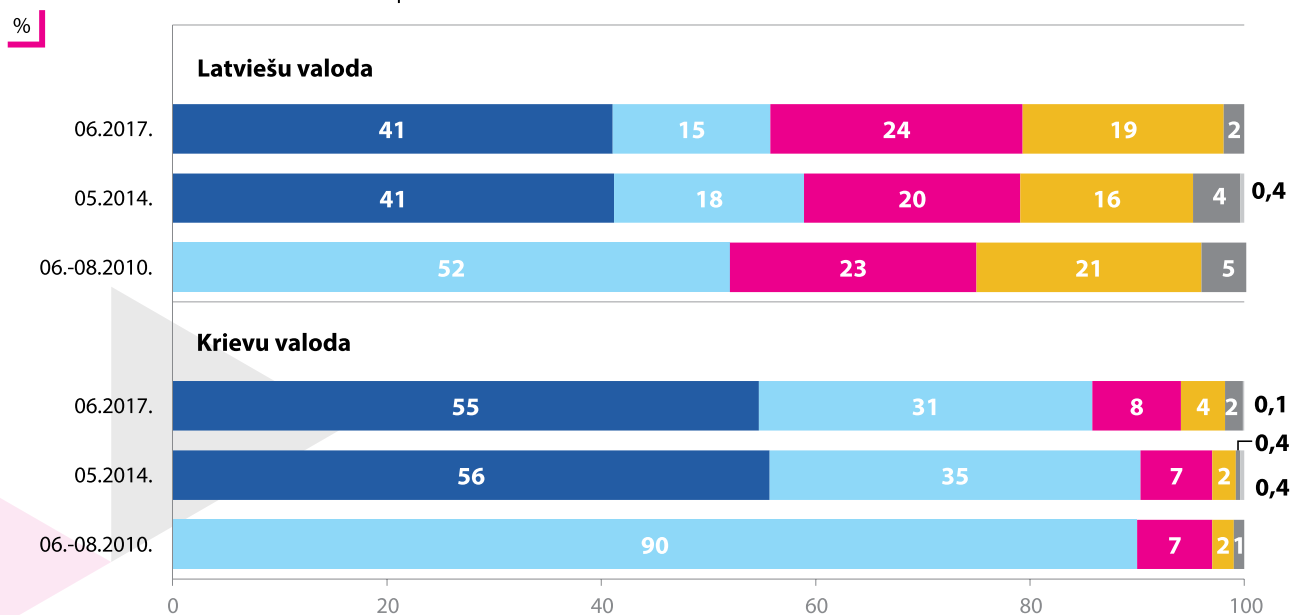

Bāze: konkrētas pilsonības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

* Respondentu skaits ir pārāk mazs, lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

- Tā ir dzimtā valoda
- Runāju brīvi
- Ar nelielām grūtībām varu sarunāties par jebkuru jautājumu
- Runāju nedaudz, protu sarunāties tikai par vienkāršiem jautājumiem
- Runāt neprotu nemaz vai gandrīz nemaz
- Grūti pateikt

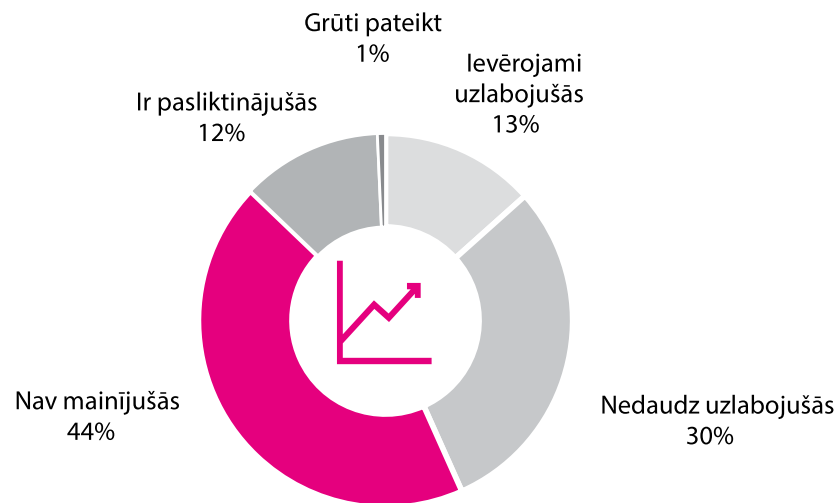

Bāze: visi respondenti [2010.g. n=800, 2014.g. n=801, 2017.g. n=804]
 2010.gada aptaujā netika piedāvāts atbilžu variants "Tā ir dzimtā valoda".

9.3. Latviešu valodas zināšanu izmaiņas

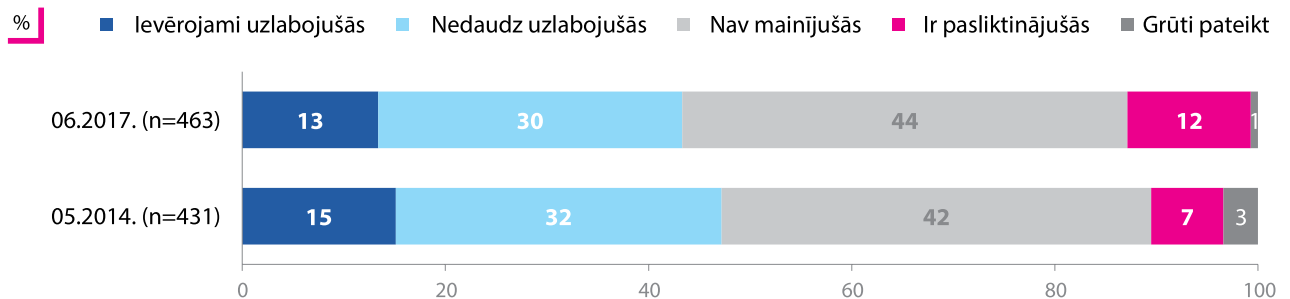
“Vai Jūsu latviešu valodas zināšanas pēdējo 3 gadu laikā ir ...”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, n=463

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

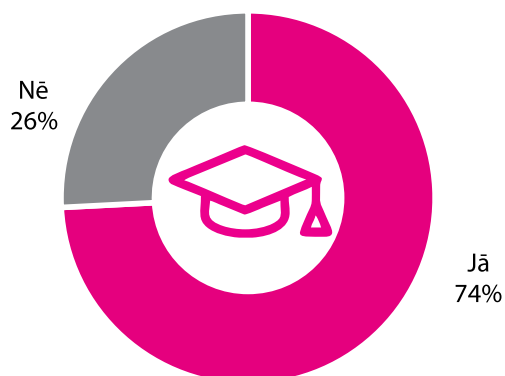

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, "n=" skatīt grafikā

9.4. Latviešu valodas kursu izmantošana un vērtējums

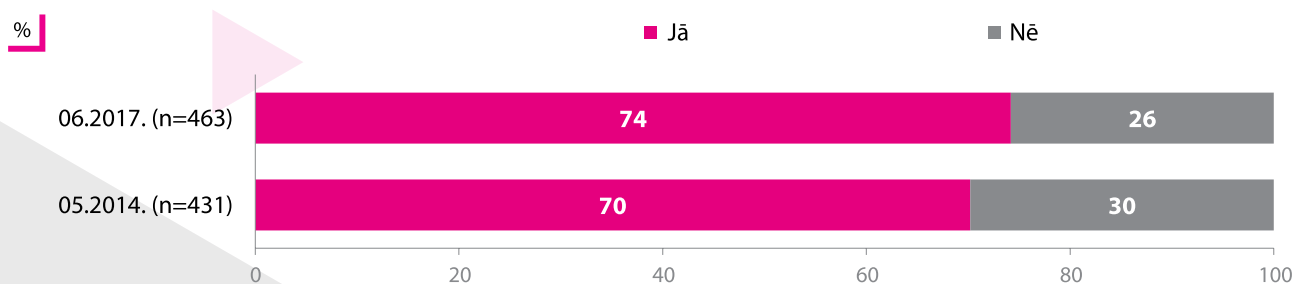
“Vai Jūs zināt, ka Rīgas pašvaldība kopš 2011. gada piedāvā latviešu valodas kursus bez maksas?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, n=463

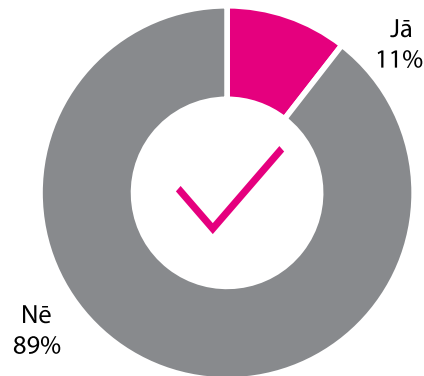
2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, "n=" skatīt grafikā

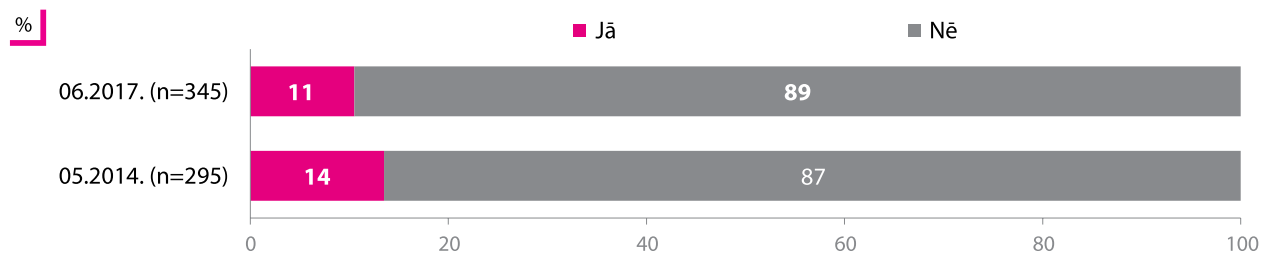
“Vai pēdējo 3 gadu laikā esat apmeklējis/-usi kādus Rīgas pašvaldības organizētos latviešu valodas kursus?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri zina par Rīgas pašvaldības piedāvātajiem bezmaksas latviešu valodas kursiem, n=345

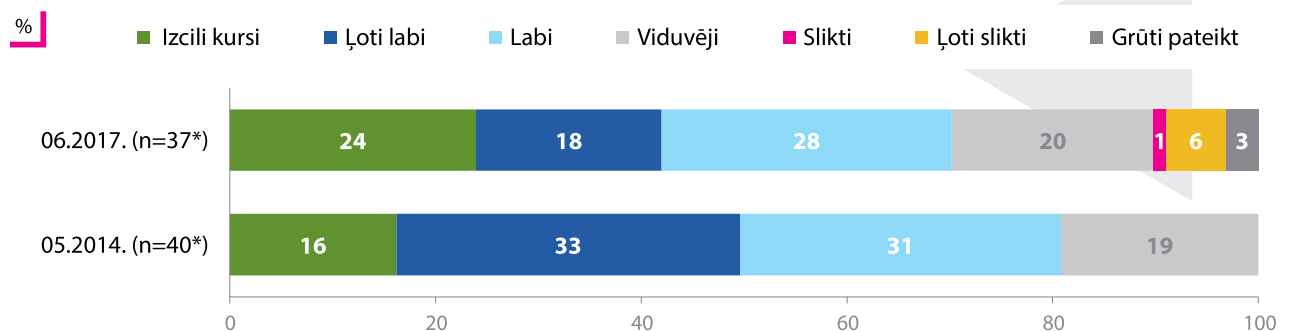
2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri zinā par Rīgas pašvaldības piedāvātajiem bezmaksas latviešu valodas, "n=" skatīt grafikā

“Novērtējiet, lūdzu, latviešu valodas kursus, kurus apmeklējāt.”

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

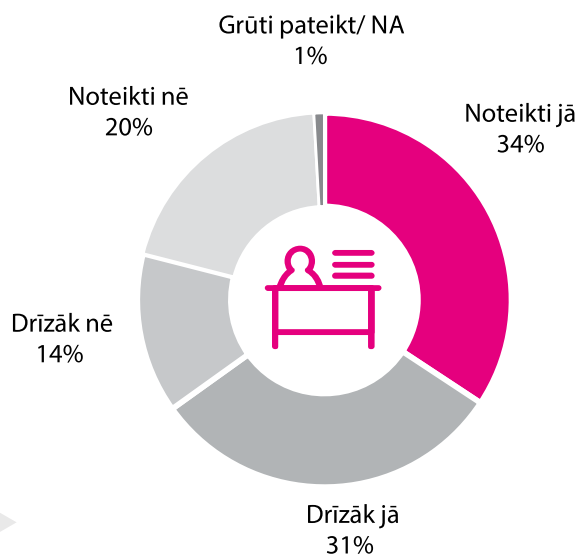

Bāze: respondenti, uru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri pēdējo 3 gadu laikā ir apmeklējuši kādus Rīgas pašvaldības organizētos latviešu valodas kursus, "n=" skatīt grafikā

* Respondentu skaits ir pārāk mazs, lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus

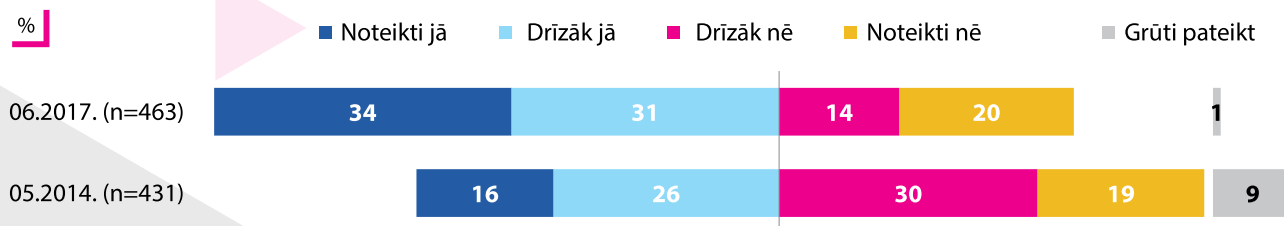
“Vai Jūs izmantotu iespēju mācīties latviešu valodu bezmaksas kursos?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, n=463

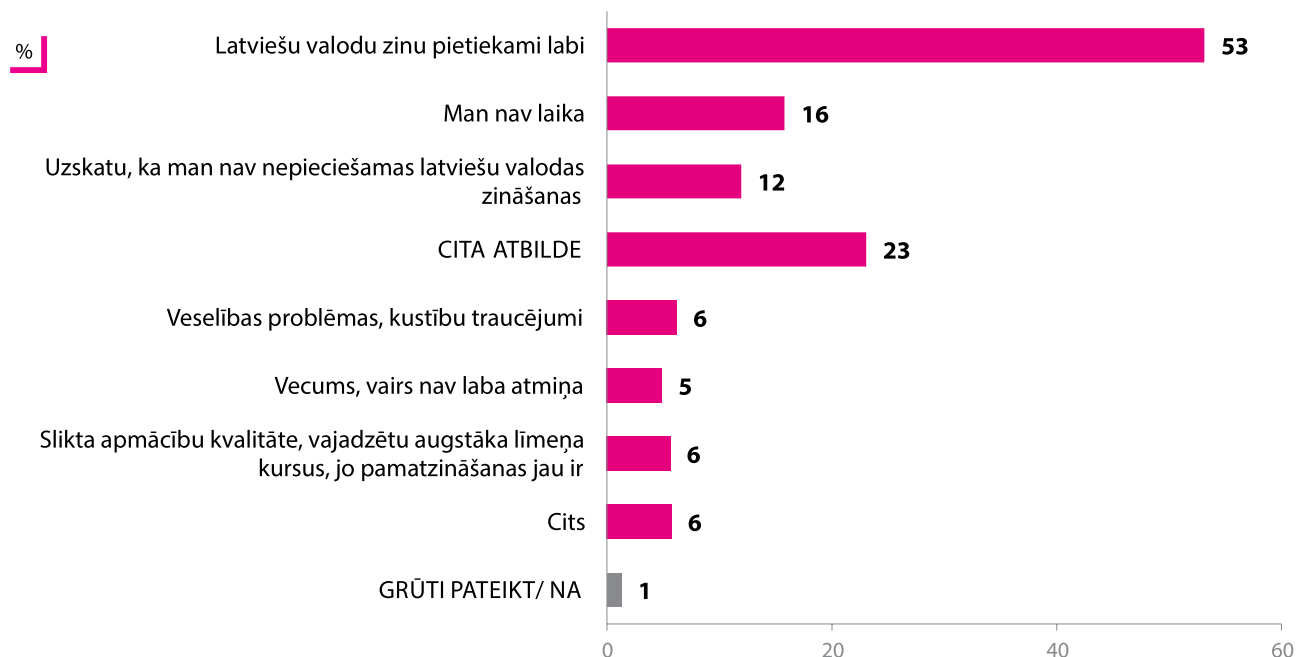
2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda, "n=" skatīt grafikā

“Lūdzu, raksturojiet galvenos iemeslus, kāpēc Jūs nevēlētos apmeklēt šādus kursus?”

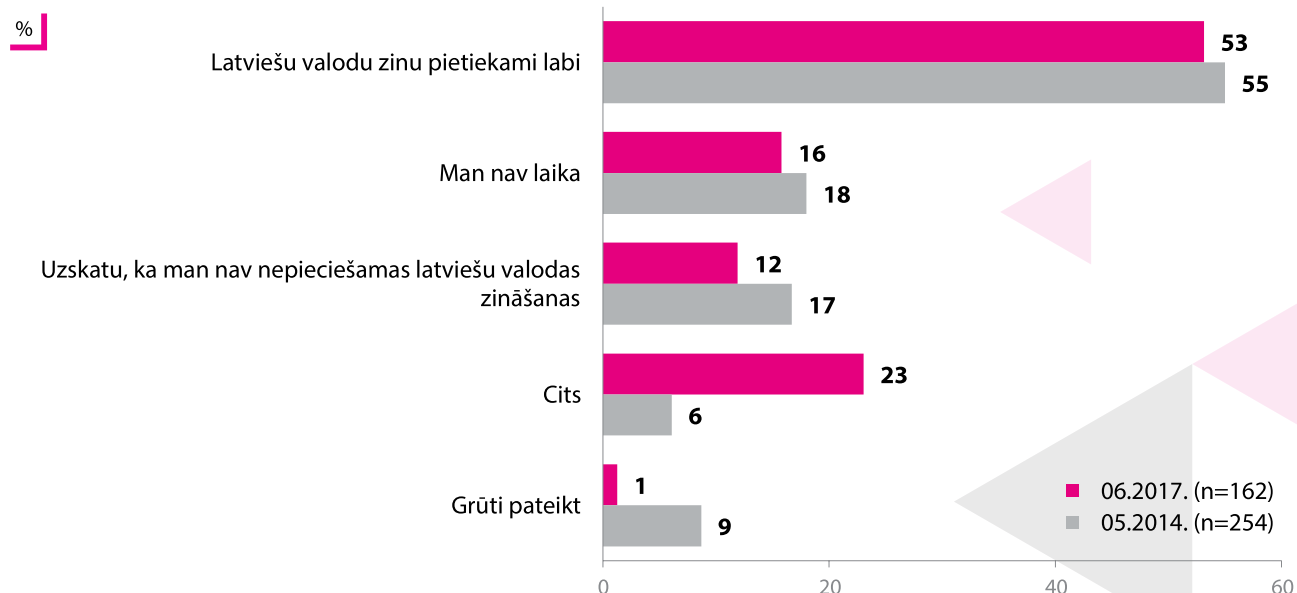
2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri "drīzāk neapmeklētu" vai "noteikti neapmeklētu" latviešu valodas kursus, n=162

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuru dzimtā valoda nav latviešu valoda un kuri "drīzāk neapmeklētu" vai "noteikti neapmeklētu" latviešu valodas kursus, "n=" skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

10. Migrācija

10.1. Rīdzinieki un migrācija

Desmitā daļa (10%) rīdzinieku tuvākā gada laikā plāno pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās; salīdzinoši biežāk starp šiem rīdziniekiem ir privātā sektorā strādājošie un pēc nodarbošanās vadītāji. Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada nav novērojamas būtiskas izmaiņas to rīdzinieku īpatsvarā, kuri tuvākā gada laikā plāno pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās.

Trešā daļa (33%) rīdzinieku, kuri apsver pārcelties, plāno pārcelties uz kādu citu pilsētu Latvijā, 23% – uz Latvijas laukiem, 26% – uz kādu citu valsti Eiropā, 9% – uz Krieviju vai citām NVS valstīm, bet 12% – uz kādu citu valsti. Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, rīdzinieki salīdzinoši biežāk nekā 2010. gadā ir norādījuši, ka plāno pārcelties uz citu pilsētu Latvijā (2010. gadā: 11%, 2017. gadā: 33%), tikmēr salīdzinoši retāk rīdzinieki plāno pārcelties uz kādu valsti Eiropā (2010. gadā: 45%, 2017. gadā: 26%).

Absolūtais vairākums (87%) Rīgas iedzīvotāju pazīst kādu, kurš ir aizbraucis no Latvijas uz dzīvi citā valstī. 36% rīdzinieku draugu/radu/paziņu lokā ir kāds, kurš ir atgriezies atpakaļ Latvijā no dzīves ārzemēs. Savukārt 19% rīdzinieku draugu/radu/paziņu lokā ir kāds, kas nesen (pēdējo 5 gadu laikā) ir ie braucis Latvijā uz pastāvīgu dzīvi. Salīdzinot 2017. gada rādītājus ar 2014. gada rezultātiem, ir novērojama tendence, ka rīdzinieku draugu/radu/paziņu lokā arvien biežāk ir kāds, kurš ir aizbraucis no Latvijas uz dzīvi citur (no 81% 2014. gadā uz 87% 2017. gadā), ir atgriezies Latvijā no dzīves ārzemēs (no 24% 2014. gadā uz 36% 2017. gadā), vai arī ir ie braucis Latvijā uz pastāvīgu dzīvi (no 9% 2014. gadā uz 19% 2017. gadā).

Eksperti pozitīvi novērtē rīdzinieku vēlmi pārcelties uz dzīvi citā Latvijas pilsētā vai laukos, pozitīvi vērtē iedzīvotāju migrāciju valsts ietvaros, jo cilvēki nepamet valsti. Ekspertu redzējumā iedzīvotāju migrācija uz citām Latvijas pilsētām nebūs tik būtiski izjūtama, kā iedzīvotāju aizbraukšana uz citām valstīm. Darba spēka trūkums jau ir novērojams un viesstrādnieku imigrācija būs neizbēgama.

10.2. Attieksme pret cilvēku ie braukšanu no citām valstīm uz dzīvi Latvijā

28% rīdzinieku uzskata, ka cilvēku ie braukšanai no citām valstīm uz dzīvi Latvijā kopumā būs pozitīva ietekme uz vietējo iedzīvotāju dzīvi; salīdzinoši biežāk starp šādi domājošajiem ir rīdzinieki vecumā no 18 līdz 34 gadiem un Centra rajona iedzīvotāji. Detalizētāk raksturojot pozitīvās ietekmes izpausmes, šādi domājošie rīdzinieki kā trīs galvenos iemeslus ir norādījuši: jaunas pieredzes iegūšanu, mācīšanos no ie braucējiem (31%), citu kultūru iepazīšanu, kultūras apmaiņu (28%), ie braucēji maksās nodokļus, attīstīs ekonomiku (23%). Tikmēr 19% rīdzinieku uzskata, ka cilvēku ie braukšanai no citām valstīm uz dzīvi Latvijā kopumā būs negatīva ietekme uz vietējo iedzīvotāju dzīvi; salīdzinoši biežāk starp šādi domājošajiem ir Rīgas pensionāri un rīdzinieki ar salīdzinoši zemiem ienākumiem. Detalizētāk raksturojot negatīvās ietekmes izpausmes, šādi domājošie rīdzinieki kā trīs galvenos iemeslus ir norādījuši: citas kultūras, reliģijas izplatīšanos/neintegre šanos (27%), darba vietu skaita samazināšanos, bezdarba palielināšanos (26%) un lielu pabalstu maksāšanu ie braucējiem (20%).

Gandrīz puse (48%) rīdzinieku uzskata, ka cilvēku iebrukšanai no citām valstīm uz dzīvi Latvijā nav ietekmes uz vietējo iedzīvotāju dzīvi. Detalizētāk skaidrojot savu nostāju, šādi domājošie rīdzinieki kā trīs galvenos iemeslus nosauc: tik daudz cilvēku Latvijā neiebrauc, lai kaut kas mainītos (34%), katram ir savs dzīves stils, kas viens otram netraucē (18%), nav bijusi saskarsme ar iebrukējiem (10%).

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar 2014. gada rezultātiem, iezīmējas tendence pieaugt to iedzīvotāju īpatsvaram, pēc kuru domām cilvēku iebrukšanai no citām valstīm uz dzīvi Latvijā kopumā būs pozitīva (no 19% 2014. gadā uz 28% 2017. gadā) vai neitrāla (no 26% 2014. gadā uz 48% 2017. gadā) ietekme uz vietējo iedzīvotāju dzīvi.

Ekspertu vērtējumā imigrācijas process Rīgā ir nenovēršams, jo iedzīvotāju skaits Latvijā samazinās un pietrūkst darbaspēka. Imigrācijas process Rīgā ekspertu subjektīvajā skatījumā netiek uzvertts kā problēma.

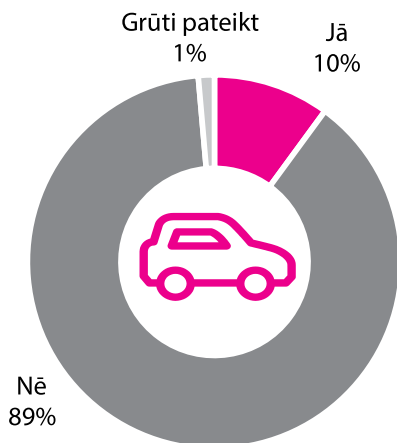

10. Migrācija

10.1. Rīdzinieki un migrācija

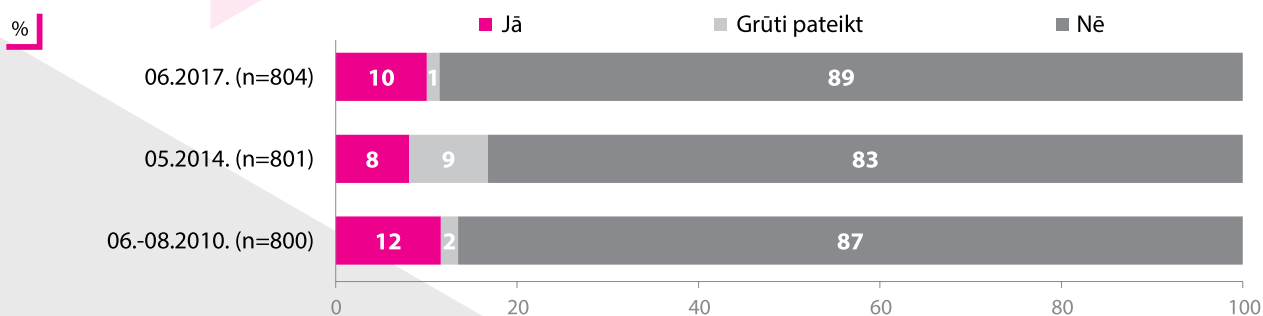
“Vai tuvākā gada laikā Jūs plānojat pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

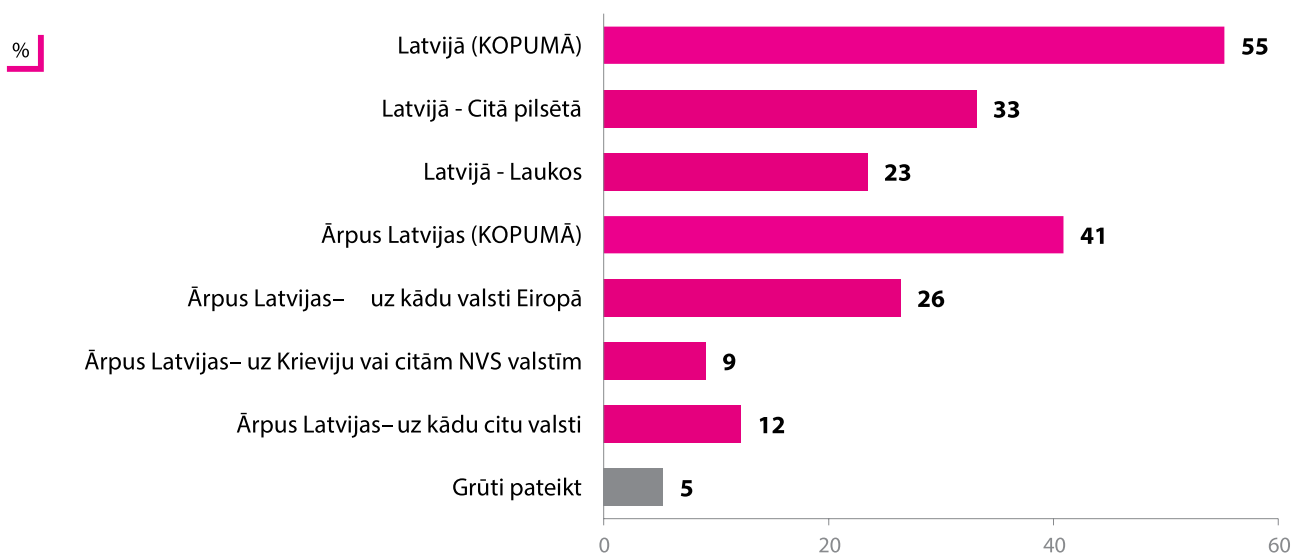
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

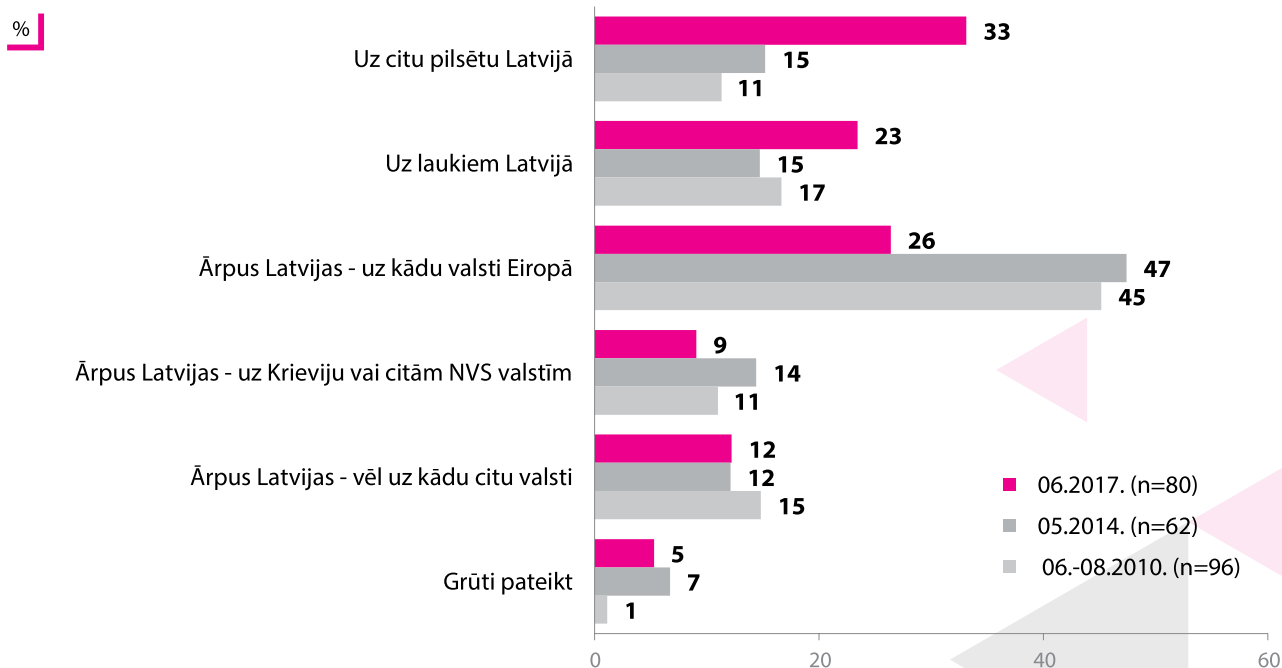
“Vai Jūs plānojat no Rīgas pārcelties uz dzīvi ...”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri tuvākā gada laikā plāno pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās, n=80
 *Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

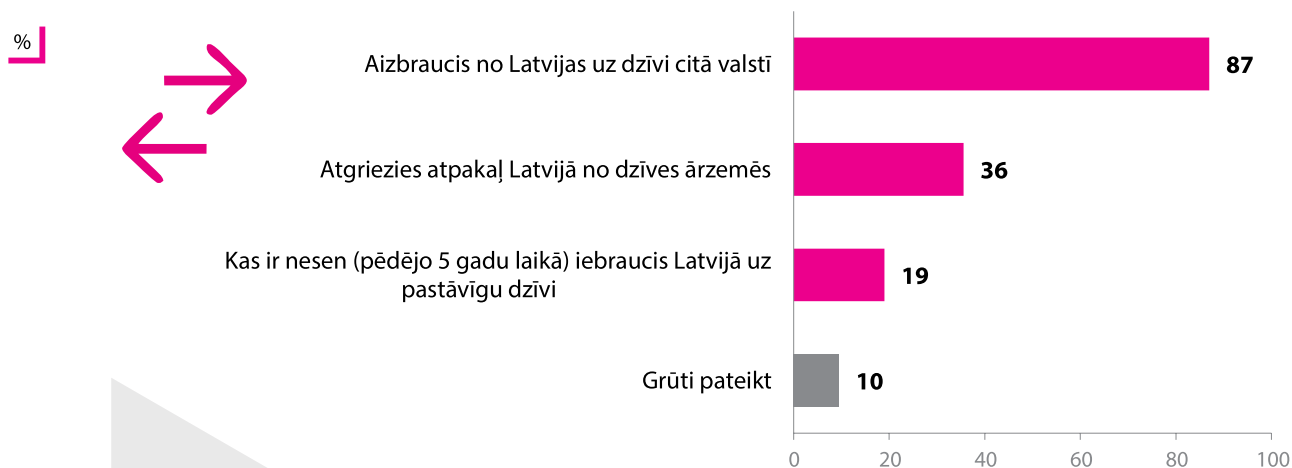
Bāze: respondenti, kuri tuvākā gada laikā plāno pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās, "n=" skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

** 2010. gadā respondents varēja norādīt tikai vienu atbildi

“Vai Jūsu draugu/radu/paziņu lokā ir kāds, kas ir ...”

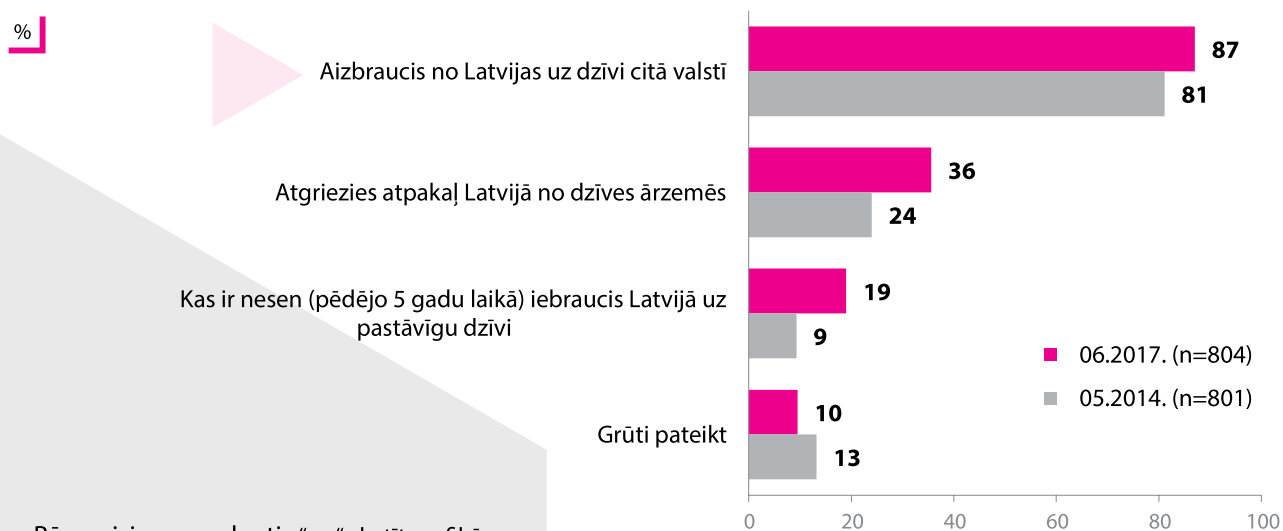
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

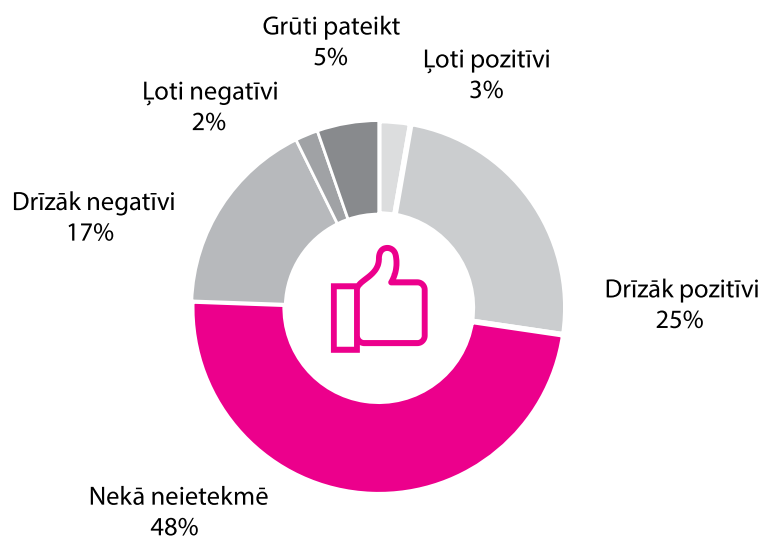
Bāze: visi respondenti, “n=” skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

10.2. Attieksme pret cilvēku iebraukšanu no citām valstīm uz dzīvi Latvijā

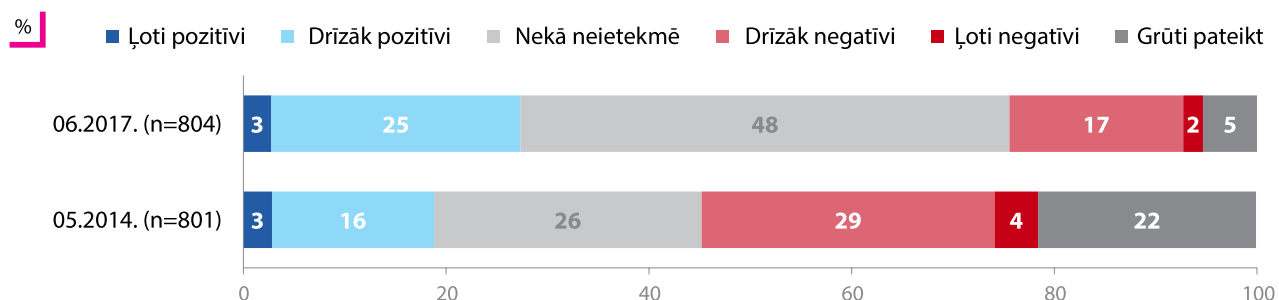
“Kā cilvēku iebraukšana no citām valstīm uz dzīvi Latvijā, Jūsuprāt, ietekmē vietējo iedzīvotāju dzīvi?”

2017. gada aptaujas dati

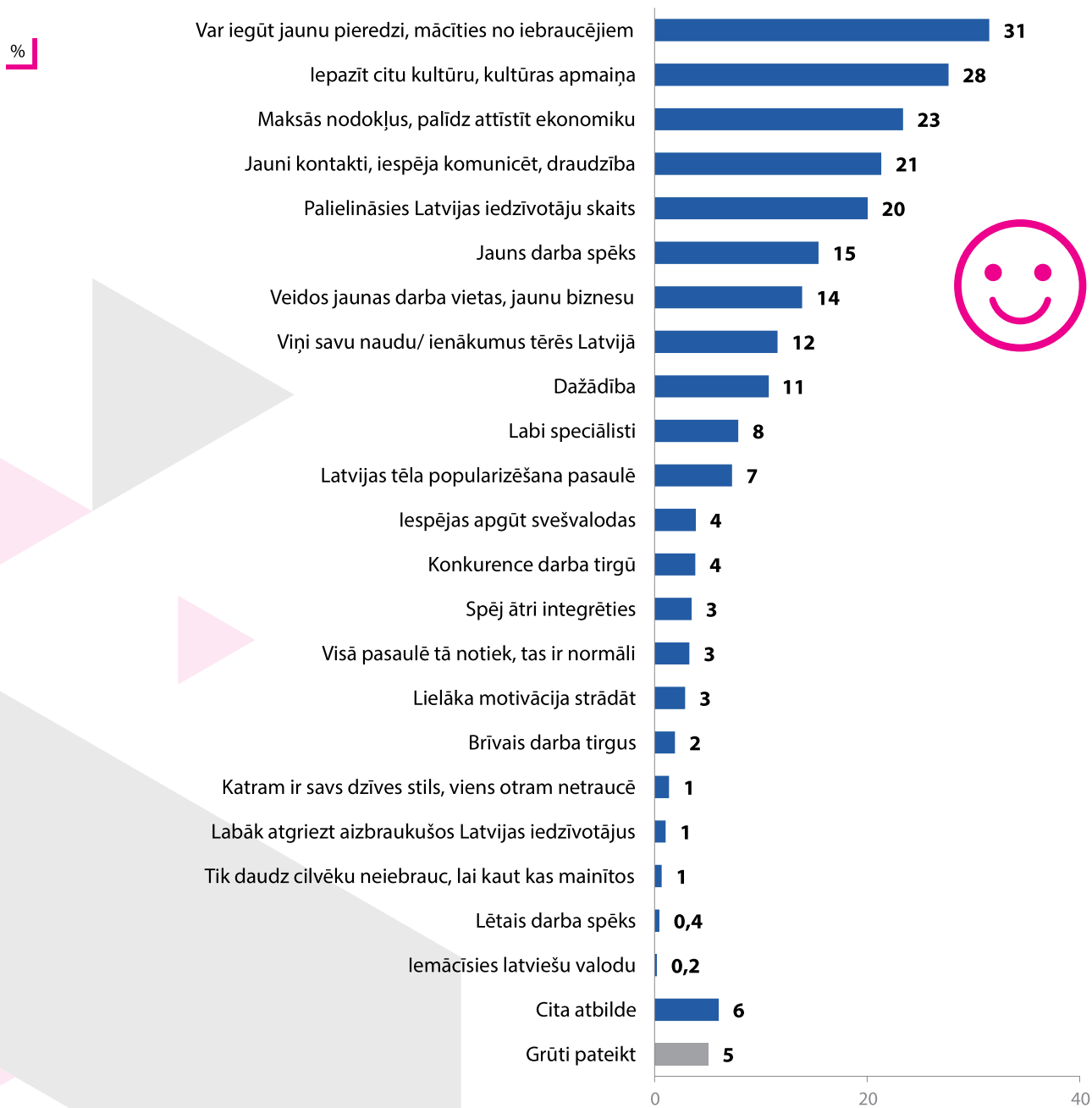
Bāze: visi respondenti, n=804

2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

“Nosauciet, lūdzu, 3 galvenos iemeslus, kāpēc Jūs uzskatāt, ka tas vietējo iedzīvotāju dzīvi ietekmē pozitīvi?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka cilvēku iebraukšana no citām valstīm uz dzīvi Latvijā vietējo iedzīvotāju dzīvi ietekmēs pozitīvi, n=223

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

“Nosauciet, lūdzu, 3 galvenos iemeslus, kāpēc Jūs uzskatāt, ka tas vietējo iedzīvotāju dzīvi ietekmē negatīvi?”

2017. gada aptaujas dati

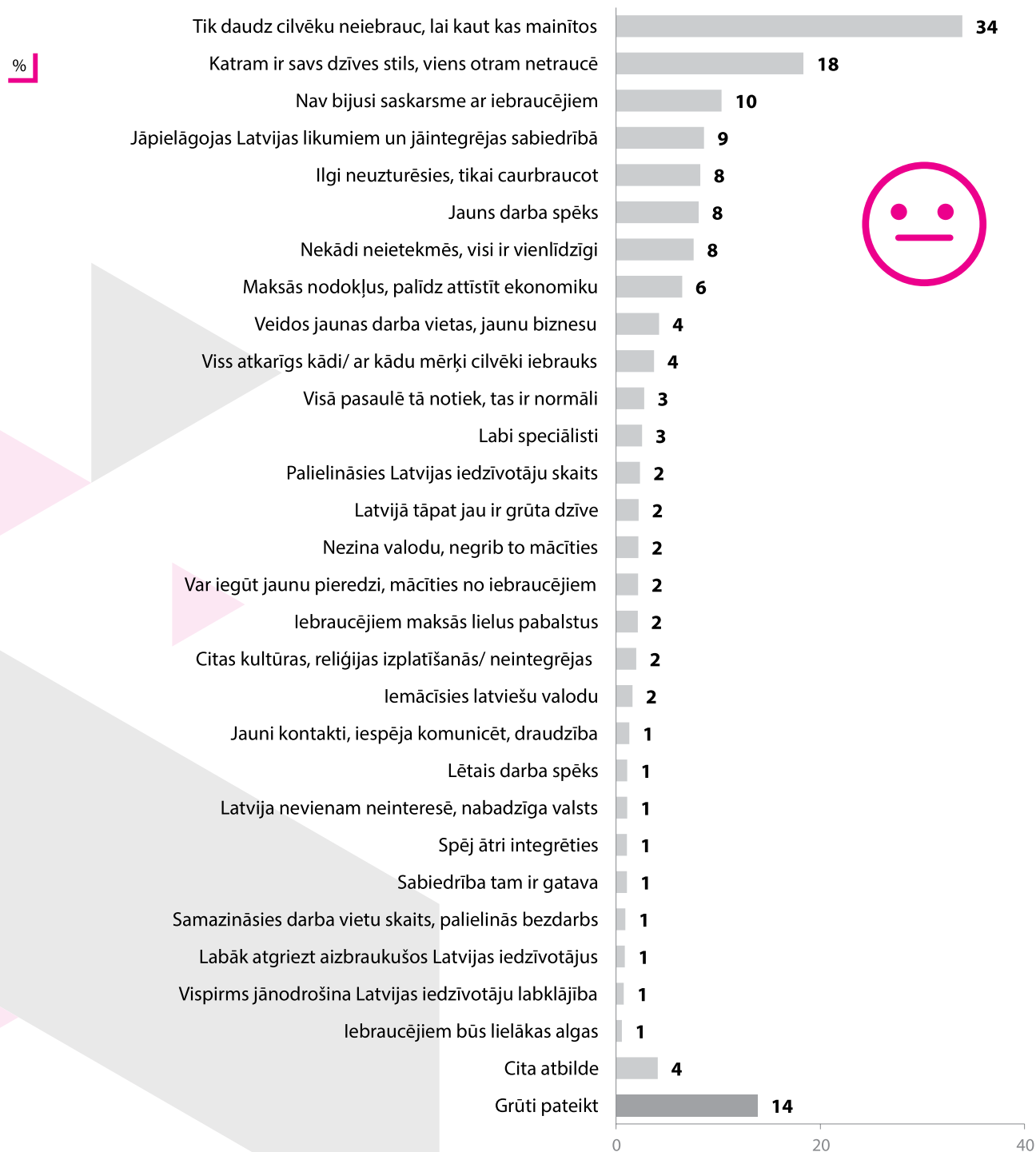

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka cilvēku iebraukšana no citām valstīm uz dzīvi Latvijā vietējo iedzīvotāju dzīvi ietekmēs negatīvi, n=153

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

“Nosauciet, lūdzu, 3 galvenos iemeslus, kāpēc Jūs uzskatāt, ka tas vietējo iedzīvotāju dzīvi neietekmē?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri uzskata, ka cilvēku iebrāukšana no citām valstīm uz dzīvi Latvijā vietējo iedzīvotāju dzīvi neietekmēs, n=386

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

11. Rīgas pašvaldības piedāvāto iespēju un pakalpojumu novērtējums

Rīgas iedzīvotājiem tika jautāts par masu mediju patēriņa paradumiem, par veidiem, kādos viņi jau saņem informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem un piedāvātajiem pakalpojumiem, un kādos veidos rīdzinieki vēlētos saņemt šo informāciju. Bez šī, rīdziniekiem tika lūgts arī novērtēt pašvaldībā pieejamos pakalpojumus.

11.1. Masu mediju patēriņš

Kopumā 35% rīdzinieku lasa avīzes un žurnālus, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī. Visbiežāk (14%) rīdzinieki šim nolūkam izmanto avīzi MK Latvija. Salīdzinoši bieži rīdzinieki ir norādījuši arī tādus izdevumus kā Diena (5%) un Vesti segodņa (5%). Analizējot dažādu tautību pārstāvju sniegtās atbildes, vērojams, ka latvieši biežāk nekā krievi un citu tautību pārstāvji informācijai par aktualitātēm valstī izmanto tādus izdevumus kā Diena, Dienas Business, "Ieva", Latvijas Avīze, "Ir", Neatkarīgā Rīta Avīze un "Privātā dzīve" (tie ir izdevumi latviešu valodā). Krievi un citu tautību pārstāvji salīdzinoši biežāk informāciju iegūst izdevumos krievu valodā: MK Latvija, Vesti segodņa, Biznes Vesti/Vesti segodņa, Subbota, Latvijskieje vesti un Ljublju.

Kopumā 83% rīdzinieku skatās televīziju, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī. Rīdzinieki visbiežāk šim nolūkam skatās televīzijas kanālu PBK (Pirmais Baltijas Kanāls) (28%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki skatās arī tādus televīzijas kanālus kā TV3 (20%), Latvijas TV 1 (20%), LNT (19%), kā arī NTV Mir Latvija/ HTB Mir Baltic (12%) un RTR Planeta Baltija (11%). Latvieši biežāk nekā krievi un citu tautību pārstāvji skatās TV3, Latvijas TV 1, LNT, Latvijas TV 7 un TV6. Savukārt krievi salīdzinoši biežāk nekā latvieši skatās PBK (Pirmais Baltijas Kanāls), NTV Mir Latvija/ HTB Mir Baltic, RTR Planeta Baltija, TNT un TV3+.

Kopumā 80% rīdzinieku klausās radio, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī. Visbiežāk rīdzinieki šim nolūkam klausās radiostaciju Radio Skonto (15%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki klausās arī tādas radiostacijas kā Radio SWH (10%), Retro FM (9%), EHR (Eiropas hitu radio) (8%), SWH+ (8%) un Latvijas Radio 2 (8%). Latvieši biežāk nekā krievi un cittautieši klausās Radio Skonto, Radio SWH, Latvijas Radio 2, Star FM, Latvijas Radio 1 un Latvijas Radio 5 – Pieci.lv. Krievi nedaudz biežāk kā latvieši un cittautieši klausās SWH+, Radio Baltkom, Radio Mix FM 102.7 un Hiti Rossiji/ Russkoje Radio. Savukārt cittautieši biežāk kā latvieši un krievi klausās Retro FM, Latvijas Radio 4 (Domskaļa Ploščadji) un TOP Radio.

82% rīdzinieku apmeklē interneta portālus, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī. Visbiežāk šim nolūkam rīdzinieki apmeklē portālu delfi.lv (36%). Salīdzinoši bieži Rīgas iedzīvotāji apmeklē arī portālus Rus.delfi.lv (15%) un Tvnet.lv (9%). Tikmēr 6% rīdzinieku informāciju par aktualitātēm valstī iegūst portālā Facebook.com, 4% – portālā Apollo.lv. Latvieši salīdzinoši biežāk kā krievi un cittautieši informāciju par aktualitātēm valstī iegūst portālā Tvnet.lv un Apollo.lv. Savukārt krievi un cittautieši salīdzinoši biežāk kā latvieši informāciju iegūst portālā Rus.delfi.lv.

Ekspertu vērtējumā šī brīža mediju telpa neveicina integrācijas procesu, iedzīvotāju mediju pratība ir zemā līmenī un pieejamais saturs galvenokārt neietver sabiedrību saliedējošu

informāciju, tieši pretēji, informācijas interpretācija vairo šķelšanos. Ekspertu rekomendācija medijiem ir publiskot pozitīvo pieredzi, veiksmīgos stāstus par integrāciju veicinošiem notikumiem, par ieguvumiem. Kā pozitīvu piemēru šai praksei viens no ekspertiem nosauc Pirmo Baltijas kanālu, kas ir atsaucīgs televīzijas kanāls šādu sižetu atspoguļošanā.

Eksperta komentārs par mediju lomu integrācijas procesā: *“Slikta loma. Jo, manuprāt, labāk būtu, ja medijs vispār neizteiktos par šo jautājumu, bet pašlaik runāt par to, ka mums ir neatkarīgi mediji kā visur pasaulē, tas ir absolūti neiespējams. Mums mediji diemžēl dzīvo, izmantojot ļoti nelielu reklāmas tirgu un nelielu resursu apjomu, līdz ar to par neatkarību mēs nevaram runāt. Mūsu mediji ir ļoti ietekmēti, un līdz ar to, lai būtu uzticami saviem, teiksim, sponsoriem, pasūtītājiem un tiešajiem saimniekiem, viņiem ir jāuztur to naida grādu, kāds ir nepieciešama tām vai citām lobēšanas grupām. Līdz ar to mūsu nabaga cilvēki, viņiem ir tāda šizofrēnija. No vienas puses viņi ir pieraduši ticēt medijiem. Man ļoti daudzi saka tā: “Ja mēs kaut ko redzam televīzijā, tas ir noticis. Ja tas nav televīzijā vai avīzē, tas nav bijis vispār.” Joprojām tā ticība televīzijai. Mūsu žurnālistika pilnībā ir aizgājusi no informatīvi dokumentālā virziena uz viedokļa paušanas ceļu. Mediji, viņi nevienu faktu nelaiž vairs pasaulē bez sava traktējuma un viedokļa. Tās ir mūsu žurnālistikas īpašības, kas mulsina cilvēkus; no vienas puses cilvēki grib ticēt tam, ko viņi redz, dzird un lasa, no otras puses, manuprāt, pazeminās uzticības līmenis medijiem.”*

Eksperta komentārs par mediju lomu integrācijas procesā: *“Manuprāt, joprojām mediju loma ir diezgan nozīmīga, ja ar medijiem saprotam arī visus lielos interneta portālus. Medijs var uzkurināt diezgan lielu histēriju, ja vēlas, un satracināt sabiedrību, vai arī tā nedarīt. Kaut kādā ziņā mediju loma nav jāpārvērtē, tas vien, ka medijs, teiksim, grib parādīt atbalstu kaut kādai grupai, nenozīmē, ka mainīsies sabiedrības viedoklis. Vienlaikus Latvijas vēsturē ir pietiekami daudz tādu gadījumu, kad viens medijs var radīt milzīgas sociālās jukas.”*

11.2. Informācijas ieguves veids

Visbiežāk rīdzinieki informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem gūst no radiem, draugiem paziņām (53%) vai interneta portālos (piemēram, delfi.lv, tvnet.lv) (52%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki informāciju par šiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem gūst no interneta sociālajiem tīkliem (piemēram, Twitter vai Facebook) (42%), TV raidījumiem (39%), radio raidījumos (32%), kā arī internetā specializētās mājaslapās (piemēram, riga.lv - Rīgas domes informatīvajā portālā) (29%). Citi informācijas iegūšanas veidi ir nosaukti retāk.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada rīdzinieki ievērojami biežāk informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem iegūst no radiem, draugiem, paziņām (par 39 PP, no 14% 2010. gadā uz 53% 2017. gadā), no interneta portāliem (piem., delfi.lv, tvnet.lv) (par 17 PP, no 35% 2010. gadā uz 52% 2017. gadā), no interneta sociālajiem tīkliem (piem., Twitter, Facebook) (par 7 PP, no 35% 2010. gadā uz 42% 2017. gadā), no radio raidījumiem (par 13 PP, no 19% 2010. gadā uz 32% 2017. gadā), kā arī no speciālajiem informatīvajiem bukletiem (materiāliem) (par 17 PP, no 5% 2010. gadā uz 22% 2017. gadā) un Rīgas pašvaldības iestādēm (piem., no izpilddirekcijas, sociālā dienesta, bērnu darza, skolas, interešu centra u.c.) (par 5 PP, no 1% 2010. gadā uz 6% 2017. gadā). Tikmēr kopš 2010. gada rīdzinieki retāk informāciju par šiem pasākumiem vai piedāvājumiem iegūst no specializētām interneta

mājaslapām (piemēram, riga.lv – Rīgas domes informatīvais portāls). 2010. gadā šādi informāciju ieguva 35% rīdzinieku, bet 2017. gadā – 29%.

11.3. Veids, kādā labprāt saņemtu informāciju

Rīdzinieki visbiežāk ir norādījuši, ka informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem vislabprātāk saņemtu interneta portālos (piemēram, delfi.lv, tvnet.lv) (39%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki kā vēlamo informācijas saņemšanas veidu ir minējuši arī interneta sociālos tīklus (piemēram, Twitter vai Facebook) (31%), TV raidījumus (25%), interneta specializētās mājaslapas (piemēram, riga.lv – Rīgas domes informatīvais portāls) (22%) un radio raidījumus (18%). Citi informācijas iegūšanas veidi ir minēti salīdzinoši retāk. 11% rīdzinieku ir norādījuši kādu citu informācijas saņemšanas veidu. Tikmēr 6% rīdzinieku ir norādījuši, ka nevēlas gūt informāciju par šiem pasākumiem vai piedāvājumiem, vai arī viņiem šī informācija nav aktuāla.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada rīdzinieki salīdzinoši retāk ir norādījuši, ka informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem vēlētos saņemt interneta sociālajos tīklos (piem., Twitter vai Facebook) (par 8 PP, no 39% 2010. gadā uz 31% 2017. gadā), TV raidījumos (par 9 PP, no 34% 2010. gadā uz 25% 2017. gadā), internetā specializētās mājaslapās (piem., riga.lv – Rīgas domes informatīvais portāls) (par 17 PP, no 39% 2010. gadā uz 22% 2017. gadā), kā arī centrālajā presē (par 6 PP, no 13% 2010. gadā uz 7% 2017. gadā). Tikmēr, salīdzinājumā ar 2010. gadu, 2017. gadā rīdzinieki salīdzinoši biežāk vēlētos iegūt šo informāciju no radiem, draugiem, paziņām (par 11 PP, no 3% 2010. gadā uz 14% 2017. gadā).

Kopumā, iezīmējas tendence, ka **rīdzinieki informāciju par dažādiem Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai rīdziniekiem piedāvātajiem pakalpojumiem vislabprātāk saņemtu kanālos, kuru izmantošana ir kļuvusi par rīdzinieku ikdienas aktivitāti un caur kuriem informācija pati atrod tās auditoriju** – tie ir dažādi interneta portāli (kā delfi.lv, tvnet.lv), interneta sociālie tīkli (kā Twitter, Facebook), TV un radio raidījumi, t.i., **ērti patērējama informācija, kas atrodas tās saņēmēja vispārējā informatīvajā telpā**. Līdzīgi, arvien lielāka nozīme ir radu, draugu, paziņu rekomendācijām – tas liecina, ka rīdziniekiem ir būtiski informāciju saņemt no personīgi pazīstamiem, iespējams, pārbaudītiem kanāliem, kas varētu būt saistīts arī ar rekomendācijām un informāciju interneta sociālajos tīklos.

Tikmēr ir būtiski ņemt vērā, ka **vēl joprojām dažādas iedzīvotāju grupas informāciju par šiem pasākumiem un pakalpojumiem iegūst no atšķirīgiem kanāliem**: piemēram, kopumā salīdzinoši biežāk starp tiem, kas informāciju iegūst internetā, ir rīdzinieki vecumā no 18 līdz 34 gadiem, kamēr starp tiem, kuri šo informāciju iegūst TV raidījumos, salīdzinoši biežāk ir rīdzinieki vecumā no 55 līdz 74 gadiem. Līdz ar to ir būtiski saglabāt dažādus informācijas kanālus, lai informāciju saņemtu pēc iespējas vairāk rīdzinieku.

11.4. Pašvaldībā pieejamo pakalpojumu izmantošana un novērtējums

Lūgti norādīt, vai pēdējo 6 mēnešu laikā ir izmantojuši/apmeklējuši kādu no pašvaldībā pieejamajiem pakalpojumiem, visbiežāk Rīgas iedzīvotāji ir izmantojuši/apmeklējuši skolas (40%). Salīdzinoši bieži pēdējo 6 mēnešu laikā rīdzinieki ir izmantojuši/apmeklējuši

arī bibliotēku (30%), interešu izglītības iestādes, piemēram, bērnu un jauniešu centru, mūzikas, sporta skolas (37%), kultūras centru (24%) un bērnudārzu (24%). Salīdzinoši retāk rīdzinieki ir izmantojuši/apmeklējuši sociālo dienestu (13%) un publiskā interneta pieejas punktu (8%).

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopš 2010. gada rīdzinieki ievērojami biežāk ir izmantojuši/apmeklējuši bibliotēku (par 16 PP, no 14% 2010. gadā uz 30% 2017. gadā), interešu izglītības iestādes, piemēram, bērnu un jauniešu centru, mūzikas, sporta skolas (par 18 PP, no 9% 2010. gadā uz 27% 2017. gadā), kultūras centru (par 19 PP, no 5% 2010. gadā uz 24% 2017. gadā), publiskā interneta pieejas punktu pašvaldībā (par 4 PP, no 4% 2010. gadā uz 8% 2017. gadā), RD apmeklētāju pieņemšana centru (par 3 PP, no 2% 2010. gadā uz 5% 2017. gadā), kā arī dienas un atbalsta centru, dienas aprūpes centru (par 3 PP, no 1% 2010. gadā uz 4% 2017. gadā). Savukārt, kopš 2010. gada rīdzinieki ievērojami retāk ir izmantojuši/apmeklējuši sociālo dienestu (par 4 PP, no 17% 2010. gadā uz 13% 2017. gadā). Salīdzinot ar 2014. gada rezultātiem, ir vērojama pozitīva tendence, kurā rīdzinieki salīdzinoši biežāk izmanto/apmeklē skolas (28% 2014. gadā un 40% 2017. gadā).

Rīdzinieki, kuri pēdējo 6 mēnešu laikā ir izmantojuši/apmeklējuši kādu no pašvaldībā pieejamajiem pakalpojumiem, tika lūgti sniegt savu vērtējumu par izmantoto pakalpojumu. Kopumā vairākums rīdzinieku ir apmierināti par pēdējo 6 mēnešu laikā saņemtajiem pakalpojumiem (sniegti vērtējumi *“Ļoti apmierināts”* un *“Drīzāk apmierināts”*). Atzinīgākie vērtējumi ir sniegti par krīzes centriem (100%), pārtikas pakām, zupas virtuvēm (100%), kā arī bibliotēkām (97%), kultūras centriem (96%), interešu izglītības iestādēm, piemēram, bērnu un jauniešu centri, mūzikas, sporta skolas (92%), bērnudārziem (90%). Augstus vērtējumus ir saņēmis arī RD apmeklētāju pieņemšanas centrs (89%), publiskā interneta pieejas punkts pašvaldībā (86%), RD Izglītības, kultūras un sporta departaments (86%), skolas (84%), dienas un atbalsta centrs, dienas aprūpes centrs (83%), sociālais dienests (81%), kā arī sociālās aprūpes pakalpojums dzīvesvietā (70%) un RD Labklājības departaments (68%).

Salīdzinot 2017. gada rezultātus ar visu pētījumu periodu, kopumā kopš 2010. gada ir būtiski pieaudzis to rīdzinieku skaits, kuri pozitīvi vērtē sociālā dienesta sniegtos pakalpojumus (par 15 PP, no kopumā 66% pozitīvu vērtējumu sniegušiem pakalpojuma saņēmējiem 2010. gadā uz 81% pozitīvu vērtējumu sniegušiem pakalpojuma saņēmējiem 2017. gadā).

Ekspertu vērtējumā Rīgas pašvaldības sniegto pakalpojumu klāsts ir gana plašs un pietiekošs, taču pēc būtības tas nekad nebūs pilnībā pietiekams, jo arvien radīsies neapmierinātas vajadzības. Tas nekad nebūs pietiekams cilvēkiem ar kustību un funkcionāliem traucējumiem. Vērtējot valstiskā līmenī, eksperti norāda, ka tieši Rīgā iedzīvotājiem ir pieejams plašākais un kvalitatīvākais pakalpojumu klāsts. Rīgas pašvaldība ir atvērta jaunām idejām un dialogam ar ieinteresētajām pusēm, lai rīdziniekiem būtu pieejami daudzveidīgi un lietderīgi pakalpojumi, kā rezultātā mazinātos nevienlīdzība sabiedrībā. Eksperti īpaši izceļ Labklājības departamenta ieguldījumu pakalpojumu pieejamības veicināšanā un nodrošināšanā. Informācijas apjoms un saturs šobrīd ir sabiedrībai pieejams, būtisks faktors ir rīdzinieku ieinteresētība un iniciatīva ar to iepazīties.

Lai veicinātu to rīdzinieku vēršanos sociālajā dienestā, kuriem tas ir nepieciešams, eksperti iesaka:

- veikt papildu darbinieku piesaisti sociālajā dienestā, tā padarot sniegtos pakalpojumus pieejamākus (vairāk pakalpojuma saņemšanas vietu, mazākas rindas, mazāka darbinieku noslodze – vairāk laika individuālākai pieejai u.c.);
- veikt darbinieku apmācības, lai sociālā dienesta darbinieki proaktīvi un kvalitatīvi spētu sniegt nepieciešamo informāciju par pieejamajiem pakalpojumiem;
- nodrošināt informācijas sistēmu/ datu bāžu pieejamību un savienojamību, kā rezultātā darbiniekiem būtu iespēja operatīvāk iegūt nepieciešamo informāciju par klientu situācijā, kad ir jāizvērtē pakalpojuma piešķiršana.

Kā vienu no pakalpojumiem, kas šobrīd klāstā pietrūkst, eksperti norāda atskurbtuvju atjaunošanu.

Eksperta komentārs par pakalpojumu nepieciešamību: *“Manuprāt, vajag to pakalpojumu klāstu attīstīt straujāk, kur ir rindas. Un tās ir trīs vietas:*

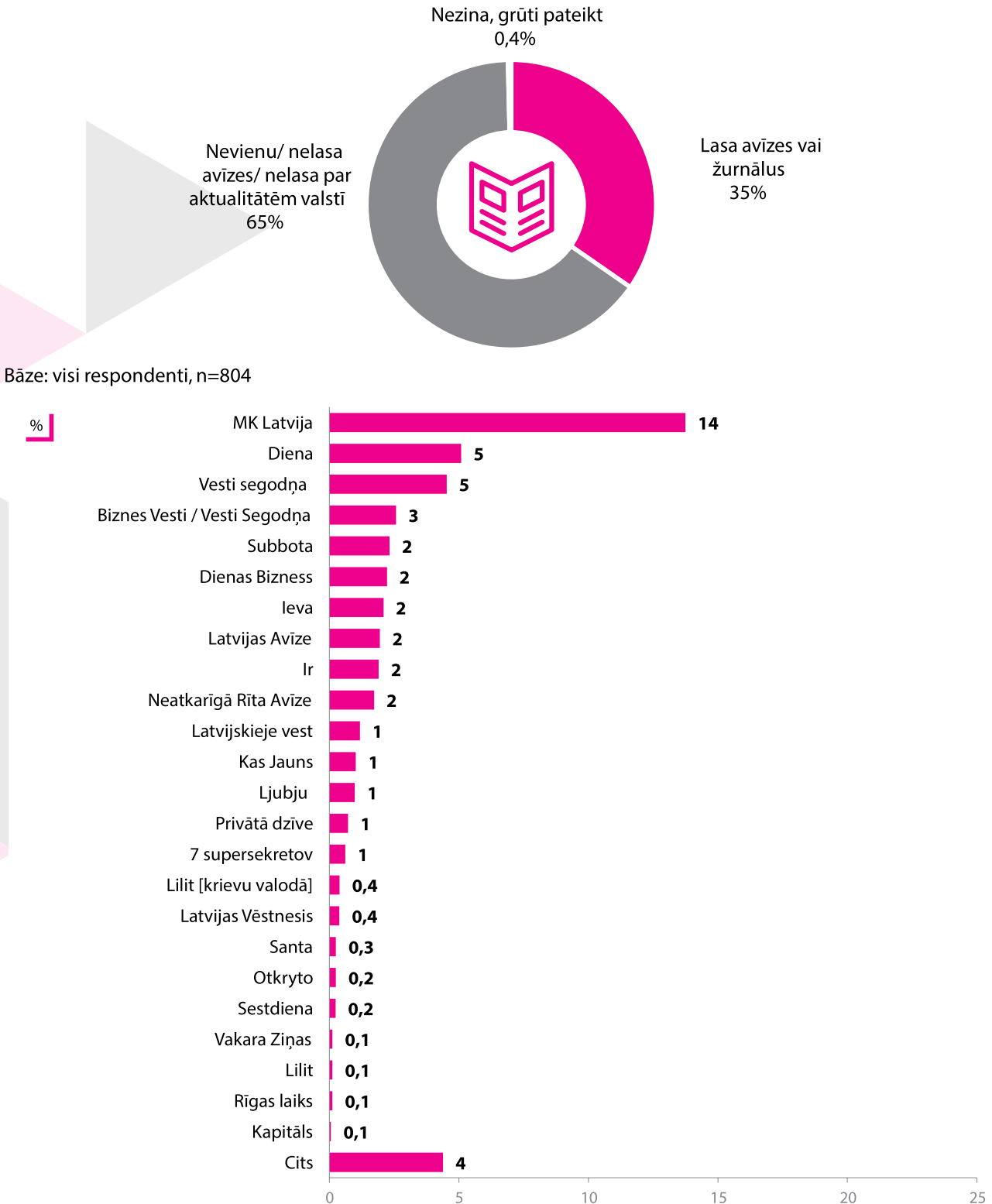
- *mūsu pašvaldības bērnu dārzi;*
- *sociālie dzīvokļi, sociālās mājas vajag celt;*
- *vecu, vientuļo cilvēku pieskatīšanas vietas. Es nesaucu tās par pensionātiem, jo tagad tas ir gandrīz lamuvārds, bet mums vajag viņus izveidot, jo Rīga strauji noveco un Rīgā strauji palielinās vientuļo cilvēku skaits. Mums ir pensionāti, ir sociālās aprūpes vidējā termiņa iestādes, sociālās gultas slimniekiem, kad cilvēks vispār nevar neko. Bet ir tādi vientuļie cilvēki, kuri labprāt atdotu savu dzīvokli un dzīvotu vienā mājā, kur katram būtu sava istaba. Nepieciešamas grupu mājas ne tikai jauniešiem ar psihiskiem/garīgās attīstības traucējumiem, kur viņi dzīvo tādos speciālos dzīvokļos vai mājās, kur viņus pieskata sociālais darbinieks, bet vajag veidot līdzīga tipa konglomerātus vientuļiem, veciem cilvēkiem.”*

11. Rīgas pašvaldības piedāvāto iespēju un pakalpojumu novērtējums

11.1. Masu mediju patēriņš

“Kurus 2 laikrakstus vai žurnālus Jūs lasāt visvairāk, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī?”

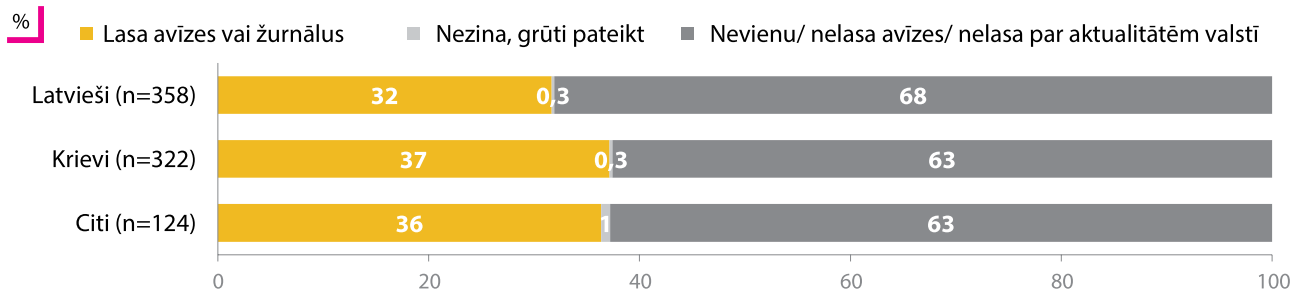
2017. gada aptaujas dati

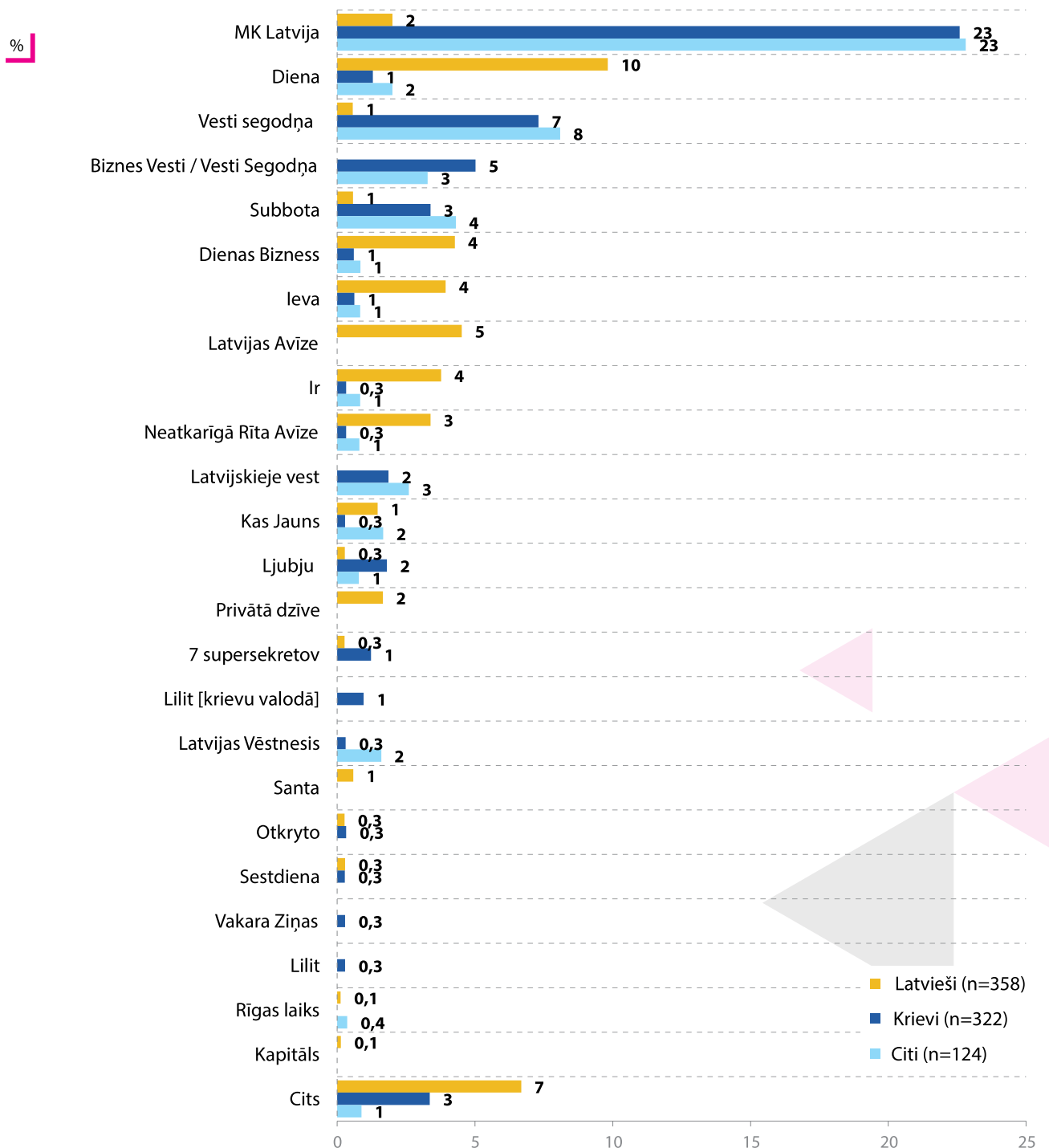
Bāze: visi respondenti, n=804

*Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

2017. gada aptaujas dati atkarībā no tautības

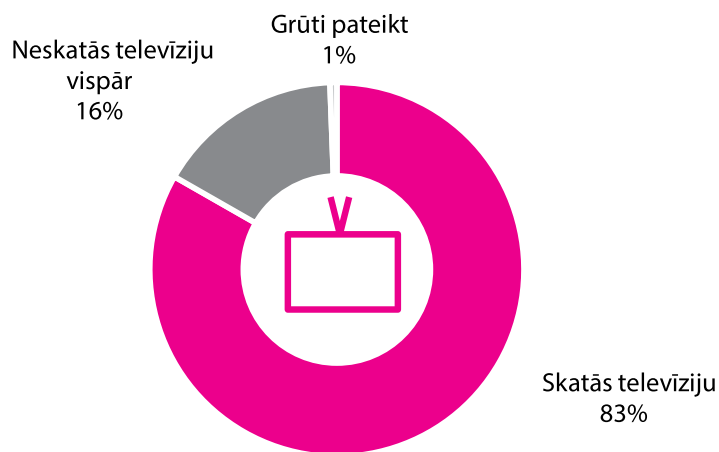
Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

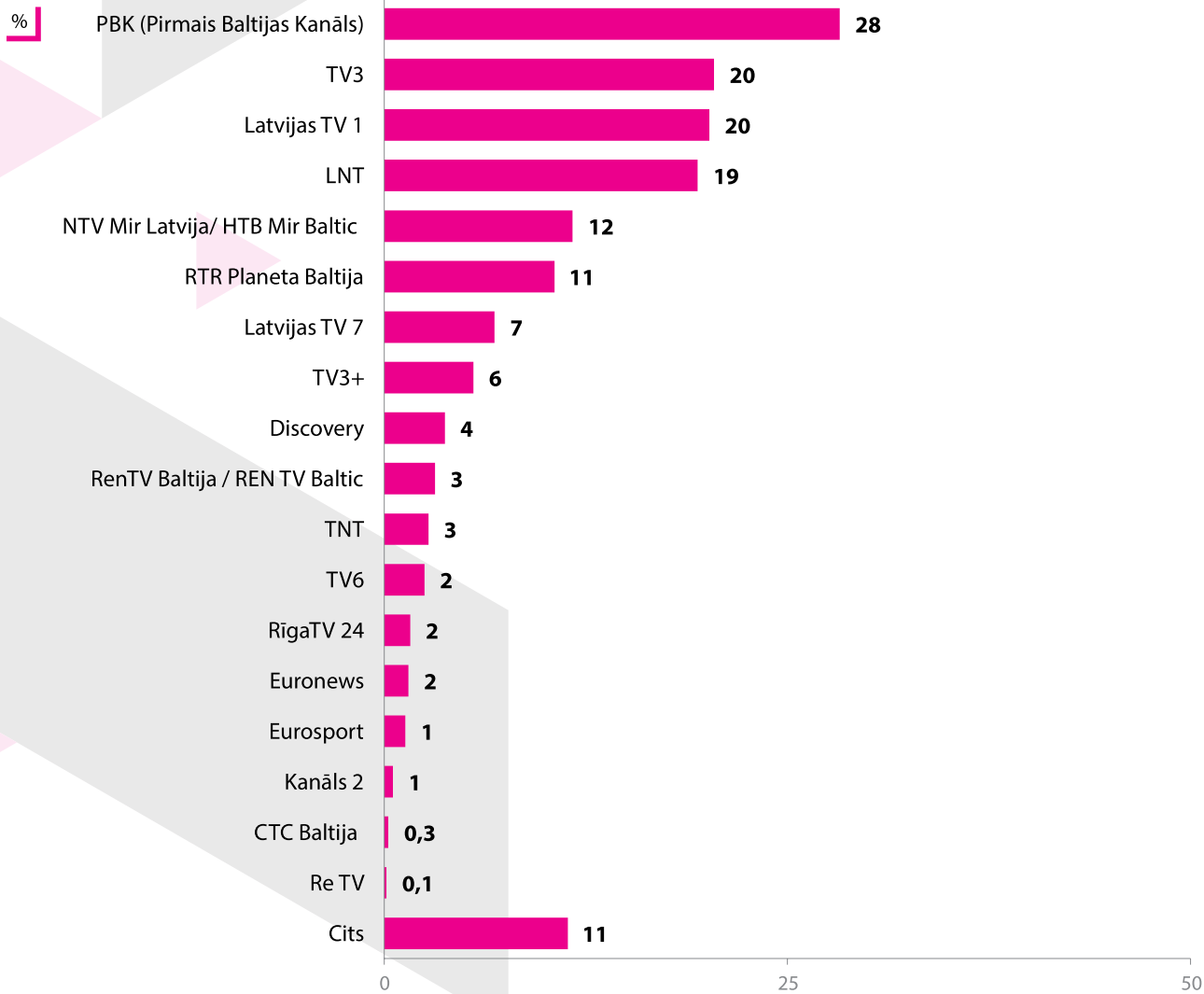
Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā
*Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

“Kurus 2 TV kanālus Jūs skatāties visbiežāk?”

2017. gada aptaujas dati

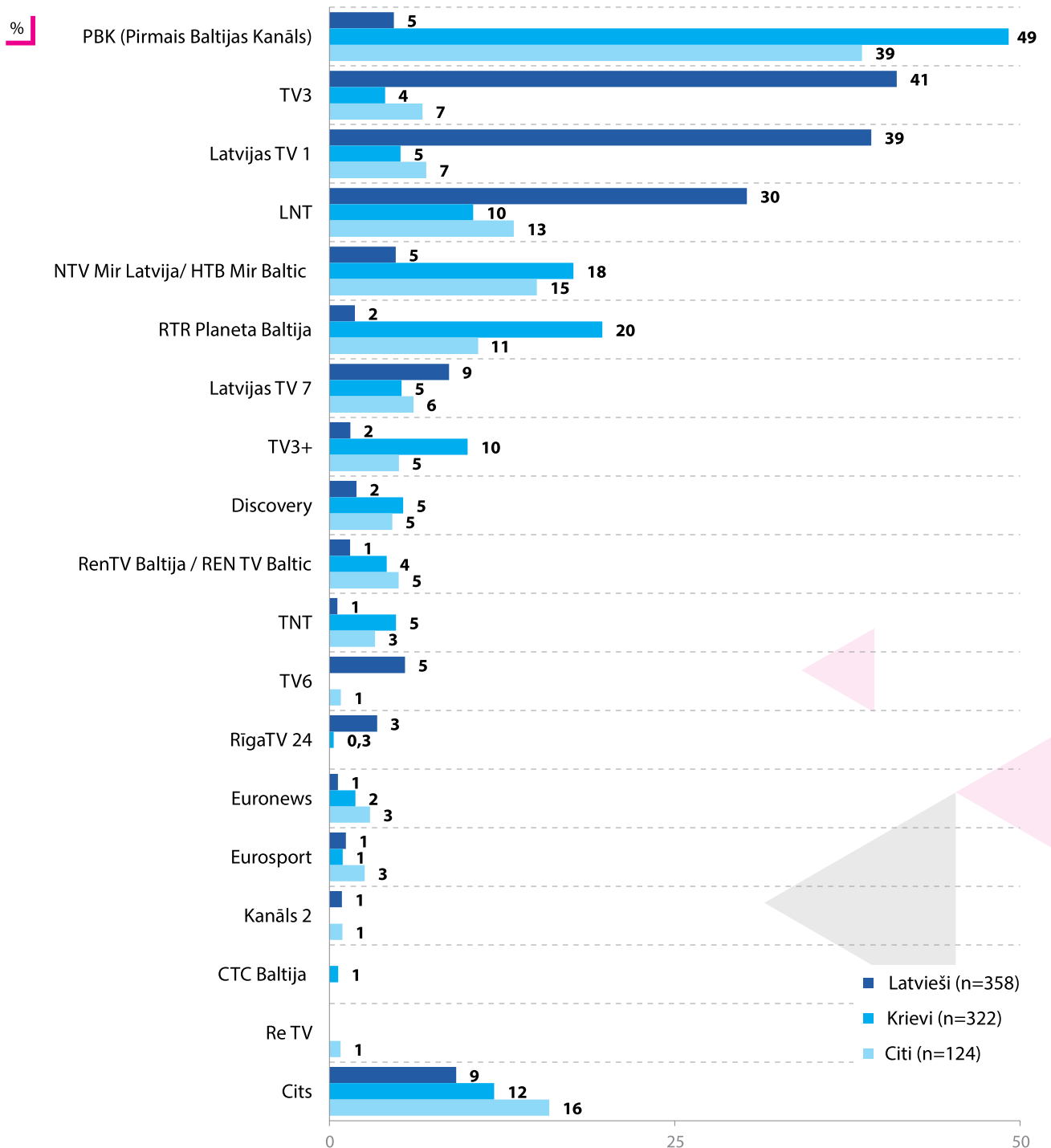
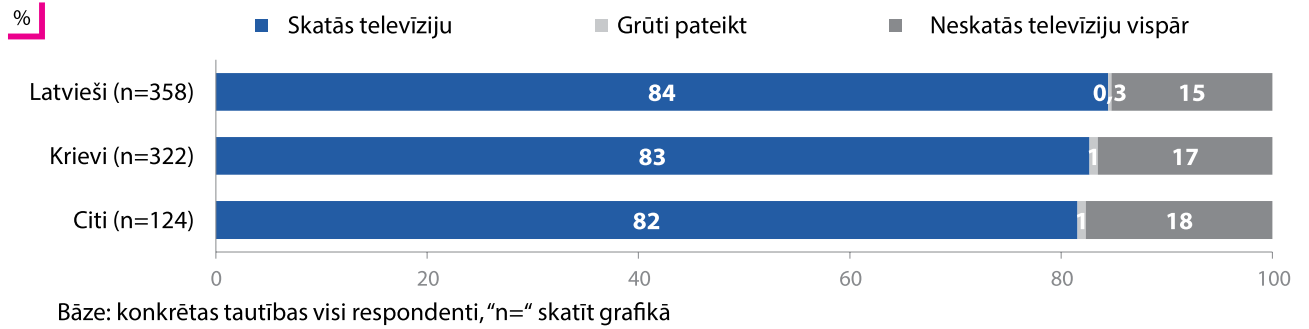
Bāze: visi respondenti, n=804

Bāze: visi respondenti, n=804

*Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

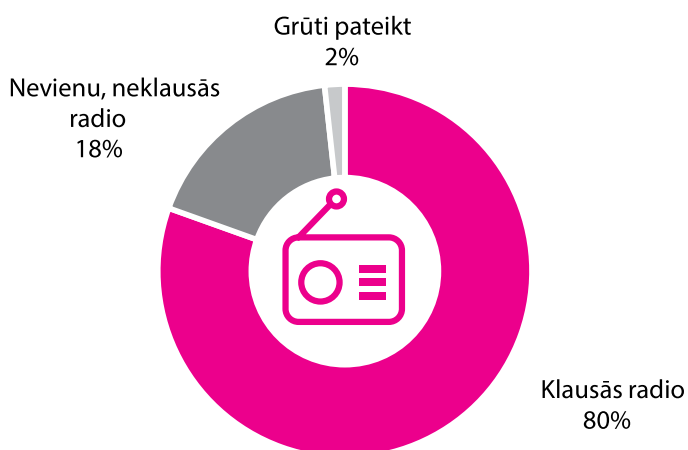
2017. gada aptaujas dati atkarībā no tautības

Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā
 *Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

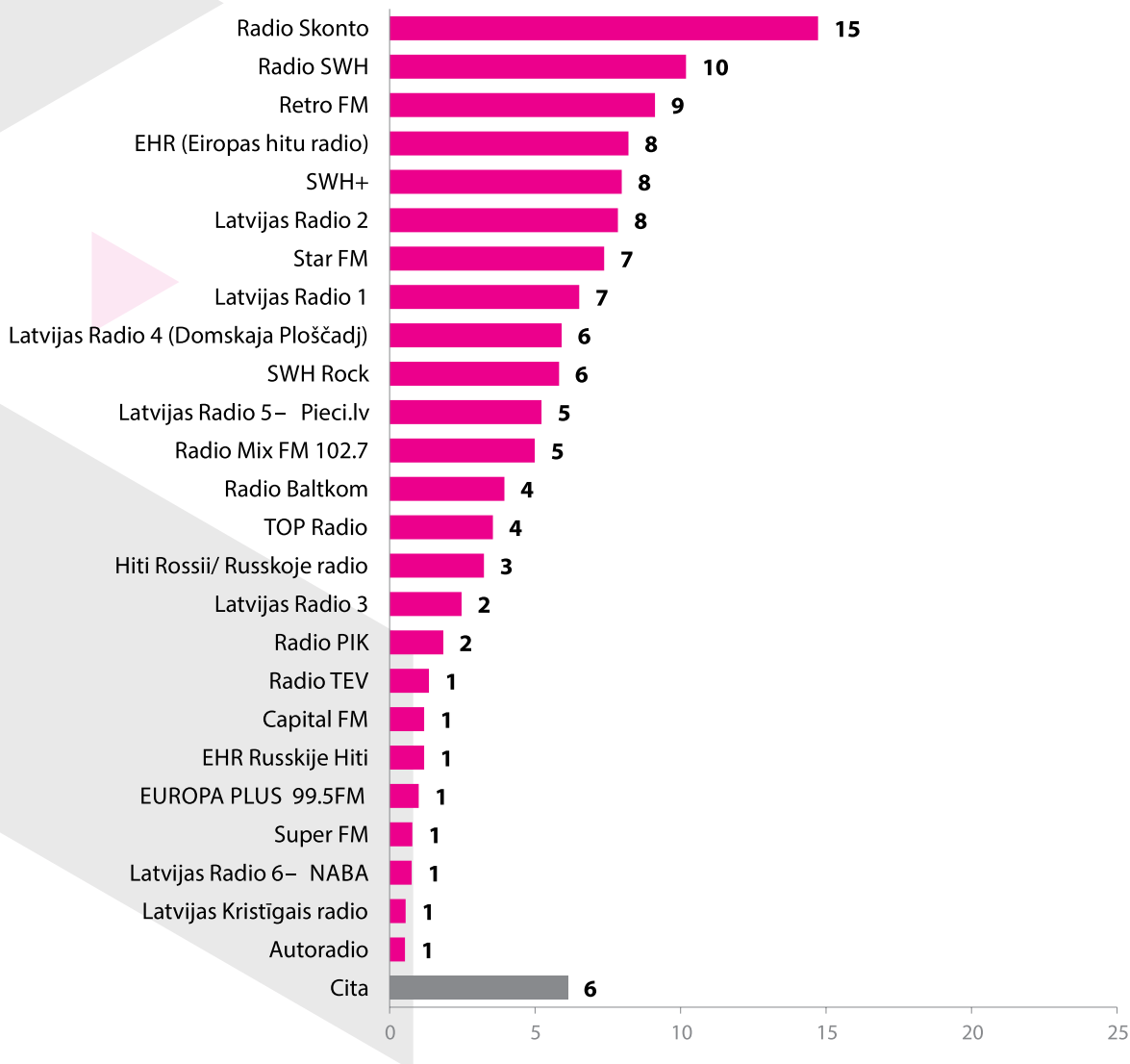
“Kuras radiostacijas Jūs klausāties visbiežāk?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

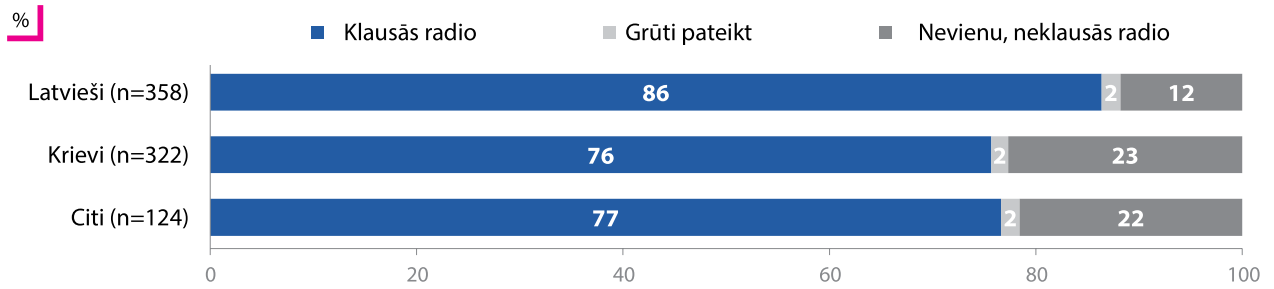
%

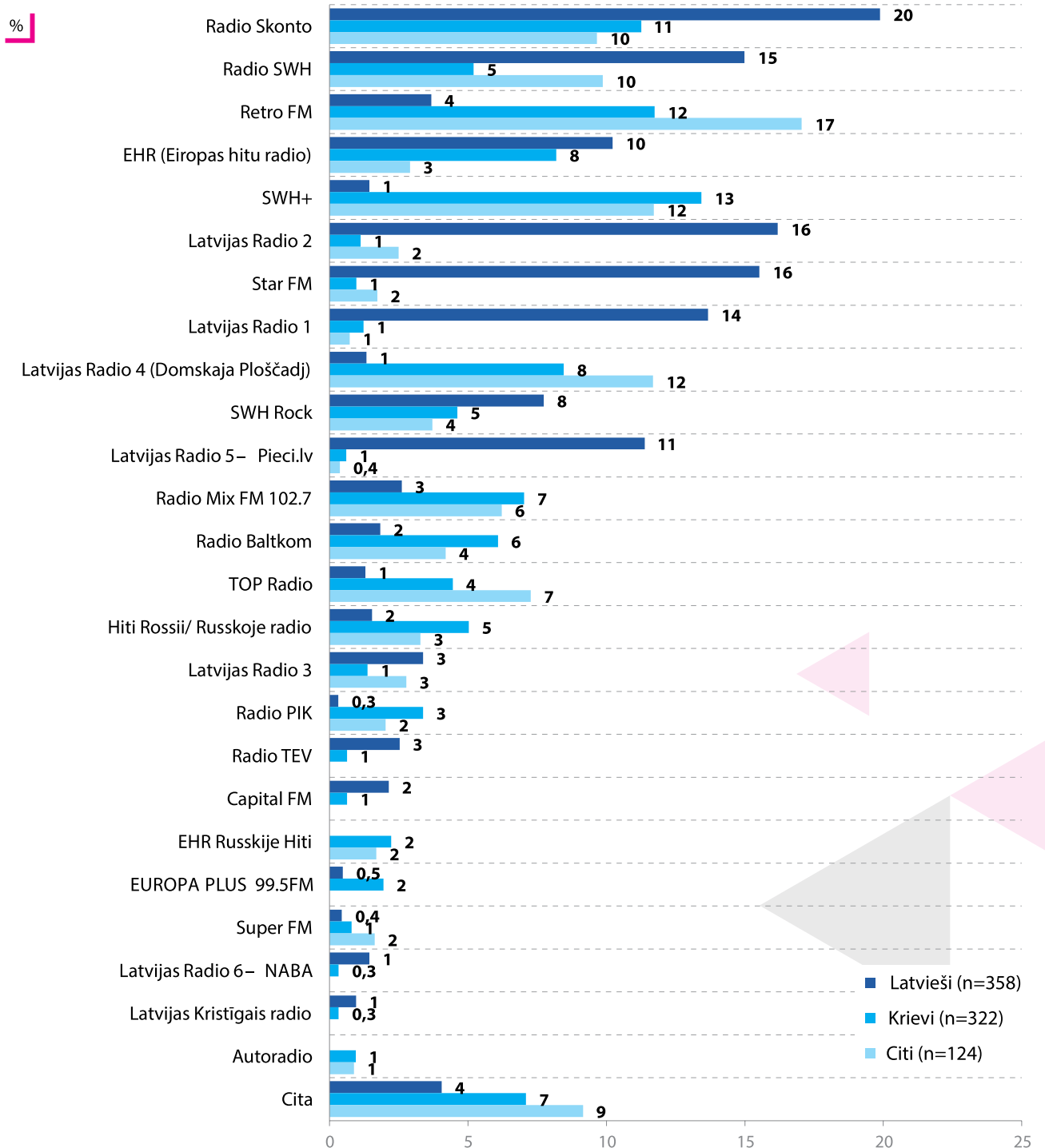
Bāze: visi respondenti, n=804

*Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

2017. gada aptaujas dati atkarībā no tautības

Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

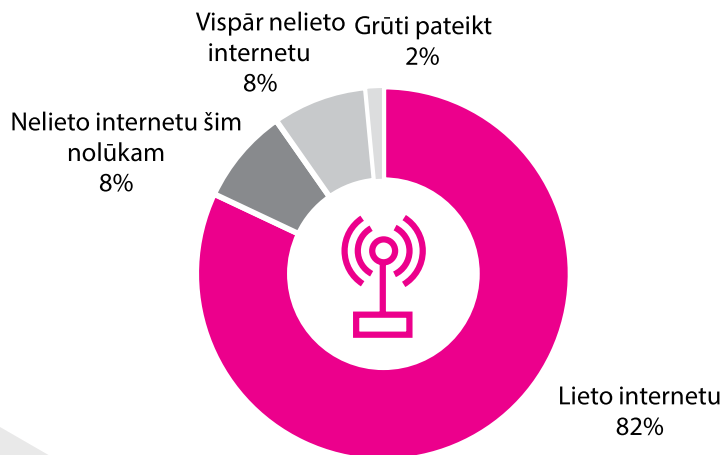

Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

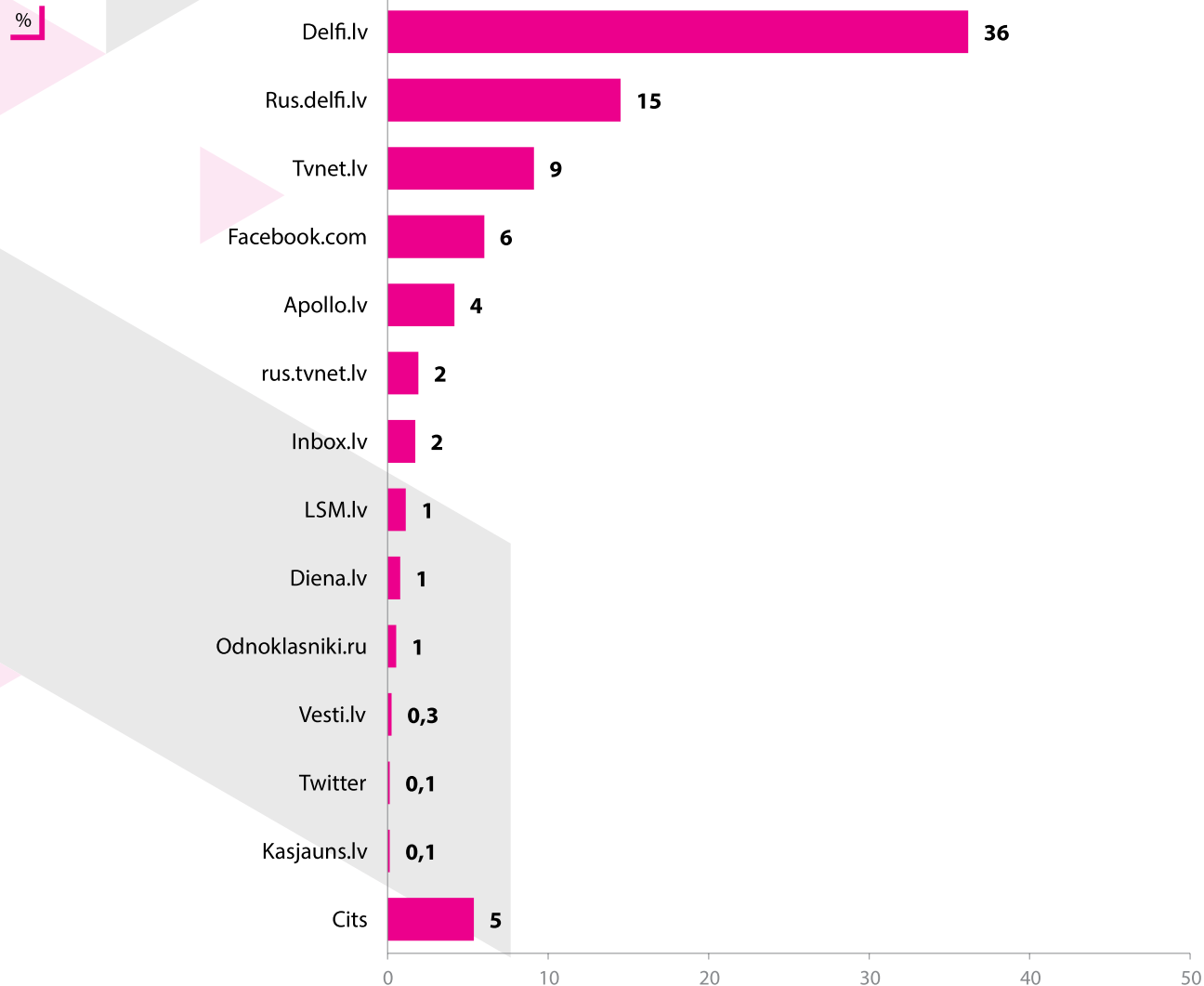
*Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

“Kuru interneta portālu Jūs apmeklējat visbiežāk, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī?”

2017. gada aptaujas dati

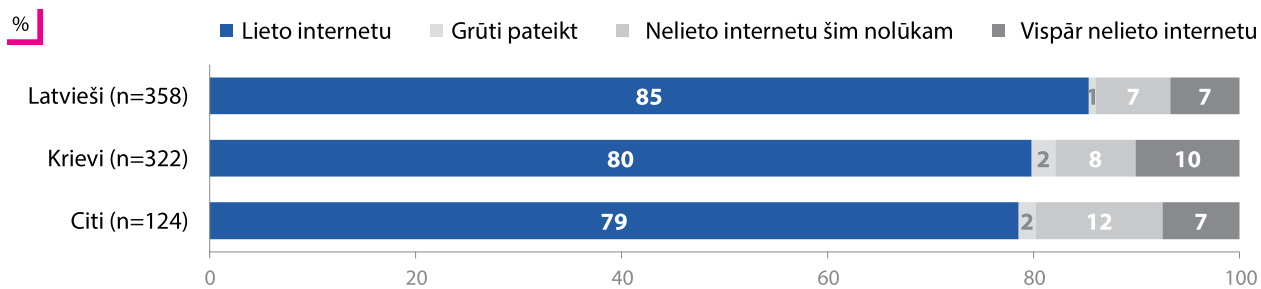
Bāze: visi respondenti, n=804

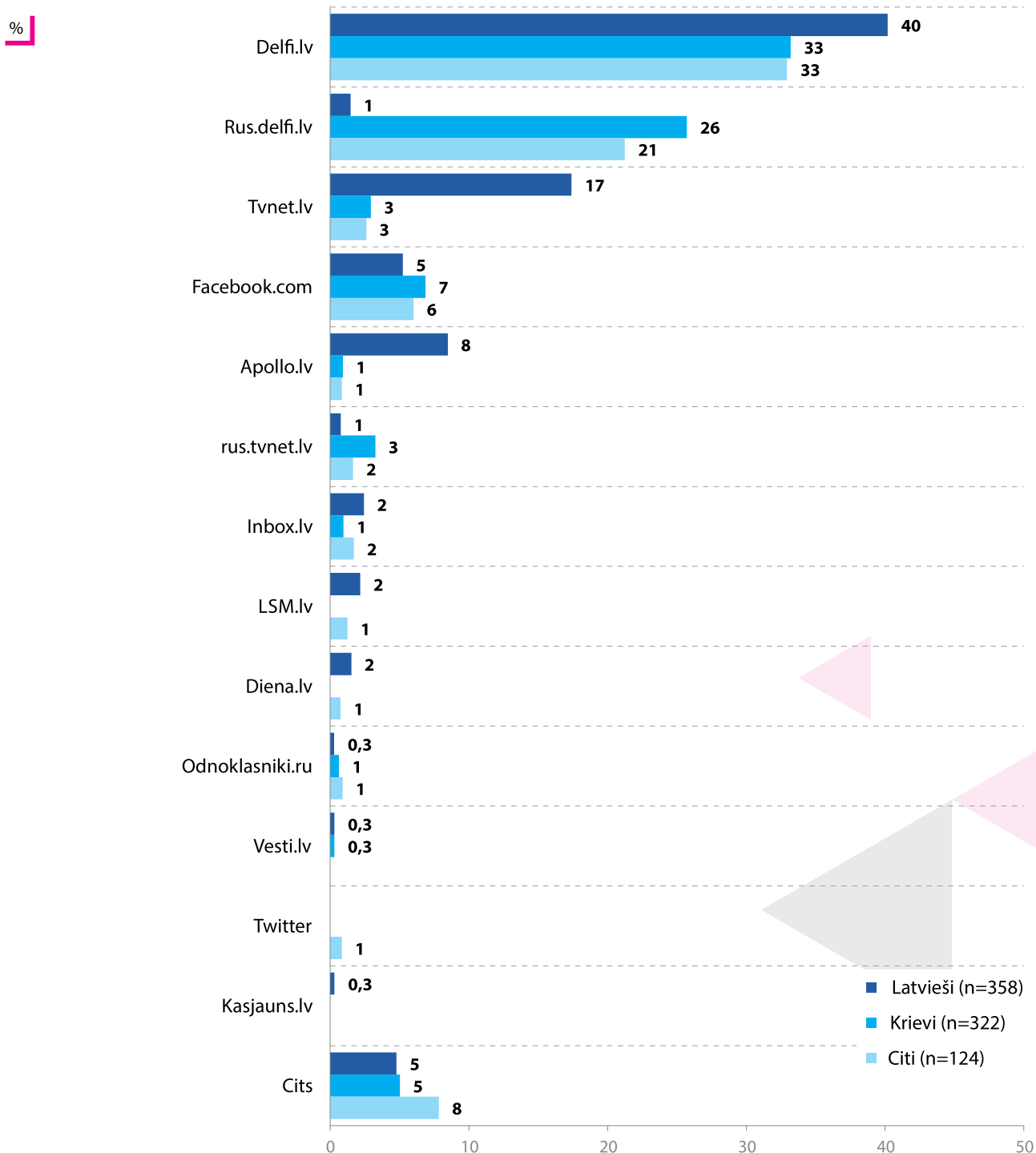
Bāze: visi respondenti, n=804

*Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

2017. gada aptaujas dati atkarībā no tautības

Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

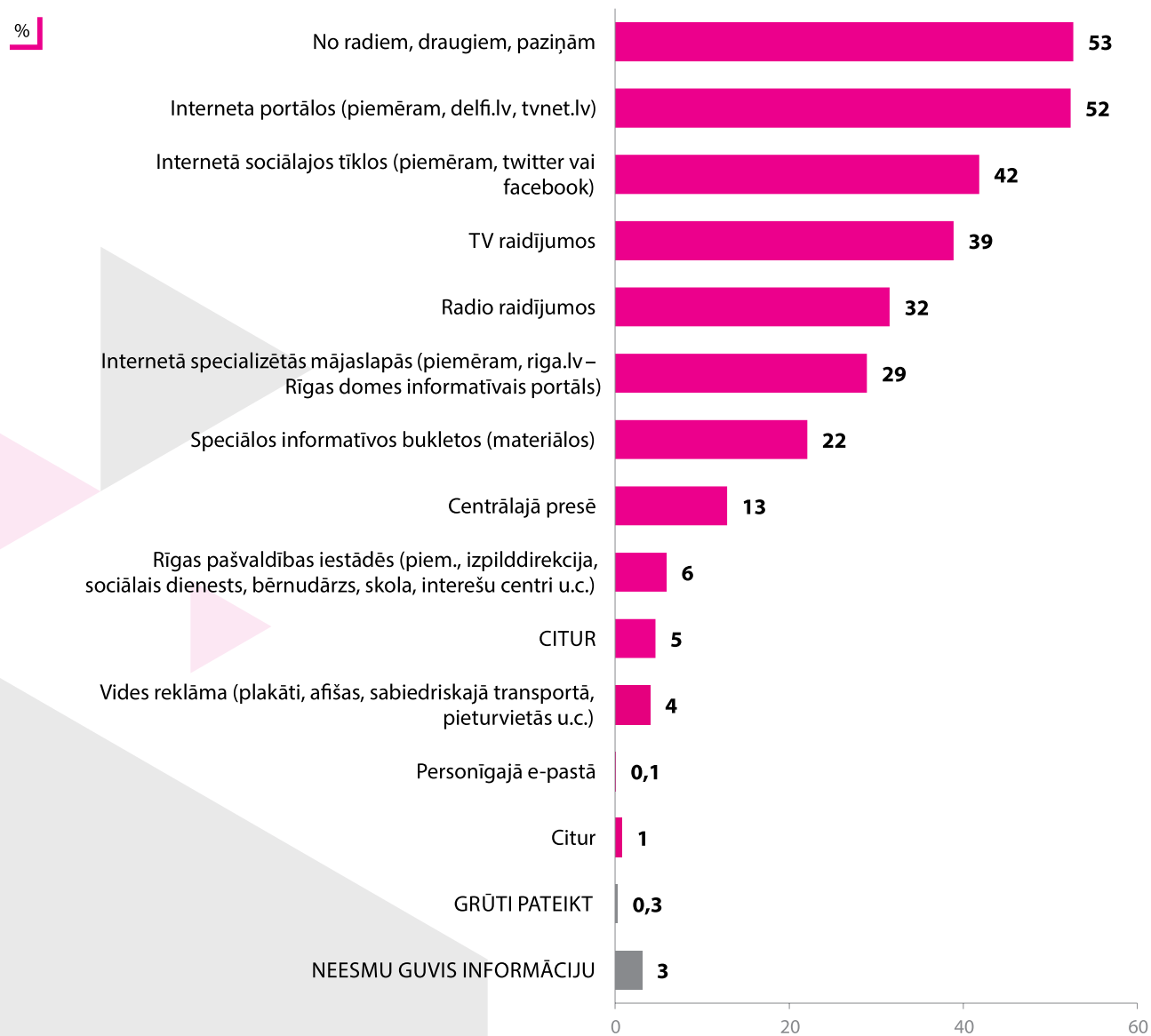

Bāze: konkrētas tautības visi respondenti, "n=" skatīt grafikā
 *Katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi

11.2. Informācijas ieguves veids

“Kādā veidā Jūs parasti gūstat informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem?”

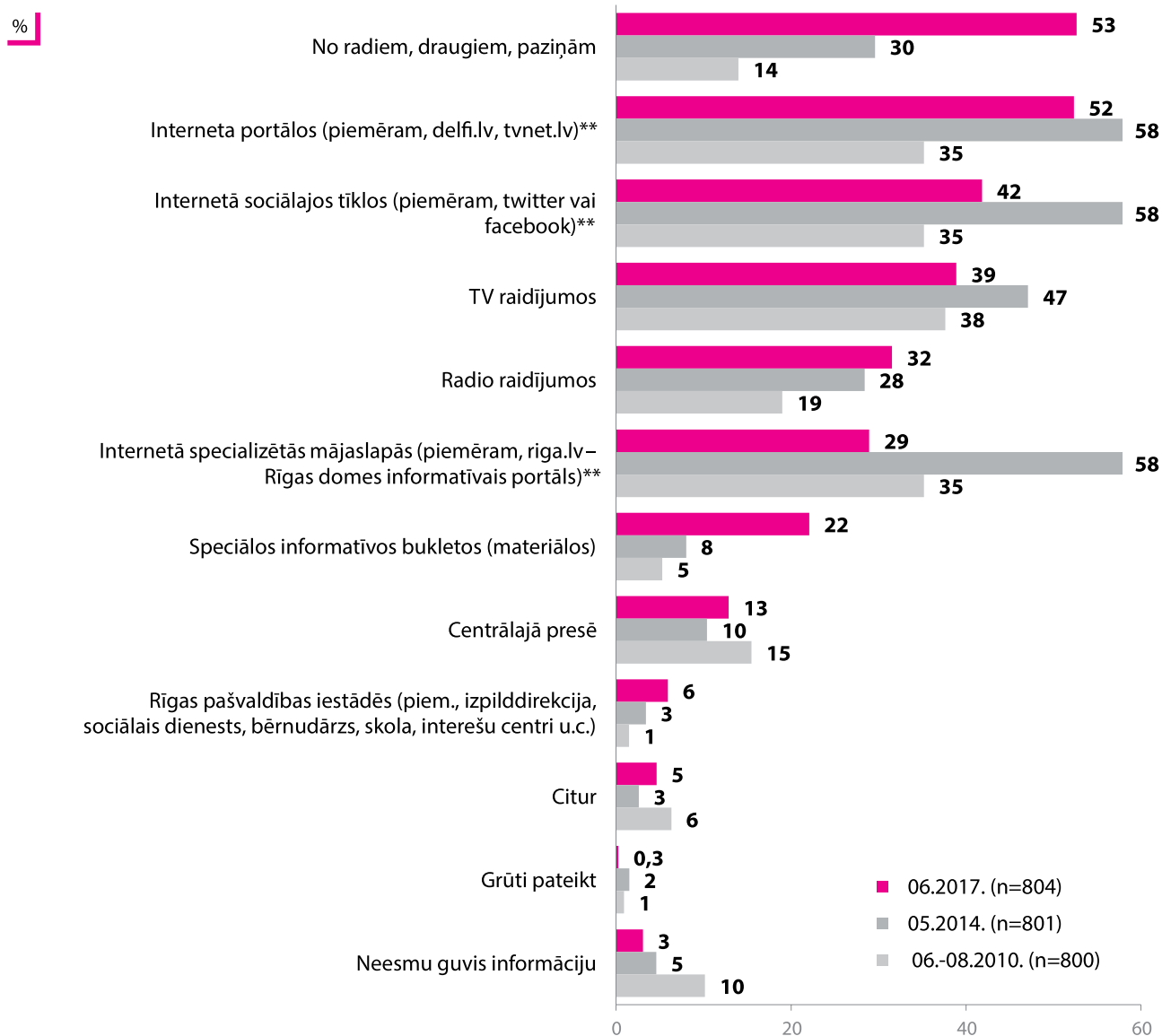
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

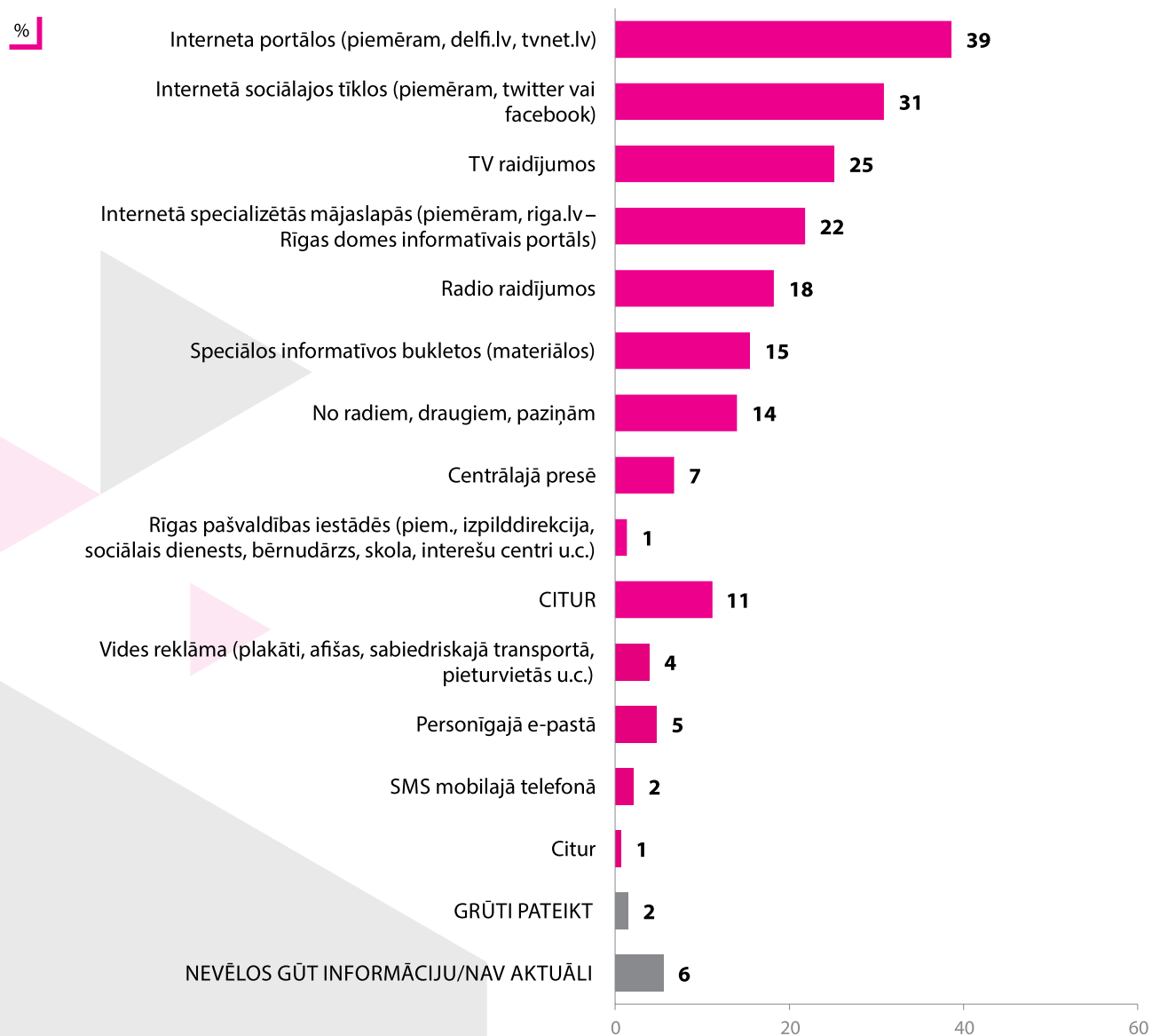
*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2010. un 2014. gadā internets kā informācijas ieguves veids tika mērīts kopumā nedalot konkrētāk

11.3. Veids, kādā labprāt saņemtu informāciju

“Kādā veidā Jūs vislabprātāk saņemtu informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem?”

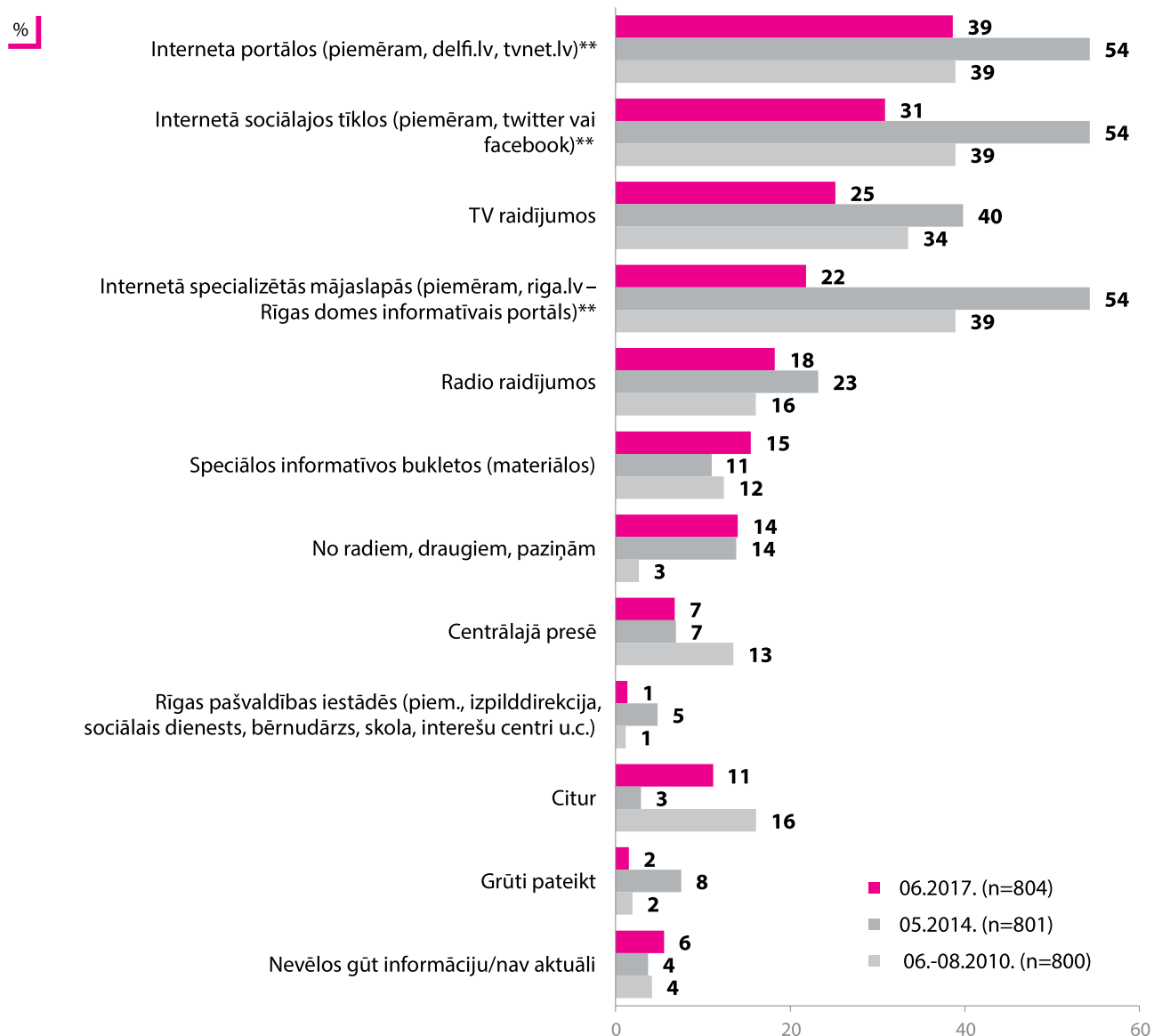
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

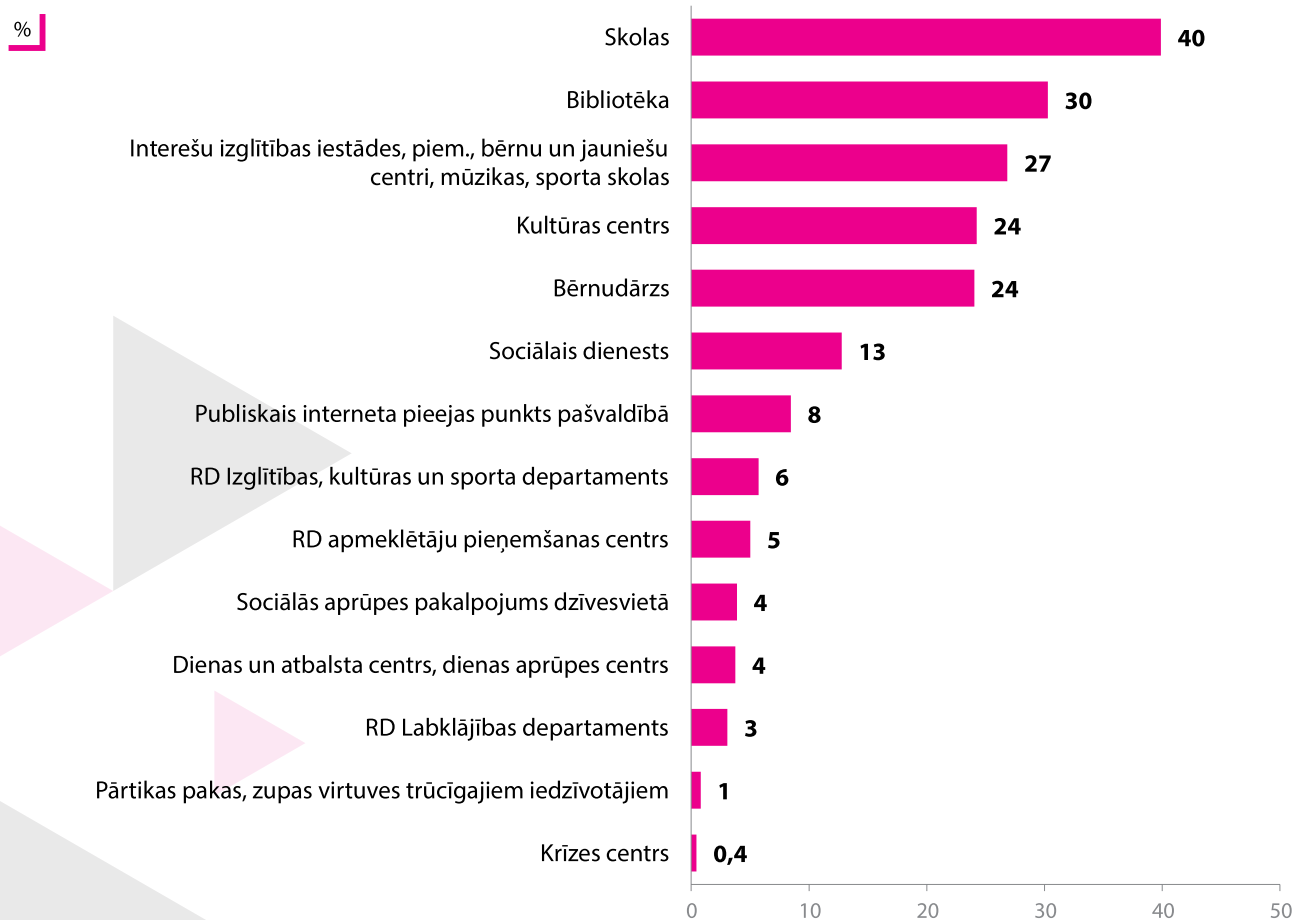
*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2010. un 2014. gadā internets kā vēlamiyas informācijas ieguves veids tika mērīts kopumā nedalot konkrētāk

11.4. Pašvaldībā pieejamo pakalpojumu izmantošana un novērtējums

“Vai pēdējo 6 mēnešu laikā Jūs esat izmantojis/ apmeklējis ... ?”

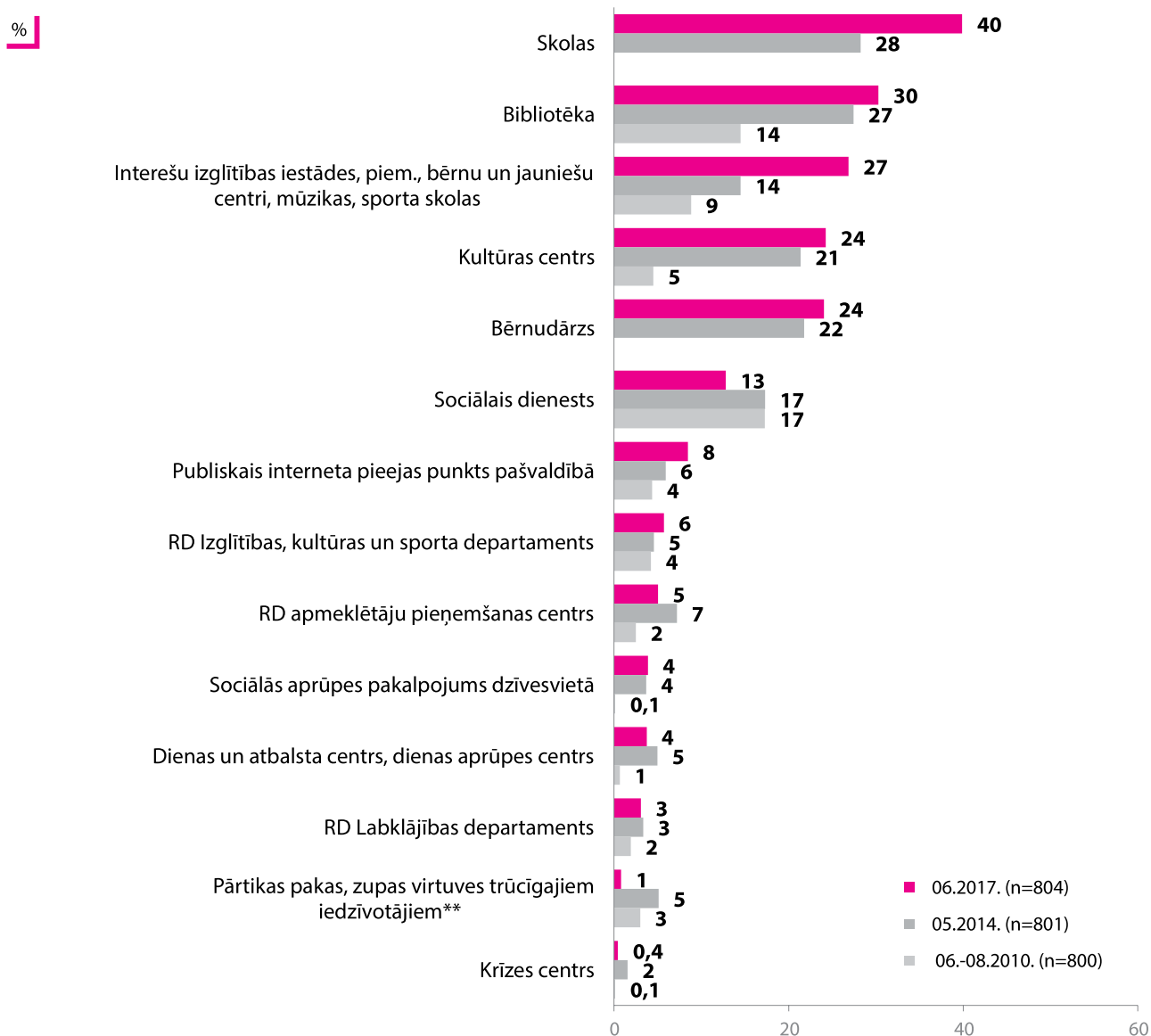
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

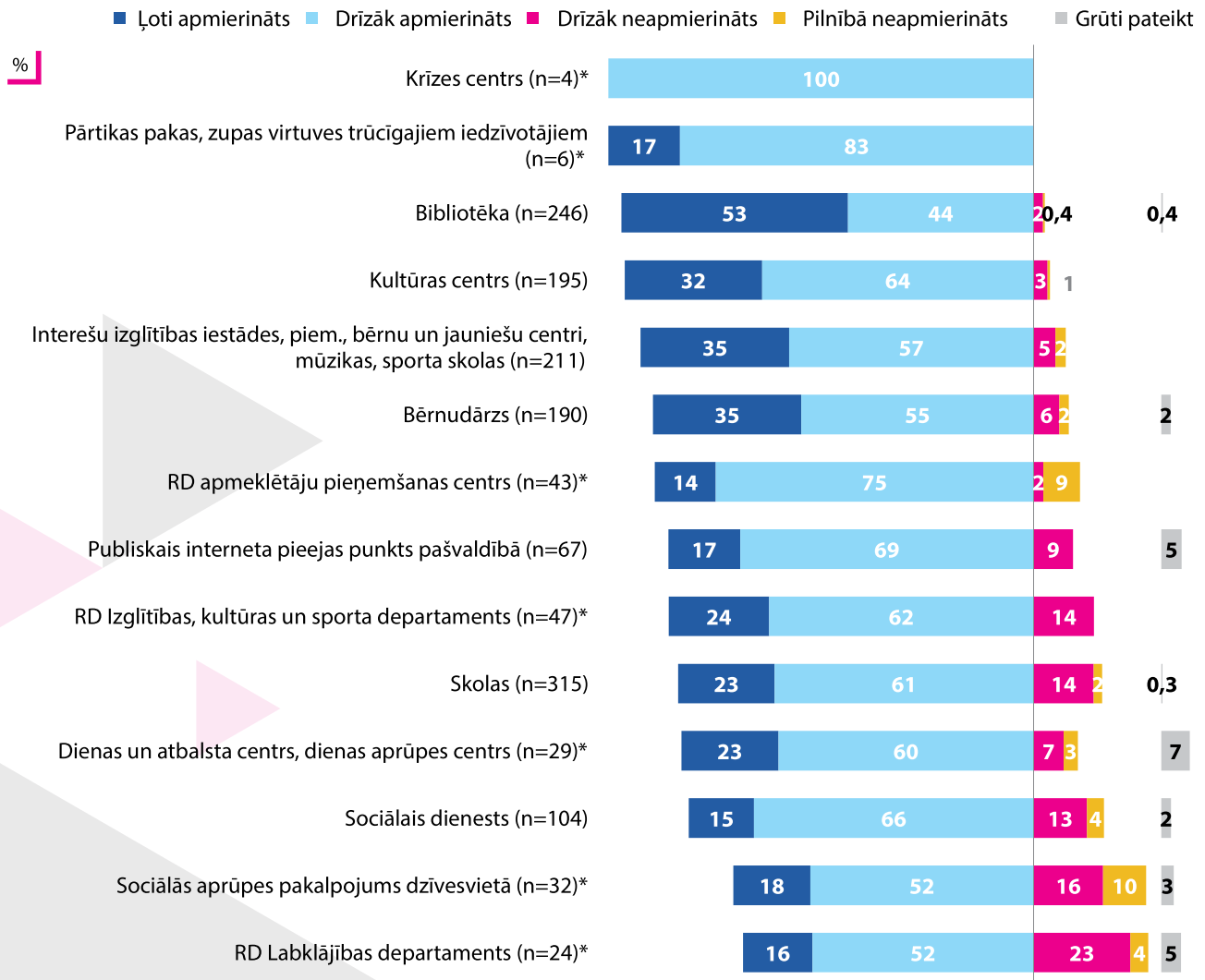
Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

**2010.gadā respondentiem tika piedāvāts atbilžu variants "Pārtikas pakas, trūcīgajiem iedzīvotājiem"

“Vai ar šo pakalpojumu Jūs esat ļoti apmierināts, drīzāk apmierināts, drīzāk neapmierināts vai pilnībā neapmierināts?”

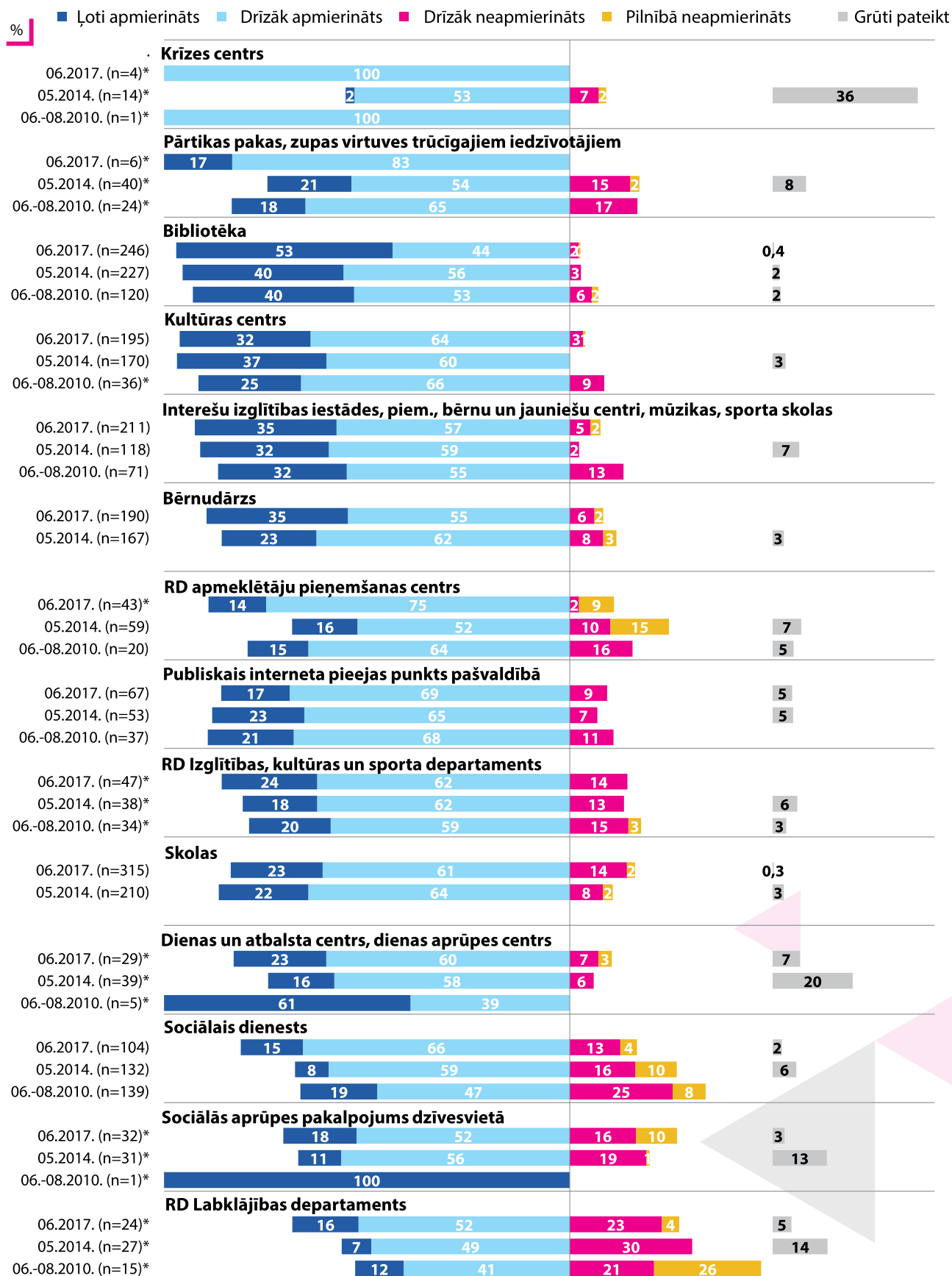
2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri ir izmantojuši attiecīgās iestādes pakalpojumus, "n=" skatīt grafikā

* Respondentu skaits ir pārāk mazs, lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuri ir izmantojuši attiecīgās iestādes pakalpojumus, "n=" skatīt grafikā

* Respondentu skaits ir pārāk mazs, lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus

**2010.gadā respondentiem tika piedāvāts atbilstošs variants "Pārtikas pakas, trūcīgajiem iedzīvotājiem"

12. Sabiedrības, kopienas sadarbība problēmu risināšanā

Lūgti novērtēt, cik lielā mērā rīdzinieki pazīst savus kaimiņus (vismaz pēc sejas), 40% rīdzinieku ir norādījuši, ka pazīst visus vai gandrīz visus kaimiņus. 30% rīdzinieku vismaz pēc sejas pazīst lielāko daļu savu kaimiņu, 29% zina tikai dažus kaimiņus, tikmēr 1% rīdzinieku nepazīst nevienu no saviem kaimiņiem. Salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri pazīst visus vai gandrīz visus kaimiņus, ir rīdzinieki, kuri dzīvo mājās līdz 8 dzīvokļiem vai kuriem ģimenē ir vismaz četri cilvēki. Salīdzinoši biežāk starp tiem, kuri nepazīst nevienu kaimiņu, ir īrnieki.

Raksturojot savu iesaisti dažādās aktivitātēs kopā ar kaimiņiem no mājas vai ielas, kurā dzīvo, puse (49%) rīdzinieku pēdējā gada laikā ir piedalījušies māju, pagalmu vai apkārtējās vides mājas apkaimē labiekārtošanā; salīdzinoši biežāk starp šādu atbildi sniegušajiem ir rīdzinieku vecumā no 45 līdz 54 gadiem, privātmājā vai mājām līdz 8 dzīvokļiem dzīvojošie rīdzinieki. 49% rīdzinieku pēdējā gada laikā ir iesaistījušies publiskās apspriedēs par mājas, pagalma vai apkārtējās vides labiekārtošanu, attīstību; salīdzinoši biežāk apspriedēs ir piedalījušies rīdzinieki vecumā no 55 līdz 74 gadiem. Desmitā daļa (9%) rīdzinieku pēdējā gada laikā ir piedalījušies savas ielas vai apkaimes svētku organizēšanā.

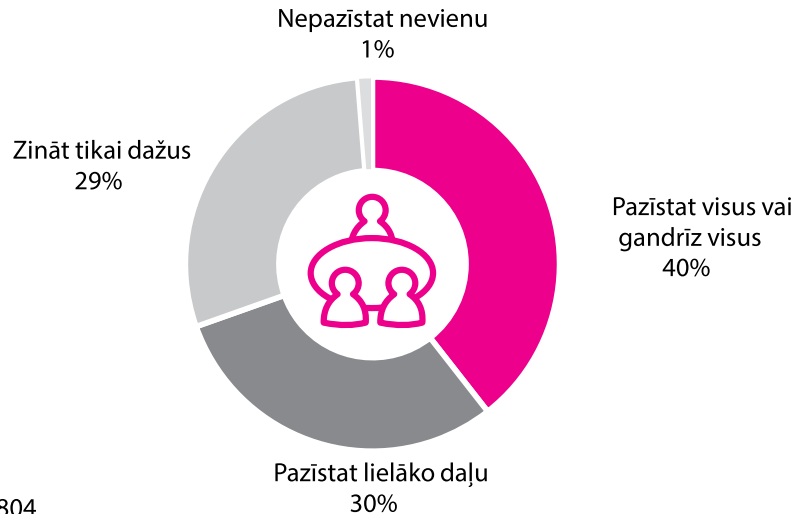
Raksturojot savu līdzdalību dažādās aktivitātēs, trešā daļa (31%) rīdzinieku pēdējo divu gadu laikā ir apmeklējuši, piedalījušies kultūras, sporta un cita veida pasākumos savā apkaimē; salīdzinoši retāk kultūras, sporta u.c. pasākumus apkaimē apmeklē rīdzinieki vecumā no 65 līdz 74 gadiem. 17% rīdzinieku ir piedalījušies savas ielas vai apkaimes svētkos, 4% – "Apkaimju forumā", savukārt 2% rīdzinieku pēdējo divu gadu laikā ir apmeklējuši, piedalījušies iedzīvotāju forumā "Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara!". **Viena no apkaimēs organizēto pasākumu priekšrocībām ir to tuvums dzīvesvietai, kas samazina ar transportu saistītos šķēršļus pasākumu apmeklēšanai. Pētījuma rezultāti gan liecina, ka Rīgas seniori salīdzinoši biežāk ir starp tiem, kuri šos pasākumus neapmeklē, tādēļ viņu iesaistīšana dažādu kultūras, sporta pasākumu apkaimēs apmeklēšanā un organizēšanā varētu veicināt senioru integrāciju sabiedrībā, kam varētu būt pozitīva ietekme uz senioru emocionālo un fizisko pašsajūtu.**

Eksperti pozitīvi vērtē un norāda būtisko ieguvumu, kas vistiešākajā veidā ir sabiedrības saliedēšanās, ko rīdzinieki un integrācijas process saņem, ja iedzīvotāji apvienojas kopīgas problēmās aktualizēšanā un risināšanā, savu kopējo interešu aizstāvībā, kopīga laika pavadīšanā vai apkārtējās teritorijas sakopšanā. Viennozīmīgs ir ekspertu uzskats, ka Rīgas pašvaldībai jāatbalsta šāda veida iniciatīvas, par tām informējot sabiedrību.

12. Sabiedrības, kopienas sadarbība problēmu risināšanā

“Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs pazīstat savus kaimiņus mājā/kāpņu telpā (vismaz pēc sejas)?”

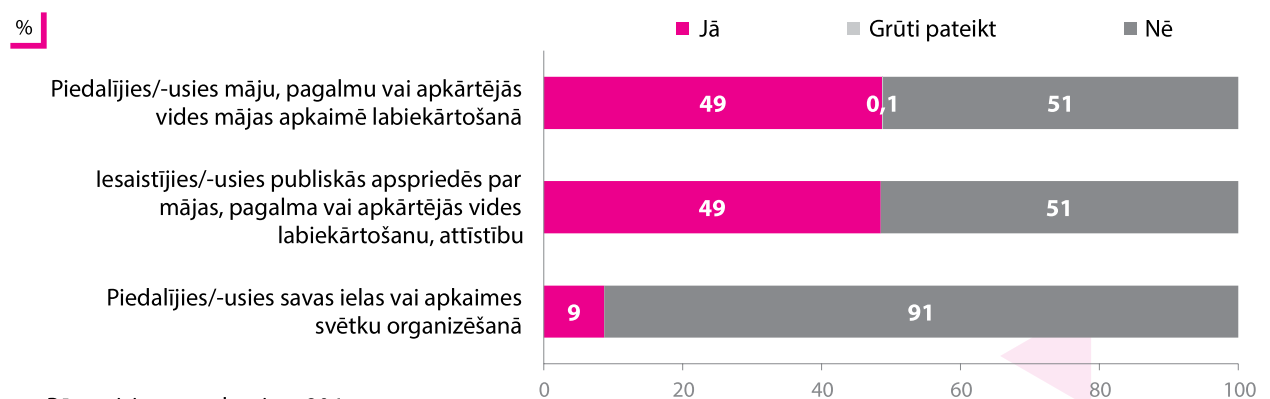
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

“Vai Jūs pēdējā gada laikā kopā ar kaimiņiem no mājas vai ielas, kurā dzīvojat, esat ...?”

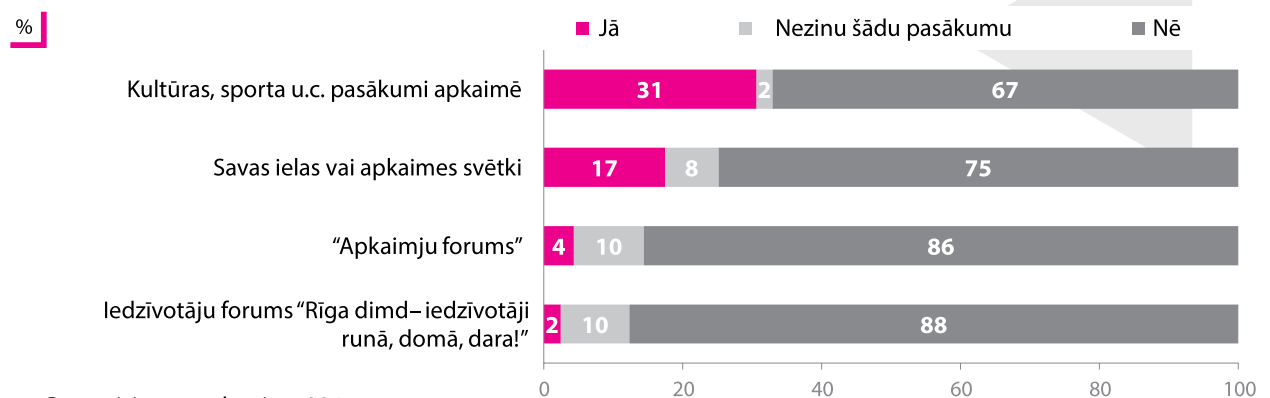
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

“Vai Jūs pēdējo divu gadu laikā esat apmeklējis, piedalījies kādā no šiem pasākumiem?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

13. Sabiedriskie pasākumi

Arī 2017. gadā Rīgas iedzīvotājiem tika lūgts novērtēt savu informētību par sabiedriskajiem pasākumiem un svētkiem Rīgā, kā arī raksturot savu līdzdalību tajos.

Lielākā daļa (62%) Rīgas iedzīvotāju pēdējo 6 mēnešu laikā ir apmeklējuši Rīgas pilsētas rīkotus publiskus svētkus un kultūras pasākumus un kopš 2010. gada ir būtiski pieaudzis svētku un kultūras pasākumu apmeklētāju īpatsvars – no 55% 2010. gadā uz 62% 2017. gadā. Savukārt Rīgas pilsētas rīkotas sporta spēles/sporta pasākumus pēdējo 6 mēnešu laikā ir apmeklējusi ceturtdaļa (24%) rīdzinieku. Kopš 2010. gada sporta spēļu/ sporta pasākumu apmeklētāju īpatsvars nav būtiski mainījies (2010. gadā tas bija 27%).

Raksturojot šo pasākumu apmeklēšanas intensitāti, salīdzinoši lielākā daļa (77%) rīdzinieku ir norādījuši, ka Rīgas pilsētas rīkotus publiskus svētkus un kultūras pasākumus apmeklē retāk nekā reizi mēnesī. 17% rīdzinieku ir norādījuši, ka Rīgas pilsētas rīkotus publiskus svētkus un kultūras pasākumus apmeklē reizi mēnesī, 3% – 2 līdz 3 reizes mēnesī. Lielākā daļa (78%) rīdzinieku ir norādījuši, ka arī Rīgas pilsētas rīkotas sporta spēles/sporta pasākumus apmeklē retāk nekā reizi mēnesī. Piektā daļa (18%) rīdzinieku ir norādījuši, ka Rīgas pilsētas rīkotas sporta spēles/sporta pasākumus apmeklē reizi mēnesī, 4% – 2 līdz 3 reizes mēnesī, savukārt 1% – reizi nedēļā vai pat biežāk.

Ekspertu redzējumā Rīgā rīkoto pasākumu un svētku ietekme uz sabiedrības integrācijas procesu kopumā ir nozīmīga un tiek vērtēta pozitīvi. Pasākumi un svētki dod iespēju satikties dažādām sabiedrības grupām, lai iepazītos un komunicētu. Eksperti norāda, ka šobrīd Rīgā pieejamo pasākumu un svētku klāsts gan skaitliski, gan pēc satura un formas ir optimāls, taču rekomendē attīstīt un atbalstīt pasākumus un svētkus apkaimēs. Eksperti norāda uz izteiktu pasākumu un svētku norisi pilsētas centra rajonā. Apkaimju kopienu pārstāvji pauž aktīvu vēlēšanos būt kā pilnvērtīgi sadarbības partneri Rīgas pašvaldībai, lai būtu iespēja rīkot pasākumus un svētkus apkaimēs, tā dodot iespēju saliedēt apkaimju kopienas.

Ekspertu ierosinājums par pasākumu un svētku satura papildināšanu – konkrēta pasākuma kontekstā sabiedrībā aktualizēt kādu ar integrāciju saistītu jautājumu vai problēmu, kā arī veikt sabiedrības informēšanu par konkrēto integrācijas jautājumu vai problēmu pasākumos, kas tam ir speciāli veltīti. Padarīt šos pasākumus redzamākus gan pilsētā, gan sabiedrībā caur medijiem aiznesot informāciju par šo problēmu, tā veicinot sabiedrības izpratni.

Eksperta komentārs par to, kā sabiedriskie pasākumi Rīgā veicina sabiedrības integrāciju: *“Kopiena ir saliedēta tikai tad, kad tai ir vienādi mērķi un nākotnes redzējums, un šeit var dabūt to kopējo. Visi grib dzīvot mierā, labklājībā, lai būtu visi pieklājīgi, lai būtu labs transports, lai būtu zaļa Rīga. Bet vajag, lai kopienai būtu kāda kopēja vēsturiskā atmiņa, uz kā balstās viņu kopējā identitāte, proti, vai rīdziniekiem ir kopēja vēsturiskā atmiņa? Protams, tā veidojas, un tā atmiņa pagaidām ir ļoti raiba un sašķelta. Un izrādās, ka vienīgais, kas noteikti ir patīkams jebkuram rīdziniekam, ir kopējie svētki un kopējie uzlabojumi.”*

13.1. Informētība par Rīgas pilsētas organizētiem svētkiem vai pasākumiem

Lūgti spontāni nosaukt Rīgas pilsētas organizētus svētkus vai pasākumus, kurus zina kaut vai tikai pēc nosaukuma, visbiežāk rīdzinieki nosauc Rīgas pilsētas svētkus (48%). Salīdzinoši bieži rīdzinieki nosauc arī tādus Rīgas pilsētas organizētus svētkus vai pasākumus kā Līgo svētki Krastmalā (40%), 18.novembra svētki (26%) un Jaunā gada sagaidīšana (23%). Puse (49%) rīdzinieku nosauc kādus citus svētkus, starp kuriem visbiežāk norādīti dažādi skriešanas pasākumi (16%), Muzeju nakts (12%).

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu posmu, kopš 2010. gada kopumā ir pieaugusi vairāku svētku spontānā atpazīstamība: 18.novembra svētki (par 9 PP no 17% 2010. gadā uz 26% 2017. gadā), Staro Rīga (par 9 PP, no 4% 2010. gadā uz 13% 2017. gadā), 4. maija svētki (par 8 PP, no 2% 2010. gadā līdz 10% 2017. gadā). Kopš 2010. gada ir pieaudzis dažādu citu svētku spontānās atpazīstamības rādītājs (par 41 PP, no 8% 2010. gadā uz 49% 2017. gadā).

Tikmēr, piedāvājot rīdziniekiem svētku pasākumu sarakstu (virzītā atpazīstamība), Rīgas pilsētas svētkus atpazīst absolūtais vairākums (98%), Līgo svētkus Krastmalā – 97%, 18. novembra svētkus – 97%, Jaunā gada sagaidīšanu – 95%, tirdziņus – 93%, Staro Rīga – 90%, Lieldienas – 83%, 4. maija svētkus – 82%, Balto nakti – 67% un Egļu ceļu – 52% rīdzinieku.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu posmu, kopš 2010. gada kopumā ir pieaugusi 18. novembra svētku (par 20 PP, no 77% 2010. gadā uz 97% 2017. gadā) un Staro Rīga (par 25 PP, no 65% 2010. gadā uz 90% 2017. gadā) virzītā atpazīstamība, savukārt ir samazinājusies Baltās nakts virzītā atpazīstamība (par 28 PP, no 95% 2010. gadā uz 67% 2017. gadā). Tas varētu būt skaidrojams ar kopējo Rīgas pilsētas rīkoto svētku un pasākumu skaita pieaugumu – puse (49%) rīdzinieku spontāni ir nosaukuši citus sarakstā neiekļautus pasākumus, svētkus. Tā rezultātā informatīvajā telpā parādās ziņas par plašāku pasākumu klāstu un ir grūtāk piesaistīt rīdzinieku uzmanību. Savulaik Baltā nakts bija viens no retajiem bezmaksas mākslas pasākumiem Rīgā, līdz ar to pasākumam bija augstāka atpazīstamība. Tikmēr, kā liecina nākamajā nodaļā "Svētku vai pasākumu apmeklēšana" aplūkoti rezultāti par svētku, pasākumu apmeklēšanu, kopumā Baltās nakts apmeklētāju īpatsvars kopš 2010. gada ir saglabājies līdzšinējā līmenī – 2010. gadā pasākumu apmeklēja 18% rīdzinieku un 2017. gadā – 21% rīdzinieku.

13.2. Svētku vai pasākumu apmeklēšana

Lūgti nosaukt, kurus no pasākumiem vai svētkiem rīdzinieki pēdējā gada laikā ir apmeklējuši, visbiežāk Rīgas iedzīvotāji ir apmeklējuši Staro Rīga (62%), tirdziņus (55%), 18. novembra svētkus (55%) un Rīgas pilsētas svētkus (53%). Salīdzinoši bieži Rīgas iedzīvotāji ir apmeklējuši arī Jaunā gada sagaidīšanu (33%), Līgo svētkus Krastmalā (27%), 4. maija svētkus (26%), Lieldienas (24%), Egļu ceļu (22%) un Balto nakti (21%). 13% rīdzinieku ir norādījuši, ka pēdējā gada laikā nav apmeklējuši nevienu no šiem pasākumiem.

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījumu posmu, kopš 2010. gada ir pieaudzis Staro Rīga apmeklētāju īpatsvars (par 17 PP, no 45% 2010. gadā uz 62% 2017. gadā). Kā arī kopš 2014. gada ir novērojama pozitīva tendence vairāku svētku un pasākumu apmeklētāju īpatsvara pieaugumā: Jaunā gada sagaidīšana (no 27% 2014. gadā uz 33%

2017. gadā), 4. maija svētki (no 15% 2014. gadā uz 26% 2017. gadā), Lieldienas (no 15% 2014. gadā uz 24% 2017. gadā), Egļu ceļš (no 10% 2014. gadā uz 22% 2017. gadā).

13.3. Svētku vai pasākumu neapmeklēšana

42% no tiem rīdziniekiem, kuri personīgi nav apmeklējuši 2016. gada 18. novembra svētkus, 2016. gada svētku pārraidi skatījās televīzijā. Salīdzinoši biežāk svētkus televīzijā vērojušas sievietes, ļaudis vecumā no 55 līdz 74 gadiem, rīdzinieki, kuru sarunvaloda ģimenē ir latviešu valoda, kā arī pensionāri.

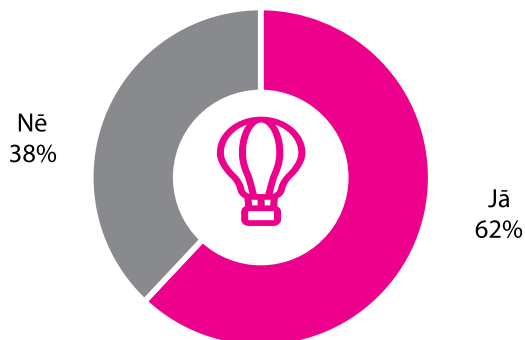
Rīdzinieki, kuri pēdējā gada laikā nav apmeklējuši Rīgas pilsētas organizētus svētkus, kā galveno iemeslu svētku neapmeklēšanai ir norādījuši veselības problēmas (30%), citi iemesli – laika trūkums (16%), nepatika pret burzmu, pārāk daudz cilvēku (14%), aizņemtība darbā (daudz darba, slīdošais grafiks) (12%), šie svētki nešķiet interesanti vai tie nepatīk (12%), labprātāk atpūšas mājās, dabā (11%), ir mazs bērns vai ir jāpieskata mazbērni (10%).

Salīdzinot 2017. gada pētījuma rezultātus ar visu pētījuma periodu, ir pieaudzis to rīdzinieku īpatsvars, kuri Rīgas pilsētas rīkotos svētkus neapmeklē, jo atpūšas mājās, dabā (par 7 PP, no 4% 2010. gadā uz 11% 2017. gadā), savukārt ir ievērojami samazinājies to rīdzinieku īpatsvars, kuri svētkus neapmeklē, jo viņiem trūkst naudas, transporta izdevumi svētku apmeklēšanai ir pārāk lieli (par 17 PP, no 18% 2010. gadā uz 1% 2017. gadā).

13. Sabiedriskie pasākumi

“Vai Jūs personīgi pēdējo 6 mēnešu laikā esat apmeklējis Rīgas pilsētas rīkottus publiskus svētku un kultūras pasākumus?”

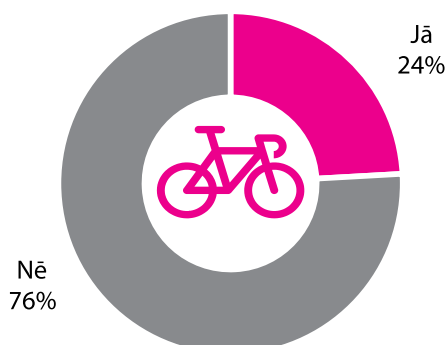
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

“Vai Jūs personīgi pēdējo 6 mēnešu laikā esat apmeklējis Rīgas pilsētas rīkottas sporta spēles / sporta pasākumus (piemēram, Brīvības ielas nakts brauciens, Skriešanas seriāls “Izskrien Rīgu”, Rīgas Velomaratons, Rīgas Velosvētki u.c.)?”

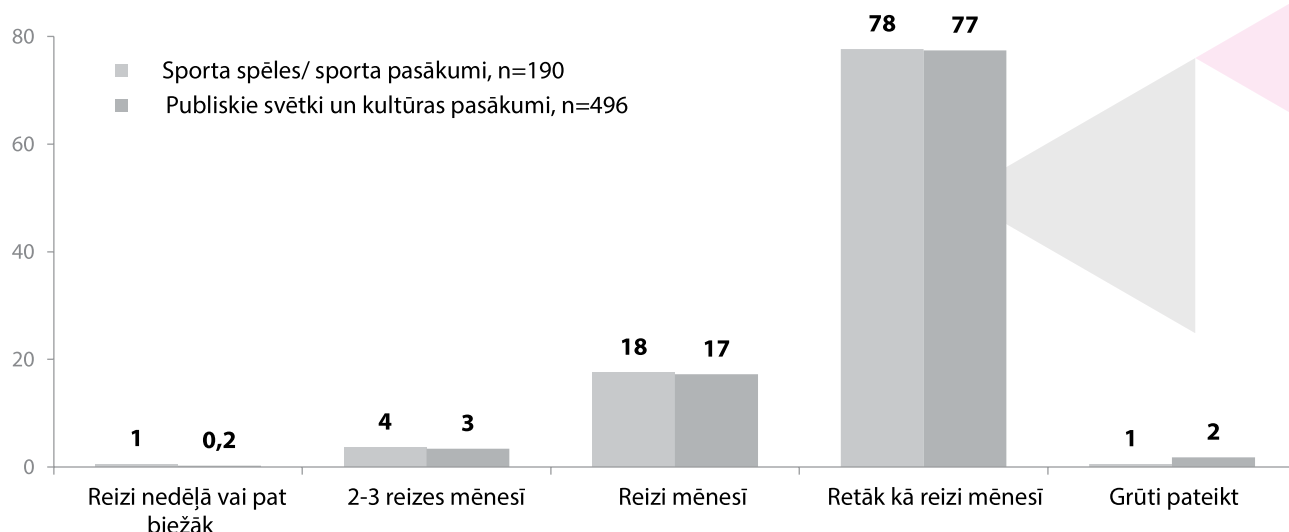
2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

“ Cik bieži Jūs apmeklējat ... ?

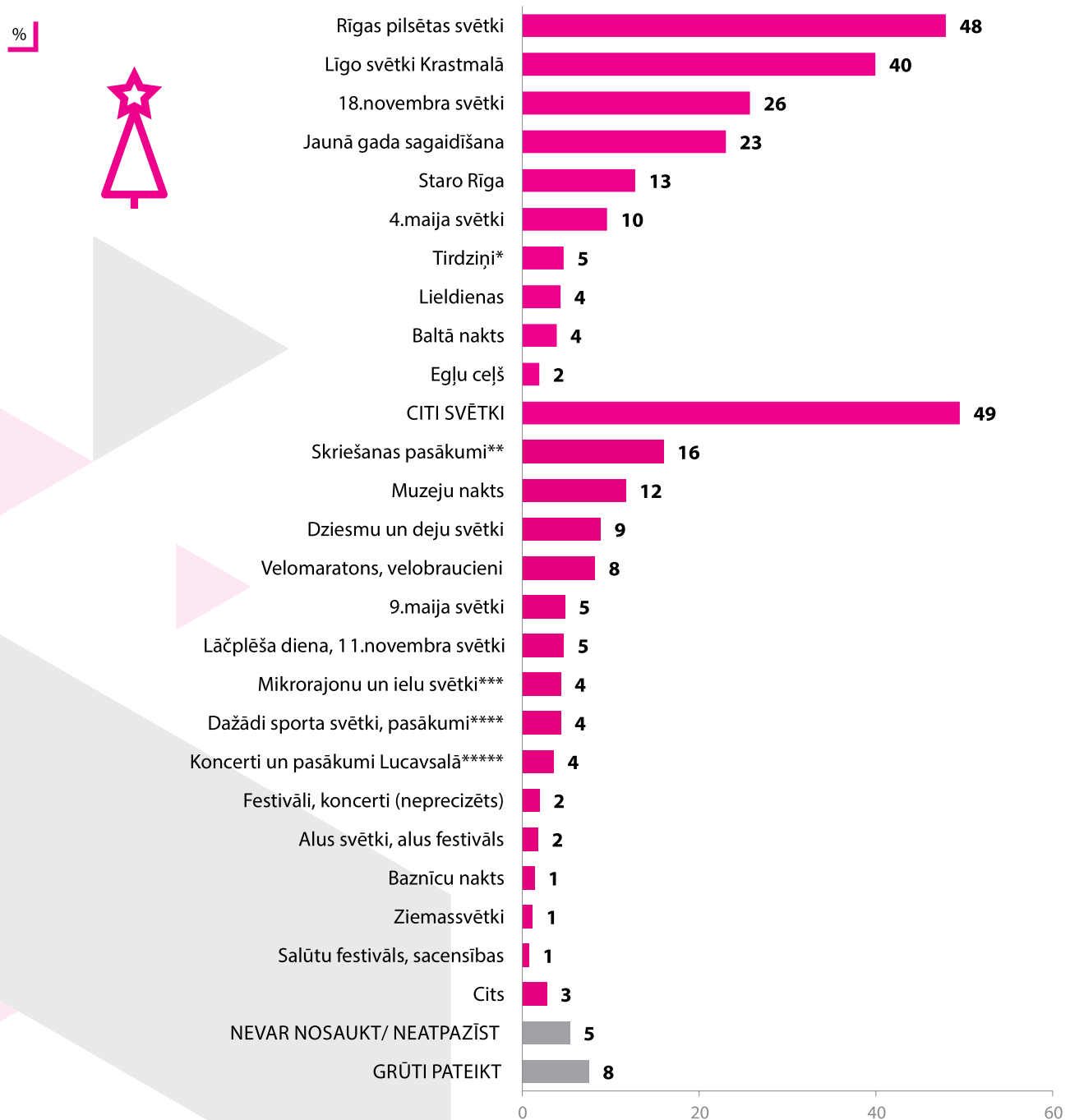
2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri pēdējo 6 mēnešu laikā ir apmeklējuši pasākumu, “n=” skatīt grafikā

13.1. Informētība par Rīgas pilsētas organizētiem svētkiem vai pasākumiem “Kādus Rīgas pilsētas organizētus svētkus vai pasākumus Jūs zināt kaut vai tikai pēc nosaukuma?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

*Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

* Tirdziņi (zāļu, Miķeļdienas u.c.) Doma laukumā, Vērmaņdārzā, Esplanādē u.c.

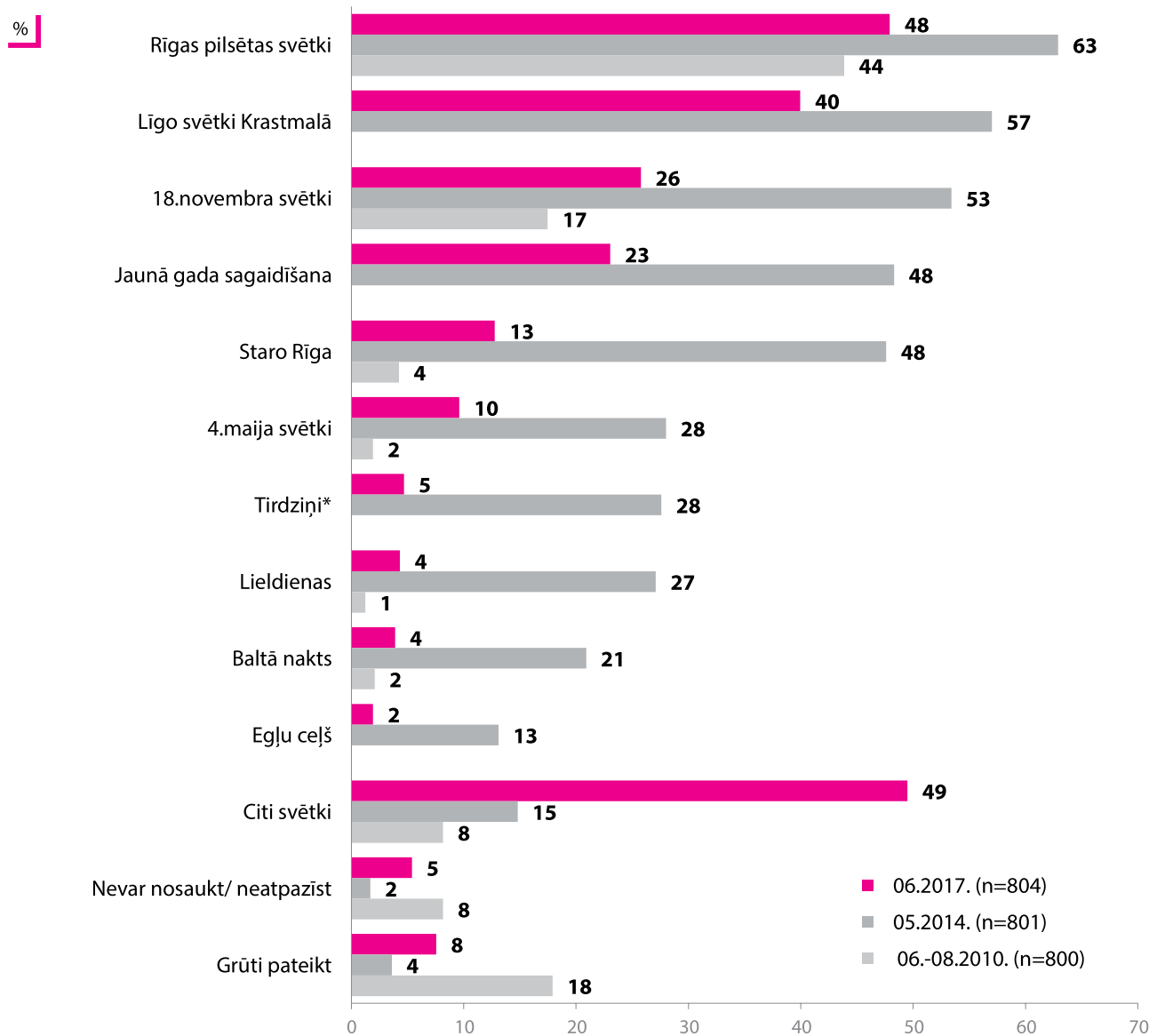
** Skriešanas pasākumi (Lattelecom maratons, Nike Riga Run, dažādi citi skrējieni)

*** Mikrorajonu un ielu svētki (Ķengaraga, Ziemeļblāzmas svētki, Arkādijas parka svētki, Kalnciema kvartāla svētki, Miera ielas svētki u.c.)

**** Dažādi sporta svētki, pasākumi (Ghetto Games, Krastu mačs, skrituļošanas sacensības u.c.)

***** Koncerti un pasākumi Lucavsalā (Bi2 koncerts, Krāsu svētki u.c.)

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

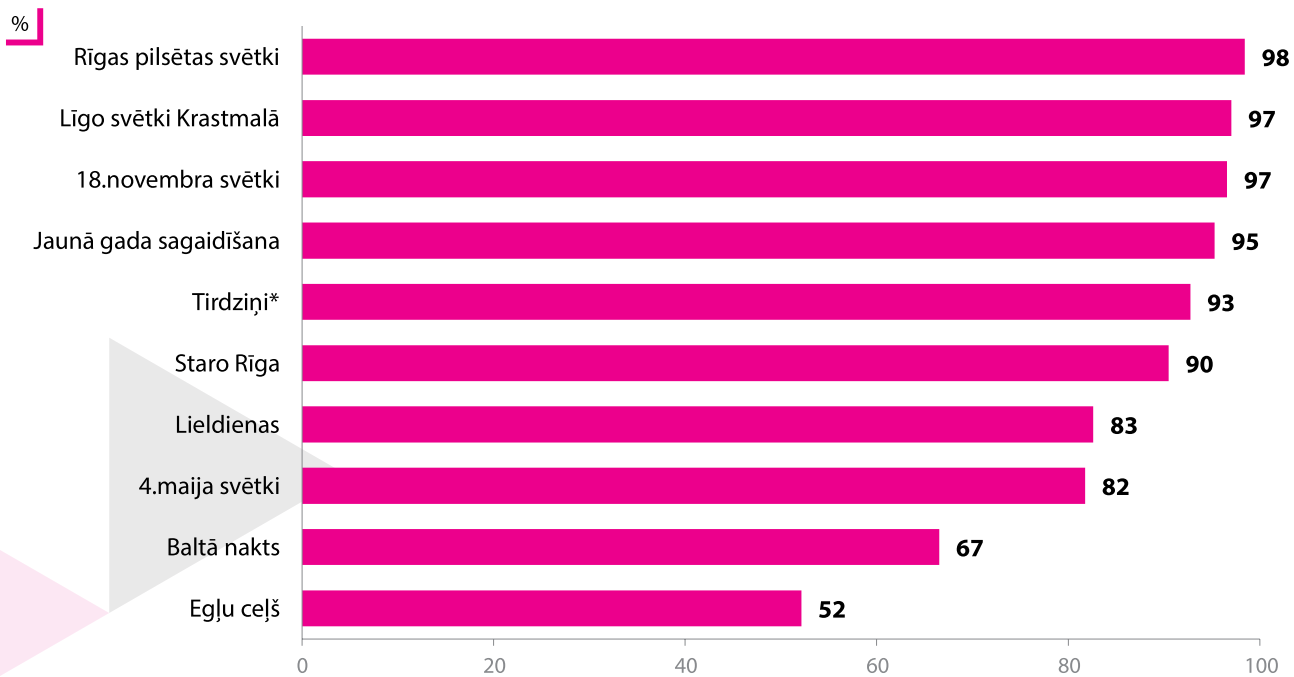
Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

* Tirdziņi (zāļu, Miķeļdienas u.c.) Doma laukumā, Vērmaņdārzā, Esplanādē u.c.

“Tagad es Jums nosaukšu vēl vairākus Rīgas pilsētas organizētus pasākumus, un Jūs, lūdzu, pasakiet, vai tādus zināt, vai esat par tiem kaut vai tikai dzirdējis.”

2017. gada aptaujas dati

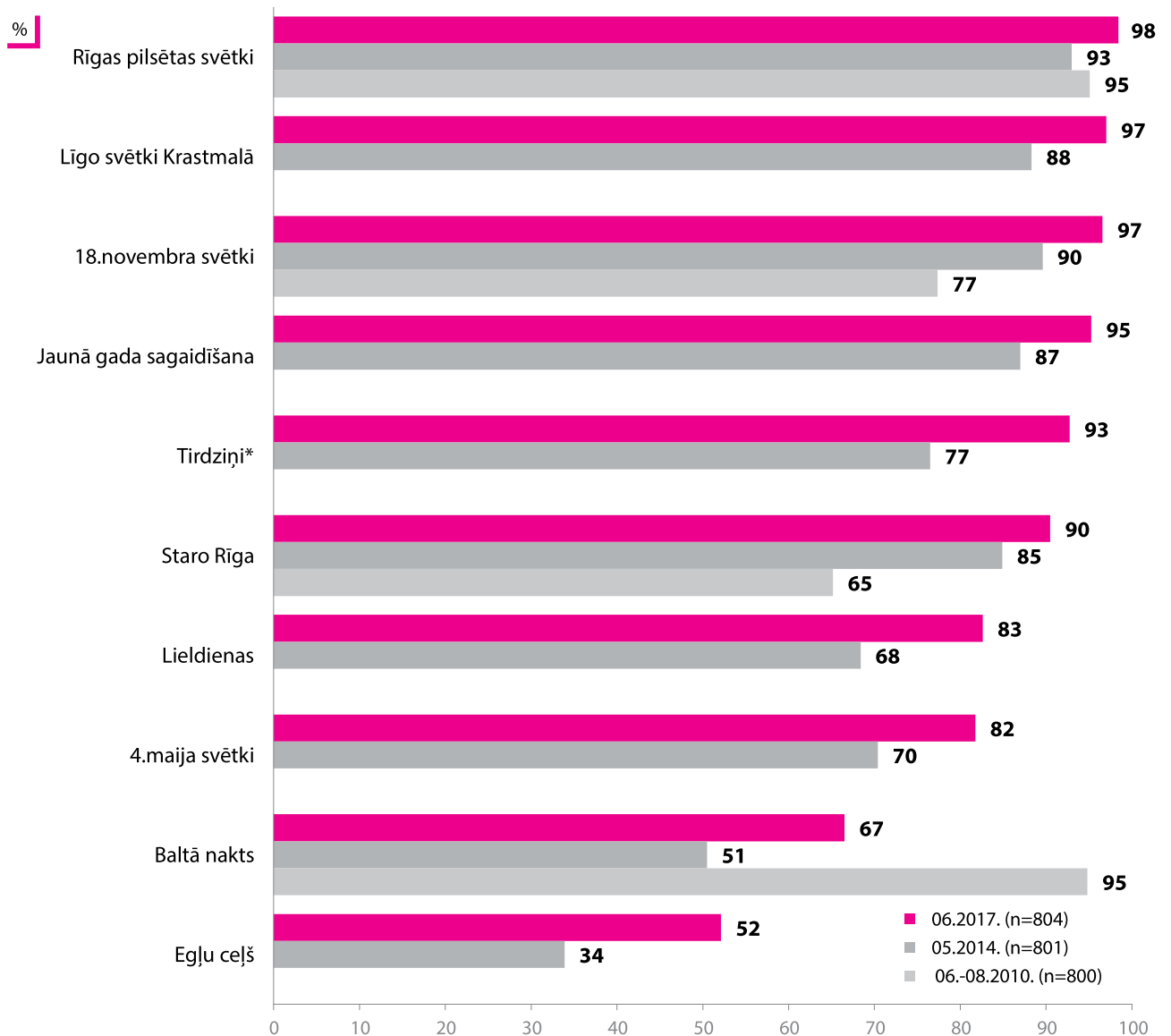

Bāze: visi respondenti, n=804

Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

* Tirdziņi (zāļu, Miķeļdienas u.c.) Doma laukumā, Vērmaņdārzā, Esplanādē u.c.

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

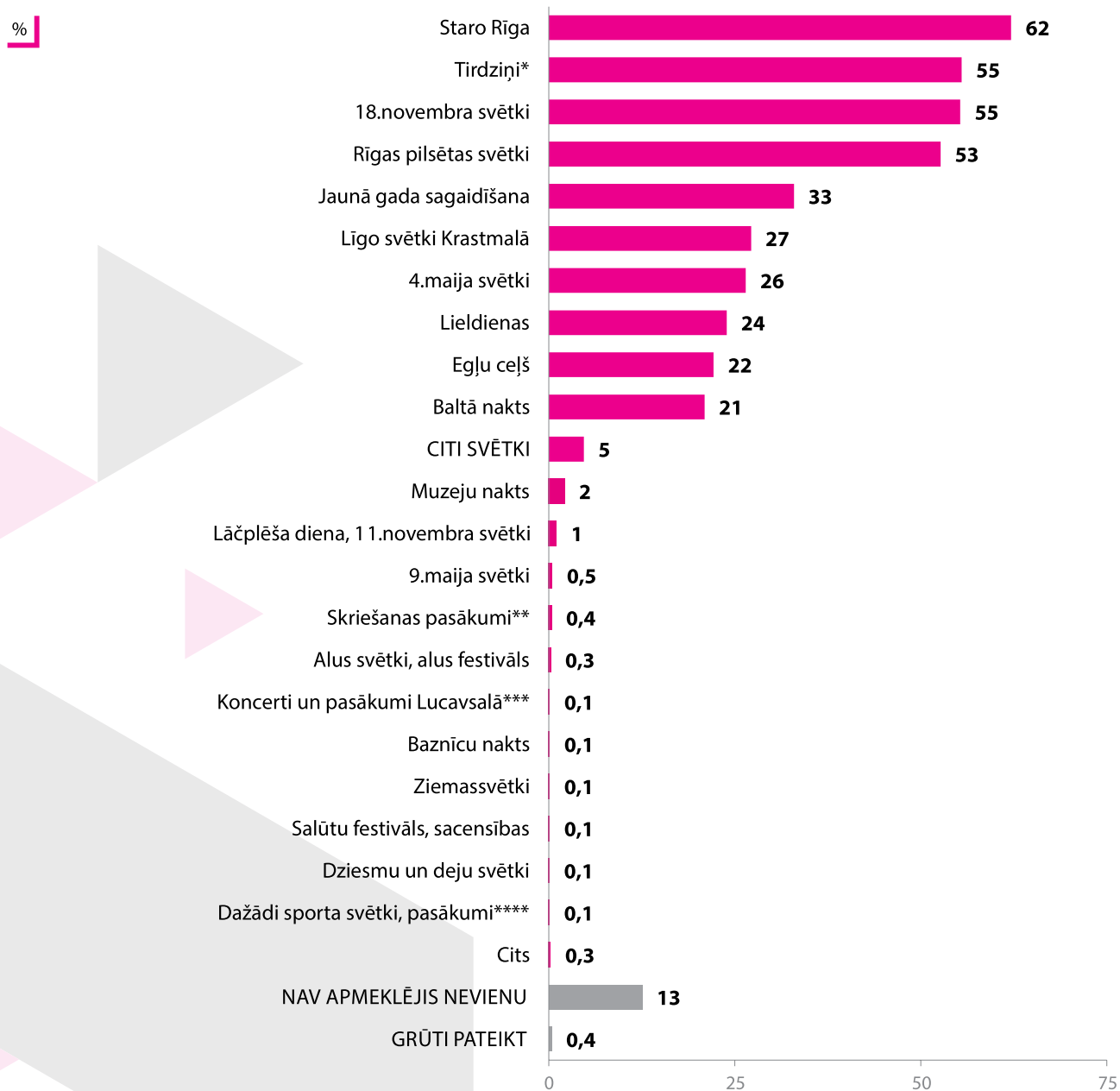
Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

* Tirdziņi (zāļu, Miķeļdienas u.c.) Doma laukumā, Vērmaņdārzā, Esplanādē u.c.

13.2. Svētku vai pasākumu apmeklēšana

“Un kurus no šiem pasākumiem Jūs pats personīgi esat apmeklējis pēdējā gada laikā?”

2017. gada aptaujas dati

Bāze: visi respondenti, n=804

Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

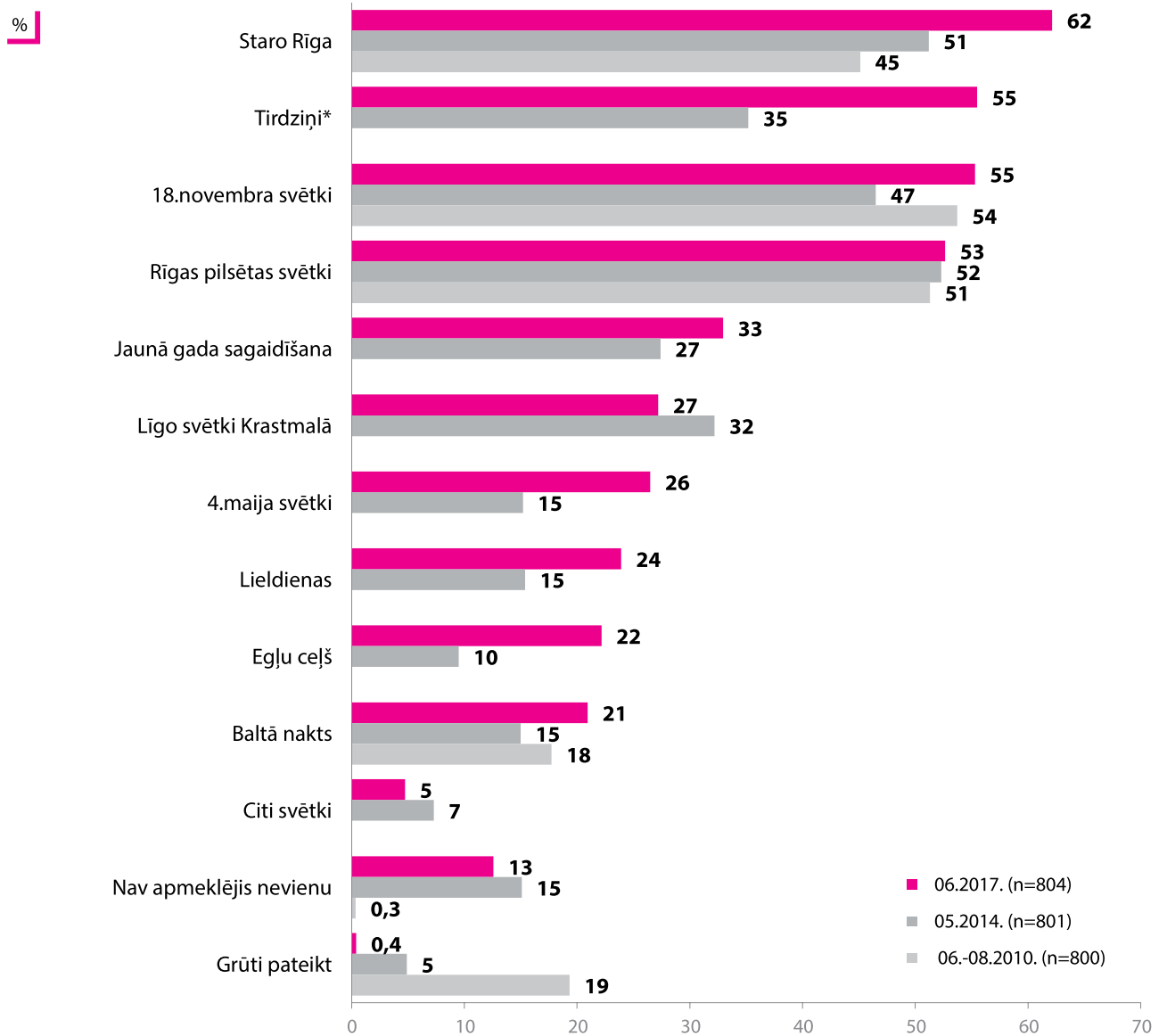
* Tirdziņi (zāļu, Miķeļdienas u.c.) Doma laukumā, Vērmaņdārzā, Esplanādē u.c.

** Skriešanas pasākumi (Latt Telecom maratons, Nike Riga Run, dažādi citi skrējieni)

*** Koncerti un pasākumi Lucavsalā (Bi2 koncerts, Krāsu svētki u.c.)

**** Dažādi sporta svētki, pasākumi (Ghetto Games, Krastu mačs, skrituļošanas sacensības u.c.)

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: visi respondenti, "n=" skatīt grafikā

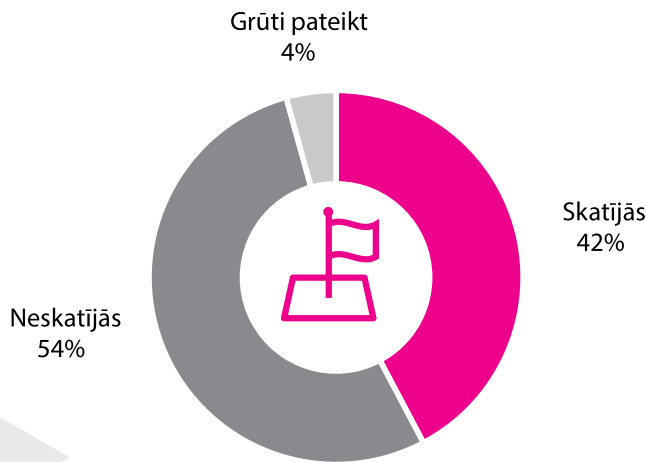
Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

* Tirdziņi (zāļu, Miķeļdienas u.c.) Doma laukumā, Vērmaņdārzā, Esplanādē u.c.

13.3. Svētku vai pasākumu neapmeklēšana

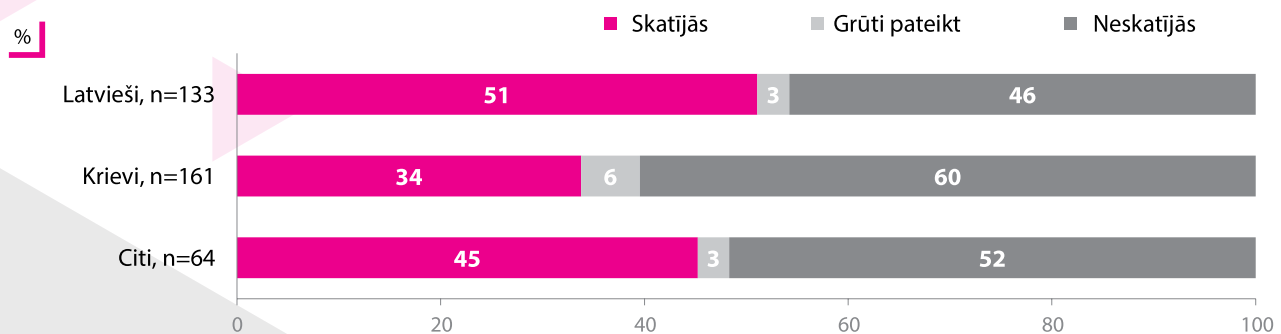
“Vai Jūs skatījāties 2016.gada 18.novembra svētku pārraidi televīzijā?”

2017. gada aptaujas dati

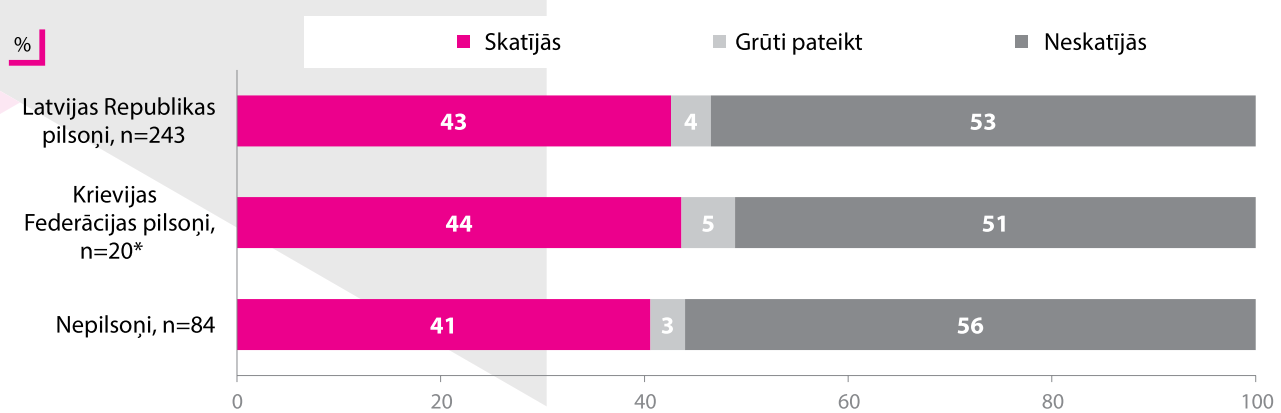
Bāze: respondenti, kuri paši personīgi nav apmeklējuši 18. novembra svētkus, n=358

2017. gada aptaujas dati atkarībā no tautības

Bāze: konkrētas tautības respondenti, kuri paši personīgi nav apmeklējuši 18. novembra svētkus, “n=” skatīt grafikā

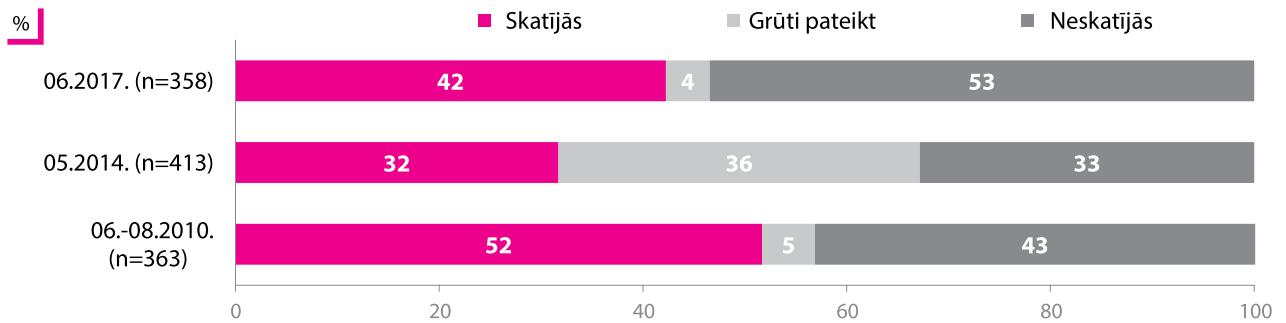
2017. gada aptaujas dati atkarībā no pilsonības

Bāze: konkrētas pilsonības respondenti, kuri paši personīgi nav apmeklējuši 18. novembra svētkus, “n=” skatīt grafikā

* Respondentu skaits ir pārāk mazs, lai veiktu statistiski nozīmīgus secinājumus

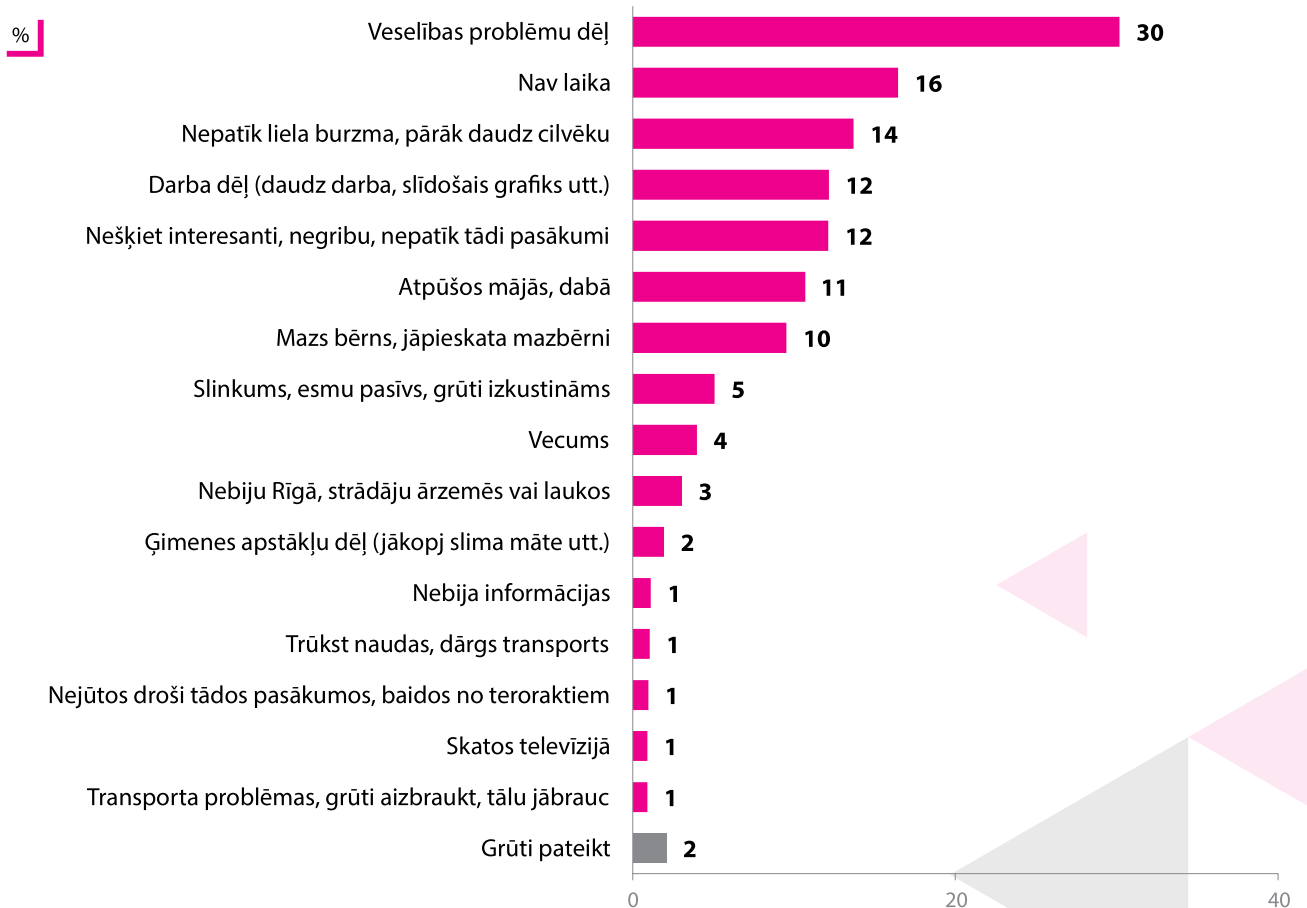
2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuri paši personīgi nav apmeklējuši 18. novembra svētkus, "n=" skatīt grafikā

"Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc Jūs neesat apmeklējis Rīgas pilsētas organizētus svētkus pēdējā gada laikā?"

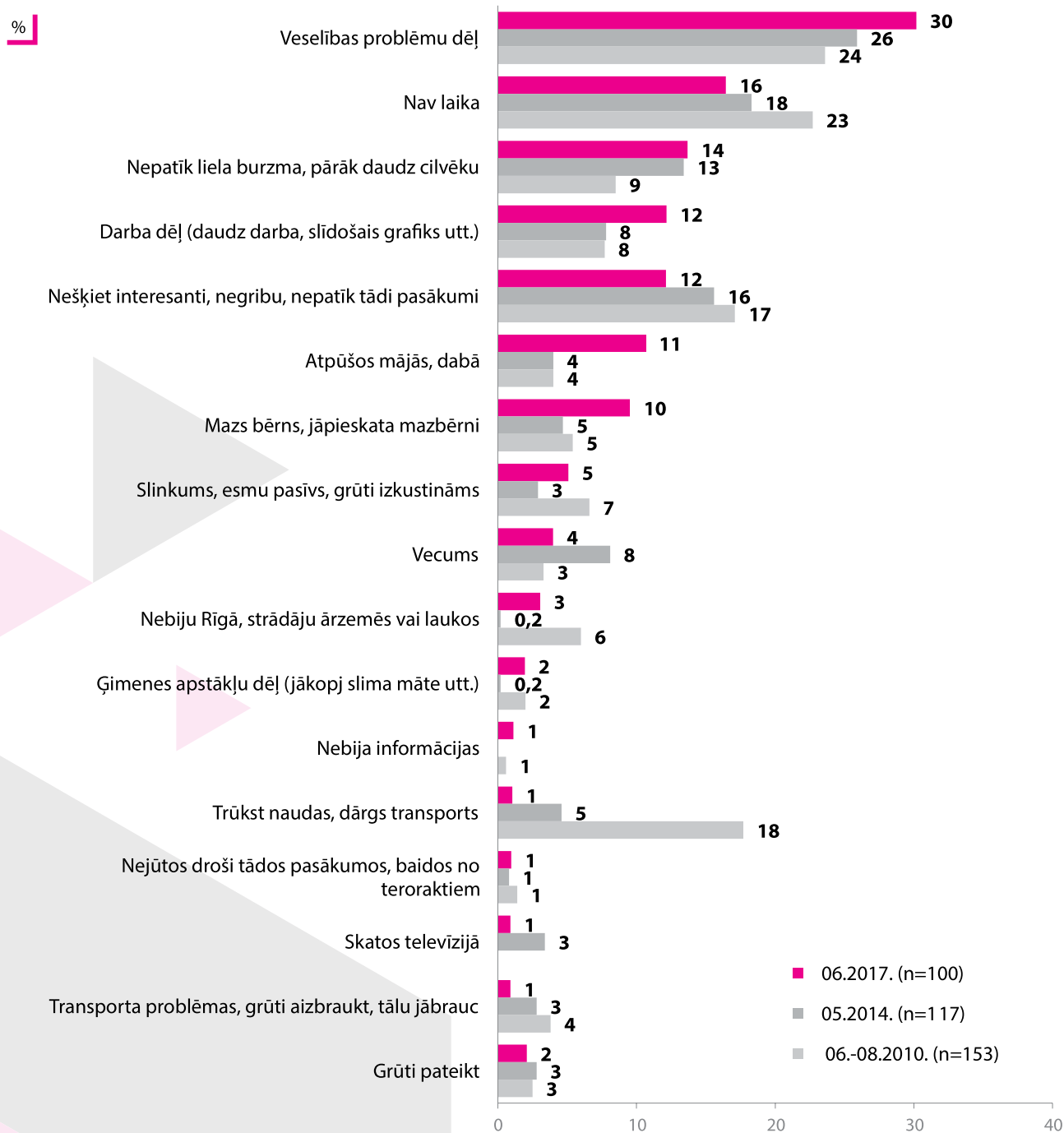
2017. gada aptaujas dati

Bāze: respondenti, kuri nav apmeklējuši nevienu Rīgas pilsētas organizētu pasākumu, n=100

* Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

2010., 2014. un 2017. gada aptauju datu salīdzinājums

Bāze: respondenti, kuri nav apmeklējuši nevienu Rīgas pilsētas organizētu pasākumu, "n=" skatīt grafikā
Tā kā katrs respondents varēja norādīt vairāk nekā vienu atbildi, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%

PIELIKUMS

Aptaujā izmantotā anketa

MEDIJI

A1. Kurus 2 laikrakstus vai žurnālus Jūs lasāt visvairāk, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī?

(ĪNTERVĒTĀJAM: Nepiedāvāt atbilžu variantus, lūgt respondentam nosaukt un tad atzīmēt. Atzīmēt ne vairāk kā divas atbildes)

Diena	1
Dienas Bizness	2
Ieva	3
Kapitāls	4
Kas Jauns	5
Kas Jauns avīze	6
Klubs	7
Latvijas Avīze	8
Latvijas Vēstnesis	9
Neatkarīgā Rīta Avīze	10
Privātā dzīve	11
Rīgas laiks	12
Rīgas santīms	13
Santa	14
Una	15
Lilit	16
Sestdiena	17
Vakara Ziņas	18
Biznes Vesti (rus)/ Vesti Segodņa (rus)	19
Люблю	20
Лилит	21
Latvijskieje vesti (Латвийские Вести)	22
МК Latvija (МК-Латвия)	23
Открыто	24
Суббота	25
Vesti segodņa (Вести Сегодня)	26
7 Суперсекретов	27
Cits (ierakstīt):.....	28
Nevienu/ nelasa avīzes/ nelasa par aktualitātēm valstī	99
Nezina, grūti pateikt	98

A2. Kurus 2 TV kanālus Jūs skatāties visbiežāk?

(ĪNTERVĒTĀJAM: Nepiedāvāt atbilžu variantus, lūgt respondentam nosaukt un tad atzīmēt. Atzīmēt ne vairāk kā divas atbildes)

Latvijas TV 1	1
Latvijas TV 7	2
LNT	3
TV3	4
TV3+	5
TV6	6
Kanāls 2	7
Re TV	8
RīgaTV 24	9
PVK (Pirmais Baltijas Kanāls) / Первый Балтийский канал	10
RTR Planeta Baltija / РТР Россия	11
NTV Mir Latvija/НТВ Мир Baltic	12
RenTV Baltija /REN TV Baltic	13
CTC Baltija	14
Cits (ierakstīt):.....	15
Grūti pateikt	98
Neskatos televīziju vispār	99

A3. Kuras radiostacijas Jūs klausāties visbiežāk?

(ĪNTERVĒTĀJAM: Nepiedāvāt atbilžu variantus, lūgt respondentam nosaukt un tad pierakstīt.

Atzīmēt ne vairāk kā divas atbildes)

Latvijas Radio 2	1
Radio Skonto	2
Latvijas Radio 1	3
Latvijas Radio 4 (Domskaļa Ploščadj/ Домская Пloščадь)	4
Radio SWH	5
EHR (Eiropas hitu radio)	6
EHR Rusiskije Hiti	7
Capital FM	8
Hiti Rossii/ Rusiskoje radio	9
TOP Radio	10
Star FM	11
SWH+	12
Autoradio	13
Super FM	14
Retro FM	15
Radio TEV	16
EUROPA PLUS 99.5FM	17
Radio Mix FM 102.7	18
Latvijas Kristīgais radio	19
Radio PIK	20
Radio Baltkom	21
SWH Rock	22
Latvijas Radio 3	23
Latvijas Radio 5 – Pieci.lv	24
Latvijas Radio 6 – NABA	25
Cita (norādīt)	26
Nevienu, neklausās radio	99
Nezina, grūti pateikt	98

A4. Kuru interneta portālu Jūs apmeklējat visbiežāk, lai iegūtu informāciju par aktualitātēm valstī? (ĪNTERVĒTĀJAM: Nepiedāvāt atbilžu variantus, lūgt respondentam nosaukt un tad pierakstīt. Atzīmēt ne vairāk kā vienu atbildi)

Apollo.lv	1
Delfi.lv	2
Diena.lv	3
Draugiem.lv	4
Facebook.com	5
Inbox.lv	6
La.lv	7
Kasjauns.lv	8
irlv.lv	9
LSM.lv	10
Skaties.lv	11
Twitter	12
rus.tvnet.lv	13
Rus.delfi.lv	14
Vesti.lv	15
Odnoklasniki.ru	16
Tvnet.lv	17
Twitter.com	18
Vkontakte.ru	19
Cits (ierakstiet): _____	20
Grūti pateikt	98
Nelietoju internetu šim nolūkam	21
Vispār neizmantoju internetu	99

A5. Kādā veidā Jūs parasti gūstat informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem? (INT: Nolasīt! Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

A6. Kādā veidā Jūs vislabprātāk saņemt informāciju par Rīgas pašvaldības organizētajiem pasākumiem vai piedāvātajiem pakalpojumiem? (INT: Nolasīt! Atzīmēt visas piemērotās atbildes, ne vairāk kā 5!)

	Gūst	Labprāt saņemtu
Rīgas pašvaldības iestādēs (piem., izpilddirekcija, sociālais dienests, bērnudārzs, skola, interešu centri u.c.)	1	1
TV raidījumos	2	2
Radio raidījumos	3	3
Centrālajā presē	4	4
Speciālos informatīvos bukletos (materiālos)	5	5
Internetā specializētās mājaslapās (piemēram, riga.lv – Rīgas domes informatīvais portāls)	6	6
Internetā portālos (piemēram, delfi.lv, tvnet.lv)	7	7
Internetā sociālajos tīklos (piemēram, twitter vai facebook)	8	8
No radiem, draugiem, paziņām	9	9
Citur (ierakstiet): _____	10	10
Neesmu guvis informāciju	11	
Nevēlos gūt informāciju/nav aktuāli		12
Grūti pateikt	98	98

PIEDERĪBA, UZTICĒŠANĀS, IESAISTĪŠANĀS

B1. Cik cieši Jūs jūtaties saistīts ar ... (Lasīt pēc kārtas, katru reizi atkārtojot jautājumu)

	Ļoti cieši	Cieši	Ne pārāk cieši	Nemaz	Grūti pateikt
1 Jūsu tuvāko apkaimi, pilsētas mikrorajonu	1	2	3	4	98
2 Rīgu	1	2	3	4	98
3 Latviju	1	2	3	4	98
4 Baltijas valstīm	1	2	3	4	98
5 Eiropu	1	2	3	4	98

FILTRS: ja B1.2=1 vai 2 (jūtas ļoti cieši vai cieši piederīgs Rīgai)

B2A. Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc jūtaties piederīgs Rīgai?

(UZMANĪBU INTERVĒTĀJ: Nepiedāvāt atbilžu variantu! Lūgt atbildēt pašam un tad pierakstīt vispiemērotāko variantu vai ierakstīt pie „cits”!)

Dzīvesvieta pašam	1
Dzīvesvieta paša ģimenei	2
Vecāku dzīvesvieta	3
Dzīvesvieta draugiem/paziņām	4
Vieta, kur uzaugu, pavadīju savu bērnību	5
Vieta, kur mācījos skolā, augstskolā	6
Bērni iet dārziņā, skolā	7
Darba vieta pašam	8
Patīk apkaime/vieta, kurā dzīvoju	9
Daudzveidīga kultūras, sabiedriskā un sporta dzīve	10
Te ir piedzimis	11
Patīk pilsēta/ skaista pilsēta	12
Laba infrastruktūra	13
Cits (ierakstiet): _____	14
Cits (ierakstiet): _____	15
Cits (ierakstiet): _____	16
Grūti pateikt	98

FILTRS: ja B1.2=3 vai 4 (jūtas ne pārāk cieši vai nemaz nejūtas piederīgs Rīgai)

B2B. Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc nejūtaties piederīgs Rīgai? (UZMANĪBU INTERVĒTĀJ: Nepiedāvāt atbilžu variantu! Lūgt atbildēt pašam un tad pierakstīt vispiemērotāko variantu vai ierakstīt pie „cits”!)

Nepatīk lielpilsēta	1
Nepatīk apkaime/ mikrorajons/ vieta, kurā dzīvoju	2

Ģimene dzīvo citur, ārpus Rīgas	3
Vecāki dzīvo citur, ārpus Rīgas	4
Draugi dzīvo citur, ārpus Rīgas	5
Piesārņota vide, gaiss	6
Kriminogēna pilsēta/rajons	7
Daudz narkomānu/dzērāju	8
Jūtas piederīgs apkaimei/ mikrorajonam, kurā dzīvo, bet ne pilsētai kopumā	9
Nabadzības, bezdarba, zemas algas dēļ	10
Cits (ierakstiet): _____	11
Cits (ierakstiet): _____	12
Cits (ierakstiet): _____	13
<i>Grūti pateikt</i>	98

B3. Cik lielā mērā Jūs lepojaties ar to, ka ...

	Ļoti lepojaties	Drīzāk lepojaties	Ne visai lepojaties	Nemaz nelepojaties	<i>Grūti pateikt</i>
1 Esat rīdzinieks/ dzīvojat Rīgā	1	2	3	4	98
2 Dzīvojat Latvijā	1	2	3	4	98

B4. Cik lielā mērā Jūs uzticaties cilvēkiem?

Ļoti lielā mērā uzticos	1
Drīzāk uzticos	2
Drīzāk neuzticos	3
Nemaz neuzticos	4
<i>Grūti pateikt</i>	98

B5. Cilvēki uzticas vienām institūcijām vairāk, citām – mazāk. Cik lielā mērā Jūs uzticaties katrai no šīm institūcijām ...

	<i>Rotēt</i>	Ļoti lielā mērā uzticos	Drīzāk uzticos	Drīzāk neuzticos	Nemaz neuzticos	<i>Grūti pateikt</i>
1	Saeima	1	2	3	4	98
2	Valdība	1	2	3	4	98
3	Prese, televīzija, radio	1	2	3	4	98
4	Sociālie tīkli (piem., draugiem.lv, facebook, Twitter u.c.)	1	2	3	4	98
5	Valsts prezidents	1	2	3	4	98
6	Bruņotie spēki	1	2	3	4	98
7	Politiskās partijas	1	2	3	4	98
8	Tiesas	1	2	3	4	98
9	Baznīca	1	2	3	4	98
10	Izglītības iestādes (skolas, bērnudārzi, interešu izglītības iestādes)	1	2	3	4	98
11	Rīgas pašvaldības policija	1	2	3	4	98
12	Rīgas bāriņtiesa	1	2	3	4	98
13	Rīgas sociālais dienests	1	2	3	4	98
14	Rīgas dome	1	2	3	4	98
15	Rīgas izpilddirekcijas	1	2	3	4	98
16	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments	1	2	3	4	98

B6. Es Jums nosaukšu dažādas iedzīvotāju grupas. Sakiet, lūdzu, līdz kādai pakāpei Jūs vēlētos, būtu ar mieru kontaktēties ar ...

	<i>Rotēt</i>	Līdz tuvai radniecībai, laulībām	Kā ar tuvu draugu	Kā ar kaimiņu	Kā ar darba kolēģi	Kā ar valsts pastāvīgo iedzīvotāju	Kā ar tūristu	Nedrīkst ielaist vispār valstī (NELASĪT)
1	Latvieti	1	2	3	4	5	6	7
2	Krievu	1	2	3	4	5	6	7
3	Čigānu/ romu	1	2	3	4	5	6	7
4	Ebreju	1	2	3	4	5	6	7
5	Citas tautības pārstāvi	1	2	3	4	5	6	7
6	Citas rases pārstāvi	1	2	3	4	5	6	7

7	Cilvēku ar atšķirīgu reliģisko pārliecību, piem., musulmani u.c.	1	2	3	4	5	6	7
8	Cilvēku no sektas vai kādas neregistrētas reliģiskās organizācijas	1	2	3	4	5	6	7
9	Alkoholiķi	1	2	3	4	5	6	7
10	Narkomānu	1	2	3	4	5	6	7
11	Homoseksuāli orientētu cilvēku	1	2	3	4	5	6	7
12	Invalīdu ar fiziskiem traucējumiem (redzes, dzirdes, kustību u.c.)	1	2	3	4	5	6	7
13	Invalīdu ar garīgiem traucējumiem	1	2	3	4	5	6	7
14	Cilvēku pēc soda izciešanas	1	2	3	4	5	6	7
15	Maznodrošinātu, nabadzīgu cilvēku	1	2	3	4	5	6	7
16	Ar HIV/AIDS inficētu cilvēku	1	2	3	4	5	6	7
17	Patvēruma meklētāju/ bēgli	1	2	3	4	5	6	7

B7. Kā Jūs raksturotu savu interesi par politiku?

Vērtējumam, lūdzu, izmantojiet skalu no 0 līdz 10, kur 0 nozīmē, ka Jūs vispār neinteresējaties par politiku, 1 – Jūsu interese ir niecīga, bet 10 - Jūsu interese par politiku ir ļoti liela.

	0 (nav intereses)	1 (niecīga interese)	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (ļoti liela interese)	Grūti pateikt
Interese par politiku	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98

B8. Cik lielā mērā Jūs interesē politiskie procesi?

PROG: ROTĒT

	Ļoti interesē	Drīzāk interesē	Drīzāk neinteresē	Nemaz neinteresē	Grūti pateikt
1 Rīgā	1	2	3	4	8
2 Latvijā	1	2	3	4	8
3 Eiropā	1	2	3	4	8
4 Pasaulē	1	2	3	4	8

B9. Politikā mēdz runāt par kreisajiem un labējiem. Izmantojot skalu no 1 līdz 10, kur 1 nozīmē "galēji kreisi uzskati" un 10 - "galēji labēji uzskati", kā Jūs raksturotu savus politiskos uzskatus?

	1 (galēji kreisi)	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (galēji labēji)	Grūti pateikt
Politiskie uzskati	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98

FILTRS - B10 uzdod, ja D10= kods 85 (ir deklarēts Rīgā)

B10. Par kuru politisko partiju Jūs balsojāt pašvaldību vēlēšanās, kas notika šī gada 3.jūnijā?

INT: Nelasīt!! (Tincināt, nolasīt, ja nepieciešams)

Latvijas Reģionu Apvienība, "Latvijas attīstībai"	1
"Saskaņa" sociāldemokrātiskā partija, Partija "Gods kalpot Rīgai"	2
Vislatvijas Sociāldemokrātu kustība "Par neatkarīgu Latviju!"	3
Politiskā partija "KPV LV"	4
Nacionālā apvienība „Visu Latvijai!” – „Tēvzemei un Brīvībai/LNNK"	5
Eiroskeptiķu Rīcības partija	6
Partija "VIENOTĪBA"	7
No sirds Latvijai	8
Zaļo un Zemnieku savienība	9
Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija	10
Jaunā konservatīvā partija	11
Šī gada pašvaldību vēlēšanās nepiedalījies	12
Cita partija (ierakstiet): _____	13
Atteikums atbildēt	99
Grūti pateikt	98

B11. Vai pēdējo 3 gadu laikā Jūs pats personīgi esat ... ?

Rotēt	Jā	Nē	Grūti pateikt
1 Piedalījies piketos, demonstrācijās, streikos vai mītiņos	1	2	98
2 Parakstījis kādu aicinājumu, petīciju (piemēram, platformā manabalss.lv, referendumu sasaukšanai, uzsaukuma vēstuli, cita veida aicinājumu, lūgumu)	1	2	98
3 Piedalījies sabiedriskajās apspriešanās (piemēram, par teritorijas plānošanu un attīstību – koku izciršanu, ceļu izbūvi u.c.)	1	2	98
4 Tieši vai rakstiski sazinājies ar Saeimas deputātiem, ministriem vai ierēdņiem	1	2	98
5 Tieši vai rakstiski sazinājies ar savas pašvaldības deputātiem	1	2	98
6 Mēģinājis kādu pierunāt balsot par noteiktu politisku partiju	1	2	98
7 Esat piedalījies balsošanā (zvans vai īsziņa) vai izteicis savu viedokli kādā no TV pārraidēm par politiku un citām sabiedrībai aktuālām tēmām (piem., TV raidījums "Sastrēgumstunda u.c.)	1	2	98
8 Izvietojis vai komentējis sociāli-politiska rakstura informāciju internetā vai citos plašsaziņas līdzekļos	1	2	98
9 Iesaistījies kādas sabiedriskās (nevalstiskās) organizācijas darbā (vairākkārt, regulāri)	1	2	98
10 Regulāri strādājis kā brīvprātīgais	1	2	98
11 Iesaistījies kādos vienreiz notiekošos pasākumos sabiedrības labā (piem., vides sakopšanas talkā)	1	2	98

FILTRS: Ja atbilde "Jā" (kods 1) uz B11.10.

B12. Kādā jomā/jomās esat darbojies kā brīvprātīgais?

(Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Vides un dabas aizsardzība un sakopšana (talkas)	1
Kultūras un mākslas pasākumi (organizēšana, atbalsts dalībniekiem un apmeklētājiem)	2
Veco ļaužu, invalidu, bērnu aprūpe	3
Sporta aktivitātes (organizēšana, trenēšana, tiesāšana)	4
Izglītība (lekciju, apmācību vadīšana, apmācību, semināru organizēšana)	5
Bērnu un jauniešu aktivitātes (organizēšana, mentoringi)	6
Apģērbu un citu preču savākšana, izgatavošana un izdāle (patversmēs, sociālajos centros)	7
Naudas līdzekļu vākšana labdarībai	8
Dzīvnieku aizsardzības un aprūpes aktivitātes	9
Profesionālā palīdzība (juridiskā, grāmatvedības, datoru, autoremonta u.tml.)	10
Kultūras vēstures aktivitātes, vēsturisko ēku, vietu saglabāšanas aktivitātes	11
Ēdiena gatavošana un izdāle (patversmēs, sociālajos centros)	12
Veselības aizsardzības aktivitātes	13
Politisko organizāciju, iniciatīvu aktivitātes	14
Drošība pašvaldībā (brīvprātīgie ugunsdzēsēji, pazudušo personu meklēšana u.tml.)	15
Citā (norādīt, kādā).....	16
Grūti pateikt/NA	98

FILTRS: Tiem, kas iesaistās NVO, B11.9=1

B13. Kādās nevalstiskajās organizācijās Jūs pats personīgi esat iesaistījies pēdējo 3 gadu laikā? (INTERVĒTĀJAM: Nepiedāvāt atbilžu variantus, lūgt respondentam nosaukt un tad pierakstīt. Atzīmēt visas piemērotās atbildes)

Reliģiskās un baznīcu organizācijas, draudzes	1
Arodbiedrības	2
Politiskās partijas un grupas	3
Profesionālās apvienības, biedrības	4
Vides aizsardzības organizācijas	5
Mazākumtautību organizācijas	6
Jaunatnes klubi, organizācijas, studentu korporācijas	7
Sieviešu kustības	8
Sporta, atpūtas organizācijas un klubi (tai skaitā šahs, dambrete, orientēšanās u.c.)	9
Sociālās palīdzības organizācijas (piem., sniedz palīdzību veciem, slimiem cilvēkiem, invalīdiem, trūkcimcietējiem)	10
Cilvēktiesību organizācijas	11
Apkaimes biedrības	12
Cita organizācija (ierakstiet) : _____	13
Grūti pateikt/NA	98

FILTRS: Tiem, kas iesaistās NVO (B11.9=1) vai ir strādājis kā brīvprātīgais B11.10=1

B13A. Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc esat darbojies nevalstiskajās organizācijās VAI veicis brīvprātīgo darbu? (*Iespējamās vairākas atbildes. Neteikt priekšā. Tincināt!*)

Var satikt daudz interesantu cilvēku	1
Palīdz veidot karjeru	2
Spēju kādam palīdzēt	3
Spēju ietekmēt kādus procesus/lēmumu pieņemšanu	4
Pašapliecināšanās	5
Lietderīgi pavadīts laiks	6
Sevis pilnveidošana	7
Savstarpējs atbalsts, lai risinātu arī savas problēmas	8
Cits (ierakstiet): _____	9
Grūti pateikt	98

FILTRS: Tiem, kas neiesaistās NVO (B11.9=2) VAI nav strādājis kā brīvprātīgais B11.10=2.

B13B. Kāpēc Jūs pats personīgi neesat iesaistījies nevienā no nevalstiskajām organizācijām VAI veicis brīvprātīgo darbu? (INTERVĒTĀJAM: Nepiedāvāt atbilžu variantus, lūgt respondentam nosaukt un tad pierakstīt. Atzīmēt visas piemērotās atbildes)

Nekad neesmu interesējies, nezinu nevienu nevalstisko organizāciju	1
Nav intereses	2
Esmu pārāk aizņemts	3
Šādai darbībai nav jēgas	4
Slikta iepriekšējā pieredze	5
Tas nav prestiži	6
Lieka laika šķērdešana	7
Neesmu komunikabls, sociāli aktīvs	8
Cits (ierakstiet): _____	9
Grūti pateikt	98

TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

C1. Jūsprāt, kādas tiesības būtu svarīgi nodrošināt katram Latvijas iedzīvotājam? Vai šīs tiesības nodrošināt ir ļoti svarīgi, drīzāk svarīgi, ne visai svarīgi vai nemaz nav svarīgi?

	Rotēt	Ļoti svarīgi	Drīzāk svarīgi	Ne visai svarīgi	Nemaz nav svarīgi	Grūti pateikt
1	Tiesības uz vārda brīvību	1	2	3	4	98
2	Tiesības vēlēties vai izvirzīt savu kandidatūru uz pašvaldību vēlēšanām	1	2	3	4	98
3	Tiesības saņemt pamatizglītību dzimtajā valodā	1	2	3	4	98
4	Tiesības uz pensiju nodrošinājumu	1	2	3	4	98
5	Tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu	1	2	3	4	98
6	Tiesības dibināt politisku partiju, organizāciju	1	2	3	4	98

C2. Jūsprāt, kādi pienākumi katram Latvijas iedzīvotājam ir jāpilda pret valsti?

Intervētāj: nolasīt pienākumu un par katru jautāt!

Vai tie ir jāievēro vienmēr, parasti jāievēro, šad un tad jāievēro vai nav jāievēro vispār?

	Rotēt	Jāievēro vienmēr	Parasti jāievēro	Šad un tad jāievēro	Nav jāievēro vispār	Grūti pateikt
1	Jāievēro valsts likumi	1	2	3	4	98
2	Jāzina valsts valoda	1	2	3	4	98
3	Jāmaksā nodokļi un valsts nodevas	1	2	3	4	98
4	Jāciena valsts simbolika (himna, karogs u.c.)	1	2	3	4	98
5	Jāciena latviešu tautas tradīcijas un paražas	1	2	3	4	98
6	Jāciena Latvijā dzīvojošo mazākumtautību tradīcijas un paražas	1	2	3	4	98

7	Jārespektē citu personu pašcieņa, pat ja Jūs neatbalstāt viņu dzīvesveidu vai uzskatus	1	2	3	4	98
8	Jāveicina Latvijas dabas, kultūrvides, ainavu, vēstures un arhitektūras pieminekļu un vides aizsardzība	1	2	3	4	98

C3. Sabiedrībā valda dažādi uzskati par sociāli-politiskajiem jautājumiem. Kāda ir Jūsu nostāja šādos jautājumos? – Jūs pilnībā vai drīzāk atbalstāt spriedumu A, vai arī drīzāk vai pilnībā piekrītat spriedumam B.

	A	Pilnībā piekrītu A	Drīzāk piekrītu A	Drīzāk piekrītu B	Pilnībā piekrītu B	B	Grūti pateikt
1	Nodrošināt bērnu izglītošanu ir vecāku pienākums	1	2	3	4	Nodrošināt bērnu izglītošanu ir valsts un pašvaldības pienākums	98
2	Par savu sociālo nodrošinātību un labklājību vispirms jā rūpējas katram pašam	1	2	3	4	Par iedzīvotāju sociālo nodrošinātību un labklājību jā rūpējas valstij un pašvaldībai	98
3	Latvijā ir jāveicina mazākumtautību identitātes saglabāšana	1	2	3	4	Latvijas sabiedrībā nav vēlama atšķirīgu etnisko identitāšu pastāvēšana	98
4	Integrācija Latvijā notiek pati par sevi, un tai nav nepieciešama īpaša vadība no valsts vai pašvaldību puses	1	2	3	4	Sabiedrības integrāciju ir nepieciešams vadīt un kontrolēt no valsts/ pašvaldību puses	98

C4. Ja tiktu apdraudēta Latvijas neatkarība, vai Jūs būtu gatavs to aizstāvēt?

Jā	1
Nē	2
Grūti pateikt	98

C5. Kā Jūs vērtētu pasākumu, kas veicina sabiedrības saliedētību (piemēram, latviešu valodas kursi, integrācijas projektu konkursi, pasākumi un svētki visiem iedzīvotājiem un pilsētas viesiem utt.), skaitu Rīgā. Vai tas ir ...

Pilnīgi pietiekams	1
Drīzāk pietiekams	2
Drīzāk nepietiekams	3
Pilnīgi nepietiekams	4
Grūti pateikt	98

C6. Kādi pasākumi būtu nepieciešami, lai veicinātu sabiedrības saliedētību Rīgā?

C7. Kur Jūs vērstos, ja Jums būtu nepieciešama palīdzība sarežģītā situācijā (piem., iztikas līdzekļu trūkums, slimība, bezdarbs u.c.)?

INT: Nolasīt!

Valsts iestādēs	1
Pašvaldībā	2
Nevalstiskā organizācijā	3
Baznīcā, draudzē	4
Pie radniekiem	5
Pie draugiem	6
Pie darba kolēģiem	7
Citur (<i>ierakstiet</i>): _____	8
Nevērstos nekur	9
Grūti pateikt	98

C8. Vai pēdējo 6 mēnešu laikā Jūs esat izmantojis/apmeklējis ... ?

C9. Un kā Jūs novērtētu savu apmierinātību ar ... (par katru pakalpojumu, kuru respondents ir izmantojis no C8)? Vai ar šo pakalpojumu Jūs esat ļoti apmierināts, drīzāk apmierināts, drīzāk neapmierināts vai pilnībā neapmierināts?

	Rotēt	C8		C9					Grūti pateikt
		Jā	Nē	Ļoti apmierināts	Drīzāk apmierināts	Drīzāk neapmierināts	Pilnībā neapmierināts		
1	Sociālais dienests	1	2	1	2	3	4	98	
2	Bibliotēka	1	2	1	2	3	4	98	
3	Dienas un atbalsta centrs, dienas aprūpes centrs (piem., bērniem un jauniešiem, bērniem invalīdiem, personām ar demenci, pilngadīgām personām, pilngadīgām personām ar invaliditāti)	1	2	1	2	3	4	98	
4	Interesu izglītības iestādes, piem., bērnu un jauniešu centri, mūzikas, sporta skolas	1	2	1	2	3	4	98	
5	Kultūras centrs	1	2	1	2	3	4	98	
6	Krīzes centrs	1	2	1	2	3	4	98	
7	Bērnudārzs	1	2	1	2	3	4	98	
8	Skolas	1	2	1	2	3	4	98	
9	Pārtikas pakas, zupas virtuves trūcīgajiem iedzīvotājiem	1	2	1	2	3	4	98	
10	Sociālās aprūpes pakalpojums dzīvesvietā	1	2	1	2	3	4	98	
11	Publiskais interneta pieejas punkts pašvaldībā	1	2	1	2	3	4	98	
12	Rīgas domes apmeklētāju pieņemšanas centrs	1	2	1	2	3	4	98	
13	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments	1	2	1	2	3	4	98	
14	Rīgas domes Labklājības departaments	1	2	1	2	3	4	98	

MIGRĀCIJA

E1. Vai tuvākā gada laikā Jūs plānojat pārcelties no Rīgas uz dzīvi citur Latvijā vai ārpus tās?

Jā	1	Pāriet pie E2
Nē	2	Pāriet pie E3
Grūti pateikt	98	

E2. Vai Jūs plānojat no Rīgas pārcelties uz dzīvi ... (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Citā pilsētā (Latvijā)	1
Laukos (Latvijā)	2
Ārpus Latvijas – uz kādu valsti Eiropā	3
Ārpus Latvijas – uz Krieviju vai citām NVS valstīm	4
Ārpus Latvijas – vēl uz kādu citu valsti	5
Grūti pateikt	98

E3. Vai Jūsu draugu/radu/paziņu lokā ir kāds, kas ir: (Atzīmēt visas piemērotās atbildes!)

Aizbraucis no Latvijas uz dzīvi citā valstī	1
Atgriezies atpakaļ Latvijā no dzīves ārzemēs	2
Nesen (pēdējo 5 gadu laikā) ie braucis Latvijā uz pastāvīgu dzīvi	3
Grūti pateikt	98

E4. Kā cilvēku ie braukšana no citām valstīm uz dzīvi Latvijā, Jūsprāt, ietekmē vietējo iedzīvotāju dzīvi?

Ļoti pozitīvi	1
Drīzāk pozitīvi	2
Nekā neietekmē	3
Drīzāk negatīvi	4
Ļoti negatīvi	5
Grūti pateikt/NA	98

E5. Nosauciet, lūdzu, 3 galvenos iemeslus, kāpēc Jūs uzskatāt, ka tas vietējo iedzīvotāju dzīvi ietekmē pozitīvi/ negatīvi / neietekmē (UZMANĪBU INTERVĒTĀJAM: jautāt atbilstoši tam, kā respondents atbildēja uz iepriekšējo jautājumu!)

1. _____
2. _____
3. _____

SADARBĪBA

F1. Kāda tipa ēkā Jūs dzīvojat?

Atsevišķā mājā (privātmājā)	1
Rindu ēkā (mājām kopējas sānu ārsienas)	2
Mājā ar vairākiem dzīvokļiem (līdz 8 dzīvokļiem)	3
Daudzdzīvokļu mājā (vairāk par 8 dzīvokļiem)	4
Nav atbildes	99

F2. Vai Jums/Jūsu ģimenei mājoklis, kurā dzīvojat, pieder vai Jūs to īrējat?

Pieder	1
Īrējat	2
Nav atbildes	99

F3. Vai Jūs pēdējā gada laikā kopā ar kaimiņiem no mājas vai ielas, kurā dzīvojat, esat ...

	Rotēt	Jā	Nē	Grūti pateikt
1	Iesaistīties/-usies publiskās apspriedēs par mājas, pagalma vai apkārtējās vides labiekārtošanu, attīstību			98
2	Piedalīties/-usies savas ielas vai apkaimes svētku organizēšanā	1	2	98
3	Piedalīties/-usies māju, pagalmu vai apkārtējās vides mājas apkaimē labiekārtošanā	1	2	98

F4. Lūdzu novērtējiet, cik lielā mērā Jūs pazīstat savus kaimiņus mājā/kāpņu telpā (vismaz pēc sejas)?

Pazīst visus vai gandrīz visus	1
Pazīst lielāko daļu	2
Zina tikai dažus	3
Nepazīst nevienu	4

F5. Vai Jūs pēdējo divu gadu laikā esat apmeklējis, piedalījies kādā no šiem pasākumiem?

	Rotēt	Jā	Nē	Nezinu šādu pasākumu
1	"Apkaimju forums"	1	2	3
2	Iedzīvotāju forums "Rīga dimd – iedzīvotāji runā, domā, dara!"	1	2	3
3	Savas ielas vai apkaimes svētki	1	2	3
4	Kultūras, sporta u.c. pasākumi apkaimē	1	2	3

VALODA

G1. Kādā valodā Jūs pārsvarā runājat ...?

		Galvenokārt vai tikai latviešu	Latviešu vairāk nekā krievu	Krievu vairāk nekā latviešu	Galvenokārt vai tikai krievu	Citā	Nestrādā	Grūti pateikt
1	Mājās	1	2	3	4	5		98
2	Darbā	1	2	3	4	5	6	98
3	Ar draugiem, paziņām	1	2	3	4	5		98
4	Uz ielas, veikalā	1	2	3	4	5		98
5	Valsts un pašvaldības iestādēs	1	2	3	4	5		98

G2. Kā Jūs novērtētu savu prasmi sarunāties latviešu, krievu un angļu valodās?
(Valodas rotēt)

G2A. Latviski Jūs ...

G2B. Krieviski Jūs ...

G2C Angliski Jūs ...

	G2A	G2B	G2C
Sarunāšanās	Latviešu	Krievu	Angļu
Runāt neprotu nemaz vai gandrīz nemaz	1	1	1
Runāju nedaudz, protu sarunāties tikai par vienkāršiem jautājumiem	2	2	2
Ar nelielām grūtībām varu sarunāties par jebkuru jautājumu	3	3	3
Runāju brīvi	4	4	4
Tā ir dzimtā valoda	5	5	5
Grūti pateikt	98	98	98

FILTRS: Uz jautājumiem G3-G8 atbild tie, kuri G2A norādīja, ka viņiem latviešu valoda NAV dzimtā. Tie kam ir, pāriet pie H1

G3. Vai Jūsu latviešu valodas zināšanas pēdējo 3 gadu laikā ir ...

Ievērojami uzlabojušās	1
Nedaudz uzlabojušās	2
Nav mainījušās	3
Ir pasliktinājušās	4
Grūti pateikt	98

G4. Vai Jūs zināt, ka Rīgas pašvaldība kopš 2011.gada piedāvā latviešu valodas kursus bez maksas?

Jā	1	Pāriet pie G5
Nē	2	Pāriet pie G7

G5. Vai pēdējo 3 gadu laikā esat apmeklējis/-usi kādus Rīgas pašvaldības organizētos latviešu valodas kursus?

Jā	1	Pāriet pie G6
Nē	2	Pāriet pie G7

FILTRS TIEM, KAS ATBILDĒJA JĀ PAR KURSU APMEKLĒŠANU

G6. Novērtējiet, lūdzu, latviešu valodas kursus, kurus apmeklējāt:

Izcili kursi	1
Ļoti labi	2
Labi	3
Viduvēji	4
Slikti	5
Ļoti slikti	6
Grūti pateikt/NA	98

G7. Vai Jūs izmantotu iespēju mācīties latviešu valodu bezmaksasursos?

Noteikti jā	1	Pāriet pie H1
Drīzāk jā	2	
Drīzāk nē	3	Pāriet pie G8
Noteikti nē	4	
Grūti pateikt/NA	98	

G8. Lūdzu, raksturojiet galvenos iemeslus, kāpēc Jūs nevēlētos apmeklēt šādus kursus?

INT: Nolasīt!

Latviešu valodu zinu pietiekami labi	1
Man nav laika	2
Uzskatu, ka man nav nepieciešamas latviešu valodas zināšanas	3
Cita atbilde (norādīt).....	4
Grūti pateikt/NA	98

SABIEDRISKIE PASĀKUMI

H1. Vai Jūs personīgi pēdējo 6 mēnešu laikā esat apmeklējis ... ?

H2. Cik bieži Jūs apmeklējat ... ?

	Rotēt	H1		H2					
		Jā	Nē	Reizi nedēļā vai pat biežāk	2-3 reizes mēnesī	Reizi mēnesī	Retāk nekā reizi mēnesī	Neapmeklēju vispār	Grūti pateikt
1	Rīgas pilsētas rīkotas sporta spēles/sporta pasākumus (piemēram, Brīvības ielas nakts brauciens, Skriešanas seriāls "Izskrien Rīgu", Rīgas Velomaratons, Rīgas Velosvētki u.c.)	1	2	1	2	3	4	5	8
2	Rīgas pilsētas rīkotas publiskas svētku un kultūras pasākumus	1	2	1	2	3	4	5	8

H3. Kādus Rīgas pilsētas organizētus svētkus vai pasākumus Jūs zināt kaut vai tikai pēc nosaukuma? (INTERVĒTĀJAM: Nepiedāvāt atbilžu variantus, lūgt respondentam nosaukt un tad pierakstīt. Visas piemērotās atbildes!)

H4. Tagad es Jums nosaukšu vēl vairākus Rīgas pilsētas organizētus pasākumus, un Jūs, lūdzu, pasakiet, vai tādus zināt, vai esat par tiem kaut vai tikai dzirdējis. (Nolasīt! Visas piemērotās atbildes!)

H5. Un kurus no šiem pasākumiem Jūs pats personīgi esat apmeklējis pēdējā gada laikā?

FILTRS: Tiem, kuri paši personīgi NAV apmeklējuši 18.novembra svētkus:

H6. Vai Jūs skatījāties 2016.gada 18.novembra svētku pārraidi televīzijā?

Rotēt	H3 Zina (spontāni)	H4 Atpazīst	H5 Ir apmeklējis	H6		
				Skatījās	Neskatījās	Grūti pateikt
Jaunā gada sagaidīšana	1	1	1			
Lieldienas	2	2	2			
4.maija svētki	3	3	3			
Līgo svētki Krastmalā	4	4	4			
Rīgas pilsētas svētki	5	5	5			
Tirdziņi (zāļu, Miķeļdienas u.c.)						
Doma laukumā, Vērmanģdārzā, Esplanādē u.c.	6	6	6			
Baltā nakts	7	7	7			
Staro Rīga	8	8	8			
18.novembra svētki	9	9	9	1	2	98
Egļu ceļš	10	10	10			
Citi svētki (ierakstiet):	11	11	11			
Nevar nosaukt/neatpazīst/nav apmeklējis nevienu	12	12	12			
Grūti pateikt	98	98	98			

Ja H5 nav apmeklējis nevienu pasākumu

H7. Kādi ir galvenie iemesli, kāpēc Jūs neesat apmeklējis Rīgas pilsētas organizētus svētkus pēdējā gada laikā?